DOMŽALE, 28. NOVEMBRA 1997 • ŠT. 11• LETNIK 36

SLAMNIK

GLASILO OBČIN DOMŽALE, LUKOVICA IN MORAVČE

Ne bati se resnice, jo spoštovati, pomeni tudi dajati žalosti, solzam, žalovanju to, kar jim pripada. Ne tu ne drugod ni krščanstvo nikoli zmanjševalo ali prikrivalo resničnosti: spričo smrti, naše ali drugih, se smeš jokati. Jok naj se prosto pretaka; kriki - če ne gre drugače - naj se razlegajo, da damo duška bolečini, ki prešinja vse naše bitje vse do najglobljih vlaken.

VITTORIO MESSORI: IZZIV SMRTI

JANEZU JEGLIČU - JOHANU V SPOMIN

Tudi gora ga je ljubila

V daljni Himalaji visoko v nebo kipi silna skalna piramida, odeta v bel pajčolan ledenikov in strmih snežišč. Grozljivo lepa je, izzivalna in odbijajoča, hladna in nepristopna. Nekje v njenih nedrjih zdaj počiva Johan.

Gora je njegov mrzli grob in večen spomenik. Zavijanje in bučanje orkanskih vetrov, grmenje plazov in žuborenje potokov na Nuptseju je Johanova posmrtna koračnica. To je visoka pesem življenja in smrti, nenehnega rojevanja in umiranja. Govori o minljivosti in nesmrtnosti.

Johan je ljubil zvoke narave in rad je v soncu stopal na vrhove kamnitih velikanov. Užival je v širnih razgledih in iskanju zadnjih meja. Ljubil pa je tudi življenje, vse njegove radosti in izzive. Ni se bal težav in z njimi se je spopadal kot mož. Nadvse rad je imel družbo, vesele prijatelje, še zlasti pa svoje najbližje, ženo in otroke. Zaradi njih je skušal opustiti alpinizem, zidal je hišo in koval dolinske načrte. Vendar so bile gore njegovo življenje. Brez njih njegovo bivanje ne bi bilo to, kar je bilo, ne bi bilo polno! Gore, plezanje in narava so mu dajali moč, spodbudo. Ga naredili močnega. Zanje je živel in zanje se razdajal. Kot dober organizator je bil vrsto let načelnik alpinističnega odseka pri domžalskem planinskem društvu, vzgajal je mlade alpiniste, zadnja leta pa je bila tudi njegova služba v slovenski vojski povezana s hribi. Načrtoval je umik iz vrhunskega alpinizma, goram pa bi se bolj posvečal kot gorski vodnik in reševalec... Ker ni trpel polovičarstva, je pred tem želel v Himalaji dokončati še eno nalogo, ki si jo je zadal pred leti.

Janez Jeglič se je z zlatimi črkami zapisal v zgodovino slovenskega in svetovnega alpinizma. Bil je med tistimi, ki so v naš alpinizem prinesli nove poglede. Oral je ledino, ko sta s Silvom Karom kot prva Jugoslovana v Ameriki preplezala smer IX. težavnostne stopnje, ko sta še s Frančkom Knezom preplezala prvo smer VIII. težavnostne stopnje pri nas. Veliko je prispeval k razvoju in uveljavitvi našega športnega plezanja tudi s svojimi obiski najzahtevnejših sten v Severni Ameriki, njegovi obiski Patagonije na jugu Južne Amerike pa so krepko prispevali k utrjevanju ugleda slovenskega alpinizma v svetu. Svoje mesto med najboljšimi alpinisti sveta je utrdil še z odpravami v Himalajo, še zlasti pa z vzponom prek zahodne stene Bagiratija III. Bil je najboljši vsestranski alpinist, saj njegovega podviga, ko je v enem letu opravil tehnično izjemno težaven vzpon prek zahodne stene Bagiratija, se povzpel na Mount Everest in še preplezal smer X. težavnostne stopnje, ni ponovil še nihče na svetu. Bil je nepremagljiv v hitrostnem plezanju po ledu, odlično se je spopadal s težavami v kopni steni, zelo dobro pa se je počutil tudi na velikih nadmorskih višinah. Bil je prvi Domžalčan, ki je stal na Everestu. Ob tem je leta 1990 na trentskem festivalu gorniškega filma s Silvom prejel tudi nagrado Srebrni encijan za film o vzponu v Patagoniji. Za filme o svojih alpinističnih podvigih je prejel še druga priznanja, njegovi vzponi pa so mu prinesli tudi Bloudkovo nagrado, naslov najboljšega alpinista leta v Sloveniji in naslov najboljšega športnika leta v občini Domžale.

Vsi ti uspeh so Johanu pomenili veliko, vendar je v pogovorih s prijatelji vse bolj pogosto napovedoval, da bo počasi odstopil mesto na čelu našega alpinizma mlajšim in da se bo bolj posvetil domu.

A Johan je v sebi še nosil sliko Nuptseja, njegove zahodne stene. Goro je prvič videl pred sedmimi leti, njenemu izzivu pa se ni mogel upreti. Njena slika se mu je globoko vrezala v spomin, vabila ga je in mamila. V mislih si je slikal možne prehode in smer, po kateri bi lahko prišel na vrh. Poslušal je zgodbe o številnih neuspelih poskusih, in to ga je še bolj spodžigalo. Preplezal je že celo vrsto sten, v katerih so drugi omagali in vedel je, da tudi vrh Nuptseja zanj ni nedosegljiv. Izzivu bele piramide se ni mogel upreti. Želel je opraviti še zadnji veliki vzpon in izpolniti sanje, ki mu niso dale miru. Kdo ve, kaj je z vrha gore Johana napotilo naprej po grebenu, v smrt? Je bil to klic nepredvidljive usode? Bil je odlično pripravljen, ni kazal znakov slabosti. Bil je izkušen in s prijateljem sta bila dogovorjena, da bosta sestopila po isti smeri.

Gora bo za večno ohranila še eno skrivnost. Janez je sledil vabilu usode, ki ga je gnala h gori, odkar jo je videl. Usoda je prej od njega odvračala vse izstrelke padajočega kamenja in kosov ledu, vodila ga je mimo plazov in drugih pasti, na samotnem grebenu pa je prst usode krcnil in zarisal krvavo rano v srca vseh, ki smo Janeza poznali in ga imeli radi. Slovenski in svetovni alpinizem je ostal brez še enega od pionirjev, mož, ki so meje dosegljivega pomikali naprej.

Je bil to sunek vetra, odlomljena opast, drobna neprevidnost, napaka...? Kdo ve? Janez je ostal med gorami, ki jim je posvetil življenje. Tam je v družbi številnih gornikov, ki so jim gorski bogovi ustavili korak. Svoje bližnje je postavil pred grozljivo izkušnjo, mogoče še težjo kot težave, ki jih je on premagoval v stenah. Bolečina je nečloveška in tudi čas je ne bo izbrisal! Le ublažil jo bo! Skoraj neopazno bo dan za dnem na rano nanašal tanke nevidne obliže, ki bodo šele čez tedne, mesece ustavili krvavljenje in v dušah ohranile le spomine. Spomine na žalostno izgubo in spomine na lepe trenutke z Johanom. Na njegov prešerni smeh, neukrotljivi žar v njegovih očeh, na njegovo energijo in njegovo odločnost, s katero ni priznaval porazov.

Prijatelji iz PD Domžale in AO Domžale.

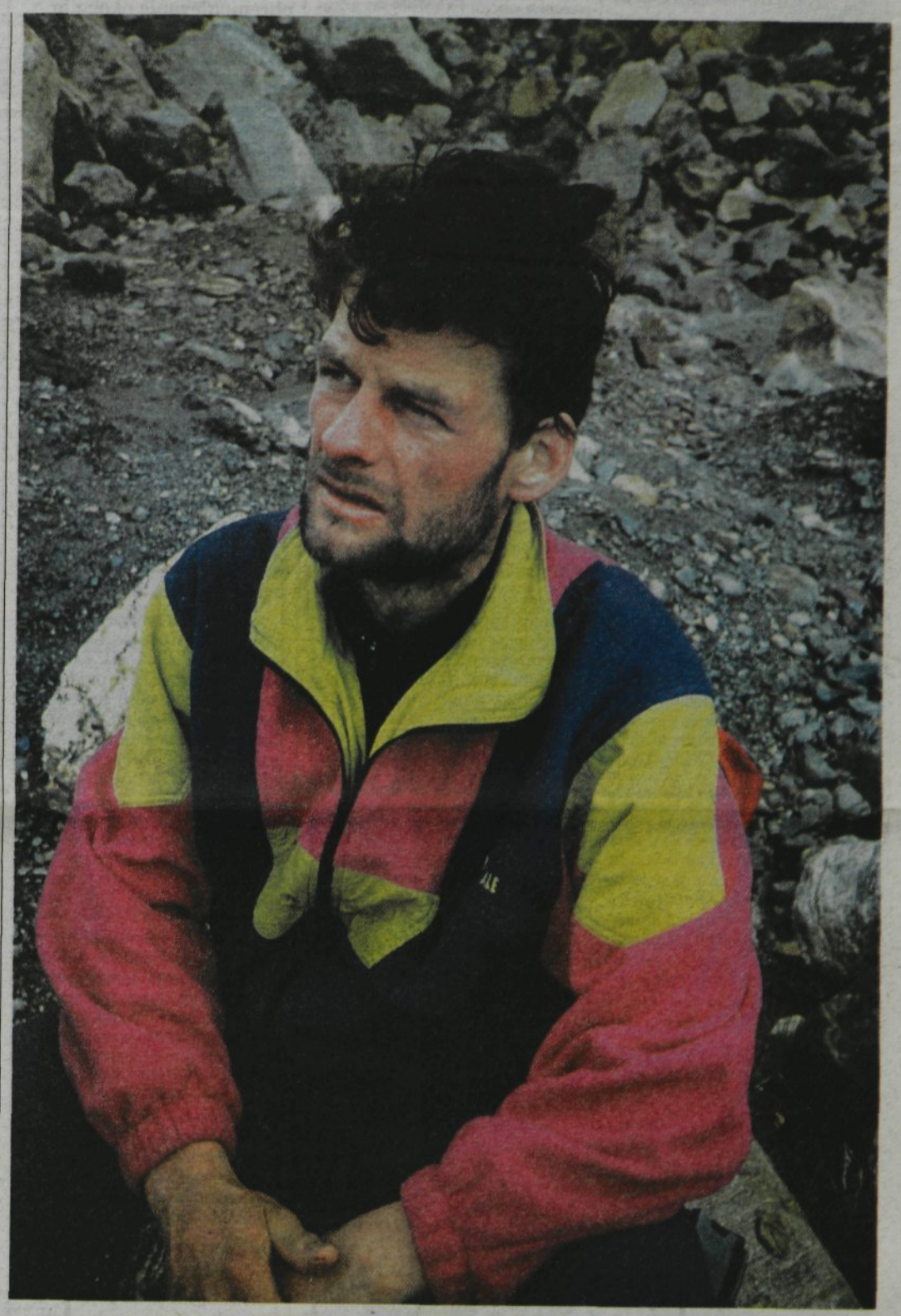

Najvišje športno priznanje Primožu Peterki

S posebnim zadovoljstvom je Primož Bloudkovo nagrado pokazal v domačem naslonjaču, ki ga na žalost v času sezone in priprav bolj poredko uporablja. Foto: MAL

Po treh tednih v daljni Skandinaviji je Primoža Peterko doma čakalo veliko presenečenje. Že takoj naslednji dan so mu v dvorani Narodnega doma podelili prestižno Bloudkovo nagrado za leto 1997. Presenečen je kaj lahko bil, čeprav je vedel, da so ga za pridobitev te nagrade nominirale kar tri ustanove:

Ministrstvo za šolstvo in šport, Olimpijski komite in Občina Moravče. Med več kot stotimi nominiranci je komisija za podelitev Bloudkovih nagrad, ki ji predseduje odlična smučarka Mateja Svet, izbrala tri dobitnike nagrad in osem dobitnikov plaket. Dvestodesetim Bloudkovim nagrajencem so se pridružili še: **Franci Čop** za tekmovalno, strokovno in organizacijsko delo na področju alpskega smučanja, **Leon Štukelj** za življenjsko delo v športu in **Primož Peterka,** v obrazložitvi katerega je bilo navedeno, da nagrado prejema za izjemne tekmovalne dosežke v smučarskih skokih v sezoni 1996/97. Plakete so bile podeljene naslednjim športnikom, klubom in strokovnim delavcem s področja športa: Zmagu Sagadinu, dr. Meti Zagorc, Janku Popoviču, Luki Špiku, Plavalnemu klubu Park hotel Bled Radovljica, Borisu Čuku, Mitji Dragšiču in Romanu Perku.

Če se vprašamo, kateri dosežki so Primožu prinesli nagrado, je odgovor preprost. Njegovi izjemni dosežki v sezoni 1996/97 so: sedem posamičnih zmag, skupini zmagovalec novoletne Intersprot turneje, drugo mesto v seštevku smučarskih skokov, zmagovalec v seštevku poletov in skupni zmagovalec Svetovnega pokala. 9. februarja 1997 je mladi Primož osvojil še laskavo lovoriko prvega Slovenca, ki je na smučeh poletel prek 200 metrov (Kulm, 203 m). Morda kdo še utegne poreči, da so rezultati zgolj naključni, toda bolje je verjeti strokovni oceni, da so to sadovi dolgoletnega, vztrajnega in odgovornega treniranja ter ustreznega družinskega vzdušja in podpore. Največja zasluga je seveda Primoževa, ki je po duhu pravi športnik!

In kaj nagrada pomeni najmlajšemu dobitniku v 35-letni zgodovini podeljevanja Bloudkovih nagrad?

»Nagrade sem vesel, čeprav se njene vrednosti v tem hipu verjetno še ne zavedam. Vem pa, da je vsaka takšna nagrada izkazano priznanje širše javnosti, hkrati pa nalaga tudi nove obveznosti.«

Primožu naj ob koncu zaželimo v olimpijski sezoni 1997/98, ki jo začenja ta vikend, veliko športne sreče ter srčne in fizične kondicije. Mi navijači pa smo tako ali tako z njim!

MAL

Uredništvo glasila Slamnik obvešča vse svoje bralce, da lahko oddajo svoje prispevke in ekonomska sporočila za decembrsko številko najkasneje do 8. 12. 1997, do 12. ure.

Sedemsto let prve omembe Vira

Zgodovina Vira in območij okoli njega je sicer starejša, na kar kažejo tudi prazgodovinske najdbe, vendar se je avtor kronike Županija Dob skozi stoletja, g. Stane Stražar, pri določitvi »rojstnega dne« Vira oprl na pisni dokument, ki je datiran s

5. januarjem 1297, ko sta vas Vir Hugon Devinski mlajši in njegova žena Matilda prodala Viljemu iz Črnelega. Že v tem pisnem dokumentu je posebna pozornost dana vodi, s katero sta kar dve imeni naselij današnje KS Vir povezani.

STRAN 14

NADALJEVANJE 32. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Sprejet dolgoročni prostorski plan občine Domžale

V sredo, 29. oktobra in ponedeljek, 24. novembra 1997, so člani Občinskega sveta nadaljevali prekinjeno 32. sejo Občinskega sveta.

Sprejem odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Domžale

Na začetku nadaljevanja seje so člani Občinskega sveta nadaljevali z obravnavo prekinjene točke dnevnega reda o sprejemu sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Domžale. K predlaganemu odloku je bilo vloženih pet amandmajev, katere so vložili tako člani Občinskega sveta kot občinska uprava. Zaradi opozoril pripravljalcev gradiva, da sta dva amandmaja (amandma o spremembi namembnosti dela zemljišč na Rodici v zazidljivo in amandma za zagotovitev prostora za pokopališče v Trzinu) v nasprotju s soglasji in zakonom, se je med obravnavo na predlog predsednika Občinskega sveta dr. Miha Brejca sestala Statutarnopravna komisija Občinskega sveta in zavzela stališče do vloženih amandmajev. Na osnovi tega stališča se o spornih amandmajih ni glasovalo. Po sprejemu ostalih vloženih amandmajev in odloka v celoti so člani Občinskega sveta sprejeli še dodatne sklepe ob sprejemu odloka na predlog Odbora za varovanje okolja in urejanje prostora ter Odbora za gospodarske javne službe, s katerimi se določa, da bo lokacija odlagališča komunalnih odpadkov določena na podlagi ustreznih strokovnih študij s spremembami in dopolnitvami prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Domžale in s prostorskim izvedbenim načrtom, ki ga bo sprejel Občinski svet Občine Domžale najkasneje do 31. decembra 1998. Obstoječa lokacija komunalnih odpadkov v Dobu se je s sklepom opredelila kot lokacija v sanaciji, Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja se je zadolžilo za pripravo ustreznih aktov o ustanovitvi in imenovanju Komisije za spremljanje postopka iskanja nove lokacije komunalnih odpadkov. Glede na izražen interes in glede na okoliščine pa je bil sprejet tudi sklep, s katerim se od občinske uprave zahteva, da nemudoma začne s postopkom novih sprememb in dopolnitev prostorskega dolgoročnega družbenega plana občine Domžale. Občinska uprava bo pripravila na osnovi sprejetega odloka tudi spisek vseh zazidljivih parcel v občini Domžale po posameznih katastrskih občinah, ki se bo objavil v januarski številki glasila Slamnik.

Sprememba proračuna občine Domžale za leto 1997

Proračun Občine Domžale je bil sprejet aprila 1997 v višini 2.240.492.000,00 SIT. Realizacija prihodkov po stanju I.-VII./97 je pokazala možnost manjšega povečanja proračuna v višini 13.730 mio SIT, hkrati pa je bilo potrebno pri odhodkih povečati oz. zmanjšati nekatere postavke ali opraviti delno notranjo prerazporeditev sredstev. S sprejeto spremembo proračuna se je ta povečal za 0,6%, največ na segmentu splošnih javnih potreb, na področju financiranja družbenih dejavnosti in na segmentu komunalno-cestno-energetske dejavnosti.

Odlok o ureditvenem načrtu T-3 Trzin Center

Člani Občinskega sveta so sprejeli tudi Odlok o ureditvenem načrtu območja T-3 Trzin Center, ki obsega površino cca. 7,5 ha. Ureditveno območje je na jugu omejeno z železniško progo, na vzhodu z Mengeško cesto, na zahodu ga omejuje cesta za hribom ter v njenem nadaljevanju struga potoka Pšate, na severu pa rob območja osnovne šole Trzin. S predlogom se je strinjal tudi Svet KS Trzin. V razpravi so člani Občinskega sveta opozorili na nujnost zagotovitve ustreznih površin za predšolsko varstvo na območju ureditvenega načrta in sprejeli sklep, s katerim zadolžujejo občinsko upravo in Sklad stavbnih zemljišč, da pri sklenitvi pogodbe o opremljanju stavbnega zemljišča na območju ureditvenega načrta z investitorjem izgradnje stanovanj zagotovi hkrati tudi izgradnjo ustreznih površin za otroško varstvo.

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin

S sprejemom Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin se je nadomestil odlok iz leta 1994 in uskladila njegova vsebina v skladu z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je omenjeni odlok pročilo ter odločilo, da se 3. in 4. člen odloka razveljavita, njuna razveljavitev pa začne učinkovati 1. 1. 1998. Hkrati s sprejemom odloka so člani Občinskega sveta na predlog Odbora za gospodarske javne službe in Odbora za varovanje okolja in urejanje prostora sprejeli amandma k besedilu odloka, ki spodbuja izgradnjo naprav za ponovno uporabo vode, ki jo črpajo iz industrijskih vodnjakov.

Prva obravnava odloka o lokacijskem načrtu območja avtobusne postaje Domžale

V prvi obravnavi je bil članom Občinskega sveta predstavljen lokacijski načrt območja avtobusne postaje Domžale, ki je predmet urbanističnih aktivnosti že dalj časa. Avtobusna postaja v Domžalah je locirana zelo neugodno na glavni vpadnici v mesto in avtobusi na tem mestu ob določenih urah ovirajo promet skozi mesto. Prestavitev obstoječe avtobusne postaje predvideva tudi projekt enotne vozovnice, ki združuje železniški in cestni prevoz potnikov. Območje lokacijskega načrta je na zahodu omejeno z obstoječo traso železniške proge, na vzhodu z obstoječo pozidavo SPB, južno s Kolodvorsko ulico, severno pa z območjem dosedanjega trgovskega prostora Kuriva. S predlaganim odlokom bi se lokacija avtobusne postaje prestavila v neposredno bližino železniške postaje, kjer se predvideva tudi parkirišče za osebna vozila, s tem pa bi se spremenil tudi prometni režim na tem območju. Kljub nekaterim pripombam so člani Občinskega sveta osnutek odloka posredovali v 30-dnevno javno razgrnitev in javno obravnavo.

Odlok o pogojih, postopkih in merilih za podeljevanje koncesij na področju opravljanja gospodarskih javnih služb »urejanje pokopališč« in »pogrebna dejavnost« v prvi obravnavi

Urejanje pokopališč in pogrebna dejavnost sta z Odlokom o gospodarskih javnih službah v Občini Domžale opredeljeni kot izbirni lokalni javni službi, ki ju občina lahko izvaja neposredno ali s podelitvijo koncesije. V predlaganem odloku v prvi obravnavi o pogojih, postopkih in merilih za podeljevanje koncesij na tem področju se predvideva podelitev koncesije. Javni službi na celotnem območju občine naj bi praviloma opravljal en koncesionar, izjemoma pa se izvajanje javnih služb lahko odda več koncesionarjem za posamezno pokopališče, kolikor to ne vpliva na izvajanje javnih služb na preostalem območju občine. Odlok predvideva, da bo s posebno pogodbo občina koncesionarju podelila v upravljanje objekte in naprave, ki so po zakonu prešli v last občine. Tudi ta odlok so člani Občinskega sveta s sklepom posredovali v 30-dnevno javno razpravo. Predlog odloka bo na vpogled na oglasni deski Občine Domžale in v prostorih krajevnih skupnosti.

Informacija o kakovosti tal v občini Domžale

Inštitut za geologijo, geotehniko in geofiziko je za sejo Občinskega sveta pripravil informacijo o kakovosti tal v občini Domžale z namenom ugotoviti kakovost in morebitno stopnjo onesnaženosti zemljišč na področju občine. Vzorci tal so bili odvzeti na teritoriju celotne občine v enakomernem rastru. Raziskava predstavlja preliminarno oceno stanja tal s poudarkom na težkih kovinah, predvsem tistih, katerih koncentracije predpisuje zakonodaja. Raziskava je predstavila tri emisijske vrednosti: kritično (severno od naselja Pšata), opozorilno (na opuščenem odlagališču komunalnih odpadkov na Viru, na Krtinskem hribu, vzhodno od Ihana) in mejno. Člani Občinskega sveta so se seznanili z rezultati raziskave in podprli nadaljnje raziskave na področju onesnaženosti tal v okviru razpoložljivih sredstev.

V prvi obravnavi so člani Občinskega sveta sprejeli tudi predlog šestih odlokov o ustanovitvi javnih vzgojnoizobraževalnih zavodov osnovnih šol, ki so na območju občine Domžale. Pri vsebini teh odlokov gre za uskladitev z obstoječo zakonodajo na tem področju.

Tudi zahtev, pobud in predlogov članov sveta pri obvezni zadnji točki ni manjkalo, njihova vsebina pa se je nanašala predvsem na komunalne zadeve.

LOVRO LONČAR

33. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Sprejetih več sprememb odlokov

Po zaključku 32. seje je Občinski svet pričel z novo, 33. redno sejo. Na dnevnem redu so člani Občinskega sveta imeli predvsem predloge sprememb že obstoječih odlokov, predlaganih za obravnavo in sprejem tako po hitrem kot po skrajšanem postopku, in pri večini izmed njih je šlo za uskladitev aktov z zakoni.

Na prejšnji seji so člani Občinskega sveta sprejeli Odlok o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin, sedaj pa so obravnavali in sprejeli odlok o razveljavitvi tega odloka, ki se bo uporabljal od 1. 2. 1998 dalje. Razloge za tovrstni predlog je pojasnil tajnik občinske uprave, mag. Milan Pirman, ki so v sprejemu Uredbe o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev od Vlade Republike Slovenije, s katero je možno razveljavljene takse pretočiti v ceno komunalnih storitev. Predlagano rešitev so podprla tudi vsa pristojna delovna telesa Občinskega sveta.

Sprejeti Zakon o stavbnih zemljiščih je bil povod za predlagano spremembo Odloka o gospodarskih javnih službah. Zakon gospodarjenje s stavbnimi zemljišči opredeljuje namreč kot obvezno gospodarsko javno službo in obstoječi skladi stavbnih zemljišč prenehajo z delom 31. 12. 1997. V skladu s sprejeto spremembo Odloka o gospodarskih javnih službah je bilo potrebno v nadaljevanju sprejeti tudi spremembo Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale, s katero se je v Oddelku za prostor in varstvo okolja določila notranje organizacijska enota služba za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči. Obe spremembi odlokov so člani Občinskega sveta sprejeli.

Odlok o ureditvi cestnega prometa v občini Domžale je bil sprejet junija 1996, ki opredeljuje tudi kazni za kršitve tega odloka. Letošnje leto pa je bil sprejet Zakon o prekrških, ki uvaja možnost, da storilec, ki je za prekršek kaznovan in kazen tudi plača takoj na mestu prekrška, plača le polovico kazni. Ta določba je s sprejeto spremembo sedaj tudi v občinskem odloku.

S sprejemom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v občini Domžale se bo vrednost točke za izračun komunalne takse

Tiho šepetanje, samo...

Težko je biti resen sredi med smejočimi občinskimi svetniki

Zaupni pogovor - pol prijateljstva

Glasovalni kartonček žal ni uspel popolnoma skriti občinskega svetnika Toneta Dragarja.

Težke misli misli občinski svetnik Franci Gerbec (prosto po Antonu Aškercu)

s 1. 1. 1998 povečala za 11,7% in bo znašala 6,70 SIT, povišanje pa je v skladu z višino inflacije. V nadaljevanju je bil s sprejeto spremembo Odloka o ureditvi zimske službe za nadzor nad izvajanjem odloka pooblaščen komunalni nadzornik Občine Domžale in pristojna inšpekcijska služba.

Po sprejemu paketa sprememb obstoječih odlokov so člani Občinskega sveta prešli k obravnavi in sprejemu vrste predlogov odlokov v prvi obravnavi.

Glede na trenutno neurejeno stanje organizacije različnih prireditev v občini Domžale in glede na predviden bližnji zaključek obnovitvenih del na Kulturnem domu Domžale je občinska uprava pripravila predlog, s katerim bi se ustanovil javni zavod, ki bi združeval oziroma opravljal več dejavnosti na področju kulture, obenem pa bi se s tako organiziranostjo določila odgovornost za izvajanje programa. Tako so člani Občinskega sveta podprli predlog, da se sprejme Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Domžale v prvi obravnavi. Ustanovitelj javnega zavoda naj bi bila občina, zavod pa naj bi opravljal mnoge dejavnosti, med drugim: dejavnost arhivov, varstvo kulturne dediščine, kinematografsko dejavnost, izdajanje knjig in časopisov, prirejanje razstav, sejmov in kongresov,...

V prvi obravnavi sta bila sprejeta Odlok o ustanovitvi Knjižnice Domžale in Odlok o ustanovitvi Zdravstvenega doma Domžale, pri katerih gre za uskladitev aktov z novo zakonodajo.

Predlog Pravilnika za vrednotenje športnih programov v občini Domžale v prvi obravnavi, katerega so člani Občinskega sveta sprejeli soglasno, določa pogoje, merila in postopke za vrednotenje in razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje športa v občini Domžale. Občina skrbi za razvoj športa v okviru danih možnosti, predlagani pravilnik pa med drugim opredeljuje tiste programske vsebine športa, ki se sofinancirajo iz javnih financ. Pravilniku so priloženi normativi za vrednotenje športnih programov, kjer je vsak program točkovan, na osnovi katerega so mu dodeljena sredstva.

Po obravnavi te točke je predsednik Občinskega sveta, dr. Miha Brejc, v skladu s poslovnikom sejo zaradi dolžine prekinil. V nadaljevanju seje, ki bo 10. 12. 1997, bodo člani Občinskega sveta obravnavali še deset točk dnevnega reda, med drugim bodo sprejemali stališča do pripomb in predlogov o osnutku zazidalnega načrta otoka V5 Papirnica Količevo, obravnavali Pravilnik o merilih in kriterijih za ugotavljanje upravičenosti do občinske socialne pomoči... Zadnja seja Občinskega sveta v letošnjem letu bo predvidoma 17. decembra.

LOVRO LONČAR
Foto: BOGDAN OSOLIN

Akti, ki jih je občinski svet Občine Domžale sprejel v nadaljevanju 32. seje 29. 10. 1997 in 24. 11. 1997 ter na 33. seji 24. 11. 1997

1. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin
2. Sprememba proračuna Občine Domžale za leto 1997 in Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Domžale za leto 1997
3. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Domžale za obdobje 1986-2000, dopolnjenega 1988, in prostorskih sestavin družbenega plana občine Domžale za obdobje 1986-1990, za območje občine Domžale, oboje dopolnitev 1996
4. Odlok o ureditvenem načrtu območja T-3 Trzin-Center
5. Sklep o sprejemu Odloka o lokacijskem načrtu območja avtobusne postaje Domžale v prvi obravnavi
6. Sklep o sprejemu Odloka o pogojih, postopkih in merilih za podeljevanje koncesij na področju opravljanja gospodarskih javnih služb »Urejanje pokopališč« in »Pogrebna dejavnost« v prvi obravnavi
7. Sklep o sprejemu odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov Osnovna šola Dob, Osnovna šola Domžale, Osnovna šola Preserje pri Radomljah, Osnovna šola Rodica, Osnovna šola Trzin, Osnovna šola Venclja Perka v prvi obravnavi
8. Sklep o sprejemu informacije o kakovosti tal v občini Domžale
9. Sklep o spremembi višine nadomestila za delo odgovornega urednika, pomočnice odgovornega urednika in urednikov strani Lukovice in Moravč glasila Slamnik
10. Odlok o razveljavitvi Odloka o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin
11. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Domžale
12. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Domžale
13. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi cestnega prometa v občini Domžale
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v občini Domžale
15. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvi zimske službe
16. Sklep o sprejemu Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Domžale v prvi obravnavi
17. Sklep o sprejemu Odloka o ustanovitvi Knjižnice Domžale v prvi obravnavi
18. Sklep o sprejemu Odloka o ustanovitvi Zdravstvenega doma Domžale v prvi obravnavi
19. Sklep o sprejemu Pravilnika za vrednotenje športnih programov v Občini Domžale v prvi obravnavi

Akti bodo objavljeni v Uradnem vestniku Občine Domžale.

Nova telefonska številka!

Občina Domžale obvešča, da je tel. štev. 721-022 spremenjena. Nova telefonska številka je 720-100!

OPOZORILO IN ZAPROSILO

Upravnike in lastnike oziroma uporabnike zgradb obveščam,

da ste v skladu z 11. členom Odloka o ureditvi zimske službe v Občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, štev. 7/96) dolžni pred svojimi objekti:

- **odstraniti sneg s pločnikov za pešce v celotni dolžini nepremičnine,**
- **odstraniti s streh in žlebov ledene sveče,**
- **posipati pločnike za pešce ob poledici,**
- **odstraniti sneg s parkirnih prostorov in dostopnih poti.**

V primeru nespoštovanja določil omenjenega Odlok bom zoper kršilce podal predlog za uvedbo postopka o prekršku, saj za kršitve odloka predvideva denarne kazni v znesku do 25.000,00 SIT.

Komunalni nadzornik
Občine Domžale
ALEŠ KERIN

Urednikovi prebliski

BOGDAN OSOLIN

Pred praznikom vseh svetih (30. oktobra 1997) je v dnevnem časopisu začel pisati dnevnik slovenski pisatelj Alojz Rebula. Ob novici, da se moj prijatelj Janez ne bo vrnil iz Himalaje, ki sem jo izvedel nekaj dni kasneje, sem se zopet vrnil k pisateljevim mislim. V njih se Alojz Rebula spominja svojega prijatelja Rudija, ki si je dal na grobno ploščo napisati: SMRT JE ZAČETEK ŽIVLJENJA. Ne vem več, kolikokrat sem prebral ta nagrobni napis, ko sem nekje globoko v sebi začutil njegovo absolutno resničnost. Moje ranjeno srce so nekako potolažile še besede, ki jih je Alojz Rebula zapisal takoj za tem: »Saj ti vendar si, pa še kako si, a v tisti nedostopnosti, o kateri sva tolikokrat razpravljala v tvoji hiši. Saj veš, kako sva se spraševala: zakaj prihaja tako strašno malo signalov iz tistega onstranskega vesolja, v katero sva oba verjela? In sva ugibala: morda, ker je tisti svet na tako drugačni ontološki ravni, da bi mi tudi ne znal ničesar povedati o njem, če bi mi zdajle prišel naproti, saj tistega vesolja oko ni videlo niti srce občutilo? Ali pa zasto, ker ne bi bilo treba več verjeti, če bi se nam mrtvi prikazovali, saj je vera mogoča samo v nevidno?« Trdno verjamem in upam: dragi Janez, ti si! Življenje je trenutek.

***

In spet je demokracija padla na izpitu. Nerazumljivo? Poglejte, zdi se mi namreč, da večina volivcev sedanjega predsednika države ni hotela drugačne izbire, kakor da voli prav njega. Menim, da bi jim bilo najbolj všeč, da bi bilo na glasovalnem listu napisano samo njegovo ime, zakaj za druga imena so bili po mojem predvidevanju že vnaprej »slepi«. Kot da jih sploh ni na glasovnici. Če moje predvidevanje »zdrži«, to lahko pomeni, da se je njihova udeležba in glasovanje na vseh nedemokratičnih volitvah v prejšnjem političnem, t. i. socialistično-komunističnem sistemu, ko je bilo v večini primerov glasovanje zgolj »formalnost«, globoko usidrala v njihovo politično bitje (po Aristotelu). Mislim, da pa je večina volivcev, ki je glasovala za enega od »neizvoljenih« predsedniških kandidatov, kar nekaj časa, preden je šla na volišče, posvetila premišljenemu tehtanju, koga naj obkroži oziroma kdo bi bil najprimernejši kandidat za predsednika Slovenije, ki bi skupaj z državljani prestopil v novo tisočletje, v nov čas. Še kakšen dan ali dva pred volitvami sem imel v ožjem izboru štiri »imena« (Bernik, Podobnik, Peršak, Cerar)... Na volišču v Dobu sem prvi glasoval (le nekaj sekund po odprtju volišča) in se odločil za demokracijo, za slovensko pomlad, ki bo prišla! Verjamem! Četudi čez dolgih pet let.

***

Kmalu po hudem deževju, ki je s poplavami prizadelo tudi več hiš oziroma ljudi v naši občini, sem na domači naslov prejel prijazno in kritično pismo. Tokrat je bilo podpisano. Čeprav pisec poudarja (želi), da njegovo pismo ni namenjeno za objavo v Slamniku, »ampak le kot dopolnilo vesti o morebitnem poročanju o poplavah v Dobu in okolici«. Mislim, da je prav, da nekaj njegovih misli kot opozorilo pristojnim v KS, občini in državi za morebitne prihodnje podobne naravne nesreče vsaj povzamem oziroma navedem. »Vem, da sta za te poplave krivi občina Domžale in KS Dob s svojo ‚uspešno' melioracijo in bi bili kot taki dolžni nositi odškodninsko odgovornost tudi za tiste, ki niso zavarovani,« piše g. K. L., ki želi biti neimenovan in mu je voda za četrt metra zalila vse stanovanjske prostore, mu tako uničila pod, omare, štedilnik, knjige v zabojih, ozimnico, vrata itd. Še vedno ne morem verjeti, da ni bilo nikogar blizu poplavljene hiše našega občana in bralca Slamnika, da nihče na območju, ki so si ga pristojni možje vendarle ogledali, teh katastrofalnih posledic poplave ni opazil. Čeprav sem na zadnji seji Občinskega sveta, na kateri sem v zadnji točki spregovoril tudi o nedavnih poplavah v Dobu, poslušal »izmikanje« županje, češ da bi morali prizadeti ljudje nekako sami poiskati pomoč in se sami obrniti na »oblast«. Kaj ni človeška logika drugačna? Če kdor koli potrebuje kakršno koli pomoč, mu drugi, bližnji in odgovorni ljudje (ali oblast) lahko nesebično priskočijo na pomoč (ali pa tudi ne, seveda). Poslušajte: »Vodo sem imel v stanovanju več kot devet ur, potem pa ostal do drugega dne brez elektrike s polno blata v vseh prostorih, polnih polžev in druge golazni.« Kako hudo!

Globoko se strinjam z vami, g. K. L. Za »malega človeka« se se vedno veliko veliko premalo skrbi.

Na podlagi Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, štev. 18/84, 37/85, 29/86 in Ur. list RS, štev. 26/90, 18/93, 47/93 in 71/93) in 18. člena Statuta Občine Domžale (Ur. vestnik Občine Domžale, štev. 10/95 in 21/95) je Občinski svet Občine Domžale na svoji 32. seji dne 24. 11. 1997 sprejel

SKLEP

O SPREJEMU OSNUTKA ODLOKA O LOKACIJSKEM NAČRTU OBMOČJA AVTOBUSNE POSTAJE DOMŽALE V PRVI OBRAVNAVI

Občinski svet Občine Domžale sprejema predloženi osnutek Odloka o lokacijskem načrtu območja avtobusne postaje Domžale v prvi obravnavi in ga pošlje v 30-dnevno javno razgrnitev in javno obravnavo. Javna razgrnitev bo v prostorih Občine Domžale v II. nadstropju. Javna obravnava bo v sejni sobi v času javne razgrnitve, vodi pristojni oddelek občinske uprave.

Knjiga pripomb bo v prostorih urada županje. Obvestilo o javni razgrnitvi in obravnavi se z enim izvodom gradiva dostavi krajevnim skupnostim Venclja Perka, Simona Jenka in Slavka Šlandra.

OBČINA DOMŽALE
Občinski svet
Številka: 01500-124/97-31
Datum: 24. 11. 1997
PREDSEDNIK OBČINSKEGA SVETA
dr. Miha BREJC, l. r.

Na podlagi 32. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Ur. list RS, štev. 32/93), 3. in 12. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v občini Domžale (Ur. vestnik Občine Domžale, štev. 9/96) in 18. člena Statuta Občine Domžale (Ur. vestnik Občine Domžale, štev. 10/95 in 21/95) je Občinski svet Občine Domžale na svoji 32. seji dne 24. 11. 1997 sprejel

SKLEP

O SPREJEMU ODLOKA O POGOJIH, POSTOPKIH IN MERILIH ZA PODELJEVANJE KONCESIJ NA PODROČJU OPRAVLJANJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB »UREJANJE POKOPALIŠČ« in »POGREBNA DEJAVNOST« V PRVI OBRAVNAVI

Občinski svet Občine Domžale sprejema predlog Odloka o pogojih, postopkih in merilih za podeljevanje koncesij na področju opravljanja gospodarskih javnih služb »Urejanje pokopališč« in »Pogrebna dejavnost« v prvi obravnavi in ga posreduje v 30-dnevno javno razpravo. O predlogu odloka se obvesti krajevne skupnosti v občini Domžale. Javnost se o javni razpravi obvesti v glasilu »Slamnik«. Predlog odloka je na vpogled na oglasni deski Občine Domžale in v prostorih krajevnih skupnosti. Za organiziranje in vodenje javne razprave je odgovoren Oddelek za gospodarske javne službe Občine Domžale.

OBČINA DOMŽALE
Občinski svet
Številka: 01500-125/97-31
Datum: 24. 11. 1997
PREDSEDNIK OBČINSKEGA SVETA
dr. Miha BREJC, l. r.

24. novembra 1997 je bila v novi poročni dvorani Kulturnega doma Domžale podpisana pogodba o rekonstrukciji magistralne ceste M-10 med Črnučami in Depalo vasjo. Pogodbo so podpisali g. Anton Šajna (v sredi) v imenu Direkcije RS za ceste ter izvajalca del g. Ivan Zidar (levo,) SCT Ljubljana in g. Alojz Kramljak, Cestno podjetje Ljubljana. Več o rekonstrukciji, vredni milijardo in pol, ki bo zaključena v 14 mesecih, v prihodnji številki.

Odsevi...

Ko boste brali te odseve, bodo že znani rezultati predsedniških volitev in volitev v državni svet, jaz pa med pisanjem tega kolumna (17. 11.) lahko samo ugibam o tem, kako se bo vse skupaj razpletlo. Osem kandidatov se poteguje za predsedniško mesto. Različni so po starosti, izkušenosti, osebni zgodovini, po videzu, različne pa so tudi njihove možnosti, da bi jih ljustvo spoznalo. Dosedanji predsednik Kučan, ki je na oblasti že več kot 11 let, je bil ob veliki podpori televizije in časopisov brez prave konkurence. Vendar Kučan ne bi bil Kučan, če bi mu zadoščala le podpora nacionalne TV in PoP TV, zato so več kot uro dolgo oddajo o njem kot o predsedniku in »fejst fantu«, o njegovi (verni) družini itd., predvajali na kamniškem Impulzu dva dni zapored, takoj zatem pa še, prav tako dva dni zapored, posnetek Kučanovega srečanja s tistimi, ki so podprli njegovo kandidaturo. Najbrž ni treba posebej povedati, da sta ti dve maratonsko dolgi oddaji o Kučanu krožili po vseh slovenskih lokalnih TV postajah, in prepričana sem, da najbrž predsednik za to ni plačal niti tolarja. Zato se naslovi raznih intervjujev s Kučanom, v katerih v tako rekoč vseh dnevnih in lokalnih časopisih razglaša, da je njegova kampanja skromna, naravnost posmehujejo volivcem. Se bo mar ponovila praksa izpred petih let, ko je agencija, ki je skrbela za njegovo promocijo, utajila lep kupček denarja?

In kako je s promocijo drugih kandidatov? Nekateri so imeli samo možnost, da so se pojavili v predstavitvenih oddajah televizije in radia, zato jih je deloma lahko spoznal le del tistega občinstva, ki se zanima za politiko, sicer pa so za volivce vsi predsedniški kandidati razen Kučana in Podobnika v bistvu neznanka.

Ko je na predsedniških volitvah na Hrvaškem zmagal Tuđman, so iz ameriških političnih vrhov prišla jasna opozorila, da so bile volitve nedemokratične, ker vsi kandidati niso imeli niti približno enakih možnosti za to, da bi jih ljudje spoznali. Pri nas je na žalost prav tako in bojim se, da najbrž drugače ne more biti, saj smo se šele pred šestimi leti začeli spreminjati v demokratično državo, zato ljudje, ki na vseh najvažnejših mestih vidijo obraze iz preteklosti, ugotavljajo, da se pravzaprav ni nič spremenilo. Ali še huje. Te ljudi poznajo iz totalitarnega režima in vedo, česa so zmožni, vedo, da danes živimo v anarhični državi brez pravne varnosti, zato se jim zdi še toliko važnejša previdnost, pohlevnost in klečeplazenje. Na previdno ravnanje jih je kar nekajkrat v svojih predvolilnih nastopih opozoril sam Kučan, ko je govoril o vedno bolj umazanem ozračju, pa seveda ni mislil na vremenske razmere. Sprašujem se, kaj nam je hotel s tem povedati. Ali morda to, da smo mi, volivci, bacili, ki onesnažujemo ozračje, ali se mu zdijo drugi kandidati njega nevredni?

Prav zaradi starih sil, ki jim ljudje zaradi strahu in medijske blokade še vedno ne upajo reči »ne«, je toliko pomembnejši zakon o lustraciji ali kakorkoli se bo že imenoval. Bistvo tega zakona ni v sodnih procesih in hitrih sodiščih, kot skušajo javnost prepričati Kučanovi privrženci, ampak v tem, da se javno opozori vse tiste, ki so imeli v prejšnjem sistemu najodgovornejše funkcije v državi, tudi v občini, in so svoj položaj izkoristili za utrjevanje totalitarnega režima in kršenje človekovih pravic, da se odrečejo svojim funkcijam. Predlagatelji zakona so jasno povedali, da ne gre za kazenski pregon, ampak za moralno obsodbo. Slovenija je edina izmed kandidatk za Evropsko zvezo, ki tega še ni naredila, popolnoma jasno pa je, da takega zakona še zlepa ne bo v Srbiji in Črni gori in njim podobnih državah. Slovenija pa potrebuje moralno očiščenje, državljani potrebujemo jasno vrednostno predstavo o preteklosti, kajti le tako bomo lahko našli pot do sprave. Mlajše in tudi moja generacija nima prav nobenih zaslug niti za junaštvo partizanov v narodnoosvobodilni borbi niti ni kriva za poboje v Kočevskem Rogu in drugod. Vse to pa je naša zgodovina in pravico imamo zvedeti, kakšna je bila. Prepričana sem, da je žaljivo in moralne obsodbe vredno, da otroci v šolah spoznavajo drugačno zgodovino slovenskega naroda, kot pa jo poznamo starejši in kakršna je bila v resnici. Zato sem tudi prepričana, da je potrebno, da na simbolni ravni opravimo nekatera dejanja. Državni zbor bi na primer moral sprejeti resolucijo, s katero bi obžaloval strahotne zločine na eni in drugi strani, obsodil kršitve človekovih pravic v prejšnjem sistemu in se zavezal, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Kdo bo rekel, da ni pravi trenutek za kaj takega, da bomo imeli samo še eno resolucijo več itd. Vendar temu ni tako. Zgodovina nas namreč uči, da imajo simbolna dejanja veliko večji pomen, kot se v začetku zdi.

Predsednik parlamenta in predsedniški kandidat, Janez Podobnik, pa je predlog zakona o lustraciji uvrstil na dnevni red šele po volitvah. Vidi kdo tudi v tem kakšen pomen?

DADA BREJC

Je lustracijski zakon potreben?

Poslanci Socialdemokratske stranke in poslanci Krščanskih demokratov so v parlament vložili zakon o lustraciji. S tem je bil storjen prvi korak, ki so ga že leta prej naredile nove demokratične sile v veliki večini postkomunističnih držav. Socialdemokrati smo prepričani, da je vprašanje, ali bo demokracija v Sloveniji zaživela ali pa žalostno propadla, odvisno od sprejetja ali nesprejetja lustracijskega zakona.

Za kaj pri lustraciji gre? Beseda lustracija je latinskega izvora in pomeni očiščenje. S sprejetjem lustracijskega zakona bi tudi pri nas prišlo do moralnega in pravnega očiščenja slovenske družbe. Bivši režim je namreč s tajno policijo, pravosodjem in celotno državno upravo kršil človekove pravice in temeljne svoboščine, demokratična država pa je dolžna vsaj moralno obsoditi nosilce prejšnjega totalitarnega režima.

V lanskem letu je naša država ratificirala deklaracijo o temeljnih človekovih pravicah Sveta Evrope, tako je deklaracija postala sestavni del našega pravnega sisema. V drugem odstavku 7. člena piše, da je mogoče izdajati zakone oziroma kaznovati tudi za nazaj, če gre za dejanja, ki so že v času storitve kršila takrat veljavne temeljne pravice ljudi. Pomembno je poudariti, da kot merilo temeljnih pravic velja takratna zakonodaja demokratičnih držav Zahodne Evrope, kar pomeni, da torej pri nas lahko kaznujemo tudi medvojne in povojne zunajsodne pomore.

SDS
SocialDemokrati Slovenije

Če pogledamo odzive nekaterih politikov in novinarjev, pa na žalost opazimo, da po njihovem mnenju lustracijskega zakona in s tem očiščenja komunistične preteklosti pri nas ne potrebujemo, češ da naj bi bila diskontinuiteta s prejšnjim totalitarnim režimom dosežena že z novo ustavo, plebiscitom in enotnim odporom proti jugoslovanskemu agresorju. S tem ko skušajo javnost prepričati, da so bili zločini, storjeni pred tridesetimi ali manj leti, storjeni torej v nekem drugem času in v drugačnih okoliščinah, za katere ne morejo veljati sedanja pravila, prekašajo sami sebe in dokazujejo, da se za nobeno ceno ne nameravajo umakniti.

Kako so lustacijo izvedli drugje? Postkomunistične države, Češka, Poljska in Madžarska, torej države, ki so prišle v prvi krog širitve Nata, so že pred časom sprejele lustracijske zakone. Nedemokratične preteklosti so se znebile tako, da so prepovedale opravljati javne funkcije tistim, ki so sodelovali z nekdanjim komunističnim režimom. Najdoslednejši pri očiščenju preteklosti pa so bili Nemci, in sicer z zakonom o dokumentih državne varnostne službe v nekdanji Nemški demokratični republiki, ki so ga sprejeli že leta 1991.

Bistvo lustracijskega zakona, ki so ga v parlamentu vložili poslanci Socialdemokratov in Krščanskih demokratov torej ni v tem, da bi sodno preganjali vse tiste, ki so bili nosilci visokih funkcij v prejšnjem režimu, kot to skušajo prikazati nasprotniki zakona, ampak v tem, da jih končno javno opozorimo, naj se odrečejo svojim sedanjim funkcijam. Ne smemo namreč zanemariti dejstva, da je Slovenija edina izmed kandidatk za Evropsko zvezo, ki tega še ni naredila.

D. B.

LDS DOB
Prijetno s koristnim

LDS Dob je v skladu s programom dela v jeseni pripravila tudi prijetno popotovanje po Primorski in Krasu. Začelo se je v zgodnjih jutranjih urah v Dobu, nadaljevalo pa z vožnjo po avtocesti do Doberdoba, ki smo ga kar hitro našli. Malce teže je bilo najti spomenik, namenjen spominu vsem padlim v prvi svetovni vojni, kjer smo si ogledali tudi kapelo in razstavo, ki vsem obiskovalcem priča, kakšne posledice je imela prva svetovna vojna.

Po ogledu spomeniškega kompleksa smo se vmili v Slovenijo, tu nas je na poti čez Kras že od daleč pritegnil pogled na utrjeno naselje na pobočju griča, ki se dviga na severovzhodnem robu kraške planote. To je Štanjel, eno najstarejših in najbolj slikovitih kraških naselij, ki je bil eden izmed naših ciljev. Ob njegovem obisku smo izvedeli, da je zaradi prometno-geografske in strateške lege Štanjel pomemben že od mlajše železne dobe dalje, naselje pa se je razvilo že v romanski dobi in se naglo širilo po griču navzdol. Hiše so zgrajene iz kamna, z bogatimi kamnoseškimi elementi, slikovito kraške z ozkimi okni, portali, dimniki, konzolami in celo kamnitimi strešnimi žlebovi. Renesančno baročni grad in poznogotska cerkev dajeta Štanjelu svojevrsten pečat. V grajskih prostorih smo si ogledali urejeno zbirko likovnih del slikarja in grafika Lojzeta Spacala. Nato smo se odpeljali proti še enemu kraškemu biseru - Lipici.

Tu smo si na kratkem postanku privoščili pogled na svetovne znane lipicance, potem pa je bil na vrsti ogled jame VILENICE, ki je širše zaslovela po tem, ko v njej vsako leto podeljujejo nagrado za najboljše literarno delo v srednji Evropi. Vse to in še marsikaj nam je na sprehodu po jami povedal prijazni vodič, katerega mnenje je, da je Vilenica morda še lepša kot druge jame. Ampak o tem se morate sami prepričati, mi smo se že.

Prijeten izlet smo zaključili z večerjo. Tu je bilo dovolj časa, da smo strnili spomine in ugotavljali, da marsikaterega kraja, naravne ali zgodovinske in kulturne znamenitosti tega območja Slovenije, sami ne bi nikoli obiskali, ker se premalo zavedamo, kako lepa je naša država in koliko biserov skriva.

LDS

Društvo izgnancev Domžale obvešča vse svoje člane, da bo

v ponedeljek, 1. decembra 1997 ob 11. uri v CEKINOVEM GRADU v Ljubljani

informativna konferenca

za potrebe slovenskih izgnancev 1941-1945, na kateri bo dana informacija o ukrepih za izterjavo vojnih odškodnin.

Vabljeni!

Predvolilni obisk kandidata za predsednika države dr. Janeza Podobnika v Domžalah

Volilno kolesje se je zavrtelo in z delčkom oplazilo tudi naše mesto. Opoldne v dežju se je v naši občini ustavil gospod dr. Janez Podobnik.

Pod nadstreškom pred trgovino Vele je pozdravil kar nekajkrat po dvajset ljudi, jim odgovoril na zastavljena vprašanja, poizkusil dobrote iz kmečke kuhinje in pozdravil našo gospo županjo in župana občine Mengeš, nato obiskal še oskrbovance Doma upokojencev v Domžalah.

Volitve so naše mesto zajele tako kot vsa druga mesta in kraje, s plakatov se nam smehljajo gospodje, ki se trudijo, da bi nam zbudili zaupanje, da se bomo imeli naslednja leta lepše in boljše. Vsi se imamo raje lepše kot slabše, zato je lepo, da smo si na volitvah lahko obkrožili vsak svojega najboljšega, vsega zaupanja vrednega gospoda.

MARIJA KAVKA

Zahvala občanom, ki so podprli kandidaturo T. Peršaka

Člani Občinskega zbora Demokratske stranke smo na rednem sestanku 3. t. m. analizirali zbiranje podpisov za podporo kandidaturi Toneta Peršaka za predsednika republike in ugotovili, da je bila akcija v naši občini zelo uspešna. Zato se želimo tudi tako iskreno zahvaliti vsem občankam in občanom, ki ste s svojimi podpisi omogočili Tonetu Peršaku nastop na volitvah in njemu osebno ter naši stranki tako omogočili ponovno preveritev našega programa in naše sredinske politične izbire. S svojim ravnanjem ste omogočili, da ponudimo Sloveniji kandidata, ki bi kot predsednik lahko uspešno povezal politične sile v Sloveniji za oblikovanje strategije za ohranitev pridobitev osamosvojitve in uvedbe demokracije v Sloveniji. Še enkrat: hvala!

Predsednik OZ DS: JOŽE CUZAK

Minister Anton Rop v Domžalah

V ponedeljek, 17. novembra 1997, je Občino Domžale obiskal mag. Anton Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve. Njegov obisk ni bil namenjen obravnavi nove pokojninske zakonodaje, temveč se je z županjo in njenimi sodelavci ter direktorjema Centra za socialno delo Domžale in Doma upokojencev Domžale pogovarjali o problematiki sociale, predvsem o financiranju tega področja, o možnostih gradnje prizidka k Domu upokojencev Domžale, predstavili pa so mu tudi projekt pomoči na domu, ki ga uspešno izvajamo v občini.

V uvodu je županja Cveta Zalokar Oražem povedala, da je Občina Domžale socialno zelo naravnana občina, saj za to področje zagotavlja precej več sredstev, kot bi jih morala v skladu z zagotovljeno porabo. V občini smo ustanovili Center za mlade, v okviru katerega izvajamo preventivne socialne programe, zlasti na področju boja proti drogam. Delujejo skupine za samopomoč starejšim in porazvezne skupine, odprli smo javno kuhinjo, sofinanciramo kosila in prevoze v šolo socialno šibkim učencem, dijakom in študentom. Organizirana so javna dela na področju pomoči na domu, pomoči v okviru doma upokojencev in centra za mlade, na področju vzgoje in izobraževanja ter komunalnih dejavnosti, kamor vključujemo 30 nezaposlenih oseb, občina skrbi tudi za brezdomce. Tako občina namesto 60 mio SIT, kolikor bi jih bila dolžna zagotavljati, v proračunu za leto 1997 za področje socialnega varstva zagotavlja 83 mio SIT in v celoti pokriva svoj delež za sofinanciranje Centra za socialno delo. V okviru možnosti pomaga tudi Domu upokojencev Domžale. »Zato nas toliko bolj moti, ker se je država odločila, da mestnim občinam dodeli za to področje po 800 SIT na prebivalca, drugim pa le po 600 SIT, čeprav se prav na primeru naše občine lahko ugotovi, da ima skoraj vse dejavnosti, ki naj bi jih sicer država financirala mestnim občinam, kot npr.: javna kuhinja, zametki socialnega servisa, skrb za brezdomce ipd. in smo tako oškodovani za približno 7 mio SIT, ki bi jih pridobili le z nazivom mestna občina. Država financira kriterij, ne pa vsebine dela občin oz. dejanskega izvajanja programov na socialnem področju,« je poudarila županja in minister je obljubil, da bo skupaj s pristojnimi službami merila za določanje kriterijev financiranja socialne dejavnosti preveril, pričakuje pa tudi pisne predloge in pobude občine.

Težišče pogovora je bilo namenjeno predstavitvi prostorske stiske domov upokojencev v Sloveniji. Situacija na tem področju je namreč v celoti Sloveniji zaskrbljujoča, saj primanjkuje blizu 4000 postelj, če bi se hoteli približati evropskim standardom.

Tudi v občini Domžale je problem pereč, saj je bilo odklonjenih preko 400 prošenj za sprejem v dom. G. Franc Gostinčar, direktor Doma upokojencev, je ministru predstavil problematiko dolge čakalne dobe za sprejem starejših občanov v dom, posebej pa opozoril tudi na specifičnost domžalskega doma upokojencev, v katerem je blizu polovica občanov iz drugih občin. Hkrati pa dom, ki je bil zgrajen predvsem za zdrave starejše občane, vse bolj postaja podaljšek bolnišnice, saj je v njem iz dneva v dan več nepokretnih varovancev. Prav zaradi vseh teh vzrokov dom skupaj z občino načrtuje gradnjo prizidka z dodatnimi 30 posteljami.

G. Rop je predstavil program pospešenega investiranja države na področju organizirane skrbi za starejše občane, pohvalil odločitev o gradnji prizidka in menil, da ima občina realne možnosti za pridobitev republiških sredstev za sofinanciranje prizidka, obljubil pa je tudi pomoč ministrstva pri izdelavi projektov novega prizidka.

Občina Domžale je ena izmed redkih v Sloveniji, ki je v okviru Centra za socialno delo celovito uredila področje pomoči na domu in v ta namen zagotavljal 4,2 mio SIT. Ministru Ropu je projekt predstavila ga. Nuša Šink, direktorica Centra za socialno delo Domžale. Dejavnost pomoči na domu so začeli intenzivneje organizirati od septembra 1997, ministra pa so opozorili, da občina za to področje prejema občutno premalo finančnih sredstev, saj je povpraševanje po tovrstnih uslugah veliko, so pa zelo drage in si jih večina občanov težko privošči. Minister je pojasnil svoje videnje vključevanja brezposlenih v javna dela in predstavil spremembe, ki bodo zagotovile še večje vključevanje brezposelnih v javna dela. Ob koncu obiska pa je obljubil pomoč pri razreševanju problematike rejništva, kjer je Center za socialno delo Domžale eden izmed najbolj obremenjenih v Sloveniji, saj rejništvo v njegovem okviru izvaja več kot 100 družin.

URAD ŽUPANJE OBČINE DOMŽALE

G. Anton Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve, je našo občino obiskal na povabilo županje Cvete Zalokar Oražem in Jožeta Leniča, poslanca v Državnem zboru RS.

EPIGRAM

Kandidature in volitve

Naš Slamnik vse to častno je prespal,
ker ni bil čas, da bi kaj »zraven« dal,
in novega ni nič - prerokoval.

FRANCE CERAR

Ženski forum o zakonu o delovnih razmerjih

Ženski forum je na svojem prvem jesenskem srečanju v oktobru, v Majčevem dvoru, pripravil razgovor o predlogu novega zakona o delovnih razmerjih. Mirjana Kavčič je v imenu Ženskega foruma pozdravila goste: Anko Tominšek, Nušo Šink in Miloša Pavlico in najavila pesnico Mišo Shaker, ki je na srečanju predstavila svoji pesniški zbirki: »Malo nostaglije, a ne preveč« in »Zvezde v pritličju«.

Anka Tominšek je kot bivša sodelavka Ministrstava za delo sodelovala pri pripravi predloga novega zakona (pripravljali so ga sedem let) in je zakon na srečanju tudi podrobneje predstavila. Izpostavila je predvsem na novo urejeno pogodbeno delo in pravice tako imenovanih zaščitenih kategorij, kot so matere, nosečnice, invalidi. Ženske v novem zakonu ščiti prepoved diskriminacije; ženske in moški morajo biti enako obravnavani že v razpisanih pogojih za novo delovno mesto, imajo enake pravice pri plači, ravno tako ni mogoče delavko in delavca diskriminirati na podlagi veroizpovedi prepričanja, itd.

Nuša Šink je poudarila, da v predlogu zakonu morda niso vidne posledice zakona, ki bodo zadele ljudi. V praksi pa pomeni zakon manjšo socialno varnost ljudi. Miloš Pavlica je menil, da je zakon o delovnih razmerjih najmanj sporen izmed zakonov s področja socialnih reform, ki jih vlada pripravlja. Vlada ljudem, v želji po reformi socialne države, vsiljuje model nekega obsedenega stanja v državi, ki ga v resnici ni, mediji pa nas vsak dan bombardirajo z njim. Z reformo socialne države želi vlada skrčiti pravice brezposelnih, upokojencev in drugih socialnih kategorij.

Ženske so srečanje nadaljevale v splošni razpravi in se dogovorile, da bodo na naslednjem (novembrskem) srečanju obravnavale diskriminacijo žensk na delovnih mestih in spolno nadlegovanje žensk na delovnih mestih.

KRISTINA BRODNIK

RAZGOVOR Z ARHITEKTOM KRANJCEM (2)

Strokovnost v urejanju prostora

V prejšnji številki Slamnika sem se v razgovoru z arh. Ivom Kranjcem dotaknil njegove priložnosti osebno spoznati arh. Plečnika, ob katerem se je posebej navdušil za njegovo arhitekturo. Končala sva pri vprašanju, če uporablja Plečnikovo smer pri svojem delu tudi danes. Tokrat pa me je predvsem zanimala njegova mladost, njegovo gledanje na svet, njegovo delo kot arhitekta in s posebnim poudarkom na delo, ki ga je posvetil Domžalam. Prisluhnimo mu. Njegovo duhovno in poklicno bogato radoznalo življenje in delo bomo spoznali v nadaljevanjih.

Gospod arhitekt, danes me v prvi vrsti zanima vaša vzgoja, ki vam je legala na dušo doma in v osnovni šoli... Menim, da je bila verska.. Če je takšna bila, ali jo lahko poimenujete kot šolo za življenje oziroma kaj ste odnesli od nje. Verske kreposti so žal danes vedno manj zaželene: ali podpirate verski pouk v osnovnih šolah, zakaj da oziroma zakaj ne?

V osnovno šolo sem hodil v Marijanišče na Poljanah. To je bila zelo usmerjena vzgoja, katoliška in danes bi temu lahko rekel verouk za vse vede. Moram pa poudariti, da je bila to šola za poštenje, pravi odnos do drugega, ljubezen do bližnjega in vzgoja zavesti. Vrline, ki so lepe, vendar vedno manj zaželene. Kljub temu pa podpiram tiste, ki so za verouk v osnovnih šolah, saj kaj takšnega drugi (v 50 letih) niso učili in brez tega bi imeli ali imamo to, kar ne želimo. Otroke, med katerimi je vedno več takšnih, ki že zelo zgodaj jemljejo mamila in celo hladnokrvno morijo, otroke brez moralne etike, brez vesti.

Res je med našo mladino mnogo problemov, ki nemalokrat vodijo v samouničevanje. Vendar ne problemi kot taki, ampak reševanje teh. Nadaljevala bi z vašim vzponom po osnovni šoli. Prav gotovo ste se med drugim soočili tudi s poukom latinskega jezika. Ali menite, da je to prava šola za življenje? Nekoč ste pravili, da ste bili že kot mladenič belolas, pa me zanima, kakšno vlogo so v vaši karieri odigrali vaši beli lasje. Jaz osebno imam s svojimi sivimi lasmi bolj slabe izkušnje. Neka plavolasa mladenka mi je na nekem srečanju dejala, da bi se kar poročila z menoj, če bi si redno barval lase... No, to tako mimogrede.

Po osnovni šoli sem študij nadaljeval na klasični gimnaziji, kjer sem se moral učiti tudi mrtvega latinskega jezika, ki sem ga dojel šele kasneje v praksi. Jezik, ki je osnova marsikateri besedi tudi v vsakdanji rabi. To je jezik, ki prisili logično misliti in je torej prava šola za življenje, čeprav človek latinščine kot jezika v večini poklicev ne potrebuje. Okoliščine po koncu vojne so me prislile presedlati po mali maturi na poljansko gimnazijo in od tam sem odšel na fakulteto za arhitekturo.

Vojna, ki sem jo preživel doma v okupirani Ljubljani, mi je pustila zelo globok vtis in tudi že kot mladeniča napravila belolasega. Prvi vtis, ki mi je ostal v spominu na fakulteti, je bil v zvezi z mojimi lasmi. Ko smo se zbrali bruci na prvem predavanju na Grabnu, sem stopil v nabito polno telovadnico in po sredini krenil proti katedru, kjer je bilo še nekaj prostora. Vsi so obmolčali in vstali v pozdrav, misleč, prišel je profesor.

Tudi kasneje v moji karieri so beli lasje igrali pomembno vlogo, predvsem pa vzdrževali potrebno distanco v poslovanju s strankami, ki so bile v vsej dobi mojega službovanja pomemben dejavnik.

Ali ste se tudi vi navduševali za Karla Maya in še prej kot otrok prebirali pravljice. Gotovo ste »predihali« obilico strokovnih knjig. Ali ste imeli pri tem kakšne probleme s starši, mislim, če ste brali pozno v noč. Ob tem mi prihaja na misel knjiga Življenje Nikole Tesle, ta je namreč imel silne bralne skrivalniške probleme.

Kot otrok sem hitro prebolel pravljice in pri drugi knjigi Karla Maya prešel na resnejšo literaturo. Knjige sem si izposojal v knjižnici ter prebiral najraje poučno strokovno literaturo. Spominjam se, da sem pozno v noč pod odejo, da ne bi motil staršev pri spanju, z baterijo v roki čital, dokler nisem prebral do konca.

Gotovo ste se najraje srečevali z literaturo oziroma čtivom, ki vas je zanimalo. Kaj pa v šoli? Katere predmete ste imeli najraje in so vam šli najlaže v glavo, kakor pravimo: abstraktni ali oni drugi. In še: sedaj ste že kar nekaj časa v uradnem pokoju. Kaj vas sedaj najbolj veseli in v katerem delu najbolj uživate?

Zelo rad in z veliko vnemo sem prebiral, kar me je zanimalo, in to dobesedno požiral, kar se mi je zdelo, da ne bom nikoli potreboval, sem celo ignoriral.

Na primer predmet kemija mi je bil sila abstrakten in imel sem vseskozi izredne težave, da sem dobil pozitivno oceno. Nasprotno pa mi ni bilo potrebno doma študirati predmetov, ki so zaradi zanimivosti ostali v glavi že pri predavanju, kot opisna geometrija ali fizika.

V teh letih, kar sem v uradnem pokoju, nimam nobenega časa, ker delam mnogo tega, kar me veseli in v delu izredno uživam. Žal v mojih mladih letih še ni bilo računalnikov, zato sem sedaj v pokoju vse to nadomestil in dokaj dobro obvladam nekaj programov.

Za arhitekta nikoli nisi prestar, ker to je poklic za življenje.

Sedaj me pa še zanima, ali so bile v vašem času ugodne možnosti za študij in sploh kako ste doživljali študij arhitekture. Ali so bili časi po vojni naklonjeni strokovnjakom gradbene stroke?

Bil sem izredno radoveden in željan znanja sem v življenju marsikaj delal iz gole radovednosti ali za hobby. Tudi denar sem si služil z delom na okoli 30 različnih strokovnih področjih. Včasih ni bilo tako preprosto študirati, ker je bilo malo denarja in je bilo večkrat treba reševati življenjske probleme z delom med študijem.

Kot študent arhitekture sem bil zaposlen v PA, kjer so delali naši najboljši urbanisti kot arhitekti: Saša Sedlar, Strmecki, Bežek, Bohinc, Gvardjančič, ki so bili tudi moji odlični učitelji. Na področju zdravstvenih ustanov je bil moj učitelj tudi arh. Lado Kham. V seminarju na fakulteti sem sodeloval v trojki kolegov, ki smo pridobili prvo mesto v natečaju osemletke na Rakovniku v Ljubljani. V skupini projektantov, ki so delali na prodjektu ljubljanskega prometnega vozla, ta je zmagala na natečaju z ing. Puciharjem, sem pridobil mnogo znanja na prometnem področju kakor tudi v projektu letališča Brnik, ki so bili nato tudi realizirani.

Časi po vojni so bili za strokovnjake predvsem gradbene stroke dokaj ugodni. Značilno je bilo tudi to, da so cenili predvsem zunanje izkušnje in vabili tuje strokovnjake.

Ali drži, da je naš strokovnjak uspel le, če je imel tujo prakso? Ste tudi vi odšli na tuje? Povejte, prosim, kaj o tem.

V modi je bilo, da je naš strokovnjak uspel le, če je imel inozemsko prakso. Kot ambiciozen arhitekt tega nisem hotel zanemariti in sem odšel za osem let v Avstrijo. Deloval sem pri najbolj znanih arhitektih, kot so arh. Donau in Praschag v Leobnu, kjer sem delal na projektu pošte v Kapfenbergu in natečaju fakultete za arhitekturo v Innsbrucku. V Celovcu sem bil v okviru biroja arh. Nich projektant med drugim poslovne zgradbe AUA in pokopališča z mrliško vežico St. Peter v Celovcu. Pri arh. Haasu, ki je bil predsednik združenja arhitektov, sem imel priliko projektirati »Terassenhotel« urbanistični načrt rekreacijskega centra v Veldnu, naselja Feschnig v Celovcu, stanovanjsko poslovni blok v Beljaku, da omenim le najpomembnejša dela. V trgovski hiši Warmuth sem bil hišni arhitekt, odgovoren za vse trgovsko poslovne zgradbe v deželi Koroške. Imel sem končno tudi kot prvi jugoslovanski državljan licenco za lastni arhitekturni biro v Celovcu, kjer sem se ukvarjal z mnogimi deli za naročnike avstrijske Koroške. Največ mojih del sem lahko ustvaril žal le v Avstriji. Ko sem se vrnil v Ljubljano (1974), nisem imel pravice odpreti lastnega biroja, še več, nisem smel sicer bogate prakse v Avstriji nikjer niti omeniti.

Kako ste doživljali prehod iz kapitalizma, ki ste ga po »zaslugi« razmer doživljali v Avstriji, v socializem. Ali ste bili morda vsaj kratko obdobje komunist ali član partije? Če ne, ali ste imeli zavoljo tega kakšne težave in kako vas je vsemogočna komunistična partija sprejemala kot strokovnjaka?

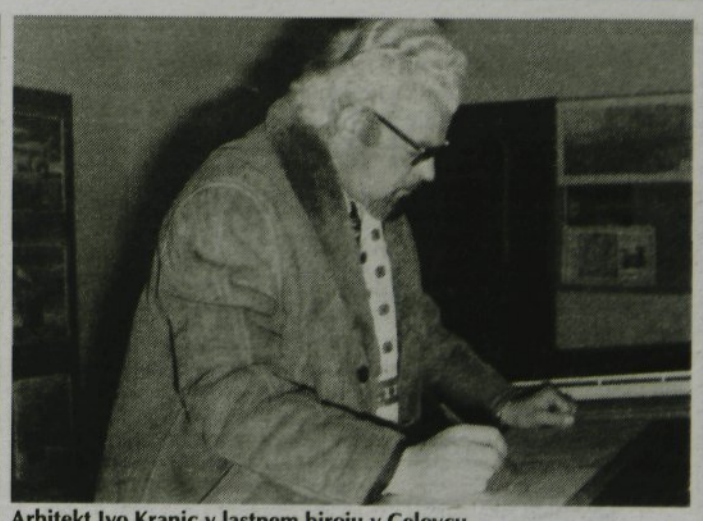

Arhitekt Ivo Kranjc v lastnem biroju v Celovcu

V osmih letih kapitalizma, ki sem ga mimogrede živel v Avstriji, nisem mogel v kratkem ali nikoli pozabiti predvsem pa sprejeti novega oziroma starega načina življenja v socializmu. Ker nikoli nisem bil komunist ne član partije, sem zaradi položajev, ki so bili pogojevani s članstvom, imel velike težave in bil nemalokrat posredno zapostavljen. Ker pa sem imel strokovno izobrazbo, ki sem jo vedno uporabljal v najboljši veri in v korist stranke ne glede na zunanji videz ali mišljenje, nisem imel potrebe za drugačno odskočno desko na dostojni nivo v družbi. Prav zaradi tega sem še vedno rad med ljudmi, se lahko z njimi pogovarjam s pogledom v oči, čeprav marsikateri sogovornik tega ne prenese.

In sedaj se za danes dotakniva vaše odločitve, da svoje delo posvetite Domžalam. Kdaj je bilo to, ali ste pri tem naleteli tudi na kakšne neprilike?

V letu 1975 sem se odločil svoje delo posvetiti Domžalam, ki so bile na pragu silovitega razvoja, imele so dobro osnovo na urbanističnem področju v Biroju 71, kjer je delal moj stanovski kolega arh. Kerševan; ta je bil zelo sposoben urbanist. Sprejel sem položaj domžalskega urbanista na občini kot upravni organ in mi tega nikoli ni bilo žal. V tem času je bil to zame velik izziv in obetal sem si svoje znanje v največji meri izkoristiti. Želel sem študije nadaljevati, kar mi zaradi obilice dela niso omogočili.

Žal se je urbanizem kot najmočnejše strateško orožje za politike moral vedno pokoravati višji sili in s tem postavljati strokovne rešitve često na glavo. Marsikatera težava ima danes svoj izvor še od tedaj.

Gospod Ivo Kranjc, v upanju, da bo vaše razgibano delo in življenje obogatilo naše bralke in bralce ne zgolj v informativnem smislu, se vam tudi za današnji razgovor prisrčno zahvaljujem in Bog z Vami.

(se nadaljuje)

IVAN KEPIC

ISKRENE ČESTITKE ZLATOPOROČENCEMA

Anica in Slavko Osolin

Petdeset let zakona pomeni petdesetkrat po 365 dni, če posebej ne štejem prestopnih let, z vsem, kar pač sodi v dve v ljubezni povezani življenji: vsemi vzponi in padci, upi in razočaranji, veseljem in žalostjo. Pol stoletja skupnega življenja pa hkrati pomeni nič manj kot 18.262 dni skupnega življenja dveh ljudi, ki sta znala in zmogla tudi v viharnih časih vojne in pomanjkanja ohraniti življenjsko vedrino, ljubezen in razumevanje.

Vse to in še več sem našla pri zlatoporočencih Anici in Slavku Osolinu, ki v prijetni hišici v Spodnjih Jaršah, na Jarški 10 preživljata jesen življenja in uživata sadove svojih skupnih petdesetih pomladi, zim in poletij, ki so ju povezala v nerazdružno skupnost. Njuna skupna življenjska pot se je pričela 27. oktobra 1947, ko sta si izmenjala prstana in obljubila, da bosta skupaj v dobrem in hudem. Obljuba drži še sedaj in veliko lepih misli v pogovoru z njima jo utrjuje. Skupaj se vrnemo na začetek njune poti, ko je bila Anica še Habič in ko mlad fant Slavko iz Jarš še ni vedel, da bo nekoč v Javorju pri Ljubljani srečal dekle, ki bo postala njegova žena.

Javor pri Ljubljani je prijetna vasica, v nji je bila nekoč gostilna 'Pr Špan' kjer sta s svojo številno družino živela Urška in Jože Habič. Ob gostilni je bila precejšnja kmetija, ki je od njiju, pa tudi od številne družine zahtevala veliko dela. 12 otrok se jima je rodilo in Anica, ki je bila peta po vrsti, je prišla na svet 19. julija 1921. leta. Lepo so se razumeli, radi pomagali staršem in ob hlapcu in dekli posegli tudi za težjimi deli, še zlasti ker je večina otrok odhajala v šole in skušala tako najti boljši kos kruha. »Moja mladost je bila kljub delu lepa,« pravi gospa Anica, ko obujava spomine na šolo, ki je bila na drugi strani ceste, na ples in pesem, ki je zlasti ob večerih odmevala iz hiše, na šolo, kjer se je priučila, zaradi obilnega dela pa ostala doma, na brata župnika, sestro zdravnico in starše, ki sta praznovala zlato poroko.

Gospod Slavko se je rodil 16. julija 1922 v Jaršah mami Mariji in očetu Andreju, ki sta imela šest otrok: dva fanta in štiri dekleta. Oče je bil zidar, sezonski delavec, tako je morala mama kar »fajn šparat«, da je preživela številno družino.

Zlatoporočenca Anica in Slavko Osolin s hčerkama.

G. Slavko je zgodaj začel hoditi v »tabrh« in tako pomagal mami; šolo je imel čez cesto. O tistih časih pravi, da je bilo fletno, drugačno veselje in življenje, kot je danes, ko je vsega v izobilju. Tedaj je kruh velikokrat spal, otroci pa so delali doma na majhni kmetiji, ki jo je imel stari oče, hkrati pa za kos kruha trdo delali na bližnjih kmetijah. Življenje pred vojno je bilo težko za vse, se spominja g. Slavko tistih dni, ko je v današnjem LIP za majhen denar skladal deske, izdeloval zaboje, prebiral les, delal tudi pri »sekolarju« in si želel, da bi se izučil za kakšen poklic. Z mamo sta ves dan iskala po Ljubljani »šlosarja«, ki bi ga vzel v uk, pa ga ni bilo. Nekaj časa je delal pri zidarjih skupaj z očetom. Gradili so današnji NUK. Zaradi »žleht palirja,« ki je od njega zahteval neprestano pometanje, »tudi 2 do 3 metle sem »znucal na dan«, pravi, izgubil veselje in ni postal zidar. G. Slavko je zelo rad risal in se odločil za ključavničarstvo, tega se je izučil pri mojstru Končanu v Domžalah.

Vojna leta so bila za oba zakonca, tedaj še mlada fant in dekle, polna trpljenja, skrbi in strahu. Bil pa je to tudi čas, ko sta se srečala, saj je mlad fant Slavko po zaporu prišel pomagat k Aničinemu sosedu in zašel tudi v gostilno, kjer sta se ob novem letu 1941/42 tudi spoznala in začela hoditi. Čeprav so bile njune poti v vojni različne, se nista pozabila in kratka skrivna srečanja so še krepila prijateljstvo in ljubezen, ki sta ju pripeljala na skupno življenjsko pot. Po vojni se je g. Slavko zaposlil v Induplati in se s kolesom ob koncih tedna vozil v Javor, kjer je ga. Anica še vedno pomagala v gostilni. Dobro uro in pol vožnje s kolesom, v vsakem vremenu, se smeji g. Slavko.

27. oktobra 1947 sta se poročila. Civilno poroko sta opravila v Ljubljani, kjer so se tudi fotografirali. Zaradi »točk« je bilo kar težko priti do poročnih oblek, se spominja ga. Anica, ki je morala biti v modri obleki z rožicami za civilno poroko lepa nevesta, kot je bil tudi gospod Slavko v temno modri obleki »fejst« ženin. V Ljubljano se je nevesta z očetom pripeljala s kolesljem, ženin in priča pa z vlakom. V nedeljo je bila v cerkvi v Javorju cerkvena poroka. Priča ge. Anice, ki je bila tedaj v beli, do tal segajoči obleki, je bil brat župnik Herman, v cerkev pa ju je odpeljal oče in poročil g. župnik Viktor Vojska. Sledila je prava ohcet v domači gostilni in slovo neveste od doma.

Novi dom je bil sprva hiša starega očeta, kjer je ga. Anica skrbela zanj in teto. Lepo smo se razumeli, pravi in teta je nekoč rekla, da se še skregati ne da z mano. G. Slavko je hodil v Induplati, kjer je bil strugar in skrbel predvsem za vzdrževanje, ga. Anica pa je ostala doma, skrbela za oba ostarela sorodnika, za velik vrt, kjer je pridelala vso potrebno zelenjavo, za dve hčerkici in kaj kmalu imela »prvi« domžalski vrtec, saj je začela varovati otroke. Vsakega posebej sem bila vesela, se spominja, in pove, da jo njeni varovanci še sedaj radi pridejo obiskat in se radi spominjajo njenega varstva, ki so ga hvalile tudi »uradne« vzgojiteljice, saj so bili otroci mame Anice lepo vzgojeni.

Stari dom je postal tesen in leta 1954 sta se s hčerkama vselila v novo hišo, kjer živita še danes. Večji del zemlje sta izgubila zaradi novogradenj, ostal jima je velik vrt in sadovnjak, kar zahteva veliko njunega dela. Zelenjava in sadje sta vedno domača in ob obisku je bil na mizi velik kup fižola, ki ga je bilo treba prebrati. Imata tudi kokoši, zajce, pa mucke in dva psa.

Spominjali smo se tudi časov, ko je bila njuna hišica brez vode in elektrike. G. Slavko je tedaj skupaj z g. Peterlinom iz Preserij skušal pridobiti krajane, da bi vodo napeljali s Homca, pa tedanji oblasti to ni bilo povšeči. Kasneje je k njemu prišel g. Franc Habjan, tedanji predsednik občine, in kljub vodnjaku, ki so ga izkopali na dvorišču, je gospod Slavko šel znova v akcijo in pridobil krajane za vodovod, kasneje je prišla tudi elektrika.

Kljub delu v službi, v Induplati je g. Slavko ostal do upokojitve, in doma ter skrbi za hčerki: Dragica, por. Strmole, je v službi na RTV, Bojana, por. Zver, živi na Količevem, dela kot poslovodkinja v Napredku, sta zlatoporočenca videla kar veliko sveta. Varčevala sta in skupaj s prijatelji obiskala Moskvo, Benetke, Grossglockner, bila sta na Češkem, kjer ima g. Slavko sestrični, hodita v toplice, prav zdaj sta se vrnila iz Moravskih Toplic. Okrevanje je bilo darilo hčerk ob zlati poroki. Sodelujeta v Društvu psoriatikov, kamor sta se vključila zaradi ženine bolezni, starost pa jima lepšajo trije vnuki Uroš, Matej in Andraž, ki s starši velikokrat, skoraj vsak dan, obiščejo stare starše.

Zlate poroke »na občini« uradno ni sta obeležila, so jo pa drugi toliko bolj, se smejita, ko obujamo spomine na presenečenje, ki so jima ga pripravili v društvu. Ob republiškem srečanju, bilo je pri Avseniku v Begunjah, so jima pred blizu 200 člani izročili priložnostno darilo in velik šopek, posebej pa jima je čestital tudi gospod Avsenik in prav za njiju zaigral Na Golici. Tudi zaplesala sta, plešeta zelo rada. »Čeprav me noge malo bolijo,« je pripomnil g. Slavko, ga. Anica pa ga je hitro popravila, »ampak v nedeljo si pa dobro zaplesal.«

Slovesnost so jima pripravili tudi sosedje, ki so čisto po tihem postavili mlaj in ju počastili z vrsto daril, za veselje pa poskrbela harmonikarja. »Kaj takšnega še nisem videla,« je še sedaj iskreno vesela ga. Anica. Presenetili so ju tudi gasilci in v imenu KS g. Marjan Ručigaj.

Posebej slovesno je bilo v cerkvi v Grobljah, kamor so ju pospremile tudi narodne noše in gasilci. Njuni priči sta bila hčerka in zet, poročil pa ju je brat ge. Anice Herman; ta je med drugim dejal: »Bodita prepričana, da je to nagrada in plačilo za vajini žrtvi, za zvesto služenje otrokom, za vso ljubezen do družine in domovine.« S sorodniki so praznovali pri Kovaču na Količevem. Lepo je bilo.

Kaj si želita? ju povprašam. Zdravje, pa da bi še kam šla, pravi gospa Anica, gospod Slavko pa jo potolaži, saj bova šla. Najraje imata domačo hrano, zelenjavo, pa tudi kakšen golaž prav pride, se smeji gospa Anica svojemu možu. Oba leta dobro »skrivata« in ob koncu mi natreseta celo prgišče življenjskih resnic, ki so jima pomagale na njuni pet desetletij dolgi življenjski poti: »Morda že tako bit; vsak mora malo potrpeti; najbolje je, da vse vzameš za dobro; preveč izobilja tudi povzroča razdore; vse je treba poskušati zlepa, brez kreganja; če pomagati ne moreš, škodovati ni treba.

Iskrene čestitke, spoštovana zlatoporočenca Anica in Slavko Osolin, in veliko zdravja, sreče in zadovoljstva ter prijetnih izletov!

V. V.

Akademski slikar Danijel Lovro Fugger

S prijatelji bom Domžalam dal nekaj dobrega (7)

Ni me potrlo dejstvo, da mi je bila gradbena jama zasuta. Sem človek trdne volje. Življenje gledam samo naprej. Ko slikam krajino, močno podoživljam smisel in smeri narave. Še tako majhen potoček teče samo naprej kljub skalam in ožinam. Samo naprej mimo zaprek in preprek proti svoji širini in veličini. Tudi jaz sem želel in hrepenel le naprej.

Kot prvi akademski slikar Domžalčan sem po vrnitvi iz tujine leta 1972, čisto naravno gledano, moral zadostiti velikim likovnim potrebam Skupščine občine Domžale, delovnim organizacijam, Kulturni skupnosti, Glasbeni šoli, osnovnim šolam s slikami, plakati in spominskimi portreti.

In kot sem bil v tistih časih navajen, so bili honorarji za ta dela za mene zelo nizki ali pa jih sploh ni bilo.

Normalno ceno za slike mi je plačala le banka v Domžalah (direktor Vili Držanič) in Skupščina občine Domžale (predsednika France Habjan in Jernej Lenič).

Za dve veliki slikarski kompoziciji v dveh osnovnih šolah v Domžalah, ki sta bili zgrajeni iz samoprispevka, sem izvedel kar iz dnevnega časopisa, da sem jih poklonil.

Večina drugih kupcev se mi je pa kot Domžalčanu priporočala in pričakovala simbolično ceno.

Tako nisem finančno mogel priti nikamor, kljub temu da sem veliko in pošteno ustvarjal.

Veliko javnih naročil likovnih del se v Domžalah naroči pri slikarjih v Ljubljani. Jaz pa kot Domžalčan nisem v Ljubljani dobil nobenega naročila.

Vsako leto sem tudi pripravil kulturni dogodek Domžalčanom za občinski praznik s svojo slikarsko razstavo. Tako rekoč sem bil prvi, ko sem ljudem približal slikarsko umetnost.

Izvrševal sem kulturno poslanstvo s statusom samostojnega umetnika v svobodnem poklicu.

Toda življenje je teklo naprej. Približali smo se letu 1990.

Misel na svoj dom in atelje je postajala vedno silnejša. Vseskozi sem moral slikati v kuhinjah ali v temnejših sobah, kar me je vedno bolj oviralo pri slikarskem delu. Ko sem šel slikat v naravo, sem se počutil kot gospodar velikega ateljeja, ki je segal do oblakov.

Rad slikam na platnu velikih formatov, to pa je pod neugodnimi pogoji nemogoče. Zato sem postajal v sebi vse bolj odločen, da si še enkrat skopljem gradbeno jamo na travniku, ki mi je pomenil vse.

V tej sili potrebe po svojem delovnem prostoru sem se oglasil pri direktorju Ljubljanske banke Domžale, gospodu Viliju Držanižu.

Šel mi je v pomoč. Ugotovila sva veliko dolžnikov mojih slik. Osebno je posredoval, da so mi direktorji le plačali slike in vsi honorarji so šli v nekakšen skupen seštevek, ki je bil že namenjen graditvi kleti.

Čas, v katerem smo živeli malo pred letom 1990, je bil zelo nemiren in razburljiv. Vsi so me čudno gledali, ko sem vedno bolj vztrajal, da ponovno izkopljem gradbeno jamo in začnem zidati.

V tej neizprosni želji sem ostal na koncu sam.

Dvorni so posameznikom vzeli veter iz jader.

Končno res!

Kako se more en slikar spustiti v kaj takega?

Temu vprašanju sem odgovoril sam.

Če se danes ozrem nazaj, v tiste bolj odmaknjene čase, še danes ne morem razumeti nekaterih tedanjih vplivnih ljudi, ki bi mi lahko z odkupi slik prihranili veliko grenkih let, ki se še podaljšujejo prav v današnji čas.

Nekaterim nikdar nisem mogel dopovedati, kako me je ta napor ter želja in potreba utrujala.

Kolikokrat sem razočaran stal na tem travniku!

Živo se spomnim, ko sva z mojo mamo stala na travniku sama in mama je morala čutiti mojo žalost.

Rekla mi je: »Boš videl, Danilo, enkrat boš imel tukaj nekaj svojega.«

(se nadaljuje)

POPRAVEK

- V nadaljevanju S prijatelji bom Domžalam dal nekaj dobrega (6) se je vrinila napaka: Nekega leta se je bratu le posrečilo, da je polovico travnika dobil v svojo last.

- PRAVILNO SE GLASI:

Nekega leta se je bratu le posrečilo, da je dobil pravico uporabe travnika na svoje ime.

REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE,
Glinška 12, Ljubljana

JAVNI RAZPIS

za programe javnih del v Republiki Sloveniji za leto 1998

POGOJI RAZPISA

1. Na razpisu lahko sodelujejo kot naročniki javnih del občine, zveze, društva, ustanove, javni zavodi oziroma druge neprofitne organizacije ali državne institucije.

2. Pri organiziranju in izvajanju javnih del sodelujejo naročniki javnih del, izvajalci in Republiški zavod za zaposlovanje.

3. Razpis programov javnih del v Republiki Sloveniji za leto 1998 je odprt do 30. 6. 1998, za obdobje od 1. 7. 1998 do 31. 12. 1998 pa bo izveden nov razpis.

4. Prednost pri izbiri bodo imeli programi, ki bodo predstavljali prispevek k lokalnim razvojnim iniciativam in dosedanji uspešni programi.

NAVODILA ZA SODELOVANJE NA RAZPISU:

1. Prijave na razpis se pošiljajo pristojni Območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje do vsakega 15. v mesecu; za programe, ki se pričnejo s 1. 1. 1998 oziroma pomenijo nadaljevanje programov iz leta 1997, pa najkasneje do 30. 11. 1997.

2. Prijava mora vsebovati:
- naziv programa javnega dela;
- predstavitev programa javnega dela;
- navedbo izvajalca javnega dela;
- potrebno število brezposlenih, vključenih v javna dela, zahtevano stopnjo izobrazbe in značilne poklice, posebna znanja in druge zahteve za vključitev v javno delo;
- oceno možnosti trajnega zaposlovanja;
- čas trajanja javnega dela;
- predviden program usposabljanja;
- predviden začetek javnega dela;
- potrebna sredstva in vire financiranja;
- potrditev programa in virov financiranja.

3. Odobravanje programov javnih del

Odbor za izbor javnih del sprejema program javnih del upoštevaje:
- mnenje Območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje o primernosti programa javnih del oziroma ciljev, zaradi katerih se izvajajo programi javnih del;
- javni interes, ki ga izrazi naročnik javnega dela;
- zagotovljene vire financiranja;
- sredstva, namenjena javnim delom v proračunu Republike Slovenije za l. 1998;
- kvaliteto programa dopolnilnega usposabljanja udeležencev

Odbor za izbor javnih del obravnava prispele prijave enkrat mesečno.

4. Obveznosti partnerjev pri izvajanju javnih del

Republiški zavod za zaposlovanje zagotavlja;
- izbor brezposelnih oseb za izvajanje javnega dela;
- denarno pomoč v višini do 80% neto zajamčenega osebnega dohodka mesečno od dneva vključitve v javno delo oziroma od dneva, ko se izteče pravica do denarnega nadomestila oziroma denarne pomoči, ki jo je brezposelna oseba že pridobila;
- kritje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- kritje prispevka za zdravstveno zavarovanje;
- kritje stroškov zdravniškega pregleda;
- kritje stroškov dopolnilnega usposabljanja udeležencev s kriteriji priprave delavcev na zaposlitev;
- kritje stroškov prehrane in prevoza na delo;
- dodatno usposabljanje izvajalcev javnih del.

Naročnik javnih del zagotavlja:
- stimulativni del nagrade v višini razlike do 70% plače za enaka dela oziroma podobna dela v skladu s splošno kolektivno pogodbo;
- sredstva za izvedbo programa;
- pridobitev potrebnih soglasij za pričetek javnih del;
- izbiro strokovnega izvajalca javnih del.

Izvajalec javnih del zagotavlja:
- uvajanje udeležencev v delo;
- organiziranje dela s polnim delovnim časom;
- mentorstvo in strokovni nadzor;
- dopolnilno usposabljanje v skladu s prijavljenim programom;
- varnost pri delu in zaščitna sredstva;
- zavarovanje za primer nesreče pri delu in poklicne bolezni;
- nezgodno zavarovanje.

Izbrani naročniki in izvajalci programov javnih del prevzamejo v celoti odgovornost za kvalitetno izvedbo programov v skladu s pogodbenimi obveznostmi.

Dodatne informacije in pojasnila dajejo: Centralna služba Republiškega zavoda za zaposlovanje, Ljubljana, Glinška ulica 12, oziroma pristojne Območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Sevnica in Velenje.

OBČINA DOMŽALE, ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI
želi opozoriti zavode in organizacije na

javni razpis za programe javnih del

v Republiki Sloveniji za leto 1998, objavljen v Uradnem listu RS dne 24. 10. 1997.

Prijave na razpis lahko oddate na predpisanem obrazcu na Občino Domžale ali pa direktno na Republiški zavod za zaposlovanje.

Rok za oddajo je 30. 11. 1997.

Dodatne informacije dobite na Oddelku za družbene dejavnosti, tel. št. 721-022, int. 89.

POGOVOR S PROF. ANO NUŠO KERN

Ravnateljica OŠ Preserje pri Radomljah

OŠ Preserje pri Radomljah izhaja iz prejšnje OŠ Radomlje, ki je leta 1988 praznovala stoletnico. Kakšnega velikega slavja takrat ni bilo; v čast te obletnice pa je Odbor KS Radomlje založil in izdal Kroniko Radomelj in okolice. To je knjiga Staneta Stražarja Ob bregovih Bistrice. Ob izidu knjige je bilo predlagano tudi, da bi tedanjo Osnovno šolo Radomeljske čete preimenovali v OŠ Radomlje-Preserje ali Preserje-Radomlje. Tako bi šola lepo povezovala prebivalce na obeh bregovih Bistrice.

Spoštovana ravnateljica, dobrega pol leta vodite omenjeno šolo. Kako se, prosim, počutite kot nova metla v tej hiši učenosti? Koliko vas je učiteljev in koliko učencev?

Kolegice in kolegi so me lepo sprejeli. Nimam vtisa, da bi kaj bolje »pometala«, res pa je, da se v vsakem kolektivu spremeni dinamika, ko se zamenja vodilni delavec. Kolektiv se lahko pohvali z izjemno dobrimi medsebojnimi odnosi, sestavljen je iz 37 učiteljev in učiteljic, treh kuharic, štirih snažilk in hišnika. Vsi skupaj skrbimo za vzgojo in izobraževanje 563 učencev.

Služba ravnatelja šole je zagotovo zelo naporno delo. Ali menite, da sta sestava in mehanizem vodenja, odgovornosti navzgor in navzdol prepojena z vašo srčnostjo in ljubeznijo do odgovornega dela?

Svoje delo opravljam z veseljem in ljubeznijo. Ne bi mogla reči, da mi je kadarkoli služba naporna, temveč je izjemno pestra. Delo je tako raznoliko, da mi vsekakor ni nikoli dolgčas. Uživam v organiziranju in usklajevanju učnega procesa, zdi pa se mi tudi, da se neizmerno veliko naučim od kolegic in kolegov. Vedno sem rada delala z otroki. Velikokrat smo vsi, ki delamo z njimi, na nikoli končani preizkušnji, človeški in strokovni.

Zelo pomembno je, kakšen odnos imajo do šole starši in obratno; zato se trudim, da bi ta stik poglobili na ravni medsebojnega spoštovanja in konstruktivnega sodelovanja. Povezani smo tudi z ljudmi v krajih, povezanih s šolo.

Pa pojdiva po vrsti. Prosim, da se predstavite. Kolikor vem, ste Obbistričanka, po poklicu pa ste profesorica zgodovine.

Doma sem v Šmarci, v šolo sem hodila v Kamniku, vse do fakultete. Doštudirala sem na oddelku za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Zgodovina se mi je »zgodila«, tako kot se človeku marsikaj pravega v življenju kar zgodi. Zgodovina nam lahko pove, da vsak boj in trpljenje dolgoročno prinašata pozitivne spremembe, rast in osebno svobodo. Uči nas, da na svoji poti ničesar ne moreš izpustiti in da ne moreš naprej, če se ne naučiš lekcije. Našla sem se tako v stroki kot tudi v poklicu.

Vsakdo, ki prevzame táko delovno mesto, ima verjetno kup zamisli, kaj vse bi uvedel, poživil, pospešil in dodelal.

Za normalno delo na šoli je potreben ustvarjalen mir. To pomeni, da morajo imeti učitelji in učenci v šoli zagotovljene osnovne možnosti za delo, za samoizobraževanje za učitelje, občutek varnosti in pripadnosti za učence sta tudi dejavnika tega ustvarjalnega miru. Šolo pojmujem v prvi vrsti kot ustanovo, kjer poteka vzgojno-izobraževalni proces. Moja želja je ustvariti čim boljše materialne možnosti za delo, pomagati učiteljem, da sledijo stroki in tako ohranjajo svojo suverenost v učilnici. Tako bodo naši otroci odhajali v življenje dobro opremljeni z znanjem, iz katerega bodo črpali v dnevih negotovosti in stisk. Menim, da je šola dobra, kjer se ob ustvarjalnem delu vsi sodelujoči dobro počutijo in zato dosegajo izjemne uspehe. Seveda je to ideal, a da se mu lahko približamo, si moramo za to prizadevati. Vsako uvajanje sprememb mora biti premišljeno, je proces in potrebno je sodelovanje vseh. Seveda je z mojim nastopom v šoli prišlo do sprememb in bo do njih še prihajalo, vendar menim, da do sedaj nisem še ničesar naredila na »horuk«. Vse spremembe naj bi vodile k zboljšanju vzgojno-izobraževalnega procesa.

Kako je z zasedenostjo in kakovostjo učnih moči? Dober učitelj je obenem lahko tudi dober vzgojitelj. Oceno za oboje jim dajejo srednje ali celo visoke šole, v katerih učenci nadaljujejo šolanje, vsekakor pa vse to ocenjuje tudi življenje.

Deloma sem na to vprašanje že odgovorila. Vsi stalno zaposleni kolegi in kolegice imajo zahtevano izobrazbo za poučevanje v osnovni šoli. Z njihovim delom sem zadovoljna. Vsak med njimi se dokazuje tudi z delom v interesnih dejavnostih, na tekmovanjih, kulturnih prireditvah, razstavah. Še vedno jih poganja navdušenje. Veseli smo, ko slišimo, da so naši učenci uspešno zaključili gimnazije in druge štiriletne srednje šole.

Že leta 1963 smo prvi v Sloveniji začeli plačevati samoprispevek za gradnjo nove šole, danes pa je ta šola edina v občini, ki ima še vedno dvoizmenski pouk.

Menim, da je nujno zagotoviti enoizmenski pouk. Vendar zadeve niso tako preproste. Tudi verjamem, da se to ni zgodilo zlonamerno. Domžalska občina je imela do zadnje odcepitve občin na skrbi kar deset šol. Odkar sem ravnateljica in imam možnost spremljati delo in skrb občine za šole, moram priznati, da je šolstvo v občini dobro urejeno. Občina poskrbi za del materialnih stroškov, za stroške za investicijsko vzdrževanje in še kup manjših, ki jih usklajujemo skozi vse šolsko leto. Ta sredstva mora zagotoviti vsem šolam, kar je tudi edino pošteno. Občina je vreča, iz katere vsi zajemamo. Zavedati se moramo, da ima dno. Potrebno je upoštevati realno stanje in dejstvo, da nikoli ni mogoče zadovoljiti vseh. Najbrž je za nastali položaj krivih več dejavnikov, v te pa se na tem mestu ne bi spuščala, ker problematike ne poznam dovolj.

V tem letu je občina v celoti prispevala denar za investicijsko vzdrževanje. Z njim smo prekrili streho nad garderobami in zbornico, ki je puščala, prepleskali hodnik s pripadajočimi stopnišči in zamenjali okna v eni učilnici in na enem stopnišču. Obnovili smo klimatsko napeljavo v kuhinji in jedilnici, vodovodno in električno napeljavo, opravili potrebna dela v straniščih in še bi se kaj našlo.

Splošno mnenje je, da bo v prihodnosti manj otrok. Kako je s tem na območju naše šole?

Število otrok v našem šolskem okolišu iz leta v leto narašča. Okoliš postaja zanimiv, ker je primerno oddaljen od Ljubljane, ljudje se priseljujejo. Z novim zazidalnim načrtom bo potrebno upoštevati tudi ponoven dvig števila rojstev na tem področju.

Prav zato ste ob prevzemu službe dobili nekaj posebnih del, s katerimi se je začela ubadati že prejšnja ravnateljica, ga. Marija Špendl. Med temi je najbolj pomemben prizidek k šoli. Kako daleč je gradbena dokumentacija ali mogoče začetek gradnje? Za vse to je našemu Svetu staršev županja Občine Domžale obljubila vso pomoč.

Po zagotovilih občine je prizidek k šoli prednostna naloga. Ravno v teh dneh sem dobila na mizo razgrnjen idejni osnutek načrtov za prizidek. Na teh idejnih osnovah zdaj z arhitekti pospešeno delamo. Točnega datuma izvedbe pa vam seveda ne morem dati.

S Svetom staršev si prizadevate urediti prometno varnost za učence. Kaj vse je predvideno - povečano križišče pri šoli, nova pločnika zunaj mostu in drugo? Prometno zelo obremenjen ozki most s polmetrskima pločnikoma dnevno dvakrat prečka okrog 300 učencev! Kdo še sodelueje pri tej prenovi in preureditvi?

Za ureditev prometne varnosti potekajo sestanki, dogovori, dopisi, prošnje in podobno, ne samo od februarja letos, ko sem pristopila k sodelovanju za ureditev prometa, temveč že nekaj let. Najbolj prometno nevarni odseki v šolskem okolišu so zagotovo v Radomljah. Zahtevamo, da bi uredili most čez Bistrico, naredili pločnike na Prešernovi cesti in Cesti Radomeljske čete do Rov, uredili dovoz do vrtca ter potegnili pločnik na VIII. ulici proti Homcu. Neurejeno in nevarno je tudi križišče v Radomljah. Pelechova cesta je prehitra, vendar neprimerna za hitrostne ovire zaradi potniškega prometa. Zahtevali smo opozorilni semafor pri prečkanju Pelechove in radarski nadzor na Pelechovi. Letos je občina financirala prevoz otrok do Rov zaradi nevarne poti, drugih ukrepov pa še ni. Odgovorni na občini so obljubili izdelavo projektov, ki so v delu.

Včasih smo bolj oddaljene prvošolčke v dežju ali ob nalivu lahko pripeljali do šole. Seveda so zelenice prijazne in lepe. Zaradi njih pa moramo otroke kdaj stresti kar sredi ceste.

Z ureditvijo prizidka pred desetimi leti se je šola »odcepila« od prometne Pelechove ceste, kar se mi zdi prav. Otroci so v okolici šole na varnem pred podivjanimi vozniki, če se seveda odrasli ne pripeljejo na rekreacijo v šolsko telovadnico kar čez park. Menim, da ima šola čudovit park, ki ga izkoriščajo predvsem otroci in jim ga moramo ohraniti. Res je, da otrok ne pripeljete do šolskih vrat. Menim, da je bolje otroke čimprej navaditi na samostojno prihajanje v šolo in domov tudi v slabem vremenu.

Upam, da bomo ob gradnji novega prizidka uspeli urediti tudi krožni izvoz iz parkirišča in s tem rešili problem odlaganja otrok.

Enkrat na mesec so govorilne ure. Kje parkirajo starši učencev? Prostora ni za 200 avtomobilov, temveč le za dvajset?

Za takšen parkirni prostor bi morali žrtvovati kar precej parkovnih površin. Res pa je, da ima okrog 300 staršev do šole 5 do 10 minut hoda.

Pred leti je imelo v šoli v večernih urah na razpolago ogrevane površine več društev in organizacij. Kako je s tem danes in kaj vse zunajšolskega se dogaja?

Na šoli poteka po pouku 28 interesnih dejavnosti. Večino od njih vodijo naši učitelji, nekaj pa imamo tudi zunanjih izvajalcev. Telovadnico imamo zasedeno do minute skozi vse šolsko leto. V njej gostujejo upokojenci, krajani iz Preserij, nogometaši, krajanke iz Radomelj in alpinisti. V popoldanskem času imajo v njej športne aktivnosti naši učenci - košarko, odbojko, gimnastiko, atletiko... V šolskih prostorih gostujejo tudi plesna šola, glasbena šola in treningi aikida. Večnamenski prostor odstopimo tudi za razne kulturne prireditve, kot je revija pevskih zborov, gledališke predstave kulturnih društev in podobno.

Še pred meseci je bilo slišati, da se v večernem času okoli šole zbirajo neke mladinske skupine. Celo o mamilih so govorili.

Mladinske skupine, o katerih govorite, niso kakšni neznanci, pač pa vaši otroci, ki so že končali šolanje v osnovni šoli in se družijo v našem parku. Stari od 16 do 20 let in v starostnem obdobju, ko starši nimajo več nadzora nad njimi. Nič ne bi bilo narobe, če bi se ti fantje in dekleta mirno družili. Prav prizadeta pa sem, kadar uničujejo zelenice, ko se vozijo z motorji, razbijejo prenekatero steklo in nasmetijo park. V enem večeru nam mladi, ki so nekoč sami skrbeli za čistočo v parku, uničijo ves trud. Prosim vse mlade, ki vam dovolimo, da preživite svoje proste ure v parku, da ga ohranjate, saj ga tudi uporabljate.

V septembru sem zaradi storjene škode najela varnostno službo. Vesela sem, da lahko govorice o mamilih za zdaj zanikam.

In še to. V nekaterih šolah po Sloveniji menda posamezniki učence uvajajo v tuja verstva. Ali je kaj podobnega zaslediti tudi na naši šoli?

Ne. Med poukom se ne sme in ne more nihče nepovabljen sprehajati po šoli, kaj šele, da bi otroke uvajal ali zapeljeval v nedovoljene dejavnosti. V popoldanskem času so v šoli prisotni le tisti otroci, ki imajo krožke, glasbeno šolo, taborniki itd. Po sedmi uri zvečer zapremo glavni vhod in dostop v šolo je možen le prek zadnjega vhoda, ki je pod hišnikovim nadzorom.

Za konec. Na stari radomeljski šoli sta bila velika napisa: DOBRO VZGOJENA MLADINA - SREČNA DOMOVINA in LJUBITE SVOJ ROD - SPOŠTUJTE SVOJ JEZIK. Se vam zdi primerno, da bi ta dva napisa namestili na pročelje naše šole?

Vsekakor sta to reka, ki še kar držita. Če bi jih namestila na pročelje? Ne vem. Mislim, da bi se prej posvetovala s šolskim parlamentom - učenci, predstavniki razrednih skupnosti - kaj menijo o ideji. Veste, naši otroci so imenitni, delavni in ustvarjalni. Spoštujem njihovo mnenje in se trudim, da bi jim šolo čim bolj približala. Menim, da imajo pravico odločiti, kaj naj piše nad vrati hrama, ki ga vsak dan obiskujejo. Verjamem, da bi se odločili prav.

Hvala za pogovor

Gospa Ana Nuša Kern je med zgodovinarji vidnejša osebnost. Napisala je delovni zvezek za zgodovino za 6. razred OŠ. Soavtorica pa je Zgodovine za 8. razred z naslovom Naše stoletje. Knjigo je treba pohvaliti, saj vsebuje vsaj nekaj naprednejših pogledov na zgodovino tega stoletja.

FRANCE CERAR

Izletnik '98 ali lahkih nog naokrog s taborniki

Taborništvo je čudovita stvar. Skoraj je ni dejavnosti, v kateri se člani Rodu Skalnih taborov iz Domžal še ne bi preizkusili. Zagotovo je hoja na izlete ena zanimivejših.

Pred nekaj leti smo sklenili, da bomo do takrat bolj ali manj naključne izlete zaokrožili v celoto. Porodila se je ideja o akciji, ki smo jo poimenovali Izletnik. Začeli smo izdajati knjižico, v kateri so opisani vsi izleti za tekoče leto, v njej pa je tudi prostor, kamor si mladi taborniki lahko vpišejo vtise z izletov, vodja pa jim udeležbo potrdi s podpisom in žigom. In če se tabornik udeleži dovolj izletov, junija dobi našitek, ki ga našije na taborniško srajco.

Letos smo izdali že peto tako knjižico, kjer vabimo vse naše člane na trinajst različnih izletov. Ti so urejeni po zahtevnosti, tako da vsaka starostna veja najde njim primerne izlete. Tako gremo z medvedki in čebelicami (otroci do 4. razreda) v Rakov Škocjan, okrog Belopeških jezer, v istrsko vasico Pomjan, na Paški Kozjak in Ratitovec. Z gozdovniki in gozdovnicami (od 5. do 8. razreda) bomo obiskali Borovniški Pekel, Idrijo, Krnico, na Kojnik in Dobrčo, najstarejše popotnike in popotnice ter veterane grče pa bomo popeljali v mežiški rudnik, na Trdinov vrh ter Dobrčo.

Prva dva izleta, v Borovniški Pekel in Rakov Škocjan, smo že izvedli. Obeh skupaj se je udeležilo okrog 280 mladih tabornikov, od tega 200 medvedkov in čebelic. Oba izleta sta

Ime: _____

Priimek: _____

krasno uspela, pri prvem nam je malo ponagajalo le vreme. A taborniki nismo iz sladkorja, tako da nas to ni preveč motilo. In za naslednji izlet smo naročili sonce.

PRIMOŽ

VIDA PETROVČIČ

Slovenija na pragu 21. stoletja

Društvo katoliških izobražencev Franc Bernik Domžale tudi v jesenskem delu nadaljuje s serijo zanimivih predavanj. Tokrat je bila gostja v popolnoma zasedeni Bernikovi dvorani domžalskega Kulturnega doma vsem dobro znana novinarka Vida Petrovčič. Po poklicu je sicer profesorica filozofije in sociologije, vendar dobro pozna našo ekonomijo ter razmere, ki vladajo v državi.

V uvodnem delu predavanja je zbranim pojasnila nekatere vidike in poglede na sodobno ekonomijo 21. stoletja. Po njenih besedah je potrebno upoštevati, da je Slovenija majhna država, ki nikakor ne more postati neke vrste nova Švica. Smo preblizu Balkana, preblizu potencialnih kriznih žarišč. Pri vstopu v Evropo moramo biti ravno zaradi tega še posebej previdni, saj na nas preži precej pasti. Na vsak način si moramo prizadevati, da bomo še naprej ohranili našo narodno identiteto. Imamo izredno perspektivne mlade ljudi (generacija, ki je sedaj stara med 30. in 50. leti, v povprečju govori vsaj 2 tuja svetovna jezika), in na njih moramo graditi. Naše gospodarstvo zaradi majhnosti tržišča ni konkurenčno. Naša podjetja so tehnološko zaostala, naša težka industrija je uničena, edino, na kar se lahko opremo, so ljudje.

Del večera je ga. Vida Petrovčič namenila tudi notranje gospodarskim temam. Zgodba o uspehu, ki jo promovira LDS, se je izkazala za neuspešno. To nam kažejo vsi gospodarski dejavniki. Kajti v naši državi še vedno vlada socializem. Sedaj se sicer imenuje malo drugače, a je na žalost to še vedno socializem in tudi stopnja korumpiranosti je pri nas prevelika. Še vedno imamo tudi ogromno državne lastnine in trenutno vladajoča politična opcija ne dopusti, da se razvije pravo tržno gospodarstvo. Do tega bo prišlo šele takrat, ko se bodo olastninile tudi banke, Mobitel itd., skratka, vsi monopolisti. Tu se vidi, kam nas je pripeljalo liberalno gospodarstvo. Nujno je potrebno zmanjšati obrestne mere, ki so pri nas visoko, visoko, previsoko nad evropskim povprečjem.

Zanimiva je tudi zgodba iz ozadja sprejemanja »španskega kompromisa«, je nadaljevala ga. Vida Petrovčič. Španski kompromis je nastal kot posledica povezav nekaterih ljudi v vrhu našega zunanjega ministrstva z

Znan obraz s TV zaslonov - Vida Petrovčič med predavanjem v domžalskem Kulturnem domu.
Foto: JANEZ STIBRIČ

italijansko in srbsko tajno službo. Posledica tega je bila osebno okoriščanje tistih, ki so se »znašli« in končna posledica vseh teh relacij je tako imenovani španski kompromis. Tudi naša monetarna politika oz. naša finančna osamosvojitev ter notranja trdnost tolarja je bolj posledica tega, da bi se ta valuta nekoč, kasneje, združila v neko enotno (evropsko) valuto.

Železna zavesa se je odstranila, komunizem je padel - to je bila predvsem odločitev in zasluga nekaj vodilnih politikov v Evropi. Jugoslavije kot večnacionalne države ni več, saj je Jugoslavija služila svetu in Evropi zgolj kot nekakšen eksperiment, ki je popolnoma propadel. Nobene možnosti ni več, da bi ponovno prišlo do neke nove povezave ali zveze Slovenije z drugimi balkanskimi državami, saj tega tudi Evropa ne bi dopustila. In tudi dolgoročni cilj Slovenije na pragu 21. stoletja mora biti združena Evropa, drugače nas bo povozil čas. S temi mislimi je svoje predavanje zaključila ga. Vida Petrovčič. Po uradnem zaključku pa so prisotni v neformalnem razgovoru o tem in onem lahko pokramljali s tokratno gostjo Društva katoliških izobražencev Franc Bernik Domžale, ki je tudi tokrat zadel v polno z izbiro predavateljice in teme. O tem so si bili edini tudi vsi, ki so se odzvali vabilu na to predavanje.

JANEZ STIBRIČ

LENČKOVI VEDO, KAJ JE LJUBEZEN

Naš Jani

Ena izmed nalog Društva invalidov Domžale je tudi skrb za težke invalide, ki jim skušajo po svojih močeh pomagati. V to skrb spadajo tudi obiski njihovih članov in tako sem se pridružila predsedniku Edvardu Završniku in podpredsedniku Hinku Modlicu, ko sta obiskala Janija Lenčka v Prelogu.

Ko se je Jani Lenček rodil, se je njegovim staršem podrl svet. Cerebralna paraliza, mikrocefalija so naštevali zdravniki in staršema, ki sta že imela zdravega sina, niso vedeli prav povedati, kaj lahko pričakujeta od drobnega fantiča, ki se je z vso silo boril za življenje. »Kar precej časa smo potrebovali, da smo prišli k sebi, da smo se našega Janija navadili, ga vzljubili, takega kot je, in z njim preživeli že 25 dolgih let,« se spominja mama Marta Lenček, sicer učiteljica tretjega razreda Osnovne šole Ihan. Moč so ji je dajali mož Janez, sin Bojan in njena mama, brez katere ne bi zmogli. Pomagalo je razumevanje in pomoč sodelavcev, sorodnikov, prijateljev in znancev, pa tudi strokovnih institucij. Sprva je bilo najtežje. Vsakotedenska telovadba v Ljubljani, kjer so tedaj poizkušali pomagati z Bobatovo metodo, telovadba doma vsak dan dve do tri ure, dolgi dnevi, tedni in meseci upanja, da bo fant pridobival gibalnost, da ga bo mogoče posedati na voziček in popeljati v naravo, so se počasi razblinjali, ostala pa je ljubezen do brezmočnega fanta, ki večino časa preživi v postelji in zvedavo opazuje svet okoli sebe. Starša pa se spominjata mnogih pljučnic, operacij kolkov, otroških bolezni, številnih pregledov in drugih obiskov zdravnikov, ki jih je bilo čedalje manj, saj fantu ni bilo pomoči. »Tako sem si želela, da bi vsaj sedel,« pravi mami Marta in naš Jani razume, da govorimo o njej. Ob ljubeznivem materinem glasu se pomiri in nas posluša. Vmes je bila gradnja in vselitev v novo hišo, delovna nesreča očeta Janeza, ki je bil zaradi padca in hudih poškodb pet let doma in je gospa Marta skrbela za oba, še danes pa gospod Janez zaradi teh posledic Janija ne more dvigati. »Brez pomoči moje mami ne bi zmogli, ne bi mogli imeti Janija vseskozi doma,« znova zatrjuje gospa Marta, ko se spominja teh najtežjih let, v katerih skoraj ni bilo noči, ki bi jo prespali. Tem so sledila lažja in lepša leta, ko je z rojstvom prvega vnuka in nato še drugega posijalo sonce.

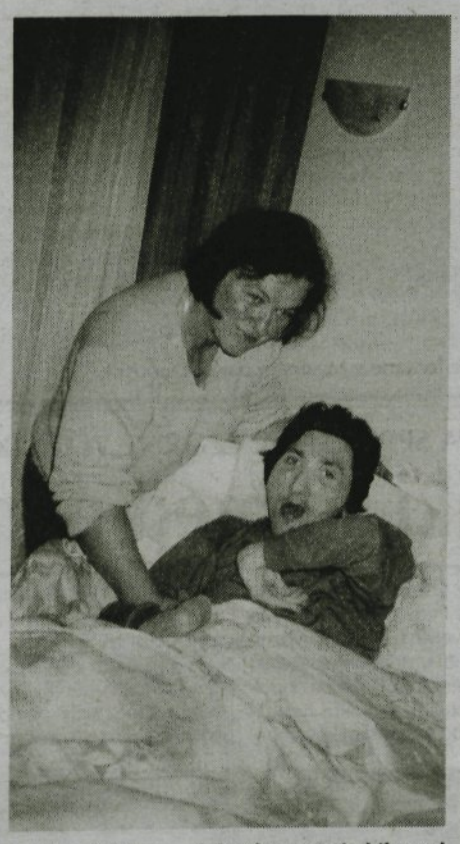

Jani Lenček ima rad družbo, zato je bil vesel obiska vodstva Društva invalidov Domžale in je prijazno pogledal v fotoaparat, kamor smo ga ujeli skupaj z mamo Marto.

Gospa Marta je vseskozi v službi, zadnja leta se z možem »šihtata«, tako da je vedno nekdo pri Janiju. Gospod Janez dela pri Varnosti v glavnem ponoči. Pohvalita tudi sina Bojana in snaho Andrejo. Ta je lepo sprejela svaka Janija, ki ga obiščeta tudi oba vnuka Klemen in Rok. Za svojega so ga sprejeli tudi bratranci. Vseh obiskov je Jani zelo vesel in to tudi pokaže, kot pokaže, da rad gleda televizijo in posluša radio. »Tega fanta nikoli nisva mogla dati v zavod,« pravi gospa Marta, ki so ji njeni učenci dajali moč, da je laže hodila skozi življenje. In to je kljub Janijevi bolezni lepo, le to bi si želela, da bi Jani govoril, da bi ji z besedo povedal, kaj ga boli in kaj si želi. Tako pa lahko le ugibajo, ga skušajo razumeti in mu pomagati, kot vedo in znajo. Vsa hrana mora biti »spasirana«, zaradi poškodovane sluznice mora biti vedno pri roki aspirator. Fizično je Jani odrasel moški, ki potrebuje veliko nege. To olajšuje posebej prirejena postelja, ki omogoča dviganje, vendar je prav s tem povezana tudi bojazen gospe Marte. Hrbet jo zaradi teže večkrat boli in njena skrb, kako bo s sinom, ko ga ne bo mogla več negovati, je čedalje bolj prisotna.

Sedaj ji pri negi Janija pomaga zdravstvena služba Zdravstvenega doma Domžale, zanjo imata zakonca Lenček samo pohvalne besede. Dr. Kovačeva, dr. Vasle in sedaj dr. Grošelj so bili vselej pripravljeni pomagati, enako tudi medicinske sestre. Sedaj Janija trikrat v tednu obiskuje sestra Sabina, ki jo ima Jani zelo rad, saj se na človeka zelo naveže. Vendar ne sprejme vsakogar, saj hitro čuti, kdo ga ima resnično rad. Preden odide v službo, ga gospa Marta nahrani, opoldne pomaga patronažna sestra ali gospod Janez, potem je večer in noč, ki jo Jani navadno prespi, pa vendar starša še vedno poslušata, ali ponoči resnično spi.

V pogovoru zakonca Lenček povesta, da si ljudje težko ali sploh ne morejo predstavljati, kaj pomeni imeti otroka, kot je Jani. Dokler se sam ne srečaš z njim, ne veš, ne veš, kaj imaš in potrebuješ čas, da to sprejmeš in s tem živiš. Pri premagovanju težav je Lenčkovima pomagalo tudi društvo Sožitje, v katerega akcije se vključujeta, obiskujeta predavanja, hodita na izlete in srečanja. Žal jima je le, ker tega zaradi gibalnih težav ne more storiti tudi Jani. Ko je bil še mlajši in bolj gibčen, so se kam odpeljali, hodili na srečanja in se družili v okviru društva, sedaj to delata sama, vendar ne pogosto, saj je težko dobiti varstvo za Janija. Finančno država pomaga, vendar sta morala starša vse korake narediti sama.

»Če vse pogledam nazaj, sploh ni bilo tako hudo, saj vse, kar je hudega, hitro pozabiš. Bilo pa je tudi veliko lepih trenutkov in ti pomagajo, da laže premaguješ pot, po kateri stopaš,« razmišlja gospa Marta Lenčkova in ob koncu najinega pogovora ne pozabi pohvaliti tudi kolektiva Osnovne šole Ihan, kjer je vedno naletela na razumevanje in pomoč. Hkrati še enkrat ponovi, kako srečna in vesela sta z možem, ker družina sina Bojana lepo sprejema Janija, tudi prav tako družinski prijatelji. Ostaja pa skrb, ki je iz leta v leto večja: kako bo z Janijem, ko njiju ne bo.

Hvala, gospa Marta in gospod Janez, zato, da sem lahko spoznala, kako je tudi drugačnost lahko sreča.

VERA VOJSKA

POGOVOR S PEVKO ALBINO PAVLIČ

Ob 60-letnici prepevanja na domžalskem koru

Ob šestdesetletnici prepevanja na domžalskem koru Albine Pavlič in ob prazniku zavetnice cerkvenega petja sv. Cicilije, ta goduje 22. novembra, je na pobudo Toneta Juvana, ki sedaj vodi mešani pevski zbor v domžalski župnijski cerkvi, nastal tale pogovor v troje. Beseda je največ tekla o domžalskem cerkvenem petju.

Gospa Albina, znani ste kot odlična pevka. Ali se je v vaši družini veliko pelo, ali so imeli tudi starši dar petja?

V naši družini je bilo kar nekaj dobrih pevcev zlasti po mamini strani, njena sestrična je bila organistka v mestu Šteyr, njen brat je bil glasbenik in skladatelj, moja sestrična pa je pela v Katoliškem izobraževalnem in podpornem društvu v Domžalah. V naši družini smo veliko peli. Posebno so mi ostali v spominu prijetni zimski večeri, ko smo se otroci posedli na peči, rekli smo, da smo na koru, in se včasih celo prerekali, kdo lepše poje. Mama, imela je prijeten alt, je med delom zmeraj žvrgolela. Ko sem začela hoditi na vaje, je rekla, da naj le začnem, toda potem petja ne smem opustiti, pozneje mi ni nikoli rekla, da ne smem k pevskim vajam.

Na koru ste začeli peti že s štirinajstim letom, to je vendarle zelo zgodaj.

Leta 1937 je nekega dne prišel takratni organist Jakob Flis k nam domov in dejal, da je župnik Bernik rekel, da naj bi začela peti pri zboru. Ko smo v šoli pred veroukom večkrat peli, sem župniku pomagala učiti druge učence, tako je vedel, da dobro pojem. Spominjam se, da sem leta 1937, ko je bila birma v Domžalah, že pela pri škofovem sprejemu. Starejši pevci so me lepo sprejeli in sem bila vesela, da sem lahko pela. Takratni pevski zbor je bil maloštevilen, pevce je izbral župnik Bernik sam.

Kljub majhni zasedbi smo izvajali dokaj zahtevna dela. Vaje smo imeli po enkrat na teden, in sicer v petkih zvečer, da me je bilo pošteno strah, ko sem se vračala domov. Tone Juvan pa je še dodal, da je bil organist Jakob Flis dober organizator takratnega glasbenega življenja v Domžalah, bil je tudi kapelnik godbe, ustanovil in vodil je godalni orkester, sploh je bil zelo razgledan glasbenik.

Kako je bilo med okupacijo, ali je cerkveno petje povsem utihnilo?

Ko so Nemci župnika Franca Bernika in kaplana Stojana Novaka pregnali iz Domžal in v cerkvi ni bilo več svetih maš, smo se ob desetih zbirali k molitvi, tedaj smo tudi veliko peli.

Kakšne razmere so bile po vojni?

Ko se je Bernik po končani vojni iz Ljubljane vrnil na župnijo, ni bilo več tistega petja kot pred vojno. Domžalski kor je še zmeraj vodil takrat že ostareli Jakob Flis.

Bernik se je v Ljubljani spoznal z izredno sposobnim mladim organistom Jožetom Jezerškom, ki je takrat še študiral na ljubljanski srednji glasbeni šoli, kjer je bil njegov profesor Matija Tomc. Jezerška je Bernik povabil v Domžale, hkrati pa je še študiral orgle in klavir. Jezerška so potem, zato ker je prevzel službo na koru v Domžalah, izključili iz srednje glasbene šole.

Gospa Albina, kako se spominjate Jezerškovega prihoda v Domžale?

Pevci smo ga bili zelo veseli. Bil je zelo natančen, imel izredno izostren čut za petje, bil pa je tudi družaben, tako smo vsi z veseljem prihajali k vajam. Zbor se je v Jezerškovem času številčno precej povečal in je zlasti v kakovostnem pogledu zelo napredoval. Peli smo kot slavčki.

Tone Juvan, ki je na koru začel peti leta 1949, je dodal, da je bil takrat Jezerškov zbor odličen, Albina Pavlič pa je bila s svojim prvim altom nepogrešljiva. V zboru so bili seveda tudi drugi odlični glasovi. Toda danes je govor o Albini Pavlič, ki smo ji pevci rekli kar Jurčkova Albinca.

Potem ko je oblast zaprla cerkev v Grobljah, so se domžalskim pevcem na koru pridružili pevci iz Grobelj. Jezeršek je bil te pomladitve zelo vesel.

Ali se je s prihodom Matije Tomca v Domžale na koru kaj spremenilo?

Profesor Matija Tomc je bil z dušo in telesom pri petju. Prihajal je tudi k pevskim vajam. Kadar je bilo kaj narobe, ni nič rekel, samo z očmi je pomigal in vsi smo vedeli, da je narobe. Vsi smo zelo pazili, kako usta odpiramo. Posebej smo pazili pri njegovih skladbah. Profesor je večkrat dejal, da daleč naokoli ni zbora, ki bi njegove skladbe tako zapel kot mi. Takrat so se mi njegove skladbe zdele težke, toda če jih sedaj poslušam, so mi vedno bolj všeč, tako pevne so in

melodične. Spominjam se, da je eno skladbo napisal prav za moj glas, a se ne morem spomniti, katera pesem je bila.

Tone Juvan pa je obudil spomin na postavitev Tomčevega Slovenskega božiča v Domžalah. Potem ko je ta njegova skladba tik pred drugo svetovno vojno doživela krstno izvedbo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano, je ostala skoraj pozabljena. V letu 1950-1951 sta se profesor Tomc in Jezeršek dogovorila, da bi delo obnovili. Slovenski božič je bil obnovljen v koncertni izvedbi. Pevci smo stali pred oltarjem, dirigiral je Tomc sam, na orglah nas je spremljal Jezeršek. Pri prvi izvedbi je angelčka pel Ločnikarjev Tonček, vlogo sv. Jožefa sem pel jaz, pastirji so bili Jože Vojska, Nejko Pirnat, Tine Habjan, sodelovala pa je še vrsta drugih odličnih pevcev in pevk. Vlogo Marije je pri prvi izvedbi pela Nuša Kristanova iz Ljubljane, pri poznejših postavitvah, delo smo namreč izvajali več let, je v tej vlogi nastopala Albina Pavličeva, vendar je Tomc vlogo priredil za njen glas. Tomc je vse nastope dal posneti na magnetofonski trak, potem pa jih je med seboj primerjal, kateri nastop je bil boljši.

Ali se spominjate kakšne krstne izvedbe Tomčevih del v času Jezerška?

Seveda. To so bile njegove Slovenske božje poti, ki so obsegale več kantat, na primer Brezje, Sveta gora, Višarje, Ptujska gora in Gospa sveta. Peli smo jih tudi na Sveti gori, v mariborski stolnici in še kje.

Spominjam se tudi takratnih izletov pevskega zbora v razne kraje po Sloveniji, je dodal Juvan. Dopoldne smo navadno peli pri sveti maši, popoldne pa smo navadno priredili koncert posvetnih in Tomčevih pesmi. Bilo je prijetno.

Jezeršek je učil kar tri cerkvene pevske zbore, otroški, mladinski in odrasli. Vsak zbor je pel pri svoji maši. Na ta način je mlade pevce vzgajal za poznejši odrasli zbor. Nekaj časa, dokler oblast ni prepovedala, je poučeval tudi pevski zbor Sindikalnega kulturnoumetniškega društva Domžale.

Organist Jože Jezeršek, ki mu po strokovni plati daleč naokoli ni bilo enakega, je leta 1961 mlad umrl. Za njim je prišel Mišo Kuraica, kako ste vi in zbor občutili to spremembo?

Razlika je bila občutna. Jezeršek je bil umirjen. Kuraica pa je po vojni prestal hud zapor, ki je na njem zapustil hude duševne posledice, hitro se je razburil, bil tako živčen, da smo se ga pevci kar težko privadili. Bil pa je sposoben organist, zelo dobrega srca.

Tone Juvan je pripomnil, da je Kuraica kot arhivar na glasbenem oddelku v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani prinašal novo in sveže notno gradivo ter tako zelo obogatil cerkveni notni arhiv. Na ta način je bilo prenekatero delo prvič izvajano na domžalskem koru. Profesorju Tomcu je Mišo sproti prinašal najnovejše novice o raznih dogodkih v Ljubljani in v svetu, ki sicer niso bile dosegljive.

Dodal je še, da so bile razmere na domžalskem koru v času župnikov Tomca in Pibra ter organistov Jezerška in Kuraice dokaj urejene, potem pa so se posebej pri vodenju zborov začele težave, ki nekatere še vedno niso odpravljene.

Ali ste peli tudi pri drugih zborih?

Po vojni sem najprej pela pri zboru v okviru Sindikalno kulturnoumetniškega društva Domžale, pozneje pri Svobodi Domžale, nekaj let tudi pri ženskem pevskem zboru v tovarni Toko ter pri spevoigrah in igrah s petjem, ki so bile v Godbenem domu.

Letos tako mineva šestdeset let vašega prepevanja na domžalskem koru in ste še kar aktivna pevka. Kakšne želje imate za naprej?

Želim si, da bi mi ljubi Bog do konca življenja ne vzel glasu. Zelo vesela pa bi bila tudi, če bi vsi pevci redno prihajali na vaje in da bi z domžalskega kora še naprej odmevalo lepo ubrano petje.

Pogovarjal se je STANE STRAŽAR

Obisk s Krka

Pred nedavnim se je v naši občini s sodelavci mudil g. Spiciarič, župan mesta Malinske na otoku Krku, kamor spada tudi lokacija Domžalskega doma na Krku, ki je letošnje poletje ponovno zaživel. V razgovoru z županjo Cveto Zalokar Oražem, kasneje se jim je pridružil tudi svetnik Jurij Berlot, ki v okviru občine vodi poseben odbor, so skušali najti najugodnejše možnosti za nadaljnje delo doma. Največ skrbi so namenili ureditvi plaže za potrebe vseh obiskovalcev našega doma na Krku, kakor tudi dostopa do nje. Pogovarjali so se tudi o drugih oblikah sodelovanja med obema občinama. V.

Nove naloge stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije

Na povabilo Sveta Evrope se je županja Občine Domžale, Cveta Zalokar Oražem, kot podpredsednica Stalne konference lokalnih skupnosti (SKLS) Slovenije udeležila tridnevnega seminarja v španski Sevilli.

Osnovni namen srečanja je bil seznanitev z organizacijo in problemi posameznih nacionalnih združenj, v katere se povezujejo lokalne skupnosti (občine, regije) v vzhodni in srednji Evropi. Preko 20 udeležencev je posebno pozornost namenilo problemom financiranja tovrstnih združenj ter načinom obveščanja in informiranja širše javnosti o svojem delu. Predstavniki zahodnoevropskih združenj (avstrijskega, švedskega, portugalskega, italijanskega, francoskega in španskega) so predstavili delovanje in vlogo združenj lokalnih skupnosti ter posredovali napotke in izkušnje na osnovi dolgoletne tradicije omenjenih organizacij v njihovih državah.

Večina združenj v vzhodni in srednji Evropi je nastala po letu 1990 in se srečuje s podobnimi problemi, posebej je bila izpostavljena močna centralizacija, ki je prisotna v večini omenjenih držav. Procesi v zahodni Evropi pa so ravno nasprotni, saj Evropa postaja Evropa regij in vse več pristojnosti prenaša na nižje ravni oblasti.

SKLS kot slovensko združenje lokalnih skupnosti je eno najbolj dejavnih in organiziranih med vzhodno in osrednjo Evropo ter članica Kongresa lokalnih in regionalnih skupnosti pri Svetu Evrope in Sveta evropskih skupnosti in regij pri Evropski komisiji. Za predsednika SKLS je bil po odhodu g. Dimitrija Rupla izvoljen župan Mestne občine Maribor, g. Alojz Križman. Generalna sekretarka pa je postala dr. Cirila Toplak.

Med glavne naloge skupnosti, v katero je vključnih 57 slovenskih občin (med njimi je večina mestnih in večjih občin), sodijo:

- vključevanje novih članic,
- vzpostavitev SKLS kot informacijskega servisa za svoje članice,
- poskus neposrednega vpliva na odločitve vlade in parlamenta,
- sodelovanje pri decentralizaciji in regionalizaciji v Sloveniji,
- pomoč občinam pri vzpostavitvi mednarodnega sodelovanja in združevanja ter vključevanja in kandidiranja pri mednarodnih projektih in fondih.

Županja Cveta Zalokar Oražem je na srečanju v Sevilli predstavila slovensko organizacijo, v svojem prispevku pa posebej opozorila na načine in metode, s katerimi želi SKLS okrepiti svoj položaj na sprejemanju zakonodaje in proračuna v parlamentu.

Člani SKLS s svojimi predstavniki sodelujejo pri delu odborov in komisij pri Državnem zboru, ustanovili pa so tudi delovne skupine, ki jih sestavljajo predstavniki občinskih uprav in neodvisni strokovnjaki, ki se ukvarjajo s posameznimi temami, kot so: zakonodaja, financiranje občin in regionalizacija. Pomembno delovanje je tudi sodelovanje z Vladno službo za lokalno samoupravo in z župani, ki so člani državnega zbora. SKLS želi postati pomembna in vplivna politično neodvisna organizacija, ki bo vplivala na odločitve, povezane z lokalno samoupravo in delovanjem ter vlogo občin. V okviru Sveta Evrope delovanju podobnih organizacij v vzhodni in srednji Evropi dajejo velik poudarek, saj so pomembni člen v razvoju demokracije in procesa evropskih integracij. Prav sodelovanju in neposrednemu povezovanju regij, lokalnih skupnosti (npr. občin) bodo tudi v prihodnje namenjali posebno pozornost in tudi znatna finančna sredstva.

V.

TISKOVNA KONFERENCA V URADU ŽUPANJE

Pestra paleta obravnavanih tem

Sredi novembra je županja Cveta Zalokar Oražem povabila novinarje na tiskovno konferenco, kjer jim je skupaj s svojimi sodelavci predstavila naslednje teme:

- gostovanje Domžalskega komornega zbora v Argentini
- aktivnosti v zvezi s sprejetimi prostorskimi dokumenti
- projekt avtobusne postaje v Domžalah
- gradnja vrtca Količevo
- projekt razširitve pokopališča v Domžalah
- dokončanje obnove Kulturnega doma Domžale
- izbor skulpture za mestni park.

Domžalski komorni zbor v Argentino

Novinarjem je gostovanje Domžalskega komornega zbora, ki ga vodi dirigent Karel Leskovec, v Argentini predstavila članica gdč. Petra Gerkman. Povedala je, da bo gostovanje zbora, ki letos praznuje desetletnico in se uvršča med najboljše slovenske zbore, trajalo od 15. novembra do začetka decembra 1997 in da bodo v Argentini prepevali predvsem slovenski skupnosti. Posebej se je zahvalila vsem sponzorjem.

Objava zazidljivih parcel v januarski številki Slamnika

G. Zoran Vitorovič, načelnik Oddelka za okolje in prostor, je na kratko predstavil prostorske dokumente, saj je Občinski svet pred kratkim sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986-2000, dopolnjenega 1988, in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986-1990, za območje Občine Domžale, oboje dopolnitev 1996.

Ob sprejemu tega dokumenta sta bila sprejeta še sklepa, ki sta zelo zanimiva za bralce, in sicer bodo na njuni osnovi pristojne službe Občinske uprave glede na izražen interes in glede na okoliščine nemudoma začele s postopkom sprememb in dopolnitev prostorskega dolgoročnega družbenega plana Občine Domžale. Hkrati pa Občinska uprava Občine Domžale obvešča vse občane, da bo spisek vseh zazidljivih parcel v občini Domžale v skladu s sprejetim odlokom po posameznih katastrskih občinah objavljen v januarski številki glasila SLAMNIK. Na vprašanje novinarja DELA, g. Janeza Petkovška, zakaj objava šele v januarju, je bilo pojasnjeno, da zaradi potrebne uskladitve nekaj sto parcelnih številk po kartah in katastru.

G. Vitorovič je predstavil tudi predlagano začasno rešitev lokacije avtobusne postaje s spremljajočimi objekti na lokaciji severno od objekta MAJA na mestu obstoječega šotora-skladišča (Napredek Kurivo). Županja je že predlagala Občinskemu svetu, da osnutek odloka obravnava, se seznani s predlaganimi rešitvami in jih posreduje v javno razgrnitev in v obravnavo, v kateri naj bi pridobili predloge in pripombe za nadaljevanje postopka.

Projekt za razširitev pokopališča v Domžalah

O tej temi je celovito in natančno pisno informacijo pripravil g. Simon Mavsar, podžupan. Ta je projekt, za katerega so bili potrebni dokumenti, pridobljeni že v prejšnjem mandatu, predstavil tako vsebinsko kot finančno. Ker je bilo v zadnjem času v javnosti precej nepreverjenih informacij, zlasti v zvezi s pokopališkim zidom, objavljamo, da je skupna vrednost rekonstrukcije domžalskega pokopališča cca. 350-370 mio SIT. V tej vrednosti so vključeni vsi odkupi zemljišč, spremembe namembnosti zemljišč, povečanje ležalnega dela (c 1.380 ležalnih enot), pokopališka ograja, postavitev daljnovoda, celotna hortikulturna in zunanja ureditev, izvedba parkirišč (150), dostopnih poti in tudi poslovilnega objekta (šest poslovnih enot s spemljajočimi prostori, kapelo itd.). in ne le ograja, kot nekateri radi poudarjajo. Predvideno je, da bo investicija zaključena do konca leta 1999, novopridobljeni grobovi (klasični, žarni, anonimni) naj bi pokrili potrebe za več deset let, podana pa je bila tudi informacija o pregledu katastra grobov in možnosti pokopavanja umrlih na starem pokopališču v Domžalah.

Gradnja vrtca Količevo

V zvezi z gradnjo vrtca Količevo je županja pojasnila, da je bilo po opravljenih postopkih za izvajalca del izbrano Gradbeno podjetje Bežigrad, ki v teh dneh zaključuje groba gradbena dela na objektu, katerega odprtje je predvideno v januarju 1998. Novi vrtec bo imel štiri oddelke in njuno potrebne spremljajoče prostore. Za celotno investicijo je potrebno zagotoviti 100 mio SIT. Del sredstev v višini 40.300,00 SIT je Občina Domžale zagotovila v letošnjem proračunu, preostali del sredstev, ki zaradi pričakovanega sofinanciranja od države še ni znan, pa bo občina zagotovila v proračunu za leto 1998, za kar je že sprejet sklep Občinskega sveta.

Kulturni dom Domžale

Koncert Okteta bratov Pirnat ob njihovi 40-letnici je bila prva prireditev v obnovljeni dvorani Matije Tomca v Kulturnem domu Domžale, ki bo sicer uradno odprta ob slovenskem kulturnem prazniku - v februarju 1998. S tem se zaključuje več let trajajoča obnova enega izmed najlepših objektov v mestu in občini Domžale, ki naj bi postal središče kulturne dejavnosti. Do ustanovitve Kulturnega doma Domžale kot javnega zavoda bo začasni programski odbor usklajeval prireditve. Hkrati je 22. novembra 1997 v sklopu Kulturnega doma Domžale odprla vrata tudi nova poročna dvorana.

Izbor skulpture za domžalski mestni park

V sklopu ureditve mestnega parka, za katerga se nekateri starejši Domžalčani spominjajo, da je bil to park zaljubljencev, morda pa bo to postal v prihodnje, je na tiskovni konferenci dejala županja Cveta Zalokar Oražem, je bila načrtovana tudi postavitev skulpture. V ta namen je županja imenovala komisijo, ki jo je vodil g. Črtomir Frelih, akademski kipar, v njej pa so sodelovali: Cveta Zalokar Oražem, Matjaž Brojan, Milan Frelih, Feliks Hribernik, Bogdan Osolin, Tone Pavlin, Štefka Petrič, Vera Terstenjak Jovičič in Vera Vojska. Komisija je na osnovi natečaja, v katerem so sodelovali: Jurij Smole ter Jože Tonig iz Domžal, Zmago Posega iz Renč ter Drago Rozman iz Ljubljane, izbrala najprimernejšo skulpturo za mestni park.

Komisija je izbrala skulpturo akademskega kiparja Draga Rozmana iz Ljubljane. Avtor je v opisu navedel, da je namen skulpture predvsem energetsko pozitivno delovanje vode na mesto Domžale v treh bistvenih točkah: iz zemeljskega nezavednega nivoja se poraja vodna moč, opredmetena v vodnem curku, ki vedno znova obuja srčno točko. Nad njim se iz kovinskega obroča čelnoočiščenega nivoja izteka prenavljajoča energija vode.

Izbor omenjene skulpture je g. Črtomir Frelih utemeljil z naslednjimi besedami: »Drago Rozman je po mnenju komisije od vseh štirih vabljenih avtorjev najbolje rešil razpisano nalogo: kip - fontana v Domžalskem mestnem parku. Njegovo delo je abstraktna forma brez pripovednih konotacij, vsebina je izrazito likovna. Pri zasnovi nosilne forme je avtor sledil naravni krožni poti vode, ki se v lokih dviga in v jedru pada nazaj na zemljo. Zračnost in dvosmernost kamnite konstrukcije je ponovljena z vodnim tokom, ki se v sredini kot curek dviga, ob straneh pa pada kot vodni steber. Dvojno kroženje poudarja arhetip praelementa vode, ki jemlje in daje, ruši in obnavlja ter na simbolni ravni označuje krožni ciklus vsega živega. Fontana ni zasnovana monumentalno, saj se odreka postavku in se tako povezuje z zeleno okolico. Odprti pristopi k vodnemu viru komunikativno nagovarjajo obiskovalce k sodelovanju. Prepričan sem, da bodo ta nagovor z veseljem sprejeli predvsem otroci, kar je izjemna redkost in zato posebna kvaliteta izbranega projekta. Ob ustrezni izvedbi bodo Domžale pridobile dragoceno žarišče humaniziranega javnega prostora.

Stroški postavitve skulpture (avtorski honorar, material in postavitev), ki naj bi bila predvidoma postavljena v mestni park do srede aprila 1998, ko naj bi bil park ob občinskem prazniku svečano odprt, znaša 2 mio SIT.

Med navzočimi novinarji na TISKOVNI KONFERENCI sta bila tokrat prvič Janez Kuhar, dopisnik Večera, ter Iztok Golob, novinar Radia Kranj.

OBISK DVEH DRŽAVNIH SEKRETARJEV

O investicijah

Konec novembra 1997 je županja Občine Domžale ga. Cveta Zalokar Oražem z namenom, da se obravnavajo nekatera odprta vprašanja investicij v objekte na področju vzgoje in izobraževanje, povabila predstavnike Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije. Z ministrstva so se razgovora udeležile Teja Valenčič in Matjaž Vrčko, oba državna sekretarja na Ministrstvu za šolstvo in šport, z istega ministrstva pa je bila tudi ga. Janja Barši, najodgovornejša za področje investicij.

Županja je skupaj s sodelavci gostom predstavila problematiko investicij v občini Domžale, kjer trenutno poteka gradnja vrtca Količevo, pripravlja pa se vse potrebno za začetek gradnje telovadnice ob Srednji šoli Domžale, v pogovoru pa so veliko pozornosti namenili tudi predvideni novogradnji osnovne šole v Dragomlju, kjer ministrstvo opravlja vlogo koordinatorja vseh odgovornih za pravočasen začetek gradnje.

Upamo, da bodo zagotovila, ki so jih dali v pogovoru, realizirana v republiškem proračunu za leto 1998.

Ob koncu sestanka so obravnali tudi problematiko Pravilnika o plačilu staršev za program v vrtcih.

V. V.

Maketa nove fontane v Mestnem parku Domžale.

ŽUPANJA PRVIČ PRIPRAVILA SPREJEM ZA VZORNE VOZNIKE

Vzorni vozniki so med nami

V času, ko vsak dan znova poslušamo o prometnih nesrečah na naših cestah, o brezvestnih voznikih in neprevidnih drugih udeležencih v prometu, je prijetno srečati ljudi, katerih ena izmed odlik, zanesljivo pa ne edina, je, da so vzorni vozniki.

Županja Cveta Zalokar Oražem je skupaj z g. Bojanom Arehom, predsednikom Komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu naše občine, pripravila sprejem za pet občanov, ki jim je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu za vzorno upravljanje motornih vozil v javnem cestnem prometu, za tovariški odnos do drugih udeležencev v prometu ter varno vožnjo podelil diplome. Sprejema pa se je udeležil tudi g. Janez Jeglič, predsednik Zveze šoferjev in avtomehanikov Domžale.

Po prisrčnem pozdravu je županja dobitnikom diplom: voznici Jožici Manevski ter vzornim voznikom Francu Brcarju, Damjanu Grintalu, Pavlu Urbasu in Petru Šarcu iskreno čestitala. Hkrati se je dobitnikom priznanj iskreno zahvalila za previdne in skrbne vožnje v prometu, njihov lep odnos do drugih udeležencev v prometu pa tudi njihovo skrb za jeklene konjičke, ki so pomemben del njihovega življenja. Zaželela jim je, da jih vselej varno pripeljejo na želene cilje. Sprejem pa je izkoristila tudi za čestitko ZŠAM Domžale za drugo mesto, ki ga je njihova ekipa v sestavi Štefan Starbek, Salih Velič ter Peter Šarec dosegla na državnem prvenstvu poklicnih voznikov, in jim tudi v prihodnje zaželela veliko uspešnega dela, tako pri dopolnjevanju njihovih znanj, kot tudi pri poučevanju bodočih voznikov in poklicnih šoferjev. Vsi dobitniki diplom so prejeli tudi posebne izkaznice in knjigo OJ TA SLAMNIK.

V prijetnem klepetu se je g. Damjan Grintal županji zahvalil za sprejem, g. Janez Jeglič pa opozoril, da je to prvi tovrstni sprejem v svobodni Sloveniji v Občini Domžale. Na kratko je predstavil delo ZŠAM in opozoril na nekatere prometne zagate, ki jih člani društva najbolj opazijo v mestu Domžale in tudi na drugih prometnicah. S slavljenci je predlagal tudi nekatere rešitve, ki jih bo občina upoštevala v okviru možnosti.

Vzornim voznikom Jožici Manevski, Francu Brcarju, Damjanu Grintalu, Pavlu Urbasu ter Petru Šarcu iskrene čestitke in tudi v prihodnje srečno in varno vožnjo!

Vzorni vozniki (od leve): Franc BRCAR, Damjan GRINTAL, Peter ŠAREC, Jožica MANEVSKI in Pavle URBAS skupaj z županjo, Cveto Zalokar Oražem, g. Bojanom Arhom, predsednikom Komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu, in g. Janezom Jegličem, predsednikom ZŠAM Domžale.

Prejeli smo

Odprta vprašanja domžalskega urbanizma

1. Občina Domžale je na zadnji seji Občinskega sveta sprejela Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana za obdobje 1986-2000.

Sprememba vključuje 47 ha 10 a posegov v 1. območje kmetijskih zemljišč, ki bodo za vedno izgubljena za primarno kmetijsko rabo. Vprašanje je, ali je v trenutku, ko OBČINA še nima sprejetih strateških razvojnih dokumentov, ki bodo v vseh pogledih opredeljevali trajnostni razvoj tudi za bodoče generacije, smotrno tako rekoč na pamet zapraviti toliko prostora. Predvsem ker gre za posege špekulativnega kratkoročno profitnega značaja, za katerimi stojijo lobiji in stranke v Občinskem svetu.

2. V ureditvenem načrtu za Radomlje, ki je bil sprejet letos, načrtovalci niso predvideli ustrezne lokacije za otroški vrtec, čeprav so bile potrebe po dodatnih zmogljivostih že takrat znane. Tako je OBČINA sprejela najmanj primerno rešitev novih prostorov v TRGOVSKO POSLOVNO STANOVANJSKEM CENTRU, ki v več pogledih odstopa od sedaj veljavnih normativov za izgradnjo predšolskih varstvenih ustanov:

- problematična sta dovoz in parkiranje
- neustrezna je severna orientacija igralnic
- premajhen je odmik igralnic od parkirišč in površin za trgovino
- površin za zunanja igrišča je 60% pod normativom
- ni prostora za zunanje nadstrešnice pred igralnicami
- zmogljivost vrtca pri polni zasedenosti je po normativih največ 66 otrok, zahteva pa vse normativno predpisane spremljajoče prostore, kar bistveno podraži ceno na varovanca
- gradnja vrtca je nenamenska: mešanje varstvenega, poslovnega in stanovanjskega programa v enem objektu na utesnjeni lokaciji je sporno.

Postavlja se vprašanje razširitve obstoječega vrtca ali iskanje lokacije za samostojen, v skladu z normativi in priporočili Ministrstva za šolstvo in šport zgrajen vrtec.

3. Osnovna šola v Dragomlju bo zaradi bližine avtoceste preseljena na novo lokacijo, med sedanjo medkrajevno cesto Domžale-Šentjakob in bodočo avtocesto na vzhodni strani, od katere bo oddaljena manj kot 200 m.

Kako si načrtovalci predstavljajo ustrezno zaščito šolskih prostorov pred škodljivimi vplivi hrupa in plinov, zagotovitev primernih prometnih povezav in odpravo nevarnosti pred poplavami?

4. Izdelan je osnutek lokacijskega načrta za novo avtobusno postajališče v Domžalah. Predvideno je na sedanjem parkirišču severno od železniške postaje, brez postajne zgradbe z vsemi potrebnimi prostori. Pot, ki jo bodo po novem prevozili avtobusi, bo 600 m daljša od dosedanje. Temu primerna bo večja izguba časa in večja obremenitev stanovanjskega okolja.

Sprašujem se, ali lahko OBČINA sprejme tak dokument brez vednosti širše javnosti, z eno samo predloženo rešitvijo po poenostavljenem postopku z lokacijskim načrtom. Zakaj za tako pomembne posege v mestni prostor ne izdelajo ureditvenega načrta ali pa razpišejo javen natečaj za urbanistične programske rešitve?

Razmišljanja o odprtih vprašanjih urejanja prostora v naši občini sem zapisal v želji, da bi bili občani seznanjeni s posamisleki, izrečenimi na sejah Občinskega sveta.

Svetnik ZELENIH SLOVENIJE
JOŽE NEMEC

Projekt enotne vozovnice na razpotju

1. septembra 1996 sta prevoznika Slovenske železnice in KAM-BUS ob sodelovanju občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Mengeš in Moravče in ob podpori Ministrstva za promet in zveze uvedla novo možnost potovanja z vlakom in avtobusom z namenom, da bi preusmerili potnike iz osebnega na javni prevoz in s tem ohranjali čistejše okolje, racionalizirali javne prevoze. Upoštevala sta komparativne prednosti posameznih zvrsti prevoza. S podpisom pogodbe o izvajanju primestnega potniškega prometa iz območij občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Mengeš in Moravče je bila uvedena t.i. enotna vozovnica, s katero smo potniki sami lahko izbirali, kdaj in kako bomo potovali na delo, v šolo, na obiske, po opravkih, torej z isto vozovnico smo se lahko peljali z vlakom, avtobusom ali pa s prestopanjem tudi kombinirano. Kljub nekaterim začetnim težavam je projekt zaživel in potniki smo se navadili na novi sistem, ki je že uveljavljen v zahodnih državah.

Na pobudo vodje projekta, ge. Fride Pitamic iz Slovenskih železnic, je bila konec oktobra sklicana seja Odbora za urejanje primestnega potniškega prometa občin Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Kamnik, ki je sestavljen iz predstavnikov občin, predstavnikov prevoznikov in predstavnika Ministrstva za promet in zveze; na njem so člani odbora pregledali poročilo o izvajanju pogodbe na osnovi enotne vozovnice za obdobje enega leta. Iz poročila je razvidno, da so se cilji pogodbenega izvajanja potniškega prometa na osnovi enotne vozovnice le delno uresničili. Med njimi je bil dosežen le ta, da imajo potniki možnost prosto izbirati prevoznika in z isto vozovnico prestopati iz enega prevoznega sredstava na drugo. Vsi drugi cilji niso bili doseženi. Število potnikov na tem območju se je v letu dni celo zmanjšalo. Razlogi za to so med drugim tudi v sorazmerno visoki ceni enotne vozovnice, neusklajenosti voznega reda med vlakom in avtobusom, neustrezni povezavi primestnega javnega prometa z mestnim prometom, v zastarelem sistemu prodaje listnih vozovnic, v nesodobnih prevoznih sredstvih. V projektu so bile načrtovane nekatere novosti, vendar iz različnih razlogov niso bile uresničene. V poročilu direktor Slovenskih železnic, g. Marjan Rekar, ugotavlja, da je sedanji sistem primestnega prometa s t.i. enotno vozovnico premalo privlačen za večjo uporabo in preusmeritev potnikov iz osebnega na javni prevoz. Projekt enotne vozovnice je potrebno podpreti tako na političnem nivoju kot zakonodajno in finančno. Glede na to, da konec letošnjega leta poteče pogodba o izvajanju potniškega prometa na osnovi enotne vozovnice, je podaljšanje pogodbe s širšega družbenega vidika nujno, v kakšni obliki, pa je stvar podpisnikov kot tudi države. Zato predlaga Ministrstvo za promet in zveze aktivno sodelovanje pri projektu in prevzem iniciative pri izgradnji takšnega sistema primestnega prometa.

Člani odbora so se na seji po seznanitvi s poročilom strinjali, da je potrebno s projektom nadaljevati. Pozvali so prisotnega predstavnika Ministrstva za promet in zveze k bolj dejavnemu vključevanju ministrstva v projekt. Za nadaljnjo uspešnost projekta in zaradi bližnjega preteka pogodbe so predlagali takojšen sestanek v organizaciji ministrstva z glavnimi sodelujočimi v projektu, kjer naj se ministrstvo izjasni glede vloge in statusa, ki jo namerava ministrstvo posvetiti v nadaljevanju projekta enotne vozovnice, predvsem v finančnem smislu. Tako naj bi se po možnosti vključile v subvencioniranje potniških prevozov z namenom, da bodo cene enotne vozovnice čim cenejša. Tako bi dosegli osnovni namen pogodbe, to je preusmeritev potnikov na javni prevoz.

Tako bo nadaljnja usoda projekta znana v prvih dneh decembra. Odbor nadaljevanje projekta in njegovo nadgradnjo podpira, vse pa je v rokah Ministrstva za promet in zveze. To mora dokončno pojasniti, ali podpira projekt ne samo moralno, ampak z ukrepi, ki so v njegovi pristojnosti. Uveljavljanje javnih prevozov bi bilo lahko pomembno tudi drugod po Sloveniji. Pa še to: gradnja ceste M-10 skozi Trzin do Črnuč in gradnja avtoceste se nezadržno bliža. Ali se zavedamo, kaj to pomeni za dnevno migracijo prebivalcev občin, vključenih v projekt? In tu je ministrstvo na preizkušnji.

Predsednik odbora
dr. MARKO STARBEK

Močno deževje in lokalna cesta Dob - Krtina

Vsi vemo, da si ljudje radi poiščemo različne bližnjice. Na zelenici naredimo stezico, v diagonali, da ja ne gremo malo naokoli po asfaltiranem pločniku.

Če me pot zanese na koncert na Studenc v Poletno gledališče, uberem bližnjico mimo cerkve in žage v Dobu proti Krtini in potem na cesto proti Studencu. Poleti je cesta suha, luknjasta in prašna. Otrok na poti v šolo ali iz nje ni, kolesarjev le za vzorec.

Močno deževje, ki je besnelo nad našimi glavami nekaj sobot nazaj in nas polivalo z obilico vode, je na tej cesti pustilo svoj naravni pečat. Luknja pri luknji, luže globoke, »da ti skoraj kdo ostane v jami«; nikjer pa nobenega znaka, ki bi voznika opozarjal, v kaj se spušča. Po tistem »velikem dežju« je bila pri »žagi« v Dobu cesta poplavljena, voda pa visoka nekaj manj kot meter, pa nobenega obvestila voznikom, ki to cesto uporabljajo.

Přepričana sem, da ljudje, ki pri Komunalnem podjetju Domžale skrbijo za lokalne ceste, problem ceste Dob - Krtina dobro poznajo, vedo, da je prašna, luknjasta, ob velikih nalivih poplavljena, zato se tudi sprašujem, kako so bile opravljene melioracije. Skratka, cesta z veliko zakaji, cesta, ki jo mnogi občani, krajani uporabljajo, cesta brez cestarja, ki bi jo vzdrževal, sedaj prekopana, da voda odtekla z nje in na prekopanem mestu tako prijetno mehka, da bi malčki lahko delali potičke in jih sušili na soncu.

In sedaj sprašujem odgovorne za cestna vprašanja in cestne zakaje tole: kdaj bo cesta Dob-Krtina asfaltirana oziroma kvalitetno vzdrževana, da se bo tisti, ki ne ve za lokalne cestne težave Dob-Krtina, mirno in varno peljal po njej.

MARIJA KAVKA

Kaj se skriva za denacionalizacijo ali boj za cerkveno premoženje

Človek se lahko ustavi, ko se vzpenja, ne more pa se, ko pada, je dejal že Napoleon.

V parlamentu se ne ukvarjajo s pomembnimi vprašanji. Namesto tega ponujajo strahovito široke razprave in goro najrazličnejših nepremišljenih sprememb, ki jih v največji meri terja liberalna demokracija. Opozicijska združena lista je res še bolj radikalna, vendar le z devetimi poslanci v parlamentu nima resne teže, da bi ji bilo pošteno pripisati kakšno resnejšo zaslugo za zagate. Kot je znano, je parlamentarna večina v drugi polovici oktobra, denimo, odločila, naj se poslej ne vračajo gozdovi v kompleksih. In k temu pripisala toliko izjem, da je povsem jasno, da člen pomeni le, naj se ne vračajo velike posesti katoliški Cerkvi. Namesto velikih gozdnih kompleksov bi naj Cerkev dobila odškodnino. **Odškodnine se lahko v posameznih primerih, če se bo politika še naprej raje ukvarjala z velikanskimi ideološkimi temami, povzpnejo v milijarde tolarjev. S seštevanjem pa v višave, v primerjavi s katerimi so denacionalizacijski zahtevki nadškofa dr. Franca Rodeta smešen drobiž.**

Denarja za odškodnino pa se poslanci niso potrudili določiti. Namesto tega so odločili, naj Cerkvi plača kar odškodninski sklad, ki nima dovolj denarja niti, da bi odškodnine izplačal vsem, ki so do njih upravičeni po že veljavnem zakonu o denacionalizaciji. V sklad je bilo prenešeno za približno 800 milijonov mark kapitala pri lastninskem preoblikovanju podjetij, terjatev, ki bi jih s tem sklad moral pokriti po zakonu o denacionalizaciji iz leta 1991, pa je za okoli tri milijarde mark. Nesorazmerje, ki gre v škodo denacionalizacijskih upravičencev in pomeni, da bodo dobili izplačan le manjši del terjatev, je zagrešil Demos, ko je reforme sprejemal. LDS bi ga, ko bi na odškodninski sklad obesil še dodatna poplačila (denimo gozdna), za katera ni pripravljen pristati na državna jamstva (kot so povedali v razpravah); brez vrednosti papirjev še povečal. »Tukaj gre tudi pri LDS za določeno resno sprenevedanje,« je v parlamentu opozoril celo vodja poslanskega kluba ZLSD **Milan Potrč,** ki denacionalizaciji sicer nasprotuje, se je pa (vsaj pri načelih) strinjal s socialdemokrati, ki so na problem opozorili s (kasneje zavrnjenim) amandmajem.

LDS-ovske novosti so pri cerkvenih kompleksih (in sicer) ustavno sporne skoraj z vseh strani. Čisto neverjetno se zdi, recimo, že, da bi ustavno sodišče pristalo na člen, ki pravico do vračanja (brez ustreznih odškodnin), jemlje praktično le Cerkvi.

Načelo enakosti pred zakonom (tudi ko je subjekt Cerkev) je temeljno v pravni državi. Vsaj toliko kot spoštovanje zasebne lastnine. In to je le začetek lukenj na vseh koncih in krajih.

»Največ krivic izhaja iz ustavljanja izvajanja zakona o denacionalizaciji, to je ključno dejstvo. Kaj se je dosedaj dogajalo v tej zvezi? Bilo je samo nekaj predlogov, ki bi pomenili izboljšanje zakona. Vse drugo, večino tega, pa pomeni poskus blokiranja izvajanja zakona, poskus podaljševanja preteklosti in nespoštovanja temeljnih načel pravičnosti oziroma pravne države,« je brez dlake na jeziku dejal Lojze Peterle. Če bodo rešitve, za katere se bodo najverjetneje dogovarjali še mesece (in podaljševali dogovor o začasnem moratoriju), na koncu zakonite in pravične, všečne volivcem in vernikom (ki tudi ne maramo pretiravanj), bo to za državo čisto gotovo dobro. Ne pa tudi način, kako spreminjajo denacionalizacijsko zakonodajo.

Naj svoj komentar zaključim z novejšo zgodbico: Neki Demosov politik in Bog sta se pogovarjala. Ta je vprašal Boga, kdaj ne bo v Sloveniji več komunistov na ključnih položajih. Bog je odgovornil: »Čez petdeset let.« Nato je politik planil v jok. Na vprašanje, zakaj sedaj joka, je odgovoril, da zato, ker ne bo dočakal. Na politikovo vprašanje, kdaj bodo denacionalizacijski postopki dokončno rešeni po načelih pravičnosti in pravne države, pa je Bog začel jokati. »Zakaj pa ti sedaj jokaš?« se je začudil politik. Bog pa odvrne: »Zato, ker ne bom dočakal.«

Ali je komentar še potreben?

IVAN KEPIC

Občina na izpitu

Predpis ima svojo težo le, če je spoštovan in velja za vse enako - brez izjem, dober zgled pa mora dati prav izdajatelj sam.

Stranke si morajo same poiskati parkirišče, ker si občinska uprava strogo ograjuje svoje parkirne prostore. To je slika odnosa uprave do strank in ingoriranja predpisa, da mora vsakdo, ki posluje poskrbeti za parkirne površine svojih strank.

Domžale so poslovno mesto in imajo močno dnevno migracijo, to pomeni izmenjava vozil najmanj dvakrat na dan. Ograjena parkirišča so v poslovnem času zasedena z vozili funkcionarjev in zunaj uradnega časa prazna ter nedotakljiva. Znano je, da se ljudje s službenimi vozili vozijo kar domov in tako ostanejo ta prazna tudi čez noč. Zaklenjena parkirišča ne rešujejo tega vse večjega problema v Domžalah. Ograjevanje in zapiranje parkirišč je nesodobno početje, ki mu ni mesta v poslovnem svetu. Za to so drugačne poti in režimi, ki jih je pač potrebno vzpostaviti. Želim le namigniti na vzhajajoč problem, ki bo nastal takoj po vpisu etažne lastnine v zemljiško knjigo. Vsako stanovanje ima tudi svoje parkirno mesto, ki ga bo lastnik hotel ograditi le zase! Vendar o tem super problemu takrat.

Kdo bo proučil vedno večje potrebe po parkiranju? V uradnih dneh je mogoče to pomanjkanje nazorno videti.

Občina skrbi torej le za svoje koristi.

Že dolgo vrsto let je problem tranzita zelo pereč, ker Domžale nimajo pravega priključka na magistralko. Rešitev je že dolgo znana in načrtovana, vendar neizvedena. Zakaj ne izvedejo odcepa iz magistralne ceste ob mizarstvu Horvat navzdol do križišča »Majhenič«?

Ta odcep bi namreč razbremenil Ljubljansko cesto v celoti od Stoba do Kamniške Bistrice. Načrtovana avtobusna postaja na kompleksu Kuriva bi že dolgo morala biti uresničena v korist celotnim Domžalam. Rok za preselitev začasno lociranega Kuriva je tudi že davno potekel.

Mimogrede je to eden dokazov za trdovratnost provizoričnih rešitev.

Prostor je za ta namen res predragocen in ne more več dolgo trajati, da se mesto razvije po prioritetnem planu. V tej prioriteti je verjetno prometna ureditev najpomembnejša, ker šele potem pridejo lahko na vrsto druge zadeve, kot so paviljončki, klopce in zabava. Seveda pa so tudi še druge pomembne gradnje, kot tržnica, avtobusna postaja itd.

Že dolgo smo lahko priča vedno večjega prometa v mestu, ki vse pogosteje zaradi slabe zasnove ne more več požirati naraščajočega utripa življenja v kraju.

Že pred leti sem opozarjal na zastarelo »prometno študijo«, ki bi jo bilo potrebno novelirati in prilagoditi sedanjim potrebam, vendar brezuspešno.

Parkirne potrebe so že pogoltnile domžalski hotel.

Za parkirišče uporabljen kompleks Alko bi morali, četudi kot začasno rešitev, urediti tako, da ni potrebno prevoziti po vsem centru zato, da se pripelješ nanj. Takšno parcialno ureditev provizorija tudi v takšnem primeru ne bi smeli dopuščati, ker je mogoče to urediti mnogo praktičneje.

Primer sodobne rešitve parkiranja je parkirišče Napredka, ki ve, da je stranka prva in najbolj cenjena ter morajo »domači« parkirati drugje.

Zakaj je parkirni prostor na Rodici prazen? Ker trgovski center nad magistralko ni prometno organsko ali urbanistično povezan z mestom. Dokaz slabega urbanizma in posledica urbanistične diktature v Domžalah.

Rešitve se morajo iskati v natečajih, ki so znak demokratičnega procesa urbanizacije naselja. Slepo gledanje na magistralko kot prometno žilo na eni strani in trgovski interesi na drugi pripeljejo do takšnih nedognanih rešitev. Čeprav so Domžale politični urbanizem enkrat že preživele, jih ni izučilo, da je urbanizem predvsem kompleksno strokovno delo.

Mimogrede moram opozoriti javnost na to, da se ne bi pustila zavajati in slepiti z zvenečim imenom kot je regijska razvojna družba (nedovoljena raba določenih zaščitnih nazivov), ki z regijo nima nikakršne zveze in s tako družbo ni pričakovati čiste perspektive.

Kakšne katastrofe smo se otresli z opustitvijo magistralne štiripasovnice do mosta čez Kamniško bistrico, si verjetno nihče ne more predstavljati. Komu bi morali peti hvalo?!

Komu gre »zasluga«, da Savsko cesto pozidavajo brez spoštovanja osnovnih urbanističnih norm. Ali je to posledica nesposobnih urbanistov, ali trgovanja po formuli »za denar se vse dobi«?!

Zidanje na zaščiteni 1. kmetijski zemlji

je vedno bolj očiten pojav ravno za objekte, ki dokazujejo, kje je doma denar. Namreč ,kjer »denarja« ni, je takšno delo represivno onemogočeno oziroma uničeno. Inšpekcija je enostavno preobremenjena, da bi še lahko sledila takšnemu porastu nepravilnosti, da jih ne ocenjujem kot gospodarski kriminal. Zahteva po savski obvoznici bo neutemeljena, ker bi morali gradbeno linijo spoštovati za vsako ceno.

Občina (ali posamezniki) ne prevzema nikakršnih odgovornosti za takšna početja izrabe položaja, četudi jih podpisuje in s tem brez odgovornosti odobrava. To je dejstvo, ki se ga vodja urbanizma na občini zaveda, ko priznava, da takšne zadeve podpisuje pa morda nima moči, da bi jih preprečil? Jasno je tudi da domžalska občina (pa tudi druge bivše sestavne enote) tolerirajo mahinacije, ki jih vsi obsojajo kot nemoralne, če se lahko nekdo ukvarja z izdelovanjem LD-lokacijske dokumentacije, ki ima v svoji registraciji tudi nakup nezazidljivih zemljišč (po 1 DEM), ki jih potem povsem legalno (pogodbeno) oplemeniti skozi spreminjanje občinskih osnovnih planskih dokumentov (SDP) in nato legitimno prodajo (za 100 ali tudi do nekaj sto DEM) morda že znanim kupcem, za občinske potrebe morda celo brezplačno, kot je bilo mogoče brati v ponudbi? Ti krogi pa morda zato smelo spregledajo zakonske predpise. Za vsakim podpisom je povsem določena odgovornost, ki se je človek ne more otresti s prenašanjem na druge.

Zakaj bi morali lokacisti sklepati zavarovanje poslov po mnogo višji stopnji, kot jih zahteva zakonodaja? Preventivno ukrepanje je mnogo hitrejše in cenejše, če se pot do teh kriminalnih namer preseka, ali bi morda s tem preprečili kakšno jalovo obljubo? Končno, ali so grožnje v pogodbi le za nekatere od teh, ki nimajo nepoštenih namer?

Morda pa so lokacisti dobili napačne dokumente prav namerno, po katerih naj bi »enotno« delali, tudi to je mogoče. Kočno se danes niti ne ve, kaj je uradno in kaj neuradno, ker so tako in tako dokumenti brez žigov in podpisov, tako po domače, med prijatelji!

Arhitekt IVO KRANJc

Voda nagaja in uhaja

Lepa vasica Gorica v Moravški dolini je rasla in rasla, iz petih hiš na začetku jih je sedaj nekaj čez trideset. Ljudje so pridni in delavni, urejajo svoj kraj in po napornem dnevu bi se radi osvežili; toda glej ga šmenta, že nekaj let ob vikendih iz pip puha le zrak, malo ropota, vode pa ni in ni. Ljudje so potrpežljivi, pa ne sitnarijo na »komunali«, niti na Občini Moravče, čakajo, da bo voda pritekla.

Voda rabi precej časa - tudi 16 ur, da najde pot do cevi, ki vodijo v tiste hiše, ki so najvišje pod gozdom.

Vodo vsi plačajo, takrat kadar je ni, jo tudi porabijo manj. Torej gospod Tomo Vavtar, kaj naj naredijo ljudje, ki se po napornem dnevu želijo umiti, skuhati večerjo in še kaj. Sicer so hiše res blizu gozda, studenci so tudi še, ampak smo pa tudi proti koncu 20. stoletja, pa menda ja ne bodo vaščani nosili vodo v vedrih na svoje domove. Menim, da bi se nekaj rešilo z dobro voljo g. Vavtarja, pa tudi na Občini Moravče bodo morali odgovorni poskrbeti, da bodo občani snažni in zadovoljni predstavljali Občino Moravče po bližnji in daljni okolici.

M. Z.

Spominska pot vojne za Slovenijo v organizaciji območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo

Tri-etapna spominska pot v dolžini 75 km poteka na območju občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Mengeš in Moravče.

Načrt dela območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo iz Domžal je v letu 1997 ob šesti obletnici osamosvojitve naše države načrtoval tudi organiziranje 1. pohoda po spominski poti vojne za Slovenijo na območju občin Domžale, Kamnik, Lukovica, Mengeš in Moravče.

Vzrokov ali ciljev za organiziranje spominske poti je bilo več.

Najpomembnejše v zastavljeni nalogi je bilo, da se udeleženci spominske poti seznanijo z dogajanji na lokacijah in krajih, ki so v junijsko-julijski vojni v letu 1991 zaznamovali posamezna vojna dogajanja in dejavnosti na območju navedenih občin oziroma bi predstavile obseg nalog, ki so jih enote takratne teritorialne obrambe 55. Območnega štaba za TO izvajale na območju domače občine in tudi sosednjih. Da so se zagotovili neposredni in izvirni podatki o dogajanjih, je bila v organizacijo spominske poti vključena vrsta poveljujočih in drugih častnikov in vojakov takratnih enot TO, predstavnikov družbenih in delovnih organizacij, krajanov in druge civilne osebe, ki so sodelovali z enotami TO in bili skozi vrsto različnih nalog tesno povezani s prizadevanji vseh tistih, ki jim ni bilo vseeno, kaj bo s komaj nastalo samostojnostjo naše države.

Na pričetku pohoda-startu 1. etape, ki je bila organizirana 21. septembra, je vsak udeleženec pohoda prejel pohodni karton s 16. vpisanimi spominskimi točkami.

Prvo etapo pohoda so vodili člani sekcije ZVVS Lukovicav smeri: Radomlje-Čeh-Kolovec-Dupeljne-Obrše-Mala Lašna-Brezovica-Krajno Brdo-Sp. Loke. Zanimivost te etape je bila v spoznavanju izvidniških, zalednih, varnostnih in drugih nalog, ki so bile organizirane v skladu s takratnimi razmerami in so se menjavale z izredno dinamiko.

Naloga zavarovanja vseh prebeglih vojakov in drugih oseb iz JA je bila skrivnost v juliju leta 91, zato so pohodniki še bolj prisluhnili takratnemu poveljniku zbirnega centa - imenovanega **»Lokvanj«,** v katerega so prebegnili Slovenci-vojaki na služenju vojaškega roka z območja takratnih občin Domžale in Kamnik.

Pohod po drugi etapi spominske poti je bil izveden 5. oktobra in je potekal v smeri: Moste pri Komendi-Žeje-Gobavica-Mengeš-grad Jable-Trzin-radijski oddajnik Domžale-Oljska gora (kota 405)-Sv. Jakob-Dragomelj-v. Pšata.

Ta etapa je bila za vse udeležence še posebno zanimiva, kajti pot je pohodnike vodila in seznanila z okoliščinami, vezanimi na prodor oklepno motorizirane enote JA z Vrhnike, ki je predrla vse postavljene cestne barikade na komunikacijah z Vrhnike preko Ljubljane in nadaljevala premik v smeri Črnuče, Trzin, Mengeš, Moste in naprej proti letališču Brnik, vendar na svoji poti doživela tudi tisto, kar v vojaškem izrazoslovju pomeni poraz dela sil ali določene izgube v živi sili in tehniki.

Na čelu kolone pohodnikov ob prihodu na cilj na Gorjuši je plapolal prapor območnega združenja VVS Domžale, ki ga je združenje slavnostno razvilo na občinski proslavi dne 24. 6. 1997, pri pomniku Dneva državnosti v Dobu pri Domžalah.

Slika gorečega tanka M-84, ki je bil ustavljen in uničen v Mostah pri Komendi, je obšla svet, objavljena je bila tudi v takratnih poročilih CNN-a, ob snemanju je bil hudo ranjen avstrijski novinar in druge podrobnosti. Vse to so udeleženci spominske poti slišali v živo od domačina g. Toneta Ravnikarja. Zelo natančno in kronološko je nizal vse podrobnosti dogodka, kjer je bil tank ustavljen in zažgan, zaradi česar je tudi eksplodiral.

Opis bitke v Trzinu je podal udeleženec pohoda in sodelujoči v bitki, g. Bojan Končan, takratni načelnik območnega štaba, ki je vodil in usklajeval ukrepe in postopke enot TO, v sodelovanju s posebno enoto slovenske policije, pod vodstvom Vinka Beznika.

Udeleženci pohoda so zvedeli marsikatero podrobnost trzinske bitke, v katero so bili vojaki in častniki enot TO Domžale postavljeni tako rekoč v trenutku, kar je predstavljalo največje psihološko breme vsakemu posamezniku in enotam.

Žal je bil v trzinski bitki smrtno ranjen vojak Edvard Peperko in hudo ranjen vojak Aleš Kodra, ki za posledicami poškodbe še vedno okreva.

Vojaški uspeh trzinske bitke je nedvomno pripomogel svoj del k nadaljnjim razpletom dogajanj v Sloveniji tiste vojne dni. Na mestu spopada v Trzinu je postavljena spominska plošča z datumom 27. junij 1991, simboloma puško in sekirico, vsi pripadniki enot TO sodelujoči v bitki v Trzinu pa so nosilci spominskega znaka in znaka OBRANILI DOMOVINO.

Za tem je kolona nadaljevala pot do radijskega oddajnika v Domžalah, **katerega so letala JA dne 2. julija 1991 raketirala.**

Izstreljenih je bilo 32 projektilov, ki so močno poškodovali srednjevalovni oddajnik RTV Slovenije, na srečo brez človeških žrtev.

Tretja etapa pohoda v nedeljo 19. oktobra je potekala v smeri: Sp. Loke-Limbarska gora-Moravče-Tuštanj-Trojica-Gorjuša.

V tej etapi so vodenje pohoda prevzeli člani planinskega društva Moravče, krajani Sp. Tuštanja pa so na poti skozi njihovo vas pripravili vsem udeležencem celo gostijo, s hrano, pijačo in glasbo, kar je vsem pohodnikom vlilo dovolj volje in moči za pohod do končnega cilja spominske poti. Na zaključku 3. etape na Gorjuši so udeleženci pohoda zvedeli in slišali, kako so zaplenjena oklepna vozila JA takoj ustrezno označili, prebarvali in usposobili za nadaljnjo uporabo.

Izpolnjen oziroma žigosan pohodni karton za posamezne etape je bil tudi pogoj za pridobitev ustreznega pisnega priznanja. Tega so vsi udeleženci prejeli na zaključku tretje etape pri Jamarskem domu na Gorjuši, podelil jim ga je predsednik območnega združenja ZVVS Domžale g. Dominik Grmek.

Zaključek pohoda je bil tudi datumsko načrtovan v času do 26. oktobra, dneva, ko je pred šestimi leti zadnji vojak jugovojske zapustil Slovenijo.

Celotno spominsko pot in pripovedi vseh sodelujočih smo posneli. Video in slikovno gradivo bo bogatilo »arhiv vojne za Slovenijo« pri ZVVS in prispevalo k seznanjanju mlajših generacij in vseh domoljubnih Slovencev.

Vseh treh etap se je udeležilo 96 pohodnikov obeh spolov. Najmlajši udeleženec je bil star komaj 9 let, najstarejši udeleženec pa 75. Izrazili so vse pohvale o spominski poti, ki smo jo realizirali v prekrasnih jesenskih sončnih nedeljah.

Zlato priznanje za udeležbo na vseh treh etapah je prejelo 18 pohodnikov.

Vsem, ki so kakorkoli prispevali k promociji »spominske poti« in pomagali pri organizaciji pohodov, se v imenu izvršnega odbora ZVVS Domžale najlepše zahvaljujem.

Posebno zahvalo izražamo »radiu HIT«, ki je bil medijski pokrovitelj prireditve in direktorju radia g. Stanetu Cenclju.

Vse zainteresirane posameznike, skupine, društva in bralce pa obveščamo, da bomo »spominsko pot« organizirali vsako leto!

DOMINIK GRMEK

NOVICE IZ OBČINE LUKOVICA

TELEFONIJA

Nove telefonske centrale v občini

Od 13. novembra 1997 je celotno območje Občine Lukovica priključeno na sodobne digitalne telefonske centrale, ki so z optičnim kablom povezane s slovenskim optičnim križem. Centrale imajo naslednje oštevilčenje

KC Lukovica 735-000 do 736-477

RASM Blagovica 734-000 do 734-477

RASM Trojane 733-000 do 733-477

Po zagotovilih Telekoma bodo naročniki z območja centrale Blagovica vključeni v omrežje postopoma do konca leta 1997 ali še v prvih dneh 1998.

Med polaganjem telefonskega in kabelskega omrežja v Krašnji (foto T. Cerar)

S Telekomom se dogovarjamo za uvedbo linij ISDN, za katere bo potrebno v centrale vgraditi dodatno opremo za hitrejši prenos informacij (internet). To investicijo bodo izvedli v letu 1998, prav tako tudi izgradnjo zadnjega, tretjega dela omrežja na območju centrale Trojane. V prihodnjem mesecu bodo zbirali soglasja za prekope zemljišč na območju centrale Trojane, zato vas prosimo za sodelovanje pri pridobivanju dokumentacije, ki jo potrebujemo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Tako upamo, da bo do konca leta 1998 Občina Lukovica odskočila iz predzadnjega mesta po številu telefonskih priključkov na gospodinjstvo med tiste redke v Sloveniji, ki imajo možnost priključka prav za vsako gospodinjstvo.

V. PIRNAT

Občina Lukovica na internetu

Občina Lukovica se poizkusno predstavlja na spletenih straneh **www.lukovica.si**

Vaša mnenja in pobude pričakujemo v elektronskem poštnem predalu **obcina.lukovica@lukovica.si**

V okviru jubilejnega leta prireja **KUD Janko Kersnik** iz Lukovice Literarno gledališki prikaz Kersnikovega dela

KMETSKE SLIKE

Premiera bo v soboto, 29. 11. 1997, ob 19.30
ponovitev v nedeljo, 30. 11. 1997, ob 16. uri

Prav lepo povabljeni!

IZ KS LUKOVICA

Graditev in popravila krajevnih cest

V letošnjem poletju in jeseni je KS Lukovica v sodelovanju z Občino Lukovica nadaljevala z graditvijo, popravili in vzdrževanjem obstoječih krajevnih cest.

Program je bil obravnavan na svetu KS Lukovica, nato pa so se krajani organizirali po krajih, v delovne skupine, ki so vodile ali sodelovale pri delih. Skupna vrednost opravljenih del je okoli 8 mio SIT, v tem znesku znaša delež asfaltiranja okoli 5 mio SIT po začasnih podatkih.

Krajani so sodelovali z osebnim delom in prispevki za zemeljska dela in polaganje asfalta, medtem ko je KS v sodelovanju z občino priskrbela pesek, cevi, rešetke in betonsko mešanico. Enako je organizirala gradbeno mehanizacijo. Povemo naj, da so opravljena cestna dela in izboljšave določenih odsekov bile dolgo let zahtevane in programirane v

letnih načrtih KS. S končano izvedbo del v letošnji jeseni je bilo marsikje izpolnjeno dolgoletno pričakovanje v korist krajanov, večje prometne prepustnosti in varnosti ter nenazadnje lepšega videza naselij. S tem bo tudi omogočen lažji pristop za komunalna vozila.

Še končni podatek: na 8 lokacijskih cestah v Krajevni skupnosti Lukovica je bilo položeno okoli 4116 m asfalta ter 475 m asfaltnih odtočnih kanalov, kar pomeni, za primerjavo, zgraditev 1.6 km dolge in 3.5 m široke ceste, z utrjeno posteljico in urejenim vodnim odtokom.

Vsem sodelujočim velja pohvala in zahvala z željo, da se bo tovrstna dejavnost tudi v naslednjem letu nadaljevala vsaj v takem obsegu.

J. M.

UREDITEV »ČRNE« M-10

Končano križišče Lukovica II

Zaradi gradnje avtoceste med Vranskim in Šentjakobom bo magistralna cesta M-10 dodatno obremenjena s transporti mehanizacije in materialov. Na prometne razmere bodo vplivali tudi gradbiščni priključki in občasne zapore prometa.

V Uredbi o lokacijskem načrtu za avtocesto je investitor poleg drugih obveznosti ob gradnji avtoceste zadolžen tudi za zagotovitev ukrepov na magistralni cesti v tolikšnem obsegu, da se prometna varnost in pretočnost zaradi gradnje avtoceste ne bosta bistveno poslabšali.

Določene so bile lokacije in vrste ukrepov na odseku med Prevojami in Trojanami. V projektni nalogi je predvidenih 14 lokacij, in sicer: Prevoje, Šentvid, Lukovica, Trnjava, Kompolje, Krašnja, Spodnje Loke, Zgornje Loke, Blagovica, Petelinjek, Podmilj, Šentožbolt, Trojane in Podzid. Na teh mestih so predvideni prehodi za pešce, na avtobusnih postajališčih in vzdolž dvignjenih pločnikov tudi javna razsvetljava. Na nekaterih lokacijah bo-

Gradnja križišča na lokaciji Lukovica II (pri Avblju)

do oblikovali križišča s pasovi za leve zavijalce. Upravičenost gradnje teh pasov se določa na podlagi predhodnega štetja prometa levih zavijalcev in ustrezne prometne analize.

Dela na M-10 zamujajo. Še vedno namreč niso zagotovljena državna proračunska sredstva v letu 1998. Osnovni pogoj za ureditev vseh 14 lokacij pa je seveda dokončna izpeljava pridobitev zemljišč od KS in Občine po razgovorih - soglasjih z lastniki zemljišč. Trenutno so dela zaključena le na lokaciji Lukovica II, kjer je bilo pred kratkim zgrajeno novo križišče z razširjenim odcepom za Prapreče in bodočim avtocestnim priključkom. To ima svetlobno prometno signalizacijo in je tudi sicer dobro opremljeno s prometnimi znaki in talnimi oznakami. Z njim se je bistveno povečala prometna varnost in s tem varnost za življenje ljudi v tem delu magistralne ceste. Križišče bodo odprli v petek, 28. novembra, ob 13. uri.

Na predlog Občinskega sveta Občine Lukovica naj bi se v projektno obdelavo vključili tudi lokaciji Učak in Lukovica IV. Po novo urejeni in asfaltirani cesti namreč vozi šolski avtobus na redni progi. Sedanja ureditev križišča pa ne omogoča normalnega prečkanja z avtobusom. Zavijanje v levo je zelo nepredvidljivo in nevarno. Z ustreznimi ukrepi bi se izognili mnogim problemom in zagotovili prometno varnost in varnost ljudi, kar je ena od osnovnih nalog lokalne skupnosti.

TATJANA S.

KS ZLATO POLJE

Asfalt do Male Lašne

Prav te dni bo minilo leto dni, odkar je Mala Lašna, vas v KS Zlato Polje, dobila zdravo pitno vodo iz novega vodovoda na Mali Lašni, ki ga je skupno s krajani zgradila Občina Lukovica. Prav letos se lahko pohvalimo z novo pridobitvijo kraja. Občina Lukovica je namreč uresničila dolgoletno željo vaščanov Male Lašne - cesta iz Obrš do Male Lašne je dobila asfaltno prevleko.

V hrib speljana makadamska cesta nam je vsako leto povzročala kup težav. Ob poletnih nalivih je voda sproti odnašala material, s tem se je zamanjševala prevoznost. Ob uvedbi prevoza malolašenskih otrok v šolo je bilo potrebno nekaj ukreniti. Vaščani sami (pet hiš) smo veliko prispevali k tej izvedbi. Od ureditve trase, poseka dreves in grmovja, smo tudi sami naredili 15 propustov, oporni zid, skopali smo jarek za odvodnjavanje meteorne vode in poleg finančnih sredstev še veliko prispevali v materialu (cca 3.000 m³ gramoza). Vsa druga zemeljska dela pa je kvalitetno opravil Marko Zupančič, s. p. Pripravljalna dela so potekala skoraj leto dni in datum 03. 11. 1997 je zgodovinski dan, zapisan v Kroniki Malé Lašne. Tega dne so pripeljali stroje za polaganje asfalta (za mnoge, ki imajo asfaltirane ceste že leta, to ni nič posebnega, za nas pa je to izrednega, celo življenjskega pomena).

Torej, kar naša bivša Občina Domžale ni naredila v petdesetih letih, je to uspelo novi lokalni samoupravi, Občini Lukovica.

Na koncu bi se zahvalil prizadevnim krajanom Male Lašne, lukovškemu županu g. Burji (ker ima velik posluh za prošnje ljudi, ki živijo v hribovitih predelih, pa tudi za tiste, ki so bili v preteklosti pozabljeni in od Domžal niso pridobili nič), g. Tomažu Cerarju, saj sta oba z županom to zahtevno nalogo sprejela, vodila in ne nazadnje: tudi izpeljala.

Krajani Male Lašne bomo vsem, tudi lukovškim svetnikom, ministru g. Smrkolju še dolgo neizmerno hvaležni

M. K.

Lukov sejem v Lukovici in ne v rokovnjaškem gozdičku na Brdu

Obuditi stare običaje, oživiti središča ali trge vasi in mest z raznimi prireditvami, sejmi, dati kraju domačnost in pristnost, to je rdeča nit razvoja turizma na podeželju.

Če pa to želiš izpeljati v domačem kraju, skoraj vedno kljub vloženemu trudu in želji ne uspe. Tudi 2. Lukov sejem ni bil tisti **»taprav«**. Biti bi moral v središču - trgu Lukovice, kot je bil prvič. Ponudba bi se morala od prvega izboljšati, ne pa da je minil 2. Lukov sejem brez domačih kmetov, društev, zadrug in podjetnikov.

Društvo podeželskih žena Lukovica se je o tem sejmu pogovarjalo in pripravljalo nanj. Lukov sejem - za nas bi bil ta dan v Lukovici tržni dan, kjer bi vsakdo, kdor kaj prideluje, izdeluje in pa nudi, lahko prodajal ali kupoval - oziroma barantal! Sodelovati bi morali vsi, če pa je doma premalo ponudbe, pa še povabiti zraven druge, tako da bi lahko rekli - **sejem bil je živ!**

Me smo se pogovarjale, da bi ocenjevale domači mošt, pridelovanje kisa..., seveda po naših kriterijih. Za boljše razpoloženje še kakšna harmonika in kozarec domačega vina, potem pa bi se gotovo prodajalo!

Kot dopolnilo in popestritev ponudbe bi se na Brdu lahko odvijala kakšna kulturno-turistična prireditev in zapravljivčki z našimi obiskovalci bi se lahko kot včasih »jara gospoda« popeljali na Brdo in po okolici!

Torej želimo si 3. Lukov sejem, živahen, pester, s sodelovanjem vseh društev, posameznikov, skratka, vseh občanov v Lukovici kot značilnost starega **trga Lukovica!**

Društvo podeželskih žena Lukovica

Občina Lukovica
Odbor za splošne zadeve

vabi vse literate, zlasti mlade ter vse glasbene poustvarjalce - insturmentaliste,

ki bi želeli svoja dela predstaviti na prireditvi ob kulturnem prazniku, da se oglasijo

v ponedeljek, 8. decembra, ob 19. uri v sejni sobi Občine Lukovica

ali

pustjio svoj naslov na tel. štev. v tajništvu Občine Lukovica

Odkod ta veter veje

Odkod ta veter veje,
v jesenski dan, ves siv, meglen
na prazna polja, v šop dreves,
odkod ta veter veje?

Odkod ta veter veje,
na rob vasi, na strehah hiš
povsod ta piš ledeni,
v vsaki kraj, na vsaki hrib
prišel je dih jeseni.

Jaz vem, odkod ta veter veje,
ki ne klobuk, ne suknja te ogreje.
Iz praznih src, iz pustih duš;
od tam ta veter veje.

M. K.

Gorjača graja

5. novembra 1997 so si delavci Butan plina »privoščili« svojevrstno parkirno mesto za prekladanje plinskih jeklenk kar na zelenici pred Gasilnim domom v Lukovici, ki so jo uredili prizadevni gasilci PGD Lukovica.

LIKOVNA DELAVNICA

V kraju in času pisatelja Janka Kersnika

Z razstavo likovnih del nastalih v likovni delavnici konec avgusta in v začetku septembra 1997 se društvo likovnih samorastnikov - Ljubljana v sodelovanju s KUD Janko Kersnik in pod pokroviteljstvom občine Lukovica priključuje proslavi 100. letnice smrti pisatelja Janka Kersnika.

Za likovno delavnico so bile razpisane naslednje teme, katere naj bi zajeli v razstavljenih likovnih delih:

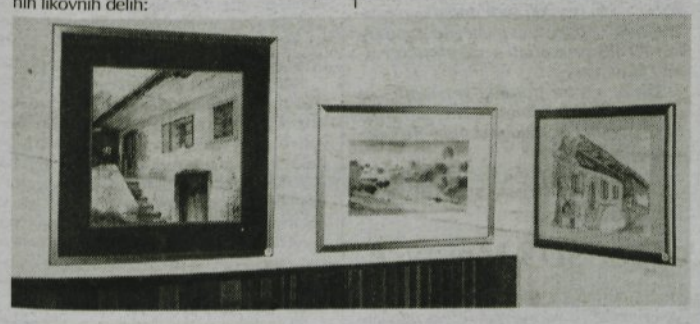

• rojstni kraj pisatelja z ruševinami brdskega gradu;

• portreti pisatelja in njegovih likov iz literarnega dela Rokovnjači;

• starejša vaška arhitektura in motivi vasi iz okolice Lukovice iz časa, v katerem je živel in ustvarjal Janko Kersnik.

Koliko in kako nam je to uspelo, je presodila strokovna žirija pod predsedstvom umetnostnega zgodovinarja in likovnega kritika prof. dr. M. Juterška, ki je izmed 76, v likovni delavnici izdelanih likovnih del, 47 slikarjev in 2 kiparjev izbrala 52 za to razstavo, trem, po mnenju žirije najboljšim, pa podelila zaslužena priznanja.

O pogledih strokovne žirije na društveno dejavnost in razstavo Brdo-Lukovica 97 je na prireditvi ob odprtju razstave govoril njen predsednik dr. M. Juteršek.

Sodbo o umetniški vrednosti razstavljenih likovnih del in o razstavi kot celoti, pa so si obiskovalci ustvarili sami na ogledih razstave, ki je bila odprta od 18. do 30. oktobra.

Nekaj informacij o Društvu likovnih samorastnikov:

•da je društvo ustanovljeno l. 1970, ki danes šteje nekaj nad 170 članov, eno največjih in najstarejših tovrstnih društev v Sloveniji

•da ima na široko odprta vrata za vse ljubitelje likovnih umetnosti ne glede na starost in poklic;

•da je razstava ena izmed njegovih 19 likovnih prireditev, ki se bodo zvrstile letos širom po Sloveniji;

•da ima svojo likovno šolo, v kateri se strokovno izpopolnjujejo člani društva in drugi ljubitelji pod vodstvom mentorjev-akademskih slikarjev;

•da upravlja Galerijo likovnih samorastnikov v Črnučah, obenem pa pripravlja društveno razstavno prodajno galerijo v stari Ljubljani;

•da izdaja društveno glasilo »Likovna obzorja« in opravlja še vrsto drugih strokovnih in kulturnih dejavnosti.

Tudi s to razstavo so slikarji izpovedovali svoj odnos do naravne in kulturne dediščine. Na razstavi so prevladovali pokrajinski motivi. Posebna pozornost je bila namenjena vaški arhitekturi in na propadanje obsojenim objektom. Stari kozolci, kašte in druge propadajoče zgradbe so tako ostale v spominu vsaj na naših slikah.

Med bohotenjem potrošniške miselnosti, za katero je značilno neutrudno pehanje za materialnimi dobrinami, je skrb za našo naravno in kulturno dediščino, za razvoj kulturnih dejavnosti in duhovno bogatenje nas vseh, ki ga spodbujajo tudi ljubiteljske kulturne prireditve, vredna večje pozornosti.

Tisto, ki nas, ki smo svojo mladost preživeli v teh lepih krajih, vleče nazaj k svojim koreninam, niso asfaltne ceste, o katerih takrat še sanjati nismo znali. To so nepozabni trenutki in dogodki, ki smo jih doživljali v kulturnem oz. prosvetnem domu na Brdu, ob telovadbi in pripravah na gledališke predstave igre in druge prireditve, ob knjigah iz družvene knjižnice in drugih društvenih aktivnostih, ki so nam vtisnile neizbrisen pečat za vse življenje.

Želo spoštovani pokrovitelji in gostitelji te naše skupne likovne prireditve! Naj vam ne bo žal, če ste kak tolar več porabili za letošnje kulturne prireditve kot ste predvidevali. O Občini Lukovica se še nikoli ni toliko slišalo in pisalo kot letos. Tisto, kar lahko dvigne te kraje nad povprečje zatečene vsakdanjosti, je zagotovo kultura.

Te odmevne prireditve ne bi mogli uresničiti brez vašega prijaznega sodelovanja, predvsem brez vsestranskega razumevanja in podpore organizacijskega odbora za počastitev 100. obletnice smrti pisatelja Janka Kersnika posebno njegovega predsednika, podžupana g. Mateja Kotnika, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala gre tudi KUD Janko Kersnik njegovemu predsedniku Tonetu Gostiču, posebej pevskemu zboru in njegovemu predsedniku Franciju Capudru za prisrčen sprejem in družabno srečanje na prvi dan likovne delavnice, pomoč pri postavitvi razstave in za nastop pevskega zbora na odprtju razstave ob sodelovanju tenorista Bojana Staniča.

Zahvala gre tudi strokovni žiriji za njeno odgovorno delo, v prvi vrsti pa vsem avtorjem razstavljenih likovnih del, brez katerih razstave ne bi bilo.

Vsem obiskovalcem likovne razstave Brdo-Lukovica-97 se zahvaljujemo za ogled razstavljenih likovnih del.

mag. **LOJZE CAPUDER**

JUBILEJNO LETO 1997

Kersnik
1852-1897

Podlimbarski
1852-1917

V ZNAMENJU JUBILEJNEGA LETA

Rokovnjaški tabor '97

Poveljeval jim je čokat, napoleonsko nizke rasti zelo prizadeven in nadvse strog poveljnik, ki ga je, kot se za tiste čase spodobi, ves čas spremljala brhka metresa. Vsi Francozi s poveljnikom Silvom Resnikom vred sodelujejo na prireditvi že deset let in so člani turističnega društva »Jelka« iz Spodnjih Lok, imajo pa le eno veliko smolo, da še nikoli niso premagali rokovnjačev. In tudi tokrat kljub sijajni oborožitvi nisem verjel, da bo kako drugače, kajti opazil sem, da so jih ti že ves čas od daleč opazovali. Najbolj drzen pa se mi je zdel tisti rokovnjač, ki se je smukal le nekaj metrov stran od Francozov, za kamuflažo pa je med veselimi pletiljami iz Krašnje nadvse spretno pletel svojo kito... Prepričan sem bil, da je tako spreten in hkrati drzen lahko le sam Groga, pa sem se motil - klicali so ga Gabrovc. V civilu je, kot sem pozneje zvedel, voznik »kambusa«. Vse to je kazalo, da se nekaj kuha in postaja vse bolj nevarno. Zato sem se pričel vračati.

Mimogrede sem obiskal še pečarja, gospoda Francija Avblja, ta je s svojimi sodelavci pridno izdeloval kahlice za krušne peči in kamine, mimogrede pa še druge izdelke iz ilovice. Pri tem mu je sem in tja pomagala še teta Ančka, ki je sicer žena Cerarjevega Franceta, enega najbolj znanih rokovnjačev - konjenikov iz zgodovine rokovnjaškega tabora. Medtem so koseški fantje in možje neutrudno in v izvrstnem taktu s cepci mlatili žito; kadar pa jim je pošla sapa, so za cepce prijele tudi žene in tako nazorno dokazovale, da mlatenje s cepci ni le moško delo.

Pri vhodu na rokovnjaško prizorišče je bila postavljena prava stara šuštarska delavnica z originalnim starim orodjem, šivalnim strojem in drugo opremo s kopiti vred. V njej je marljivo »flikal« in popravljal stare čevlje čevljarski mojster Ivan Omahna. Poleg šuštarije je bila še mladinska stojnica, kjer so med drugim prodajali nov zemljevid občine Lukovica in zajetno Stražarjevo knjigo »Črni Graben«; ta je med drugim neizčrpen vir etnografskih dejavnosti Črnega grabna. Iz nje bodo vrli organizatorji lahko tudi v bodoče izbirali še kopico zanimivih in originalnih dejavnosti, domačih obrti in drugih aktivnosti ter jih nato v živo prikazovali na prihodnjih rokovnjaških taborih.

Konjeniško društvo Lukovica je ves čas nedeljske prireditve z več zapravljivčki za simbolično ceno prevažalo zainteresirane obiskovalce po prelepem Kersnikovem Brdu - mimo gradu po drevoredu in okoli grajskega bajerja. Najmlajšim obiskovalcem pa je bil brezplačno na voljo za jahanje krotak poni.

In končno še posebna novost na letošnji prireditvi. Organizirana (ŠD Krašnja) je bila »Rokovnjaška stavnica«, v kateri je bilo potrebno uganiti vsaj štiri imena med nastopajoče pomešanih vrhunskih slovenskih športnikov, ki so se maskirali v oba jubilejna pisatelja, grajskega pisarja, francoskega invalida, rokovnjačico, grajsko gospo in francoskega generala. Vsapočasi pomaknili v naravni amfiteater sredi rokovnjaškega gozdička. Tam so se z dobrotami okoliških paviljonov in kuhinje ter pijačo iz rokovnjaške kleti na novih trajnih mizah in klopeh za prek 400 oseb, ob zvokih Slovenskega kvinteta zabavali in plesali še dolgo v noč.

In kaj naj bi še pridal?

Brez dvoma je potrebno pohvaliti poleg številnih društev in obrtnikov tudi vseh 200 nastopajočih in udeležencev pohoda. Predvsem pa tudi Turistično-

kdo, ki je odkril oziroma spoznal vsaj štiri od prisotnih športnikov, je izpolnil pogoj za udeležbo na žrebanju za eno od desetih nagrad. Maskirani športniki so bili - invalid Mirko Lebar, ultra maratonec Dušan Mravlje, biatlonka Andreja Grašič, rokometašici Tanja Polajnar in Mira Vinčič ter ultramaratonski plavalec Martin Strel. Našteti športniki so se prireditve udeležili zato, da bi zbrali nekaj denarja za Mirka Lebarja, ki v kratkem odhaja na tekmovanje v Avstralijo.

Kot vsako leto je bil vrhunec prireditve rokovnjaški napad na vsiljive Francoze. Slednji so bili po hudem boju tudi tokrat poraženi, naplenjeno blago pa vrnjeno lastnikom. In kdor je med rokovnjaškimi konjeniki pogrešal že mnogo let odsotno brhko rokovnjačico, ki jo je dolgo vrsto let uprizarjala Krokarjeva Štefka iz Trnjave, je lahko letos občudoval prav tako brhko in šik naslednico - Prašnikarjevo ali po domače Pangretovo Tino, doma iz Vrbe.

Medtem se je popoldne prevesilo v večer in obiskovalci so se, zadovoljni z rokovnjači in premaganimi Francozi vred, olepševalno društvo Brdo-Lukovica z gospodom Francetom Pavškom na čelu za veliko investicijo pri obnovi osrednjega prireditvenega prostora in rokovnjaškega brloga ter skrbno izvedeno prireditev. Odboru za počastitev Jubilejnega leta pisateljev Janka Kersnika in Frana Maslja Podlimbarskega, da je Rokovnjaški tabor vključil v jubilejno leto in je s tem popestril prireditev, zato letošnji Rokovnjaški tabor že lahko imenujemo Turistično-etnografsko prireditev. Posebna zahvala pa velja gospodu Marjanu Štruklju iz Krašnje, ki je ob odličnem ozvočenju profesionalno, izvrstno in duhovito povezoval in komentiral celotno nedeljsko prireditev, da je polno zaživela. Prav toliko, če ne še več zaslug za uspeh prireditve pa ima gospod Stane Jemec, ki je z neuničljivo energijo nesebično deloval in garal več kot teden dni z edinim namenom, da prireditev uspe, in to se je tudi tokrat zgodilo.

Zahvaliti se velja tudi občini Lukovica, ki je za Rokovnjaški tabor 1997 prevzela pokroviteljstvo in s tem pokrila dobršen del stroškov.

GABRIJEL

Obnova cerkve na Brdu

V zadnjih letih se je v občini Lukovica obnovilo več cerkvenih znamenj ter cerkva. Tako so obnovili cerkve v Zlatem polju, Rafolčah, Gradišču, Kosezah. Gradbena dela na utrjevanju temeljev na eni naših najstarejših cerkva v Praprečah pa še potekajo. Končali so z menjavo kritine ter poslikavo stenske sončne ure na cerkvi Brdo. Seveda pa so veliko postorili tudi sami farani. Tudi večji del finančnih stroškov so že uspeli zbrati in upajo, da bodo do konca leta finančno pokrili vse investicije.

D. J.

Šolski kotiček • Šolski kotiček • Šolski kotiček • Šolski kotiček

Jesenski izlet

Za učence prvih razredov na OŠ Brdo sva pripravili že tradicionalni jesenski izlet. Tudi tokrat sva povabili k sodelovanju starše. V program sva vključili več dejavnosti, povezanih s spoznavanjem narave. Učenci so se zato igrivo marsičesa naučili.

Kakšno je vreme? Učenci so prvo nalogo rešili tako, da so opazovali nebo nad seboj in narisali, kar so videli. Rešitve so bile zelo različne; nekateri so videli močno sonce, ki se je pokazalo le za trenutek, drugi strnjene temne oblake.

V dolgi koloni smo se odpravili proti gozdu. Ob postanku so učenci v skupinah reševali opazovalne naloge. Ker vsi še ne berejo, so jim pri branju navodil, pa tudi pri reševanju nalog priskočili na pomoč starši. Vsi so v svoje opazovalne knjižice naredili posnetek lubja določenega drevesa (kostanja, hrasta, smreke, bora) in narisali vejico in sadež istega drevesa.

Nabirali smo kostanj, pa tudi marsikaj drugega!

Učenci so začudeno strmeli v mojo košarico; v njej so bili kamni, listi različih dreves, vejice, gobe, želodi, kostanji, lubje, smrekovi storži in borovi češarki. Spraševali so me, kaj nabiram, pa sem jim odgovarjala kar s poimenovanjem nabranih predmetov.

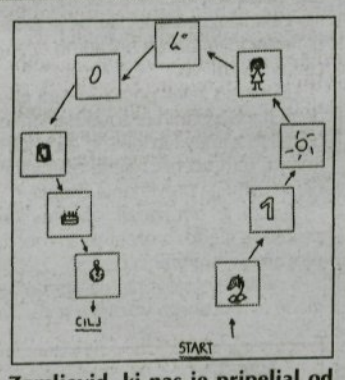

Zemljevid, ki nas je pripeljal od starta do cilja

V opazovalnih vrečkah vsake skupine se je znašlo precej nenavadnih predmetov, ki jih navadno ne »nabiramo« in ne nosimo domov. Naloga: Poišči 10 stvari, je bila zanimiva tudi za starše. Najti nekaj ostrega, nekaj mehkega, nekaj lesenega, nekaj živega, nekaj okroglega, nekaj lepega, nekaj šumečega, nekaj belega, nekaj živega ni bilo pretežko. Zabavno je bilo ugotavljanje, kaj je, nekaj popolnoma razvitega. Lepega nasmeha, ki smo ga našli vsi, pa tudi nismo mogli spraviti v vrečko.

Na Gerčarjevem travniku pri Dupeljnah, kjer smo zaključili pohod, se nam je prav prilegla malica iz nahrbtnikov. Skupini staršev, ki so poskrbeli za peko, smo oddali nabrani kostanj. Učence pa je čakalo še nekaj nalog.

Štiri skupine so tekmovale na travniku v prepoznavanju predmetov iz moje košarice. Vse so bile uspešne. Učenci so prepoznali kostanjev, bukov in hratov list, kamenček, smrekov storž, borov češarek, želod, kostanj, lubje, gobo, borovo in bukovo vejico.

Svojo moč so preizkusili pri vlečenju vrvi. Veselje ob izmenični zmagi je bilo veliko.

Štiri skupine pa so hkrati na drugem terenu v bližini opravljale drugačne naloge. Dve skupini sta se spoprijeli z orientacijo. Po narisanem »zemljevidu« so morali slediti pravi poti med drevesi. Vsi uspešni tekmovalci so z vpisom ustreznih črk na vsaki označeni postaji pridobili napis JESEN JE TU.

Dve skupini sta skušali odkriti predmete, ki ne sodijo v naravo na določeni poti ob robu gozda. Učenci so najdene predmete narisali v svoje knjižice. Voditeljica igre jih je spodbujala k opazovanju, dokler niso našli vseh pet predmetov.

Skupine so se po opravljenih nalogah zamenjale, tako da so vsi učenci reševali vse opisane naloge.

Opazovalne knjižice so bile tako skoraj polne. Zadnja stran je bila namenjena risanju in zapisovanju vtisov učencev in staršev, ki so se udeležili izleta.

Sproščen in vesel zaključek ob pečenem kostanju je bil prijeten za vse. Učenci so bili veseli in razigrani. Tisti, z največ vzdržljivosti, so se spoprijeli še z nogometno žogo.

Starši, ki so se izleta udeležili, so bili zadovoljni.

S kolegico sva ugotovili, da je bil naravoslovni dan uspešen in vsebinsko bogat.

MARTA PER
OŠ Brdo

Toliko nas je letos v 1. razredu

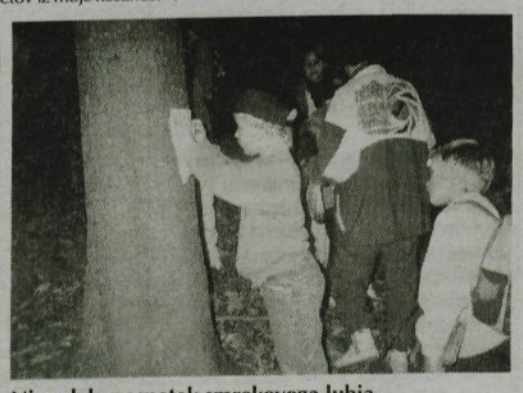

Nina dela posnetek smrekovega lubja.

ŽUPANOV GOVOR

Ob zaključku slikarske razstave

V razburkani reki časa mineva tudi naše Jubilejno leto, ki smo ga posvetili kulturnim dogodkom ob obletnicah naših zaslužnih rojakov, posebno pisatelja Janka Kersnika. Z zadovoljstvom in zadoščenjem lahko izrečem vsem tvorcem številnih pestrih dejavnosti največjo zahvalo. Naša mlada občina je najširše potrdila svojstveno duhovno podobo, opravičila svoj obstoj in postavila temelje prepoznavnosti za novi čas. Akademija sredi naravnega amfiteatra je bila vseslovenska in je še vedno odmevna, naši kraji so bili v septembu in oktobru središče kulturne Slovenije. S tem pa se ne smemo predati samozadovoljstvu in se uspavati do naslednjih jubilejev, kot se to rado zgodi.

Med vsemi oblikami praznovanja je posebej in najvidneje izstopala likovna ustvarjalnost. Društvo likovnih samorastnikov, iskalcev lepote in harmonije, je opravilo najlepše poslanstvo. Pod čopiči so zaživeli idilični grajski motivi, grajske ruševine so postale zgodovinski pomnik, realistični vsakdan je dobil z vašim duhovnim gledanjem umetniško podobo.

Čas je ujet v sliki in iztrgan pozabi. Vsaka slika je izpoved, je krhkost in mehkoba, zlita v akvarelu. Slike so tople, prepoznavne in naše.

Veseli me, da je likovna delavnica tudi komercialno tako uspela v svojem humanitarnem namenu. Z njo oživljamo naš dolg preteklosti in ustvarjamo kulturno podobo nas samih. Želim, da ta izraz postane tradicionalen, saj okolje nudi umetnikovemu očesu vedno nove motive. Tako bomo v naši dolini odprti za nove oblike in bomo znali pokazati svoje kulturne in zgodovinske vrednosti in posebnosti.

Gospodarske naloge v skrbi za naš materialni obstoj ne smejo odriniti kulturnega napredka. Človek je namreč toliko vreden, kolikor je v njem duha. Boljše čase bomo gradili samo z boljšimi ljudmi, ki bodo rasli iz kulture srca za človeka.

Besede zahvale so skromen izraz. Naj vas predvsem greje zavest vašega enkratnega in plemenitega prispevka k naši lokalni in vseslovenski kulturi. Hvala vsem ustvarjalcem in organizatorjem!

ŽUPAN A. Ž. BURJA

NOVICE IZ MORAVŠKE DOLINE

OBČINA MORAVČE

POROČILO S 35. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Kdo se ne drži pravil igre?

Tudi 35. seja Občinskega sveta je potekala v dveh nadaljevanjih, in sicer 22. in 28. oktobra 1997. Na dnevnem redu je bilo 12 točk. Seje pa se prvič ni udeležil en svetnik, v nadaljevanju pa dva svetnika in ena svetnica. Največ časa in energije so svetniki porabili za 4. točko dnevnega reda - obravnava in sprejem Programa priprave za ureditveni načrt peskokopa kremenovega peska v ležišču Hudej - Ples. Zelo produktivni so bili tudi pri navajanju pobud in vprašanj. Manj naklonjenosti so pokazali do KS Zalog-Kokošnje in vasi Velika vas, ker niso sprejeli pozitivnega mnenja k predlogu za odcepitev iz občine Moravče v občino Domžale oz. občino Dol pri Ljubljani.

Tokrat so svetniki po proceduralnih točkah s časom ravnali zelo racionalno. Zapisnik 34. seje so sprejeli brez daljše razprave.

O podjetju Termit

Že od ustanovitve občine Moravče se občani vse bolj zavedajo, da je kvaliteta bivanja eden izmed prvih pogojev za uresničitev gospodarske usmeritve občine v turizem in kmetijstvo. Prav zato so bila na sedež Občine in na javnih razpravah zastavljena številna vprašanja o legalnem koriščenju kopov kremenčevega peska. Podjetje Termit ima dokument iz leta 1961, ki je dovoljenje za koriščenje in je v skladu z Zakonom o rudarstvu. Vendar pa mora podjetje Termit za legalno koriščenje pridobiti še lokacijsko dovoljenje, ki dovoljuje poseg v prostor. To dovoljenje izda Ministrstvo za okolje in prostor, ker gre na nekaterih področjih za poseg v prvo cono kmetijskih zemljišč in glede na velikost območja (cca 15 ha). Podjetje Termit je na zahtevo Občine pripravljeno pri Projektivnem ateljeju Prostor naročiti izdelavo ureditvenega načrta, ki bo služil kot osnova za pridobitev lokacijskega dovoljenja. Svetnik F. Avbelj je imel pomislek glede višine sredstev, ki bi jih podjetje moralo nameniti za prekvalifikacijo zemljišča iz kmetijske rabe v namen koriščenja. G. Rejc, ki je predstavil program priprave za ureditveni načrt peskokopa Hudej-Ples, je pojasnil, da so sredstva pridobljena na ta način izključno deponirana in namenjena sanaciji izkoriščenih peskokopov. Svetniki so izrazili še številne pomisleke in vprašanja v zvezi s podjetjem Termit, vendar pa ustreznih odgovorov niso mogli dobiti, saj se vabilu k tej točki dnevnega reda ni odzval noben predstavnik Termita. Morda je tudi to eden od pokazateljev, kako se ne drži pravil igre v zvezi z aktualno problematiko. Župan se je odločil, da bo delavcem Termita napisal odprto pismo.

Povečanje ekonomske cene za vrtec Moravče

Na osnovi pregleda dejanskih stroškov v VVE Moravče je župan na predlog Osnovne šole Jurija Vege predlagal Občinskemu svetu povišanje ekonomske cene za 22%. Svetniki so predlog soglasno sprejeli. Glavni razlog za povišanje je znižanje normativa števila otrok v skupini. Tako po 1. novembru 1997 veljajo ekonomske cene za prvo starostno skupino 44.607,20 SIT in za drugo skupino 35.289,10 SIT na otroka.

Odcepitev KS Zalog - Kokošnje in Velika vas

Svetniki so soglasno sprejeli sklep o negativnem mnenju k predlogu za spremembo območij občin za naselja Kokošnje, Zalog pod Sveto Trojico in Velika vas. Čeprav so krajani to predlagali že leta 1994 in je bil njihov predlog zavrnjen, pri odcepitvi vztrajajo in ponovno predlagajo odcepitev. Končno odločitev pa bo sprejel Državni zbor.

Informacija o iskanju nove lokacije odlagališča komunalnih odpadkov

Na pobudo predsednika Občinskega sveta Občine Domžale M. Brejca so svetniki obravnavali informacijo o iskanju nove lokacije za odlagališče komunalnih odpadkov v bivši občini Domžale. Deponija v Dobu bo ob takšni frekvenci dovoza zadoščala le še za eno leto, zato predsednik OS Občine Domžale poziva na iskanje ustrezne lokacije. Župan je pojasnil, da smo se vključili v projekt CERO, ki ureja deponijo za celotno območje Gorenjske, s katerimi bo problem komunalnih odpadkov v občini rešen. Svetniki so v razpravi predlagali, da se v Moravčah predvidi svojo deponijo za potrebe občine Moravče za primer zaprtja deponije v Dobu in se prične izvajati načrtna vzgoja prebivalstva za sortiranje odpadkov, ki bi bili primerni za reciklažo.

Poročilo o delu občinske uprave

Na zahtevo svetnikov so v občinski upravi pripravili poročilo o svojem delu pri realizaciji občinskega proračuna. Nekateri svetniki so menili, da je preobsežno in nepregledno, poudarek naj bi bil predvsem na komunalnem delu in uradu župana. Predlagali so, naj v bodoče pripravijo poročilo v obliki informacije o izvajanju sprejetih sklepov Občinskega sveta. Zahtevali so tudi poročilo o delu vodje Kulturnega doma in o sredstvih, zbranih od najema dvorane.

Ceste in še ceste

Kot kažejo dogajanja pri gradnjah in rekonstrukcijah cest v občini, je to vprašanje, ki zadeva največ občanov. Tokrat so svetniki ob prisotnosti predstavnikov gradbenega odbora Drtija morali poslušati zgodbo o medsosedskih prerekanjih glede trase ceste skozi vas. Le-ta pa so presegla razumne meje in dovolile privatnemu interesu, da se povzpne nad družbenega. Svetniki so sprejeli moder sklep, da se gradnja ceste nadaljuje kljub začasni ustavitvi del.

Več sreče so imeli tokrat prebivalci Dešna, ki bodo iz sredstev, ki jih pridobi Občina Moravče kot odškodnino za koriščenje kamnoloma Ušenišče, asfaltirali še del ceste skozi Dešen. Tako so se svetniki odločili tudi zato, ker so prebivalci Dešna najbolj prizadeti zaradi obremenitve in razvrednotenja bivalnega okolja kot posledice koriščenja kamnoloma Ušenišče.

Izvoljena sta kandidat za člana Državnega sveta in elektor

Svetniki so na tajnih volitvah volili kandidata za člana Državnega sveta in elektorja. Za kandidata za člana Državnega sveta so izvolili svetnika Romana Novaka, ki je s 7 glasovi dobil večino glasov pred drugo kandidatko Katarino Ovco-Smrkolj. Za elektorja sta bila predlagana svetnika Franc Rotar in Peter Janežič ter predsednik OS Jože Razpotnik, ki je bil tudi izvoljen z večino 8 glasov.

Pobude, vprašanja

Ob koncu seje so svetniki nanizali še ducat vprašanj in pobud, ki so se nanašala predvsem na komunalno ureditev kraja, vodovod, označbe krajev, pridobitev projekta za rekonstrukcijo ceste Križate, vprašanje obvoznice zaradi pričakovanega povečanja gostote prometa ter ureditve jutranjega javnega prevoza skozi Stegne, Vrhpolje in Tuštanj.

S seje sem poročala
BERNARDA MAL

SLS PODRUŽNICA MORAVČE

Predvolilni obisk predsedniškega kandidata

V Kulturni dom se je na ponedeljkov večer gnetlo članov SLS, tudi tistih, ki so se v slovenski politiki že uveljavili, njihovih simpatizerjev in drugih obiskovalcev, ki so želeli predsedniškega kandidata Janeza Podobnika poslušati in spoznati v živo, preden se odločijo in svoj volilni glas namenijo enemu izmed osmih predsedniških kandidatov.

Že to, da ni bilo prostora za varno parkiranje v bližini Kulturnega doma, je naznanjalo, da je ta večer drugačen od drugih. Gruče pred kulturnim domom, predvsem mož, so modrovale o političnih dogajanjih in politiki nasploh vse do nastopa Pihalne godbe Moravče, ki je naznanjala prihod Janeza Podobnika. Sprejel ga je župan občine Moravče Matjaž Kočar, predsednica SLS podružnice Moravče Ivanka Kocjančič, predsednik Občinskega sveta Jože Razpotnik in Karol Svetlin. Dobrodošlico so mu članice SLS izkazale tudi s kupico rujnega.

Po kratkem kulturnem programu, v katerem je poleg godbe nastopil še moški pevski zbor in ansambel Razpotnik, je gosta na oder povabil župan Matjaž Kočar. V predstavitvi je predsedniški kandidat poudarjal pomembnost vključevanja v evropsko unijo za Slovenijo sprejemljivimi pogoji, poravnave krivic, denacionalizacijo in oživitev gospodarstva. Tudi drugih področij ni zanemaril, temveč je podal vizijo. Kot prednost pred drugimi kandidati je imenoval čisto politično preteklost, mladost, pogum, zdrav življenjski nazor, poznavanje razmer in življenja v oddaljenih krajih in manjših občinah, ki so nastale po novem Zakonu o lokalni samoupravi, ker je tudi sam župan cerkniške občine. Po njegovih besedah je kandidat mladih in tistih, ki si želijo varnega in srečnega življenja v Sloveniji. Vprašanja, ki so jih po uvodni predstavitvi zastavljali poslušalci, so bila na mestu in so se nanašala predvsem na kmetijstvo in turizem, kot vodilni gospodarski panogi v občini, socialno varnost, denacionalizacijo in poravnavo vojnih krivic, šolstvo, zdravstvo... Na mnoga vprašanja je odgovoril tudi v avli Kulturnega doma po uradnem delu, kjer se je še kar precej časa zadržal med volivci. Koliko le-teh mu je uspelo prepričati, da so mu dali volilni glas, so pokazale volitve in minuli vikend. Vsekakor je vredno premišljeno in odgovorno voliti, kajti tudi od tega sta odvisna napredek in usoda vseh Slovencev in vsakega posameznika.

MAL

KRATKE VESTI

Bankomat bo!

Občani Moravč so že nekajkrat izrazili željo, ki so jo podprli tudi občinski svetniki, da bi v Moravčah dobili bankomat. Banka Domžale v preteklih dveh letih tem željam ni mogla ustreči, nova telefonska linija in dodatni skupni razgovori vodstva Občine pa so pripeljali do odločitve banke, ki je zagotovila postavitev bankomata. Le-ta bo montiran takoj, ko ga bodo dobili iz ZDA in ustrezno predelali, kar pomeni v nekaj mesecih.

S. V.

Poslanska pisarna SLS v Moravčah

G. Janez Per, poslanec Slovenske ljudske stranke v Državnem zboru, ki je obenem tudi župan Občine Mengeš, bo imel v prostorih Občine Moravče vsak mesec poslansko pisarno, in sicer drugi ponedeljek v mesecu med 14. in 15. uro. Na ta način bo omogočen direkten kontakt med občani Moravč in zastopnikom v državnem zboru.

S.V.

Spomin na zamolčane žrtve vseh oblik nasilja

Občina Moravče je ob 1. novembru - Dnevu mrtvih počastila spomin na zamolčane žrtve vseh oblik nasilja z novo ploščo na moravškem pokopališču. Sklep o postavitvi obeležja vsem žrtvam nacizma, fašizma in komunizma je sprejel Občinski svet Občine Moravče. Sicer je komemoracija potekala po ustaljenem redu in progamu, ki velja že nekaj let v Moravčah. Postavitev plošče in enominutni molk na komemoraciji vsekakor ni bil namenjen samo eni strani žrtev, ki so pretrpeli kalvarijo, ampak vsem zamolčanim žrtvam vseh ideologij, ki so vladale v II. svetovni vojni in po njej.

V času, ko je znova pomembno, kdo da komu volilni glas, smo v uredništvu prejeli odprto pismo občinskega odbora SDS. Ker so pozvali na odgovor, naš časopis pa je mesečnik, se je župan potrudil in odgovor že pripravil. Tako lahko berete oboje in si ustvarite lastno mnenje. Zaradi korektnosti je odprto pismo nelektorirano. Urednica

Odprto pismo Občinskemu svetu Moravče in županu Matjažu Kočarju

Ko v časopisu Slamnik prebiramo članke iz Moravške doline opažamo, da je veliko laskavih prispevkov na račun delovanja občinske uprave. Res je veliko stvari, ki jih lahko pohvalimo, vendar pa se nam postavljajo določena vprašanja in kritike.

Pri pogovorih z občani opažamo, da so ti nezadovoljni s številom zaposlenih na občini in njihovo strokovno usposobljenostjo. Tudi sami ugotavljamo, da zasedajo posamezna delovna mesta delavci, ki nimajo ustrezne izobrazbe, oziroma je njihova izobrazba neprimerna delovnemu področju, ki ga opravljajo. Smo relativno majhna občina in si glede na svoj proračun ne moremo privoščiti razsipanja denarja davkoplačevalcev, zato bi bilo smiselno, da bi določena delovna mesta, ki ekonomsko niso upravičena, opravljali honorarni sodelavci.

Med občani se v zvezi s temi vprašanji širijo razne govorice in dezinformacije. Da bi jih razjasnili, bi bilo potrebno javno objaviti podatke o številu vseh zaposlenih (redno zaposleni, zaposleni za polovični delovni čas, honorarni sodelavci) v občinski upravi, njihovo izobrazbo, delovno mesto, ki ga opravljajo in mesečne prejemke oz. honorarje posameznikov. Morda ne bi bilo slabo, da bi navedli tudi podatke o proračunskih postavkah in številu zaposlenih ter jih primerjali s sosednjo Občino Lukovica.

Da bi s temi podatki seznanili vse občane Občine Moravče, vas prosimo, da te podatke nemudoma objavite v časopisu Slamnik.

Socialdemokratska stranka Slovenije
Občinski odbor Moravče

Spoštovani Občinski odbor SDS Moravče

Z zanimanjem sem prebral vaše odprto pismo meni in občinskemu svetu. Zahvaljujem se vam za oceno, da lahko marsikaj pohvalite v občini Moravče. Vaše kritike v pismu pa so nekoliko nerazumljive. Govorite, da ste nezadovoljni s številom zaposlenih na Občini. Pri tem ne navajate vašega stališča, ali jih je po vašem mnenju premalo ali preveč. Prav tako ugotavljate, da niste zadovoljni s strokovno izobrazbo delavcev v občinski upravi. Pa poglejmo, kakšna je:

- Kot neprofesionalni župan imam sedmo stopnjo strokovne izobrazbe in trenutno opravljam odgovorne naloge na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.
- Tajnica občinske uprave: šesta stopnja strokovne izobrazbe družboslovne smeri z dolgoletnimi izkušnjami v gospodarstvu, sodstvu in državni upravi; v skladu z zakonom ima opravljen izpit iz Zakona o splošnem upravnem postopku.
- Oddelek za finance in proračun: dve delavki s šesto in peto stopnjo strokovne izobrazbe. Obe imata dolgoletne izkušnje v gospodarstvu.
- Oddelek za komunalo: delavec s sedmo stopnjo strokovne izobrazbe in strokovnim izpitom. Prav tako dobro pozna gospodarstvo, saj je v njem delal dolga leta.

Administrativno tehnični delavec s peto stopnjo strokovne izobrazbe in opravljenim izpitom iz Zakona o splošnem upravnem postopku, z dolgoletnimi izkušnjami je obenem tudi tajnik občinskega sveta.

Toliko glede občinske uprave. Naš občinski svet v sestavi sedanjega mandata praktično pokriva tudi vse profile od delavca, kmeta, obrtnika, inženirja, zdravnika, magistra znanosti, doktorja znanosti in zato lahko zelo kvalitetno razpravlja in sprejema sklepe kot najvišje »zakonodajno« telo Občine.

Kaj vam torej spoštovani Občinski odbor SDS ne usteza pri izobrazbeni strukturi vseh segmentov naše Občine?

Ker sem tudi sam davkoplačevalec in sem si do pred kratkim služil svoj vsakdanji kruh dobesedno z golimi rokami, vem, kaj pomeni težko zasluženi tolar v gospodarstvu ali kmetijstvu. Prav zato vas ne razumem, da se nagibate za uveljavitev honorarnih delavcev. Sej vendar veste, da so honorarni, torej pogodbeni delavci vsaj 80 odstotkov »dražji« kot redno zaposleni.

Mogoče imate v mislih naš režijski obrat z dvema delavcema ali pa vodjo kulturnega doma, ali pa mogoče našo snažilko, ki je zaposlena za polovični delovni čas. Prav na področju komunale, ki je sedaj pokrita deloma s koncesijo deloma pa preko javne službe skupnega Komunalnega podjetja v Domžalah, ugotavljamo, da bi bilo upravljanje iz vzdrževanje naše komunalne infrastrukture dostikrat ceneje povsem v lastni režiji, z lastnimi domačimi delavci v razširjenem režijskem obratu, kar pomeni dva do trije novi delavci.

Pozitivni rezultati na področju kulture kažejo na to, da bomo morali podobno narediti na področju športa. Pri tem imam v mislih upravitelja športnega parka, ko bo leta zgrajen. To delovno mesto se bo moralo v veliki meri pokrivati iz lastne dejavnosti. Razmišljam pa tudi v smeri podelitve koncesije za tovrstno delo. Še posebej bomo morali razmišljati o strukturi zaposlovanja, v kolikor nam bo uspelo zgraditi osrednji smučarsko skakalni center. Tak center bo zahteval profesionalizacijo, kajti društvena dejavnost ne bo mogla v celoti pokriti nalog in obsega dela, ki ga lahko uvrstimo v kategorijo športnih »zavodov«.

Vodja kulturnega doma se pokriva iz naslova namenskih sredstev RS. Pri zaračunavanju ekonomske najemnine Kulturnega doma (nekatere sosednje občine imajo vpeljan tak sistem), pa bi lahko bil pokrit praktično iz tega naslova. V občini smo do ljubiteljske kulture zavzeli, po moji oceni, ustreznejšo politiko, saj dajemo našim društvom na voljo kapacitete Kulturnega doma skoraj brezplačno. S tem jim omogočamo intenzivnejši in kvalitetnejši razvoj.

Vrnimo se še nekoliko k številkam. Plače v občinski upravi znašajo v letošnjem letu 5,6% proračuna Občine Moravče. Redko katera občina v Sloveniji ima tako nizek odstotek porabe. Občinski svetniki v Moravčah dobivajo minimalne sejnine, ki se se zdaleč ne morejo primerjati s sejnimi, ki jih dobivajo svetniki nekaterih sosednjih občin.

Kot zanimivost in za primerjavo bi vam želel navesti nekaj podatkov iz sosednje Avstrije, kjer imajo podoben sistem občin. Nekatere so še veliko manjše od občine Moravče in Avstrija je tudi uradno del sistema EU, v katero hiti tudi Slovenija in katere pravila bomo morali prevzeti tudi mi. Plače v občinskih upravah v Avstriji lahko dosegajo do 20% celotnega proračuna. Imajo veliko več zaposlenih na število prebivalcev v občini in njihova izobrazbena struktura je veliko nižja od povprečja slovenskih občin.

In še nekaj o plačah delavcev občinske uprave Občine Moravče. Plače so izračunane na podlagi določil Zakona o delavcih v državni upravi. Glede na zakonsko določena sredstva za plače, imamo rezervo še za enega delavca. Kogar zanimajo količniki za posamezna delovna mesta v sistematizaciji, lahko pride po informacijo na sedež Občine na Trg svobode 4 v času uradnih ur za stranke. Kot konkreten podatek, za lažjo predstavo, lahko navedem, da je najvišja **bruto** plača delavca brez napredovanja (doslej še nisem odobril nobenega napredovanja) količnik 4,6, ki se množi z republiškim izhodiščem, ki znaša 38.254 SIT. Tako dobimo bruto plačo. Temu je potrebno odšteti vse zakonsko določene dajatve (40-50%) in dobite okvirno neto plačo.

V vašem odprtem pismu želite tudi primerjavo z Občino Lukovica. Sosednja občina ima približno 300 prebivalcev več kot naša občina. V občinski upravi imajo zaposlenih več delavcev kot v Moravčah. Glede plač pa jih prav tako vežejo zakonske obveznosti.

Ko že govorim o občinski upravi, lahko rečem, da obremenjenost naših delavcev že presega normalne meje, saj morajo opraviti isto delo kot na primer večje občine z veliko večjim številom zaposlenih. Zakonske obveze so namreč za vse občine enake.

Kot župan se zavedam, da je idealno stanje težko doseči. Vsekakor pa so naši napori usmerjeni k stalnemu napredku in razvoju. Kako hitro pa bomo stopali po poti tega napredka, je odvisno od vseh nas.

MATJAŽ KOČAR, župan

Zasedal je otroški parlament

Največja želja staršev je, da bi se njihovi otroci dobro počutili v šoli, se pridno učili in dobivali dobre ocene. Takšno idealno stanje je težko doseči, vendar pa lahko že s tem, da prisluhnemo otrokovim težavam in njihovim predlogom za odpravo le-teh, pomagamo, da otroci postanejo bolj samozavestni, odločni in zaupljivi.

12. 11. 1997 so imeli otroci možnost, da javno spregovorijo o svojih problemih, izrazijo svoja mnenja in razmišljanja. V prostorih Osnovne šole Jurija Vege Moravče je potekal otroški parlament, katerega predsednica je učenka Katja Učakar, tajnik Miha Lovše ter članice Anja Vesel, Špela Capuder in Helena Mrčun.

Tema, ki so jo otroci z glasovanjem izbrali na lanskem državnem parlamentu je bila »Odnosi med vrstniki«.

Srečanja so se udeležili najmanj en predstavnik iz vsakega razreda, prav tako učenci iz OŠ Vrhpolje.

Na povabilo so se odzvali tudi župan Matjaž Kočar, tajnica občinske uprave Sonja Vraz, in predstavnik policije.

Po uvodnem govoru ravnateljice Eve Karažija, so učenci v imenu svojega razreda izrazili svoje zadovoljstvo in veselje v šoli, seveda pa tudi kritike na stvari, ki jih motijo.

Ravnateljica je morala odgovoriti kar na številna vprašanja. V ospredju je bil problem dopoldanske malice, predvsem jedilnika. Otroci imajo različne želje glede vrste hrane, predvsem želijo hrano, ki je pripravljena po sistemu FAST-FET-GOOD. Seveda pa je ta hrana povsem neprimerna, zato je izdelava energijsko in vitaminsko uravnovešenega jedilnika zelo pomembna.

Ena izmed velikih želja učencev so tudi daljši odmori. Med odmori si želijo gibanja izven šole, kar pa je zaradi nediscipliniranosti nekaterih učencev, neizvedljivo.

Učenci so želeli pojasnila tudi glede nenapovedanih testov, kdaj lahko učitelj to zahteva in kakšne »pravice« ima pri tem učenec, glede ocenjevanja in ustnega preverjanja znanja.

Župan je obrazložil izpostavljen problem glede prometne varnosti, pločnikov, asfaltiranja cest.

S. Vraz je odgovorila na vprašanje glede avtobusnega voznega reda. Za učence, ki so oddaljeni od šole več kot 4 km, je organiziran tudi prevoz s šolskim kombijem.

Tudi za policista so imeli otroci vprašanje glede parkiranja vozil na pločniku.

Predstavili so tudi izčrpno anketo o odnosih med vrstniki, katere rezultati so kazali na to, da so si med seboj pripravljeni pomagati.

Vedeti pa moramo, da otroci ne le kritizirajo, zahtevajo ali izražajo svoje želje, pač pa tudi pohvalijo svoje učitelje, njihov trud in delo.

Sodelovanje v otroškem parlamentu so učenci sprejeli z navdušenjem, obenem pa je tudi neka povratna informacija za učitelje, celotni sistem šolstva, prav tako pa tudi za starše.

P. GORJUP

Veseli december

Tudi letos se veselite z nami in se udeležujte prireditev, ki so namenjene vašim otrokom v prazničnem mesecu decembru. Za otroke, ki ne obiskujejo VVO ali priprave na šolo so namenjene prve štiri prireditve s spodnjega seznama. Pričakujemo vas vzgojiteljice VVO in OŠ Moravče

Četrtek:	4. 12. ob 16^{h}	Športno popoldne s FIT klubom
Sreda:	10. 12. ob 17^{h}	Ustvarjalne delavnice (novoletni okraski)
Ponedeljek:	15. 12. ob 16^{30}	Lutkovna predstava gledališča ZOOM
Torek:	23. 12. ob 17^{h}	Mojca Pokraculja Dedek Mraz Plesna skupina

28. 11.	Ustvarjalne delavnice: Pikapolone
3. 12.	Ustvarjalne delavnice: Sončki in medvedki
8. 12..	9. 12. Pečemo piškote: Ježki, Metulji
1. teden	Miklavž podarja pravljice
2. teden	Okrasimo igralnico, Novoletne čestitke
3. teden	Z glasbo in igro v novo leto
4. teden	dedek Mraz

Vzgojiteljice se ob tej priložnosti vsem staršem, ki ste v jesenskih mesecih pomagali pri urejanju vrtčevskega igrišča, da bi bili otroci varnejši in se igrali na lepših igralih, javno zahvaljujemo.

Župan Občine Moravče g. Matjaž Kočar in avtorica kipa, akademska kiparka Saba Skoberne.

ZAKLJUČEK PRAZNOVANJA 30-LETNICE DELOVANJA OŠ JURIJA VEGE V TEJ STAVBI

Vegov pogled v spodbudo

Moravče, 22. oktober 1997. Na ta dan pred tridesetimi leti je prvič v tej stavbi potekal pouk. Z odkritjem doprsnega kipa matematika Juriju Vegi, po katerem šola nosi ime, je osnovna šola zaključila sklop prireditev ob tej obletnici.

Doprsni kip, ki je izdelan iz gline in je umetniško delo akademske kiparke Sabe Skoberne, ima v šoli vidno mesto. Postavljen je v prvem nadstropju, tako da ga mora vsakdo, ki se vzpenja po stopnicah, opaziti. V krajšem kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne in glasbene šole ter oba pevska zbora. Progam je pripravila in vodila učiteljica Barbara Fale. Med točkami je največji aplavz zaslužila pesem o Juriju Vegi v izvedbi mladinskega pevskega zbora pod vodstvom učiteljice Mojce Malovrh. Kot slavnostna govornika sta nastopila ravnateljica Eva Karažija in župan Matjaž Kočar. Ravnateljica je v govoru predstavila Vegov življenjepis in poudarila potrebe po prizidku k šoli zaradi naraščanja števila učencev in zagotavljanja prostorskih normativov za devetletno osnovno šolo. Župan je v govoru podal zanimivo pobudo, naj bi bil pogled na kip Jurija Vege vsem učencem v izziv, da bi se z vestnim šolskim delom, z znanjem in pozitivno samopodobo v bližnji prihodnosti lahko postavili ob bok slavnemu rojaku. Po govoru je številnim obiskovalcem razkril pogled na doprsni kip Jurija Vege.

Obiskovalci so si po svečanem odkritju lahko ogledali razstavo zapisov o Juriju Vegi, sodobne in stare matematične literature ter sodobnih učil, ki se uporabljajo pri pouku matematike.

MAL

KULTURNI DOGODKI

Martinov večer

Tako kot je sv. Martin podaril kos svojega plašča revežu, tako nam dobrotljiva narava vsako leto podari dobro kapljico, ki jo nekateri bolj, drugi manj spoštujemo in uživamo. Ni čudno, da se je okrog vinskih radosti spletlo tudi toliko različnih pesmi, anekdot in šal. Mnoge od njih smo slišali na Martinov večer, v soboto, 15. novembra, v Kulturnem domu v Moravčah.

Ta Martinov večer je pripravil moški nonet Vasovalci iz Žirovnice pod vodstvom Mojce Legat in po scenariju Valerije Čučnik Grilj. Na domačem odru v Žirovnici je takšno paznovanje že tradicionalni dogodek, kar naj bi postal tudi v Moravčah, saj je sv. Martin tudi naš farni patron. Vasovalci so nam po vsakokratnem uvodnem kramljanju predstavili znane in tudi manj zane ljudske in ponarodele pesmi, kot so Od Martina Kebra, Majolka, Katrca, še posebej pa so poslušalce navdušile Žabe, ki so imenitno »zaregljale«. Za hitrejši potek programa je skrbel igralec Jože Fabjan, saj je pevce in poslušalce nenehno priganjal k hitrejšemu petju in ploskanju, samo žene ni mogel pripraviti do tega, da bi rodila prej kot v devetih mesecih.

Gost večera je bila družina Galič, ki že dve leti nastopa širom po Sloveniji in tudi v tujini. Poleg mame Cite, ki petje spremlja s citrami, sestavljajo ta družinski ansambel še oče Jože ter otroka Katarina in Marko.

Bogat pevski večer, ki bi vsekakor lahko spodbudil tudi domače kulturnike k še večji ustvarjalnosti na tem področju. Ob številnih zborih in domačih glasbenikih tudi tostranskih idej ne bi smelo zmanjkati. Za začetek je bila moravška le koordinacija in scena, ki jo je v pravem jesenskem stilu postavilo Turistično društvo Moravče.

MILKA NOVAK

Asfaltna cesta tudi na Zg. Dobravi

29. oktobra smo slovesno otvorili asfaltirano cesto na Zg. Dobravi. Vaščani smo na to novo pridobitev vasi zelo ponosni. Program je vodil Štefan Ribič, predsednik gradbenega odbora Zg. Dobrava. Trak prek novoasfaltne ceste sta prerezala Veronika Banko in župan Matjaž Kočar, ki sta simbolično predala cesto svojemu namenu. Ob zvoku harmonike, ki jo je igral Milan Resnik, je vzdušje postalo še prijetnejše.

Največja zahvala velja podjetju Termit (Moravče) Domžale, še posebej direktorici Veroniki Banko. Zahvala velja tudi Občini Moravče, kjer so bili pripravljeni prisluhniti našim željam in so nas finančno podprli. Zahvaljujemo se tudi podjetju Lavaco, d. o. o., ki je opravljalo zemeljska dela, SCT-ju za asfaltiranje ceste in nadzorniku ceste Danilu Cerarju. Slednja zahvala velja Štefanu Ribiču, ki je požrtvovalno vztrajal za izgradnjo ceste, potrkal na mnoga vrata in spodbudil vaščane, da so kljub finančnim težavam prispevali svoj delež. Prisrčna hvala vsem.

SOVAŠČANKA SUZANA RIBIČ

Društvo krajanov Spodnjega in Zgornjega Tuštanja se zahvaljuje podjetju Termit za pomoč pri izgradnji cestnega odcepa Vrhpolje - Babnik

PEČE str. 13

Srečanje starejših krajanov

V nedeljo, 26. oktobra 1997, so se v gasilskem domu v Pečah zbrali starejši krajani iz Peč in njene okolice na družabnem srečanju, letos že 14. po vrsti, ki ga je kot vsako leto tudi letos organizirala krajevna organizacija Rdečega križa Peče, tokrat v sodelovanju s kulturno skupino Kulturnega in športnega društva Peče.

Člani Rdečega križa Peče so vsem povabljencem ob prihodu pripravili prisrčen sprejem. Pred začetkom kulturnega programa je bilo v dvorani že tisto pravo vzdušje, ki ga znajo ustvariti starejši krajani z obujanjem spominov na lepe stare čase, zbralo pa se je tudi veliko število mlajših obiskovalcev, ki vedno z zanimanjem in radovednostjo prisluhnejo besedi o starih običajih in navadah. Kulturni program, ki vsako leto pridobiva na raznovrstnosti prikazanih točk, je letos še posebej zaživel z izvirno zamislijo o otvoritvi stare vaške gostilne. Otvoritev, ki so jo zaigrali člani kulturne skupine Kulturnega in športnega društva Peče, sta popestrila pevski zbor iz Peč in Jožko s harmoniko.

Ob koncu kulturnega programa je navzočim spregovoril dolgoletni član Rdečega križa Peče g. Ciril Merčun, srečanje pa se je nadaljevalo s pogostitvijo, ki so jo pripravili člani Rdečega križa Peče.

D. BRVAR

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Enkratno doživetje

V sredo, 5. novembra 1997, dopoldne so se v društvenih prostorih Društva upokojencev Moravče sečali upokojenci iz DU Škofja Loka in Moravče. Škofjeloški upokojenci so svoj izlet organizirali v neznano. Z dvema avtobusoma so se pripeljali tudi do Moravč. Izletnike sta sprejela predsednik DU Moravče Franc Novak in predsednik komisije za šport in rekreacijo Jože Novak. Presenečeni nad sprejemom v društvenih prostorih so prisluhnili krajši predstavitvi Moravč in Moravške doline. Predsednik Franc Novak jim je poklonil simbolično darilo - moravškega mucka. V imenu vseh izletnikov se je za predstavitev in darilo zahvalil predsednik DU Škofja Loka.

Vse prisotne je v imenu upravnega odbora in komisije za šport in rekreacijo pozdravil Jože Novak, ki je predstavil delovanje društva in sekcij ter pokazal na kolajne, priznanja in darila, ki so jih pridobili moravški upokojenci z večletnim skupnim delom.

Upokojenke so prijateljem iz Škofje Loke pripravile skromno zakusko s toplim domačim čajem. Kmalu so se poslovili, kajti Škofjeločani so imeli še dolgo vožnjo do cilja nekje na Dolenjskem, koder so se namenili praznovati Martina, ki iz mošta naredi vino. Predsednik DU Škofja Loka je povabil Moravčane na obisk v Škofjo Loko. Povabilo so Moravčani sprejeli z zadovoljstvom.

JOŽE NOVAK

KŠD PEČE

Sobotno popoldne malo drugače

Kot da bi želeli podaljšati lepo in toplo jesen, smo se v Pečah odločili, da 13. oktobra letos organiziramo srečanje z Novo Ljubljansko banko - Sekcijo za mali nogomet.

To bi se nam skoraj maščevalo, saj je bilo ves teden pred srečanjem slabo vreme, pa tudi sobotno jutro ni dajalo prevelikega upanja, da se bo vse v redu izteklo. Zato smo postavili manjši šotor. Oblaki so se malo razgrnili in na vlažno nogometno igrišče je posijalo tudi nekaj sončnih žarkov.

Kljub temu da je bila sobota popoldne in da so bila kmečka opravila v polnem teku, se je ob 14. uri, ko je bila napovedana prva tekma, ob igrišču zbralo kar nekaj gledalcev, ki so glasno spodbujali domačo ekipo.

Takšno »srečanje« v dvoje pač ni najlepše, zato smo v goste povabili tudi ekipo malega nogometa iz Moravč. Najprej sta se pomerili gostujoči ekipi, kjer je zmagalo moštvo LB. Nato pa je sledil spopad domačinov in Moravčanov, kjer so na veliko veselje navijačev zmagali domačini. V zadnji tekmi se je ekipa Peč pomerila še z »favorizirano« ekipo LB, ki ima v svojem moštvu tudi slovenskega reprezentanta in po hudem boju v zadnji minuti izgubila z 2:1 Po končanih tekmah smo zmagovalcu podelili pokal ter ob prigrizku in pijači še malo pokramljali. Gostje so bili prijetno presenečeni nad dobrim in lepo urejenim igriščem v Pečah, saj ga sami nimajo. Obljubili so, da bodo še prišli na kakšen trening, vsekakor pa na turnir, ki ga KŠD Peče namerava organizirati spomladi.

Sobotno popoldne je minilo prijetno in razšli smo se v upanju, da bo KŠD še večkrat poskrbelo, da iz prijetne vasice prežene mrtvilo in nam življenje naredi prijetnejše.

SILVO KOS

Uspešen zaključek jesenske sezone

V nedeljo, 16. 11. 1997, so člani nogometnega kluba Termit Moravče igrali zaključno tekmo z ekipo iz Ivančne Gorice. Rezultat sicer ni bil v prid ekipe moravških nogometašev (1:4), vendar pa moram povzeti celotno sezono, v kateri je klub Termit Moravče požel odlične rezultate.

V skupni razvrstitvi so se uvrstili na 5. mesto, kar je odličen elan za nadaljne zavzete treninge in čimboljše uvrstitve. V nedeljski tekmi moramo omeniti težke pogoje za igranje na nogometnem igrišču. Dež in blato sta preprečila marsikatero točno podajo žoge.

Tudi igralci iz ekipe Ivančna Gorica (nekateri izmed njih so igrali na nivoju državne nogometne reprezentance v ekipi kluba Olimpije) so priznali, da so pogoji za igranje resnično zelo težki.

Za ekipo Termita Moravče je v drugi polovici tekme dosegel zadetek ALEŠ KERČ.

V celotni tekmi je bilo videti in čutiti, da so igralci dobro pripravljeni in zbrani.

Za nadaljnje tekme jim želimo obilo športne sreče in dobrih rezultatov.

P. GORJUP

Taborniški prostor nad ribniki

Letošnja jesen je bila radodarna s sončnimi in suhimi dnevi. Vsak je lahko opravil jesenska dela na vrtu, polju ter sadovnjaku in tako pripravil naravo za zimski počitek. Tudi taborniki rodu Moravške doline ne mirujejo. V začetku jeseni so začeli z deli na novem taborniškem prostoru v Zalogu nad ribniki. Pridobili so si lep, odmaknjen kotiček, primeren za življenje v naravi.

Ideja o taborniškem prostoru v naravi je tlela že dalj časa. V letu 1997 se je uresničila. Na tem prostoru bo urejena sprehajalna pot, tu bodo možni organizirani pikniki in urejen taborni prostor, namenjen taborjenju v naravi.

V avgustu, septembru in oktobru so se delovne akcije na tem prostoru kar vrstile. Najprej so očistili strmine trnja, praproti, rož in grmičevja, nato je buldožer iz podjetja Termit opravil zemeljska dela ter prostor poravnal. Sledilo je sejanje trave in saditev okrasnih dreves, grmičevja in rož. Vse sadike sta prispevala Maja d. o. o. iz Domžal in Semesadika Mengeš.

Taborniški prostor že kaže prijaznejšo in vabljivo podobo. Spomladi se bodo dela nadaljevala in pričakujejo, da bodo prostor odprli za javnost s slovesno otvoritvijo v spomladanskih mesecih.

BOJANA DORIČ

PD MORAVČE

Obiskali smo Veliko planino

18. 10. 1997 so mladi gorniki PD Moravče v spremstvu vodnikov Barbare in Avguština Fale ter mentorice gorniške vzgoje na O. Š. v Moravčah Anice Kokalj obiskali Veliko planino.

Pred osnovno šolo nas je pozdravilo megleno jutro, ki ni moglo pokvariti naše dobre volje in veselja do načrtovane ture. S kombiji smo se odpravili na Kranjski rak in jo nato peš ubrali sprva na Gojško in nato Veliko planino. Pri domu PD Domžale se je megla spremenila v prekrasen dan s čudovitim razgledom. Občudovali smo vrhove Kamniških in Savinjskih Alp, vrhove, ki so se dvigovali iz meglenega morja in opazovali naravo, ki se pripravlja na spokojnost zime. Obiskali smo tudi najvišjo točko Velike planine, kapelico Marije Snežne in se nato poslovili od planine, ter se spustili v megleno morje.

Miha Potočnik (1992) je zapisal takole: »Ne razumejo nas, ki hodimo po prepadnih gorah, kajti težko je doumeti in še težje povedati, kaj nas tja žene in kaj imamo od tega. Doživlja človek in čuti, pa ne more povedati, kakor bi rad; beseda je kakor z verigo prikovana. Kdor pa zaide v naš svet, ta nas razume brez besede; ta zve, kaj so raztrgane tistemu, ki skromno in na vse pripravljen pleza po njih; zve to že, dopovedati pa tudi ne bo znal, ker »komaj za vsako deveto stvar je beseda«.

In naj za konec zberem nekaj devetih besed:

Razkošje zelenih, sinjih, zlatih, srebrnih barv, otroški nasmeh, ki pravi, da se še srečamo na teh poteh.

BARBARA FALE

Foto: AVGUŠTIN FALE

Žrtev spovedne molčečnosti

Poleg pevske kulturne ponudbe se v Moravčah v zadnjem času povečuje tudi dramska ponudba, ki je lansko leto prebila nekajletni led na tem področju in tako šele išče in tudi nabira svojo publiko.

V soboto, 8. novembra, je v Kulturnem domu v Moravčah gostovala gledališka skupina Scena iz Železnikov, ki je na povabilo KID LIMBAR uprizorila dramo v petih dejanjih Žrtev spovedne molčečnosti. Dramo so popravili letos poleti v okviru duhovnih priprav na novo mašo v Železnikih in v dobrodelne namene, saj so zbrane prispevke namenili za nakup cvetja in okrasitev cerkve.

Žrtev spovedne molčečnosti je župnik France, kateremu se spove njegov mežnar Lojze, ki je ubil gospo Blanšard, si prilastil veliko vsoto denarja, nato pa izginil. Po dolgem in mučnem zasliševanju je župnik France obsojen na dosmrtno ječo. Kazen prenaša vdano in brez obsojanja, čeprav ga drugi kaznjenci zasmehujejo. Toda pravi storilec se skesa, prijavi oblastem in tako je župnik izpuščen. Vsi, ki so mu storili krivico, pa ga prosijo odpuščanja. Žal se v resničnem življenju to zgodi le malokrat, zato lahko rečemo, da je zaključek Spilmannove drame nekoliko naiven. V dveinpolurni predstavi nastopa kar dvajset igralcev, kar je za amatersko skupino, kakršna je Scena, velik zalogaj. Vlogo duhovnika je odlično zaigral Matej Šubic, izstopala pa sta še Jernej Mohorič v vlogi državnega tožilca in Renato Kuhar, ki je odigral vlogo sodnika Bartelota. Ker so preprosti ljudje govorili narečno, včasih pa tudi hitro in nerazumljivo, smo imeli gledalci nekoliko težav z razumevanjem besedila.

Sicer pa velja pohvaliti prizadevanje vseh sodelujočih, ki zgolj iz veselja do igranja žrtvujejo mnoge ure za vaje in nastopanje, včasih pred polno, drugič pred manj polno dvorano. Moravčani so bili tokrat hvaležno občinstvo, ki se je dobro odzivalo na sporočila drame in je znalo na koncu nagraditi trud celotnega ansambla.

MILKA NOVAK

Znova vas obveščam, da svoje prispevke oddate na sedežu Občine Moravče ali urednici osebno vsak mesec do 10. dne. Opozarjam pa, da ne bomo objavljali anonimnih prispevkov. Lahko članek objavite pod psevdonimom, uredništvu pa posredujete naslov.

UREDNICA

PA BREZ ZAMERE

- Novo postajališče sredi Moravč stoji, a voznega reda na njem ni. Se tujci (in domačini) jezijo, sredi trga stojijo, si voznega reda srčno želijo.
- Je skala na odcepu za Imenje priletela iz kamnoloma Ušenišče ali pa jo je, bolj verjetno, kdo namerno izgubil? Le čemu?
- Obvoz skozi Moravče zaradi gradnje avtoceste skozi Črni graben zagotovo bo. KAJ PA OBVOZNICA?
- Kje Slamnik se mudi, ko vsi nestrpno čakamo, da v nabiralniku se dobi. Ima morda še pošta prste vmes?
- Kdo nam lahko zagotovi, da osveščeni onesnaževalci okolja, odpadke ločeno zbirali bi? Že res, da steklo v zabojniku pred trgovino se drobi. Kaj pa plastika, papir in akumulatorji, baterije...?

Sedemsto let od prve pisne omembe Vira

(Nadaljevanje s prve strani)

»Upam, da mi ne boste zamerili, če današnji slavnostni nagovor začnem z naslednjo ugotovitvijo: začetke našega današnjega slavljenca, naselja Vir in z njim celotne Krajevne skupnosti Vir, je malce nenavaden, saj je povezan z zabeležko o njegovi prodaji davnega leta 1297. Toda vzemimo ta podatek kot znak, da je imel Vir že takrat svojo vrednost in ceno, ki pa sta se z uspešnim razvojem do današnjih dni samo še dvigali in povečevali. Zato sem prepričana, da ste na svoj kraj in njegova naselja še posebej ponosni. In to upravičeno, kajti vaša krajevna skupnost spada med najbolj razvite v naši občini. K temu pa ste s svojim delom, požrtvovalnostjo in pridnostjo največ prispevali sami Virjani. Mnogi sedite nocoj tu med nami, nekaterih žal ni več. Vsem vam gre zahvala in pohvala, kajti tudi zaradi Krajevne skupnosti Vir naša občina slovi po svojih uspehih in prodornosti,« je v svojem slavnostnem nagovoru na proslavi ob sedemsto letnici prve omembe Vira, ki so jo praznovali 15. novembra 1997, na slovesnosti dejala županja, Cveta Zalokar Oražem.

Tako Podrečje pomeni patriarhovo vas, Količevo je dobilo ime po količih v gozdiču ali na Gmajni na pogosto poplavljenem prodnatem območju vzdolž plitke struge Kamniške Bistrice. Po izročilu so namreč ljudje količe sekali in z njimi gradili plotove, da so si obdelovalno zemljo zavarovali pred poplavami. Z vodo je povezano tudi krajevno ime Vir, saj spominja na čase, ko je na prodnatih tleh voda povsod privrela na dan. Zato ni čudno in nenavadno, da je prav z vodo povezano tudi nadaljevanje uspešnega razvoja gospodarstva na tem območju. Ob Kamniški Bistrici so zanj namreč značilni mlini na Mlinščicah, ki so bili osnova za razvoj industrije na tem območju. Lesena mlinska kolesa in njihovo ropotanje so se za vedno zapisali v zgodovino, pa ne le Vira, temveč je po njih, tako kot po slamnikarstvu, znana celotna občina Domžale. Prav ugodna prometna lega in industrializacija sta omogočili naselju Vir, da je postalo prijazno naselje z dobro razvito komunalno infrastrukturo, katero so pomagali graditi vsi krajani tako s samoprispevki kot s prostovoljnim delom. Pomembno pa je tudi, da so znali razvijati prijetno družabno življenje in v tem obdobju oblikovali celo vrsto društev, med katerimi je županja izpostavila zlasti gasilce, kulturno in športno društvo, društvo upokojencev, pustno sekcijo in druge.

Zato je za prispevek KS Vir ob sedemstoletnici županja čestitala vsem krajanom in dosedanjim vodstvom KS, g. Milanu Pirmanu, predsedniku Sveta KS, pa izročila spominsko darilo, ki bo vse skupaj spominjalo na jubilejno leto, prijeten večer in zahvalo za vse, kar so krajani Vira prispevali za skupno dobro in blaginjo.

G. Pirman se je v krajšem slovesnem govoru spomnil zlasti zadnjih nekaj desetletij, v katerih se je območje KS Vir posebej hitro razvijalo. Dejal je: »Kraj se je vseskozi izrazito hitro razvijal, še posebej hitro v zadnjih stotridesetih letih, ko je privabil številne nove ljudi in nove gospodarske potenciale. Njihov topel sprejem in nesebično sodelovanje pa je omogočilo, da smo postali, to kar smo: krajevna skupnost s skoraj 3700 prebivalci, dobro urejenimi bivalnimi pogoji, urejeno infrastrukturo in največjim deležem delovnih mest na prebivalca v občini. Največji razvojni koraki pa so bili narejeni v obdobju zadnjih tridesetih let, kar pa je zlasti zasluga velikega dela tudi vas, ki ste navzoči na današnji proslavi. V knjigah, ki bodo odprle nov list zgodovine lokalnih dogodkov, bo nedvomno dobila posebno mesto prav ta generacija, saj je storila izredno velike, smele in neponovljive rezultate.« Zahvalil se je vsem sponzorjem in sodelujočim na prireditvi, hkrati pa posebej iskreno čestital najstarejši krajanki KS Vira ge. Ljudmili Hiršman, ter njenim sorodnikom v spomin na sedemstoti rojstni dan Vira izročil knjigo in šopek rož.

Častni gost proslave, g. Stane Stražar, je polno dvorano Delavskega doma na Viru presenetil s fotokopijo rojstnega lista - kupoprodajne pogodbe iz leta 1297 ter nanizal najzanimivejše dogodke iz zgodovine Vira. Med te zanesljivo spada v letu 1724 zgrajen cca

Obiskovalce slovestnosti na Viru so ob vhodu s priponko pozdravile narodne noše.

150 m dolg most čez Kamniško Bistrico, spopad francoske in avstrijske vojske na tem območju, mitnica, prispevek pesnika Jožefa Virka, lepo darilo Viru ob njegovem jubileju pa bo po mnenju g. Stražarja tudi nova županija.

V kulturnem delu proslave, ki sta ga vodila domačina Saša Kosten-Zabret in Franci Sevšek, so nastopili sami Virjani in tako s spletom recitacij, pesmi in plesa slavljencu pripravili resnično lepo darilo. Napovedovalca sta se z veznim tekstom sprehodila po zgodovini Vira, vmes pa na oder povabila pevce Okteta Tosama, flavtistko Anjo Burnik in citrarko Tanjo Zajc-Zupan, harmonikarja Boštjana Pirnata, mlade plesalce Plesne šole Mickey mouse in dramskega igralca Borisa Kerča, ki je bil tudi scenarist in režiser uspele proslave, za katero mu iskreno čestitamo. Tehnično je prireditev opremil Matjaž Juvan. Tako smo lahko prisluhnili vrsti znanih pesmi in recitacij, med katerimi je bila tudi pesem Slovensko dekle, Jožefa Virka, ki je bil rojen na Podrečju.

Za zgodovino napišimo še, da je bila proslava v soboto, 15. novembra 1997 ob 19. uri v Delavskem domu na Viru, da je bila dvorana polna obiskovalcev, med katerimi je bilo tudi precej gostov; da je bila v preddverju postavljena tudi razstava fotografij zgodovine Vira, proslava sedemstoletnice Vira pa tako lepa in prijetna, da je bila po mnenju nekaterih celo »prekratka«. Njen konec pa je dokazal, da se Virjanom za prihodnost ni bati. V tisočletje, ki prihaja, jih bo namreč pospremila številna mlada generacija, ki je tokrat pokazala, da zna plesati in razveseliti krajane, v prihodnosti pa od nje seveda pričakujemo tudi vse drugo.

V. VOJSKA

G. MILAN PIRMAN, predsednik KS VIR, se je v krajšem slovesnem govoru spomnil zlasti zadnjih nekaj desetletij, v katerih se je območje KS VIR posebej hitro razvijalo. (foto: B. OSOLIN)

Kaj so nam skuhale sirene!

Smo sredi junija in se oglašamo izpred »DREAM STUDIA« Krt v Stranjah, kjer se dogaja nekaj nenavadnega. Če nas sluh ne vara, so to, kar slišimo, nežne božične melodije. Res nenavadno! Junij, kraguljčki, božične pesmi... Vstopimo in se prepričajmo.

20 deklet v zelo zaprtem prostoru - nekakšni komori - med njimi en sam primerek moške vrste (Tomaž Pirnat - klaviaturist). Iz družčine še najbolj izstopa neko dekle (Petra Grkman - zborovodkinja), ki vztrajno lovi po zraku insekte, medtem ko druge z očmi sledijo njenim gibom in v znak presenečenja odpirajo usta. Jim primanjkuje vode, zraka... res skrivnostno? Pa menda niso tu še od lanskega božiča! Kamrico jim namreč krasi vsaj leto stara - na srečo plastična božična jelka.

Skozi nepropustno okno jih zamišljeno opazuje nek moški (Dominik Krt) in zdi se, da s slušalkami spremlja njihov utrip srca z nešteto gumbi uravnava njihovo dihanje. Dovolj!

Zadeva presega naše mentalne zmožnosti. Stvar bi morali prepustiti FBI... morda celo NASI.«

Kljub temu se je čez nekaj mesecev uganka rešila kar sama od sebe. V izložbah in na policah glasbenih trgovin je kot zvezdica zažarela KASETA »NOČ BOŽIČNA« DEKLIŠKE PEVSKE SKUPINE »SIRENE« IZ HOMCA z gostjo NINO KOMPARE.

Največja zahvala za izvedbo projekta izdaje kasete gre seveda zborovodkinji Petri Grkman, ki je bila poleg Tomaža Pirnata in Dominika Krta tudi producentka kasete. Za profesionalno glasbeno spremljavo so poskrbeli Tomaž Pirnat (klavir), Miha Logar (bas kitara) in Fredo Horvat (bobni).

Kaseto je ob nepogrešljivi pomoči gospoda Mijte Zupančiča izdala in založila Založba DRUŽINA.

Z božičnimi melodijami, ki so na kaseti, si lahko pričarate božič, poln notranjega miru, sreče in ljubezni.

(P. S.: Ne prezrite! Kaseta je izvrstno darilo, da se prikupite tašči!)

Marta U.

Kasete »Noč božična« dekliške pevske skupine »Sirene« iz Homca lahko dobite na založbi »Družina,« v župniščih, knjigarnah, vseh Napredkovih trgovinah ter na Študentskem servisu Domžale in Kamnik. Cena kasete je 1.260,00 SIT.

Cerkev na Zgornjem Viru

Cerkev na Zgornjem Viru oziroma nov pastoralni center že stoji, predvsem pa ŽIVI. Če na navadno nedeljo, recimo na žegnanjsko, pride k nedeljski maši (k tej spadata dve nedeljski in sobotna večerna) okrog sedemsto vernikov, že lahko rečemo, da tu Cerkev že obstaja.

Pojem cerkev pri nas mediji v tisku precej mešajo. Skoraj vsi oba pojma pišejo z malo; toda to pomeni stavbo ali zgradbo oziroma prostor, kjer se verniki zbirajo. Cerkev, pisana z veliko začetnico, pa pomeni živo tvorbo. Ta verne ljudi združuje in povezuje ter jih navaja k delavnemu, dobremu, poštenemu in plemenitemu življenju. Čudno, da je taka Stvar ločena od država - kaj pa je potemtakem država?! če ne »drži« skupaj vseh različno mislečih ljudi oziroma državljanov?

Zdaj imajo Virjani in Količani za verouk, maše in druge cerkvene obrede še začasni prostor oziroma kapelo. To je preprosta in prijazna cerkvena stavba, ki jo je na veliki šmaren nadškof dr. Franc Rode posvetil za bogoslužne namene. Po daljšem obredu posvetitve je nadškof vso množico pohvalil ker je s svojo prisotnostjo obogatila in olepšala cerkveno slavje. V šali pa je dodal: »Kar omg toplar ste skupaj spravili.« (Toplar je dvojni kozolec). Obenem se je zahvalil vsem, ki so prostovoljno delali pri gradnji kapele. Ko se je na tej posvetitvi ljudi kar trlo, so številni neverni Tomaži rekli: »Ja saj, okoličane je prignala radovednost, kaj se tu dogaja.«

Da je Cerkev na Viru tako delavna in dejavna, je treba pohvaliti verne Virjane in okoličane, še posebno ko je med mladimi veliko veroukarjev in jih toliko prihaja k maši ter drugim obredom. Vse to vodi, usmerja in povezuje prizadeven in prijazen duhovni vodja g. Jože Tomšič.

Upajmo, da bo kmalu prišlo do zidave nove cerkve. Da bo dovolj velika, naj načrtovalci pridejo kdaj k deveti maši in »vzamejo mero«. Prostora za cerkev in pripadajoče objekte je menda dovolj. To bo hram, v katerem bodo vzgajali dobre vernike, zavedne Slovence ter pridne in solidarne državljane. S tem bo prišel do veljave svetopisemski rek: Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega.

FRANCE CERAR

TO NAS MOTI

Znamnova kapelica na Podrečju

Neutrudni domači kronist Stane Stražar je v svoji najnovejši knjigi Župnija Dob skozi stoletja (1996) o Znamnovi kapelici zapisal na strani 250 tudi tole: »Ker je kapelica blizu ceste, je bila že večkrat poškodovana, slike pa zaradi vlage načete. Kapelica je lani (1995, op. B. O.) dobila nov železobetonski venec in streho; **potrebna pa je nadaljnje obnove.«** Kdor si jo je vsaj enkrat ogledal od blizu (že prenekateri turist se je ustavil ob njej), se ne more znebiti občutka kulturnega sramu, ki ti ga povzroči pogled nanjo. Res **nas moti** brezbrižnost tistih pristojnih ljudi v občini in državi, ki še niso do sedaj poskrbeli, da bi kapelica zopet zasijala v vsem svojem kulturnem in umetniškem sijaju.

Kdaj se bo torej začela nadaljnja obnova Znamnove kapelice Svete Družine na Podrečju?

Tekst in foto: BOGDAN OSOLIN

Iz življenja in dela Društva upokojencev Vir

Tudi letošnje leto smo v DU Vir kar delavni. Ko smo na občnem zboru sprejeli plan dela za leto 1997, smo se s stem zavezali, da bomo morali kar hitro prijeti za delo, da nas ne bo čas prehitel.

Tako smo obiskali vse starejše in bolne ter jih obdarili s skromnimi darili v juniju, še enkrat jih bomo obiskali v mesecu decembru. Spomladi smo v dogovoru s Centrom za socialno delo poskušali organizirati krožek samopomoči, a nam na žalost do sedaj še ni uspelo začeti z delom, bomo pa poskušali še do novega leta krožek vendarle realizirati, da se bomo vsi skupaj seznanili, kakšno delo je v takem krožku in kako poteka.

Organizirali smo pustovanje, sodelovali na srečanju upokojencev Slovenije v Celju, pravkar smo bili na Martinovanju. Balinarska sekcija DU Vir je sodelovala na tekmah balinarjev v Kamniku in na Količevem. Kolesarji so bili na treh izletih, pešci pa se za zdaj še nismo zbrali, da bi šli na krajše izlete. Vendar upamo, da bo prihodnje leto tudi to uresničeno. Na žalost smo se morali za vedno posloviti od nekaterih članov s praporom in žalnimi svečami ter upravičencem tudi izplačali društveno posmrtnino. Tudi to je naše delo in pozornost do preminulih članov in žalujočih sorodnikov.

Največ časa pa smo namenili pripravi razstave v počastitev Dneva starejših, Tedna otroka in 700-letnice Vira. Z veseljem ugotavljamo, da so bili krajani Vira zelo pripravljeni sodelovati, za kar se jim iskreno zahvaljujemo, še prav posebno g. Hinkotu Modlicu in njegovi ženi g. Tončki. Na razstavi so sodelovali tudi: delovne organizacije/ Oljarne, Pekarna Vir/, gostinski obrati/ Jože Kovač Kločevo, Rajko Bajec Vir/, čebeljarji/g. Franc Grajzer in g. Dragoljub Mrdjenovič/, mesnice/g. Gustelj Žagar Vir/, šole /Dob, Rodica, Roje/ ter prodajalna sadja in zelenjave/g. Sadiku Fari ter član našega društva, ki že leta zbira zdravilne rastline, g. Jože Vodlan.

Skoraj vsi, ki smo jih k sodelovanju povabili, so se vabilu odzvali in pripravili res primerne ter vabljive razstavne mize. Zato in za vso pozornost se jim drugače kot z javno zahvalo v časopisu res ne moremo dovolj zahvaliti, ker z nami resnično dobro sodelujejo. Ob otvoritvi so pripravili skromen, a lep program učenci osnovnih šol Dob, Rodica in Roje ter pevci okteta TOSAMA in tako smo res slavnostno počastili vse tri jubileje, ki jim je bila razstava namenjena.

Otvoritev razstave in razstavo si je ogledal tudi g. Gobec, predsednik ZDUS Ljubljana. Z našim delom je bil zelo zadovoljen, še posebno je bil navdušen, ker tako lepo sodelujemo s krajani, KS Toma Brejca Vir, delovnimi organizacijami, obrtniki in šolami, ter nam zaželel pri našem delu še veliko takih in podobnih sodelovanj.

Dela imamo za letos še kar precej, saj nas čaka akcija koledarja, sodelovanje pri prometni varnosti otrok za pot v šolo in nazaj. Priprava rednega letnega občnega zbora in še veliko drugih, a nič manj pomembnih opravil. Naj se ob koncu vsem, ki nam pomagate pri našem delu, resnično iskreno zahvalim in izrečem željo, da bi tudi v prihodnjem letu tako uspešno sodelovali.

BETKA POTOČNIK

Obisk na Vipavskem in Krasu

Tudi letos smo v prvi polovici oktobra člani Krajevne organizacije ZB - Vir obiskali lepe kraje na Vipavskem in Krasu. Obiskali smo PRŠUTARNO Emona v Lokvah, kmečko turistično kmetijo v Tomaju, pokušali smo novo vinsko letino v pristni domači vinski kleti v vasi Goče. Za vse to gre zasluga organizatorju izleta tov. Pavletu Koplanu, predsedniku osn. org. ZB-Vir.

Zadovoljni z izletom smo se v večernih urah vrnili domov.

Tekst in foto: IVAN BOLHAR

Dragi Janez

Ko sem začel pisati tele vrstice tebi v slovo, Janez, se mi je zatresla roka; tista roka, s katero sem nič kolikokrat stiskal tvojo na vrhovih po končanih vzponih po vsem svetu. Tudi ob najinem zadnjem slovesu sva se rokovala. Ti si odhajal na Nuptse, jaz v Ameriko. Potem pa me je v Kanadi nenadoma doletela novica, ki je sprva kar nisem hotel verjeti: da si se ponesrečil na gori, ki sva jo skupaj občudovala leta 1990, ko smo se vračali z Everesta. Tako se je končala tvoja izjemno bogata življenjska pot.

Rodil si se leta 1961 v Tuhinjski dolini. Odraščal si ob trdem delu na kmetiji in se že kot otrok potikal po Tuhinjskem hribovju, ko si pasel živino. Skromno kmečko življenje ti je dalo vzgojo, kakršne je danes le še malokdo deležen. Prav vrline te vzgoje so ti potem v alpinizmu še kako koristile.

Kot štirinajstleten fant si leta 1975 prišel v Domžale. V tebi je bilo nakopičeno preveč energije, da bi lahko mirno sedel doma. Zgodaj si se začel ukvarjati s športom, najprej z nogometom. Bil si vratar na tekmi, na kateri je Tuhinj premagal Kamnik. Zatem si se lotil smučarskih skokov v Mostecu, sledila pa je kolesarska kariera pri Rogu (v dveh letih si odpeljal trideset tekem). V tem času si s prijatelji začel zahajati v hribe, ki so ti postajali vse bližji. Še preden si se včlanil v Alpinistični odsek, si opravil nekaj zimskih vzponov. Alpinistično šolo si začel obiskovati leta 1979 in že na prvih turah pokazal izjemno kondicijo ter zagnanost.

Vojaški rok si služil v Uroševcu na daljnem Kosovu. Ko te je obiskal prijatelj, nista sedla v kavarno, ampak sta odšla v hribe. Po vrnitvi domov si se alpinizma lotil z največjo vnemo.

Prvič sva se skupaj navezala 2. novembra 1981 pod južno steno Kogla. Ponovila sva Spominsko smer Ceneta Kramarja. Spominjam se, da si mi pravil, da je bil tudi Cene iz Tuhinja. Šlo nama je dobro, odlično sva se razumela, imela sva enake poglede na alpinizem in mnoge druge stvari, pa tudi enako zagnana sva bila in oba sva plezala s srcem: to naju je v skupni navezi držalo celih deset let. Plezanje naju je vedno bolj prevzemalo. O tem, kako vneta sva bila, mi je za vedno ostal v spominu tisti dan, ko sva ob hudem nalivu odšla plezat v Kamniške Alpe v »upanju«, da bo vreme tam lepše. Ker je tudi v Kamniški Bistrici deževalo, sva odšla še naprej pod steno Vežice, toda tudi tu je lilo kot iz škafa. Toda ker sva že bila pod steno, sva se odločila, da bova vseeno plezala, in v hudem dežju sva ponovila Perčičev steber. Plezanje naju je tako privlačilo, da naju je le redko katera stvar lahko odvrnila od njega. S takšnim poletom sva leta 1982 odšla s plezalno odpravo v ZDA. Čeprav sva imela skromno opremo, sva zmogla veliko zahtevnih vzponov in prav ti vzponi v granitu so nama bili dobra šola za poznejše podvige.

Drug pomemben, čeprav na videz neznaten dogodek, je bil, ko sva odšla v Trbiž kupovat plezalne copate. Prodajalec nama je dal poster Fitz Roya in midva sva že na poti domov načrtovala novo smer ter prvo odpravo v Patagonijo pod vzhodno steno Fitz Roya. Priprave na odpravo so bile več kot temeljite: devetnajst prvenstvenih smeri v dveh dneh skupaj z najinim učiteljem Frančkom Knezom - imenovali so nas trije muškatirji. Fizt Roy je bil le uvod našega plezanja v Patagoniji. Ko smo se vračali s prve odprave, smo se že odločili, da je naslednji cilj vzhodna stena Cerro Torreja. Vmes smo se - leta 1985 - udeležili še himalajske odprave na Yalung Kang, a se nato še istega leta vrnili v Patagonijo. 16. januarja 1986 smo stali na vrhu Cerro Torreja. Spominjam se tvojega navdušenja, Janez: od veselja si vriskal. To je bilo v Buenos Airesu, na poti domov, med spontano zabavo v slovenskem klubu Triglav, ko smo v zgodnjih jutranjih urah končali vsak v svojem hodniku. Bilo je veselo, Janez, znal si se zabavati in veseliti uspeha, kajti natanko si vedel, koliko truda, volje in treninga je potrebno za vsak težji vzpon, zato je bilo tvoje veselje in proslavljanje povsem upravičeno.

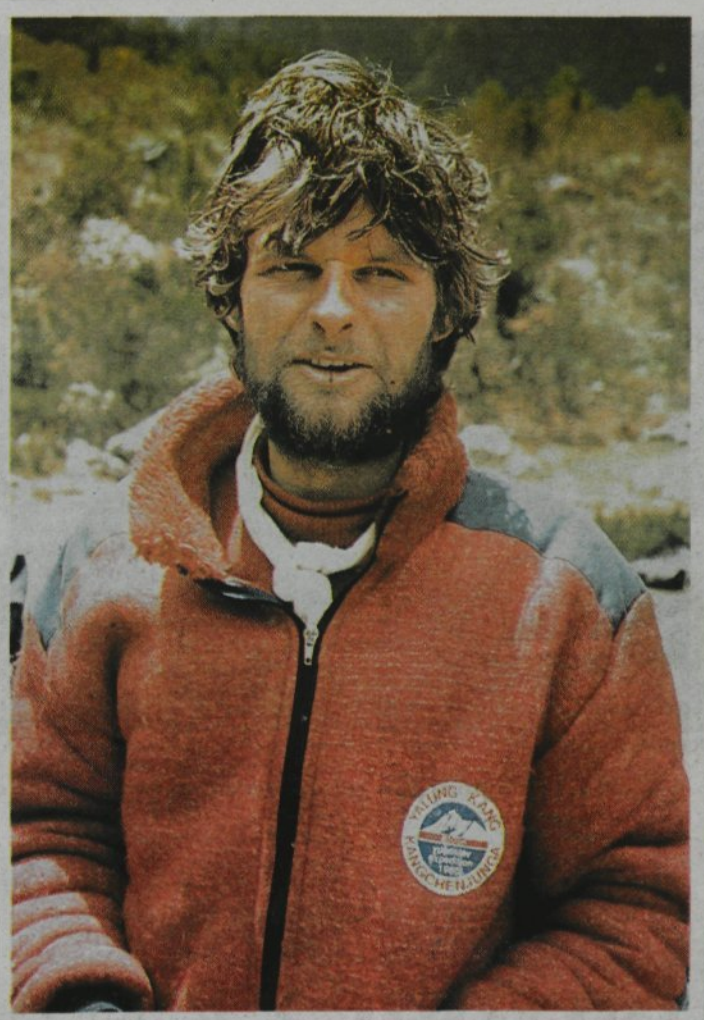

Istega leta smo bili trije mušketirji znova v Patagoniji. Hitro smo premagali Torre Eger in opravili tretji pristop na to goro. Nato pa sva se leta 1988 sama znašla pod mogočno južno steno Cerro Torreja. Američani, ki sva jih srečavala v baznem taboru, so naju spraševali, kako močan daljnogled imava za iskanje prehodov, in midva sva jim na njihovo začudenje odgovarjala, da plezava kar »na oko«. Vsi so bili prepričani, da bova odnehala, nama pa je uspelo po treh mesecih preplezati mogočno 1200 m visoko steno in opraviti vzpon, ki so ga občudovali po vsem svetu.

Sledila je odprava v zahodno steno Bhagirathija III. Po petih dneh plezanja v alpskem stilu je bil najin napor poplačan z uspehom; 7. septembra 1990 ob 9. uri dopoldne sva stala na vrhu. Ni bilo časa za veselje, ob izjemno slabem vremenu sva začela sestopati po popolnoma neznanem terenu. Pozno zvečer sva se vrnila na planino Nan Dan Ban, od koder sva pred sedmimi dnevi odšla plezat. To je bila najina največja in najbolj drzna pustolovščina.

Takoj po tej odpravi sva odšla pod Everest. Prvotno smo imeli v načrtu prečenje Everesta, a se je ekipa kmalu odločila za navaden pristop. Stopil si na vrh najvišje gore na svetu; nikoli ne bom pozabil, kako sva se veselila tvojega uspeha in kako sva se v Namče Bazarju napila »do konca«.

Dragi Janez! Deset let sva preživela skupaj v stenah doma in po svetu, delila sva si dobro in slabo, drug drugega sva poznala do obisti in vse, kar sva počela, sva počela temeljito, pa naj je šlo za barvanje dimnikov, treniranje, plezanje ali veseljačenje. Pokojni Stane Belak-Šrauf je nekoč dejal, da se takšne naveze rodijo vsakih sto let. Zame je bila posebna sreča, da sva se našla in po svojih najboljših močeh počela tisto, kar nama je bilo dano.

Najine alpinistične poti so se po tej odpravi razšle, a še vedno sva ostala velika prijatelja. Ponovno si odšel v Patagonijo in s prijatelji splezal še eno novo smer v južni steni Cerro Torreja. Dvakrat si plezal v zahtevnih smereh El Capitana. Bil si vsestranski alpinist: v ledenem plezanju ti ni bil nihče kos.

Dragi Janez, pripadal si generaciji alpinistov, ki je naredila največ pri uveljavitvi slovenskega alpinizma v svetu. Kljub temu da vrhunski alpinizem zahteva ogromno časa, si si ga vedno vzel tudi za svojo družino, za ženo Ireno, za otroka in za prijatelje. Družina ti je bila izredno pomembna; ob vsem delu si zanjo sezidal hišo. Toda v vsem svojem izjemnem življenju si zgradil mnogo več, kot le takšno hišo. Zato verjamem, da se po drznem vzponu na Nauptse nisi ponesrečil, ampak si, ko si že bil tako visoko, preprosto odšel še više, v nebesa. Nebesa si si tudi zaslužil.

Ko je slovenski pesnik pisal balado o iskanju nesmrtnosti, v njej modri mož turškemu sultanu odkrije, na kakšen način je mogoče doseči nesmrtnost. Takole mu pravi: »V delih svojih sam boš živel večno.« Dragi Janez, s svojimi deli si postal legenda ne le slovenskega, ampak tudi svetovnega alpinizma. Ljudi, kakršen si bil, se ni veliko rodilo in še manj se jih bo. O tem, kaj je izgubila s teboj tvoja družina in tvoji prijatelji, zgovorno priča naša globoka žalost in bolečina. Tudi Slovenija je izgubila človeka, ki bi mu lahko že za življenja postavila spomenik, saj si ga ti s svojimi uspehi postavljal njej. Tvoje življenje in delo je lahko - in tudi bo - zgled mnogim mladim rodovom.

Dragi Janez. Vse, kar ni večno, se spreminja. Ti pa boš v meni ostal takšen, kot sem te poznal v teh dvajsetih letih najinega velikega prijateljstva. Vem, da si v nebesih, Janez, toda hudo mi je, ker tvojim bližnjim ne morem dati nobene tolažbe. Lahko le v svojem imenu ter v imenu vseh alpinistov in prijateljev sporočim tvoji Ireni in vsem domačim, da smo te imeli radi.

SILVO KARO

Tragično umrli alpinist Janez Jeglič

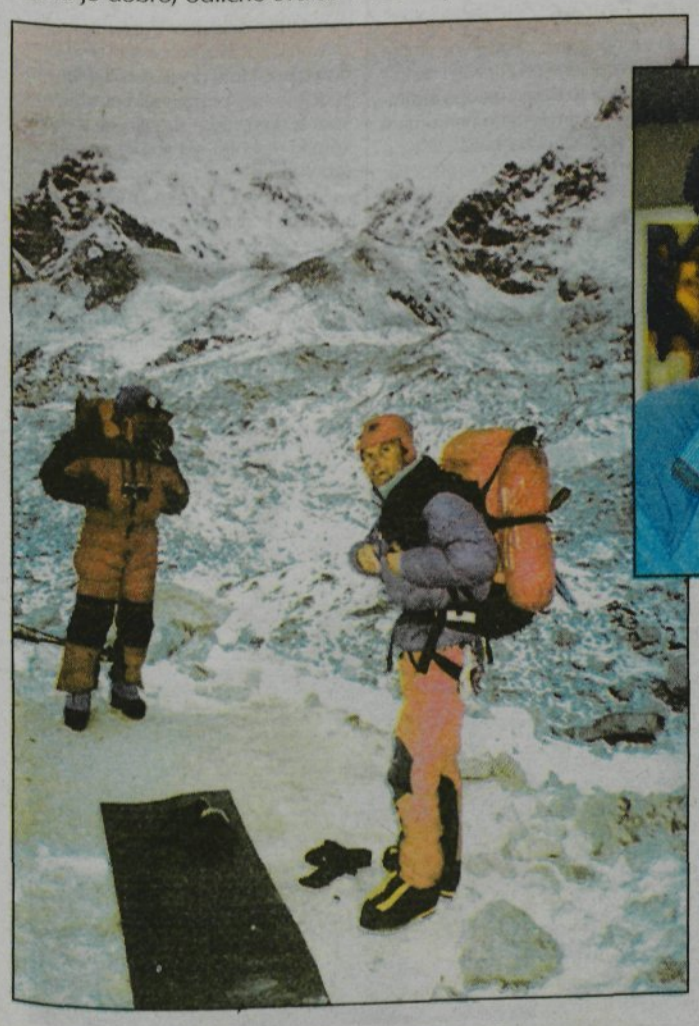

Tomaž Humar in Janez Jeglič pred vstopom v usodno steno

Janez Jeglič-Johan nepozabno zapisan v zgodovini našega alpinizma

31. 10. 1997 se je na viharnem vrhu Nuptseja končala življenjska pot Janeza Jegliča-Johana iz Domžal. Johan, ki se je rodil 18. 5. 1961, se je s plezanjem začel ukvarjati leta 1978, vendar takrat še na lastno pest, brez potrebnega znanja in izkušenj. Leta 1979 se je vpisal v alpinistično šolo pri AO Domžale, kmalu po končani alpinistični šoli pa je moral v vojsko v Uroševac na Kosovu. Po vrnitvi se je z dušo in telesom zapisal alpinizmu. Že v prvem letu je opravil 43 vzponov, kar je bilo za tiste čase veliko, že naslednje leto pa je v svoj plezalski dnevnik vpisal že 145 vzponov, in to vseh težavnostnih stopenj - od enke do devetke. Kot perspektiven alpinist se je namreč leta 1982 uvrstil v moštvo alpinistične odprave v Colorado v ZDA. Tam je s Silvom Karom, med drugim v stenah Hudičevega stolpa preplezal prvo smer IX-težavnostne stopnje za takratno Jugoslavijo in seveda tudi Slovenijo. Člani odrave, v kateri je bil tudi JANKO HUMAR iz AO TOLMIN, iz domžalskega AO pa še Roman Cerar, so takrat v ZDA preplezali še več smeri VII. in VIII. težavnostne stopnje, kar je bilo za naše razmere nekaj izrednega.

Doma je Janez s soplezalci, največkrat Silvom Karom in Frančkom Knezom preplezal celo vrsto izjemno težavnih prvenstvenih smeri, med drugim tudi prvo prvenstveno smer VIII. težavnostne stopnje pri nas - Ključ sreče v Sfingi v Triglavu. Ponovil je praktično vse najzahtevnejše smeri v naših stenah, marsikatero tudi pozimi ali pa kar sam. Na splošno je skoraj tretjino svojih vzponov opravil sam.

Po uspehu v ZDA so se Johan, Silvo in Franček Knez leta 1983 prvič napotili v Patagonijo na jugu Južne Amerike. V mogočni granitni steni Fitz Roya so preplezali drzno prvenstveno smer, ki je pritegnila pozornost mednarodne alpinistične javnosti. Dve leti kasneje, leta 1985 se je Janez, kot član državne odprave udeležil vzpona na Jalung Kang, vendar mu klasičen odpravarski sistem ni ugajal, zato se je kasneje raje udeleževal manjših, »žepnih« odprav, ki jih je pripravljal s prijatelji. Še istega leta je skupaj s Slavkom Svetičičem in Silvom Karom opravil 2 ponovitve znane smeri Rolling Stones v Grandes Jorasses. Konec leta 1985 in začetku leta 1986 je bil član zmagovite naveze po prvenstveni smeri v vzhodni steni Cerro Torreja, sledil je Torre Eger (1986), nato spet Cerro Torre in njegova južna stena (1987/88) s Silvom. Dve leti pozneje, leta 1990 je s Silvom najprej preplezal zahodno steno Bagiratija III, takoj za tem pa se je po normalni smeri povzpel še, kot prvi Domžalčan na Everest. V istem letu je preplezal tudi svojo prvo smer X. težavnostne stopnje v kopni skali. V obdobju enega leta še nobenemu drugemu alpinistu ni uspelo opraviti takšnih podvigov na različnih področjih alpinističnega delovanja - v kopni skali, v visoki tehnično skrajno zahtevni steni in na najvišjem vrhu sveta.

Ob tem se je Johan udeleževal tudi hitrostnih tekmovanj v plezanju v ledu, ki jih vsako leto pripravijo v Bohinju. Osvojil je tri zaporedne zmage, zadnji dve leti pa se je udeleževal tudi tekem v hitrostnem plezanju v ledu v Courchevelu v Franciji. Letos je bil prvi v vseh disciplinah, lani, ko je tam nastopil prvič, pa je bil prvi le v hitrostnem plezanju.

Med bogato bero njegovih vzponov v tujini je treba še zlasti omeniti njegov solo vzpon po vodniški smeri v vzhodni steni Materhorna, njegove vzpone po ledenih smereh na Škotskem in vzpone v ameriških plezališčih, predvsem v Yosemitih. Leta 1993 je v El Capitanu, v eni najbolj znanih sten v ZDA z Mihom Praprotnikom preplezal smer Jolly Roger, leta 1993/94 je skupaj z Mihom Praprotnikom in Markom Lukičem preplezal še eno novo smer v J. steni Cerro Torreja, leta 1995 zahtevno smer Sea of Dreams (VI, 5, 9, A5).

Poleg tega je bil Johan vrsto let načelnik AO Domžale, za svoje plezalske podvige pa je prejel tudi številna priznanja. Med drugim je prejel Bloudkovo nagrado, naziv najuspešnejšega alpinista leta v Sloveniji, naziv najboljšega športnika v občini Domžale, za film o plezanju v Patagoniji pa sta s Silvom Karom na festivalu gorniškega filma v Trentu osvojila tudi najvišje priznanje festivala Srebrni encijan.

MIRO ŠTEBE

Za Janeza Jegliča - Johana

Za vse tiste, ki bi radi namesto cvetja darovali denar, je Planinsko društvo Domžale odprlo posebno branilno knjižico. Zbrani denar bomo v celoti namenili družinici Janeza Jegliča-Johana. Žiro račun smo odprli pri LB - Banka Domžale. Račun banke: 50120-620-00149-300, račun knjižice 129135/50.

Hvala.

G. Alojz Stražar, predsednik Zveze kulturnih organizacij Domžale, je pevcem izročil grafike umetnika Janeza Boljke.

Iskrenim čestitkam in najboljšim željam Oktetu bratov Pirnat ob njihovi štiridesetletnici se je v imenu ZKO Slovenije pridružil g. Tomaž Tozon.

V imenu Občine Domžale je Oktetu bratov Pirnat čestital podžupan Simon Mavsar. (Foto: ACO MAJHENIČ)

Nečaki Urška Pavli, Marija Trampuš, Miha in Roman Pirnat so dokazali, »da jabolko ne pade daleč od drevesa.«

40 LET OKTETA BRATOV PIRNAT

Iskreno petje je bližnjica k sreči

Prepolna dvorana Matije Tomca v obnovljenem Kulturnem domu Domžale je bila v soboto, 8. novembra 1997 najmanj enkrat premajhna za številne ljubitelje petja Okteta bratov Pirnat, ki smo se zbrali, da bi skupaj z oktetom praznovali štirideset let skupnega prepevanja glasbene skupine, kakršne najbrž tudi v svetu ni para. Bratom Pirnat je bila namreč z življenjem dana tudi ljubezen do petja in glasovi, ki se že štiri desetletja zlivajo v celoto, v veselje in srečo njim, predvsem pa vsem njihovim ljubiteljem in občudovalcem.

Od blizu in daleč smo prišli in pripeljala nas je želja, da skupaj z njimi doživimo večer - z ljubeznijo nam podarjen. Vsaka pesem, predvsem pa njihova, je ena sama ljubezen, v mladosti kipeča, s hrepenenjem v srcu; umirjena in poglobljena skozi preizkušnje zrelih let; preudarnejših korakov in sivih las, sta ob začetku prelepega večera povedala napovedovalca Janez Dolinar in Betka Šuhel (vezno besedilo je napisala ga. Helena Giaccomeli) in skupaj z nami oživela čas pred štirimi desetletji, ko so se Pirnatovi bratje iz Jarš; Nejko, Miha, Janez Ljubo, Tone, Srečo, Peter in Lojze ter kasneje nečak Pavle, ki je stopil v oktet po smrti svojega očeta in njihovega brata Pavleta, povezali v Oktet bratov Pirnat.

V večerih pod vaško lipo, ali pred domačo hišo, ki je na odru zaživela pod spretnimi rokami slikarja Jože Napotnika, so bratom Pirnat vrele iz grl in src spevne slovenske pesmi, ki so jih prepevali mati Matilda in oče Jernej, da so zastajali koraki mimoidočih in se odpirala okna bližnjih hiš. Petje je bilo kruh in sol njihovega časa, bilo je luč v temnih težkih časih pregnanstva in trpljenja v taboriščih in bilo je trdna vez bratovskih korenin, ki je preko kvarteta (1949. leta); seksteta (1952. leta) postalo leta 1957 oktet. Vmes so bile številne vaje, bili so nastopi, priznanja in pohvale, nagrade ter solze sreče in veselja, bili so hvaležni poslušalci in zadovoljne strokovne komisije. Bilo pa je tudi srečanje z zvestim poslušanjem in prijateljem Pirnatovih fantov župnikom, profesorjem glasbe in skladateljem Matijo Tomcem, ta je o Oktetu Bratov Pirnat zapisal: »Njihovo izvajanje je poslušalcu, naj je bolj ali manj izobražen, v pravi užitek.«

Pevska pot bratov Pirnat je bila tlakovana z nepreštetimi nastopi, ki so dajali vedno nove izkušnje. Te so jih vodile na vrh kakovostne lestvice, pri tem pa sta jim pomagala tenkočutno glasbeno uho in strokovna umetniška roka g. Toneta Juvana, glasbenega pedagoga, z njegovo pomočjo so izboljšali tehniko vokalnega petja in širili izbor pesmi. V program nastopov so uvrščali zahtevnejše pesmi, poleg narodnih tudi umetne skladbe domačih, tujih in renesančnih avtorjev, še posebej radi so zapeli spevne, z rahlo otožnostjo zastrte pesmi koroškega rojaka Pavla Kernjaka.

Vse bogastvo štiridesetletnega prepevanja so predstavili tudi na slovesnem večeru, ki ga je skupaj z njimi pripravila Zveza kulturnih organizacij Domžale. Vsi poslušalci pa smo ob nastopih njihovih nečakov in vnukov lahko pritrdili besedam g. Tomaža Tozona, ko je slavljencem čestital v imenu Zveze kulturnih organizacij Slovenije, da jabolka niso padla daleč od drevesa. V imenu Občine Domžale je pevcem čestital podžupan Simon Mavsar, z izbranimi besedami je čestital slavljencem in se jim zahvalil za njihov velik prispevek k glasbenemu življenju občine, hkrati pa ponovil županjino voščilo, natisnjeno v vabilu: »Sreča je, da imamo Oktet bratov Pirnat, in naše veselje bo, če bodo še dolgo prepevali in navduševali svoje poslušalce z ubranim in kvalitetnim petjem.«

V prvem delu koncerta so se pevci predstavili s pesmimi J. Gallusa Petelina, Ivanova, M. Tomca, I. Ipavca, P. Kernjaka, K. Mašeka ter koroško ljudsko; zaploskali smo njihovim nečakom. Iz družin Pirnatovih fantov, ki so prežete z ljubeznijo do glasbe in petja, katera ustvarja trden most in povezuje generacije v spoštovanju in razumevanju njihovih različnosti, so se predstavili: sopranistka Urška Pavli, ki je tudi pripravila kvartet, altistka Marija, tenorist Miha Pirnat in basist Roman Pirnat. Po dveh narodnih smo prisluhnili še dvema zabavnima melodijama, pri njih sta se jima pridružila pianist Tomaž Pirnat, za ritem pa je s tolkali poskrbel Lojze Pirnat. Najmlajšo generacijo - vnukov sta predstavila flavtistka Jerca Pavli ter pianist Luka Pirnat, spoznali pa smo tudi druge vnuke, ki so del nastopa svojih dedkov najavili s pesmijo Naša četica koraka. Drugi del koncerta je bil predstavitev zakladnice slovenskih ljudskih pesmi, prepoznaven zvok Okteta bratov Pirnat pa sta požlahtnili sopranistka Urška Pavli in altistka Marija Trampuš, vse pesmi je priredil g. Janez Močnik. Ko je izvenela Prelovčeva Ženka mi v goste gre, so ob glasnem aplavzu na oder vsuli številni gostje, ki so želeli čestitati slavljencem ter se jim zahvaliti za iskreno prijateljstvo, za dobro sodelovanje pa tudi za veselje, da skupaj z njimi delijo njihovo srečo ob visokem jubileju. Med njimi sta bila tudi ga. Draga Jeretina-Anžin in g. Lojze Stražar, čestitala sta jim v imenu Zveze kulturnih organizacij Domžale ter jim izročila grafike kiparja in grafika Janeza Boljke. Čestital jim je tudi g. Marjan Ručigaj, predsednik Sveta KS Jarše-Rodica in pevcem izročil umetniško sliko. Pevci pa so se s spominskim krožnikom tudi sami zahvalili vsem, ki so jim pomagali uresničiti projekt.

S tem pa prijetnega večera še ni bilo konec. Po dveh dodatkih smo se s pesmijo Glej, glej, kak mimo gre... vrnili na začetek 40 let trajajoče pevske poti, polne čudovitih melodij in spominov, saj so se zapisali v srca, polne prijateljskih vezi, ki so se spletle ob glasbenih srečanjih. Želimo si, da bi Oktet bratov Pirnat še dolgo razveseljeval vse ljubitelje njihovih pesmi.

Ob svoji štiridesetletnici je Oktet bratov Pirnat izdal tudi zgoščenko, na kateri je 23 pesmi v njihovi izvedbi, vse prijatelje okteta in ljubitelje njihovih pesmi pa še enkrat obveščamo, da o življenjski poti bratov Pirnat lahko berete v knjigi dr. Velimira Vulikiča z naslovom OKTET BRATOV PIRNAT.

VERA VOJSKA

__Oktet bratov Pirnat__ se za pomoč pri izvedbi jubilejnega projekta ob svoji štiridesetletnici iskreno zahvaljuje naslednjim sponzorjem: Občina Domžale, Ljubljanska banka Domžale, Factor banka d. d., SAM d. o. o., Prelog, Avto center Lovše, Krekova banka d. d., Zavarovalnica Triglav, SKB Banka d. d. Domžale, Tosama, Stanovanjsko komunalno podjetje Domžale, AS Domžale, servis in trgovina d. o. o., Gostišče Kovač Količevo, Medic center dr. Pirnat, Ljubljana, Usnjarna Grčar J., Dragomelj, Termit Domžale, Hranilno kreditna služba, Rado Pižem Avtoservis, Cvetličarna Omers, Restavracija Repovž, Fotostudio Aco Majhenič, Štekar vinarstvo turizem, Snežatno v Goriških brdih.

Najlepša hvala tudi sponzorjem zgoščenke: Dream STUDIO Krt, Strajne, Herle M&V, Trzin, Dobrave 3, SKB AURUM d. o. o. Ljubljana, Slovenska 66/58, Pučko, cementni izdelki d. o. o. Vrba, Lukovica, Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale p. o. in Žaga, Zg. Jarše.

Iskrena hvala tudi vsem drugim, ki ste nam kakorkoli pomagali!

Srečanje mladih domžalske dekanije

V soboto, 8. novemba, je od 10. do 15. ure potekalo srečanje mladih domžalske dekanije. Tokrat so se zbrali v župnišču v Jaršah, kajti gostitelja sta bila Župnija Jarše in jarški župnik, g. Janez Kvaternik. Srečanje je bilo sestavljeno iz dveh delov. Prvi del je bil namenjen predavanju in razgovoru o mladih, njihovem času in problemih, s katerimi se srečujejo, drugi del pa je bil športno obarvan. Udeleženci so se pomerili v tekmovanju med župnijami v košarki, odbojki in badmintonu.

Po uvodnem nagovoru domžalskega kaplana je gost prvega dela, diakon Jože Gregorič, doma iz Spodnjega Logatca, prisotne najprej seznanil s svojo življenjsko potjo. Tako smo lahko izvedeli, da je že zelo zgodaj (v 2. razredu osnovne šole) začutil klic po duhovniškem življenju. Po končani gimnaziji se je posvetil delu z mladimi. Obiskoval je mlade po zaporih za mladoletnike ter jim pomagal poiskati pravo pot za vrnitev v normalno družbo. Pri tem svojem delu je spoznal, kako pomembno je, da se zgodi most zaupanja med prestopnikom in prevzgojiteljem. Opisal je nekaj svojih doživetij, kako so ga ti mladoletni prestopniki testirali, ali mu lahko zaupajo, ali se mu lahko odprejo. Pri tem je opozoril, da obstaja velika razlika v načinih prevzgoje. Pri klasičnih načinih je odstotek uspeha zelo nizek, pri salezijanskem načinu pa se ta odstotek vrti okrog 75%. Seveda pa takšno delo zahteva celega človeka. Ni dovolj, da je prevzgojitelj s prestopnikom samo tistih 8 ur, kolikor traja služba, salezijanski način prevzgoje zahteva dobesedno 24 urno pripravljenost in delo prevzgojitelja. Zaradi tega je tudi odstotek uspešnosti precej velik.

V nadaljevanju se je dotaknil še ene izredno pereče problematike mladih - to je droga. Obstajajo sicer znanstvene klasifikacije drog na mehke in trde, vendar se on s tem ne strinja. Droga je droga, pa naj bo to marihuana (to sedaj kot posledico liberalizacije pri nas skušajo celo legalizirati) ali heroin. Ne smemo si zatiskati oči pred drogami, saj je prisotna skoraj povsod okrog nas. In zanimivo, na podeželju skoraj nič manj kot v mestih (gledano procentualno). Mladi pogosto pridejo v stik z drogami že v osnovnih šolah, kjer jih lokalni prodajalci (dealerji) prepričujejo, da jim bo potem laže, da bodo problemi, ki jih imajo v šoli ali doma, laže rešljivi itd. Drogo prodajajo in uporabljajo v šolah po straniščih, pred šolskimi objekti ter na krajih, kjer se srečuje veliko mladih (disco klubi, na raznih rave party zabavah itd.) Diakon Jože Gregorič je opozoril tudi na velik vpliv glasbe in drog - npr. znana je povezava glasbe z drogami (predvsem sintetičnimi - ecstasy), ki jih mladi jemljejo na raznih rave in house zabavah. Droge tudi precej stanejo. Ko se mlad človek navadi na drogo, denarja pa seveda nima, je nekako logična posledica, da se prične ukvarjati s kriminalnimi dejanji (kraje zlatnine in denarja doma, vlomi v kioske in trgovine itd.). Pri tem je omenil tudi prostitucijo. Kajti najpogostejši način za fante, da pridejo do denarja, je po statistikah vlom v trgovine, dekleta (tudi 12-letne punčke) pa najlažje za odmerek droge zaslužijo s prostitucijo. Opozoril je še na dejstvo, da veliko mladih, tudi tistih, katerih starši so sicer dobro situirani in si morebiti niti v sanjah ne predstavljajo, da bi njihov otrok sploh kdaj stopil v stik z drogo, prve odmerke jemlje čisto iz radovednosti. Ker pa mlad človek nima toliko psihične moči in potrebne trezne presoje, da bi znal oceniti, kdaj je meja dosežena oz. presežena, gre zadeva vedno globje in globje. Velik problem pa nastane kasneje, ko je kakšnega mladega človeka nekako potrebno spraviti nazaj v normalno življenje. Pri tem je potrebno popolno sodelovanje staršev, kajti brez tega ne gre. Izredno težko je potem tudi poiskati službo za ozdravljenega narkomana. Pečat bivšega narkomana se tako zaradi neumnosti, radovednosti, slabe družbe, nezdravega načina življenja in slabe psihične moči v mladosti zadrži celo življenje. Zaradi tega si je predvsem potrebno prizadevati, da do tega ne bo prihajalo. Da bodo mladi iskali drugačne vrednote, da se ne bodo prepuščali liberalni miselnosti in brezdelju. Zaradi tega je tako pomembno biti kristjan in živeti ter delati tako. Kajti krščanstvo nikakor ni samo sebi namen. Pri tem cerkveni predstavniki oz. duhovniki lahko naredijo marsikaj koristnega. Zato je potrebno pritegniti čim več mladih in jim ponuditi drugačno, boljšo možnost od drog in rave ali house glasbe. Mladina naj se ukvarja s športom, kulturo in zdravo živi. Tudi zabava seveda mora biti, vendar v okviru normalnih meja in ne s popivanjem. Zabavati se da, tudi če nisi pijan. Droge in druge produkte liberalno mislečega sveta pa naj mladina že v kali zavrača. Kajti ko umremo, s seboj ne bomo odnesli nobene materialne dobrine, nobene hiše, dragega avtomobila ali kaj podobnega. Takrat bomo pred najsvetejšim samo mi sami, s svojimi dobrimi in slabimi deli in samo od nas je odvisna naša nadaljnja usoda.

Diakon Jože Gregorič je v nadaljevanju tudi pojasnil, zakaj se ne strinja s sedanjimi prijemi pri zdravitvi narkomanov, kakor to delajo uradne institucije (namesto droge tako narkomani lahko na podlagi posebnega zdravniškega potrdila v lekarnih kupujejo metadon). Če se s trde droge preide na mehko, nismo naredili nič. Potreben je oster rez, popolna prekinitev jemanja drog, popolna sprememba okolja (tudi države, če ne gre drugače), da je zdravljenje učinkovito. Sam je precej delal tudi z mladimi narkomani in ima bogate izkušnje s tem. Pri tem se je javno vprašal: Kdaj bomo v Sloveniji doživeli javno upepelitev oz. uničenje drog, ki jih naša policija zapleni v raznih racijah. To je drugje po svetu v navadi, pri nas očitno še ne. In dokler bo na vladi liberalna demokracija, tega verjetno ne bomo dočakali.

Mlade moramo pripraviti na življenje, da bodo pravočasno znali ločiti med dobrim in zlim, med uspešno in neuspešno potjo, ki si jo bodo začrtali. Tudi takšna srečanja, kot je to srečanje mladih domžalske dekanije, so sicer majhen, a pomemben del mozaika izgradnje mladega človeka v odraslo osebo. Pri tem ima velik pomen tako družinska vzgoja (kajti tega v šolah enostavno še ni moč pričakovati) kot tudi aktivno krščansko življenje, druženje mladih na duhovnih vajah in delovanje ter življenje po krščanskih vrednotah in v športnih igrah. Tako smo uspešno zaključili srečanje mladih domžalske dekanije. V igranju in poznavanju košarkarskih veščin se je izredno izkazal tudi domžalski kaplan. To je očitno tudi pripomoglo predstavnikom iz domžalske župnije, da so bili v košarki najboljši, saj so premagali vse druge ekipe.

In kaj lahko zapišem za konec. Tudi na mene je diakon Jože Gregorič naredil izjemen vtis in vsi skupaj si lahko le še želimo, da se bodo takšna srečanja mladih v bližnji prihodnosti še ponovila. Vsem, ki se tega srečanja niso udeležili, je lahko žal, zato naj nikar ne zamudijo naslednjega.

FOTO IN TEKST: JANEZ STIBRIČ

V košarki so bili mladi predstavniki iz Domžal najboljši

Domžalski kaplan in diakon Jože Gregorič med predavanjem

NISSAN
Pižem
Mehanika, kleparstvo, ličarstvo, prodaja avtomobilov in rezervnih delov
servis Pižem Rado s.p. Mala Loke 15, 1230 Domžale tel.: 061/ 161 21 64, fax: 061 373 151
Salon Domžale, Ljubljanska c. 111, tel.: 061/ 714 812

NOVE INVESTICIJE NA KOMUNALNEM PODROČJU

Preserje, Homec, Dob, Trzin

Čeprav je deževno, pa ne preveč mrzlo jesensko vreme, nam omogoča, da se komunalne investicije realizirajo v skladu s sprejetim proračunom. Tudi za tokratno številko Slamnika sva se z g. Primožem Tonklijem z Oddelka za javne gospodarske službe Občine Domžale napotila po občini in za vas zabeležila nekatere investicije.

Takole so potekala zaključna dela pri rekonstrukciji in preplastitvi hodnika za pešce ob Kamniški cesti v Preserjah.

Takole se vije novoasfaltirana cesta na Homški hrib.

Luči semaforja v križišču magistralne ceste Ljubljana - Maribor in Obrtno industrijske cone Trzin so končno zagorele. Upamo, da resnično pomeni pripravo na začetek rekonstrukcije magistralke v štiripasovnico.

Končno je asfaltno prevleko dobila tudi osrednja dobska ulica, ki iz starega dela kraja pelje v novo naselje. Župančičeva ulica je bila zadnja, za katere modernizacijo so del finančnih sredstev zagotovili krajani novega dela Doba s samoprispevkom.

Tekst: V. VOJSKA, foto: P. TONKLI

Ob magistralni cesti v starem delu Trzina poteka gradnja vodovodnega omrežja.

Iz arhiva komunalnega nadzornika

Se bo podrla, ali se ne bo podrla tale lesena baraka, ki naj bi bila drvarnica, se sprašujejo mimoidoči pešci in se sprašujejo, do kdaj bo objekt, ki ni v okras, vzdržal.

Kljub dvema kontejnerjema, ki odprta čakata na smeti, je teh povsod okoli njiju polno. Komu v čast in okras? Da ne boste ugibali kje - fotografija je s Kidričeve ulice v Trzinu.

Obnovljena mrliška vežica na Sv. Trojici

Na dan vseh vernih rajnih, v nedeljo, 2. novembra, je dobski župnik Vlado Pečnik v spremstvu kaplana Jožeta Tomšiča in udeležbi vernikov, ki so se pred tem udeležili molitev za svoje rajne, blagoslovil obnovljeno mrliško vežico na Sv. Trojici. Projekt za obnovo je že leta 1995 naredil g. Franc Pezdirc iz Rov. Letos spomladi pa smo se krajani soseske Sv. Trojice odločili, da ob finančni pomoči KS Dob pričnemo z deli. Da je objekt obnovljen v prvotnem stilu, so bila potrebna precej zahtevna dela. Poleg obrtniških del so krajani opravili še 572 prostovoljnih delovnih ur in 12 voženj gradbenega materiala. Gospodinje pa so za delavce pripravljale jedačo in pijačo. Na novo pa je bila potrebna tudi elektrifikacija, ker jo poprej še ni bilo.

Posebej pa velja pohvaliti vaščane naselij Kokošnje in Zalog pod Sv. Trojico, ki so radi priskočili na pomoč, da smo skupaj rešili ta objekt pred propadom. Pa čeprav ga potrebuje človek samo enkrat v življenju.

FRANC RAVNIKAR

Novo v našem mestu

Zavod za naravno in kulturno dediščino iz Kranja je preveril stanje vseh spomenikov in spominskih obeležij in pripravil program obnove najbolj poškodovanih. Eden izmed teh je bil tudi tale spomenik NOB v centru mesta. Delavci so se takole lotili njegove prenove.

V pripravah na novo avtobusno postajo smo polepšali tudi staro: dobila je novo mestno uro in še dve svetilki.

POTOPIS III. DEL

Kalifornija in zlati ameriški zahod

V prejšnjem nadaljevanju ste lahko izvedeli nekaj podrobnosti o ameriški zvezni državi Kaliforniji. Pomudimo se še malo v Los Angelesu, nato pa sledite mojemu popotovanju proti slovitemu velikemu krogu (The Grand Circle). Med drugim ta krog obsega tudi tako svetovno znane narodne parke, kot so Veliki Kanjon (Grand Canyon), Bryce Canyon in Zion Park. Ti narodni parki so v Arizoni in Utahu. Ker pa je bilo dokaj blizu tudi mesto Las Vegas v državi Nevada, se nikakor nisem mogel odreči obisku te svetovne igralniške meke.

Senca pod kaktusom z imenom The Jashua Tree v kalifornijski puščavi me je kar prijetno ohladila, saj je vroče puščavsko sonce kar žgalo in žgalo.

Nekaj podatkov o Los Angelesu

Los Angeles je pravo velemesto. Kdo bi si takrat, v poznem 18. stoletju, ko so Španski kolonialci pričeli množično naseljevati to področje in iztrebljati prvotne naseljence (Indijance iz plemen Navajo, Šošoni in Apači) mislil, da bo sedaj, na pragu 3. tisočletja, v tem mestu, na območju, velikem skoraj kot 1/2 Slovenije, prebivalo kar 9,5 milijona prebivalcev. Od tega 37% belcev, 10% črncev, 11,5% Azijcev, 41% latinskoameriških prebivalcev (Špancev, Mehikancev itd.) in približno 0,3% potomcev nekdanjih ameriških Indijancev. Po zadnjem popisu prebivalstva 10. februarja 1997 leta je bilo v Los Angelesu 3,7 mio. ljudi z volilno pravico.

Klima v L. A. je za nas, Evropejce, ki smo navajeni letnih časov, dokaj nenavadna. Tudi pozimi se živo srebro v povprečju namreč ne spusti pod 18° C, tako da letnih časov tu sploh ne poznajo. Kdor pa nikakor ne more brez smučanja, lahko na bližnjih gorah poišče tudi tovrstno zabavo. Nasploh je Los Angeles eden redkih krajev na Zemlji, kjer človek lahko zjutraj smuča, popoldne pa se odpravi na surfanje v sicer ne preveč topel Tihi ocean (njegova povprečna letna temperatura je okoli 20° C). O poletjih pa ne bi govoril, saj si jih lahko ogledate v nanizanki Obalna straža in njej podobnim. Kdor si torej želi sonca (povprečno je 329 sončnih dni na leto), lepih plaž (in deklet) ter velikih valov, ki neprestano butajo ob *pacifiško mivkasto obalo, je za njega Los* Angeles idealen počitniški kraj.

Lenarjenje na plaži si lahko polepšate s poslušanjem ene od številnih radijskih postaj, kar preko 60 jih oddaja v Los Angelesu (npr. na frekvenci FM 95.5 MHz - postaja KLOS predvaja popularno rock glasbo, ravno tako podobno glasbo lahko slišite na postaji KQLZ - 100,3 MHz in KROQ - 106,7 Mhz). Pop glasbo predvaja najbolj poznani radio KIIS na frekvenci 102,7 MHz, stari rock 60 let pa lahko slišite na KODJ - 93,1 MHz in KRTH - 101,1 MHz. Tudi s časopisi ni težav, saj jih kar nekaj izhaja vsakodnevno (najbolj poznan je verjetno **L. A. Today**), izhajata pa še dva brezplačna tednika, namenjena (tudi) turistom - **L. A. Weekly** in **New Times.** Večina podjetij, pa tudi trgovin, bank in poštnih uradov je odprtih med tednom od 9. do 17. ure. Znamka za razglednico stane 50 centov, za pismo 60 centov. Pošta potuje do Slovenije okoli 10 - 15 dni. V trgovinah se na ceno artikla doda še davek (sales tax), ki v Kaliforniji znaša 7,5% od cene artikla. Razdalje se merijo v miljah (1 milja je 1,6 km), tudi hitrost se meri v miljah. Na avtocestah je omejena v večini primerov na 75 milj (120 km/h). Ko točite bencin, vam podatek ne kaže točenosti v litrih, temveč v galonah (1 galona je 3,8 litra). Stvari, ki jih pri nas kupujemo v kilogramih ali gramih (kruh, sadje, salame ipd.), prodajajo v Ameriki v *poundih (lb) ali v ouncah (oz) - 1 pound* je 0,4 kg, 1 ounce pa 31,1 grama. Napitnine so obvezne (to je pač sestavni del ameriškega načina življenja), navzgor niso limitne, taksisti pa od vas pričakujejo najmanj 20% napitnino od zneska vožnje s taksijem, natakarji tudi najmanj 20% od zneska računa, nosači kovčkov pa pričakujejo najmanj 1 dolar za vsak kovček, ki vam ga prinesejo oz. dostavijo. Določeni predeli mestnih četrti v Los Angelesu, ki so znani kot potencialna žarišča kriminalnih dejanj in kjer za tujce oz. turiste zaradi njihove lastne varnosti ni priporočljiva hoja ali raziskovanje, so primerno označeni (Don't walk alone in the night, Keep an eye on your belongings, Never leave small children by themselves). Če najamete rent-a-car, nikoli ne ustavljajte štoparjem (tudi štoparkam ne). Vedno zaklepajte vrata avtomobila. Aha, da ne pozabim. Še koristen napotek tistim, ki boste kdaj obiskali Ameriko. Imajo drugačne vtičnice in drugačno napetost (110 V, 60 Hz), zato so za vse električne aparate iz Evrope potrebni posebni adapterji in vtičnice (na srečo adapterje prodajajo skorajda povsod).

Proti velikemu krogu

Iz hotela je bilo potrebno oditi že zelo zgodaj, saj me je čakala dolga vožnja od Los Angelesa proti oazi v državi Arizona, kjer *stoji mesto Phoenix. Do tja me je* ločilo skoraj 650 kilometrov vožnje čez puščavo po moderni avtocesti. Kaj vse ti Američani počenjajo na avtocesti? Opazoval sem nekatere voznike in voznice in kmalu ugotovil, zakaj v Ameriki prodajo *zelo malo majhnih avtomobilov. Zaradi* prometnih nesreč. Daljši, ko je avto spredaj, manjša je možnost poškodb voznika in sopotnikov. Ker je tudi v Ameriki čas zlato, nekateri jutranje dolžnosti opravljajo kar med vožnjo. Ta se v avtomobilu brije, oni čisti zobe (skoraj v stilu mr. Beana), lepotica se lišpa, blondinka v mercedesu si ureja frizuro. Še dobro, da ni več prometnih nesreč. Kmalu sem se naveličal opazovati voznike, zato sem pozornost namenil naravi, ki je brzela mimo mene.

Opazil sem velikanska polja bombaža (Kalifornija je ameriška država št. 1 v pridelavi bombaža), ter cele pokrajine, na katerih so se vrteli mlini na veter. Ker se tu mešata vroč puščavski zrak iz notranjosti dežele ter vlažen in relativno hladen pacifiški zrak, na tem področju nastajajo stalni vetrovi. Američani ne bi bili Američani, če tega ne bi izkoristili sebi v prid. Postavili so mline na veter, ti prekrivajo območje, ki je večje od naše države. Vendar ne meljejo ničesar. Mlini s pomočjo vetra pridobivajo električno energijo. In to ogromne količine. Pri potovanju skozi puščavo sem opaził tudi velikanske kaktuse, znane po imenu The Jashua Tree. To so res velikanske rastline in ni čudno, da so tako navdušile svetovno znano rock skupino U2, da je ta po tem kaktusu poimenovala celo svoj (verjetno) najboljši album. Takoj sem se spo*mnil njihovega znanega hita s tega al*buma in naslednji verzi njihove uspešnice so mi kar sami od sebe prihajali skozi usta - I have climbed the highest mountains, I have run through the fields, only to be with you, only to be with you. I have run, I have crawled, I have scaled these city walls, only to be with you. But I still haven found what I looking for...

Na dolgi poti proti Phoenixu se je bilo potrebno od časa do časa tudi ustaviti in »razmigati krake«, kot se temu žargonsko reče. Počivališč je ob ameriških avtocestah precej, na njih pa je vedno dovolj obiskovalcev. V večini primerov so to vozniki velikanskih tovornjakov, ki potujejo iz enega konca Amerike v drugega. Ko sem že pri tovornem prometu, še ta zanimivost. Na avtocesti je pri prečkanju ene ameriške države in pred vstopom v drugo pripravljen poseben vozni pas za tovornjake. Zapeljati se morajo čez tehtalno napravo, ki je nameščena na tem voznem pasu. Če teža tovornjaka presega dovoljeno obremenitev avtoceste, morajo tovor preložiti. Nikakor ne smejo preobteženi nadaljevati poti. Zaradi tega so ameriške avtoceste dobro ohranjene. Kdaj bodo tudi pri nas sprejeli kakšen podoben predpis, lahko le ugibamo. Ameriške avtoceste so najboljši dokaz za to, da bi to celo pri nas obrodilo sadove, sem razmišljal. Ponovno sem se posvetil vožnji skozi sicer kar rodovitno puščavo, posejano z nizkim grmičevjem in kaktusi. Za mano je že bila večina poti in v daljavi sem videl obrise velikega mesta. To mora biti Phoenix, sem si dejal.

The Colorado River - mejna reka Kolorado, ki ločuje zvezni državi Kalifornijo in Arizono.

Phoenix, grad Montezuma in Sedona

Phoenix je glavno mesto države Arizona. V njem živi približno toliko ljudi, kot v Sloveniji (1,9 mio.). Ustanovljeno je bilo leta 1870. Sedaj je svetovno znano po izdelkih iz aluminija, izredno razvita. Potomci prvotnih Indijancev sedaj prodajajo spominke ter se ukvarjajo z drugimi, predvsem turističnimi dejavnostmi. O bojevitih in z bojnimi barvami namazanih bojevnikih ni nobenega sledu več. Kljub temu pa so ohranili nekaj svojih običajev še iz časa kavbojev in Indijancev. Te občasno prikazujejo na-

Značilni ameriški tovornjaki, parkirani na parkirišču pred okrepčevalnico na poti do mesta v puščavski oazi - Phoenixu.

ta pa je še letalska, tekstilna in kemična industrija. Precej znana sta tudi dva kolidža (Phoenix College in Grand Canyon College). Po prihodu v Phoenix oz. v njegov eminenten predel Scottsdale, kjer sem se nastanil v hotelu Radisson Resort, sem sprva mislil iti na ogled tega mesta. Vendar pa se mi zaradi izredno visoke temperature to ni ljubilo. Če gre verjeti podatku, ki sem ga videl v poročilih na televiziji v hotelski sobi, je bilo tisti dan kar 53° C v senci. Zato sem se odpravil naravnost v hotelski bazen, kjer sem kljub visoki vročini in visoki relativni zračni vlažnosti preživel prijetno popoldne.

Naslednji dan me je pot vodila proti Grand Canyonu. Vmesni postanek je bil v gradu Montezuma ter v kraju Sedona. Grad Montezuma (Montezuma Castle) je izredno zanimiv grad prvotnih ameriških prebivalcev (torej Indijancev). Živeli so v plemenski skupnosti na tako rekoč nedostopnem in nevarnem terenu. Še danes tod kar mrgoli kač, zato je postavljenih precej svarilnih tabel, naj se turisti držijo samo ustaljenih poti. Seveda sem upošteval ta nasvet, saj nisem želel postati plen klopotač ali kakšnih drugih strupenih zverinic.

Po ogledu življenja Indijancev v tem gradu me je pot vodila proti mestu Sedona. To je izredno zanimivo mestece, postavljeno sredi indijanskega rezervavdušenim turistom. Nakupil sem nekaj spominkov, se malo pogovoril z domorodci ter nato nadaljeval pot mimo Oak Creek Canyona. Kljub čudoviti naravi in *prizorišču snemanj številnih western fil*mov se tu nisem dolgo zadržal. Vleklo me je namreč k čudežu narave, k Grand Canyonu. Kaj je tako čarobnega in enkratnega v tem narodnem parku, da ga obiskujejo ljudje z vsega sveta? Kmalu sem ugotovil. Vi pa si boste to lahko prebrali v naslednji številki Slamnika.

(se nadaljuje)

Tekst in foto
JANEZ STIBRIČ

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB IN GLEDALIŠČE TONE ČUFAR JESENICE

Kosmata žaba

Ali ste morda želeli kdaj postati nekdo drug? Če je vaš odgovor DA, potem ste bili precej podobni nezadovoljni žabici, ki so ji tri dobre gozdne vile popolnoma spremenile zunanji videz. To se je zgodilo v muzikalu Kosmata žaba, ki ga je v nedeljo, 19. oktobra 1997 na povabilo Kulturnega društva Jožef Virk iz Doba uprizorilo Gledališče Toneta Čufarja z Jesenic. Polna dvorana Kulturnega doma v Dobu, je navdušeno spremljala gledališko-glasbeno predstavo. Na koncu je glasno zaploskalo zeleni žabi (in seveda vsem nastopajočim mladim igralcem), ki je z dobrohotno pomočjo vseh svojih prijateljev spoznala, da je v resnici najbolje biti to, kar si - zelena žaba.

BOGDAN OSOLIN Foto: MIHAEL STARBEK

Kaj ne veš?

Kaj ne veš,
da na bela platna mojih sanj,
še vedno rišem tihe stihe zate?

Kaj ne veš,
da moje dlani
še vedno čutijo tvojo toplino?

Kaj ne veš,
da moje ustnice
še vedno šepetajo tvoje ime?

Kaj ne veš,
da moje srce
še vedno želi tvojo bližino?

Marija

KRONIKA 113 • KRONIKA 113 • KRONIKA 113 • KRONIKA 113 • KRONIKA 113 • KRONIKA 113

Bliža se konec tega koledarskega leta. Očitno nekateri kršitelji, ki jih opisujemo v tej rubriki, menijo, da preko celega leta statistično gledano še ni bilo izvedenih dovolj kaznivih dejanj in si sedaj na vse kriplje prizadevajo popraviti to statistično povprečje. Kljub vsemu pa upajmo, da jim ta namera ne bo v celoti uspela, saj policisti nikakor ne sedijo križem rok. Oglejmo si povzetek iz njihovih beležnic iz preteklega meseca.

Kraje in vlomi v avtomobile

Tudi sredi belega dne se da ukrasti avto. To je dokazal tat, ki je na parkirišču servisa Rodex v Rovah pri Radomljah mrtvo hladno sedel v peugeot 406 in se meni nič tebi nič odpeljal, kajti v avtomobilu so bili originalni ključi. Čez dober teden pa se je izkazalo, da takšen podvig ne more miniti brez uspešnega posredovanja policistov. V Kamniku so pri svojem starem znancu, 26-letnem K. M., našli odvzeti avtomobil. Pri podrobnejši preiskavi pa so policisti odkrili še povezavo z dvema pajdašema, P.F. in T. K., oba iz Ljubljane. Zoper vse so napisali kazensko ovadbo, ukradeni Peugeot 406 pa vrnili lastniku.

Nekatere tatove avtomobilov pa policisti odkrijejo tudi zaradi njihovih lastnih naprevidnosti oziroma napak. Tako je sam sebe zašil N. A. z Jesenic, ki je v Gornjem Gradu ukradel avtomobil znamke opel kadett. Na poti do doma se je ustavil pri gostišču Rus na Prevojah. Pijačo je popil, a računa ni poravnal. Zaradi tega so iz tega gostišča poklicali na policijo in policistom prijavili to kaznivo dejanje. Policisti so ga kmalu izsledili, ustavili ter opravili podrobnejši pregled. Pri tem so seveda ugotovili tudi to, da je ta avtomobil ukraden. Poskrbeli so, da se je opel kadett vrnil v prave roke, N. A. pa si je prislužil povabilo za obisk pri sodniku.

Da kamena doba še ni tako zelo daleč, je dokazal za zdaj še neznani tat, ki si je s kamnom priskrbel pot skozi vetrobransko steklo na avtomobilu, katerega lastnica je K. J. Po razbitju stekla je z roko segel v avto ter s sedeža ukradel sicer lahko opazno *torbico. To kaznivo dejanje se je dogajalo ob robu gozda v na*selju Brezovica pri Dobu. »Kamenjak« je lastnico oškodoval za približno 100.000 tolarjev.

Goljufije, vlomi in tatvine

Domžalski kriminalisti so uspešno zaključili akcijo, pri kateri so odkrili več dokazov za sum vlomov v različne objekte; to naj bi bili storili štirinajstletni K. D., šestnajstletni Č. A., M. A. in B. Ž., *sedemnajstletna K. D. in M. E. ter osemnajstletni M. A. Omenjeni* mladoletni prestopniki naj bi bili vlomili v več objektov (v prostore Smučarskega skakalnega kluba Ihan, TVD Partizana iz Mengša, Mladinskega informativnega centra v Domžalah, Konjeniškega kluba Krumperk, Nogometnega kluba Ihan, Osnovne šole v Trzinu, vrtca Sv. Dominik Savio v Domžalah ter še v nekaj drugih objektov). Iz njih so v večini primerov izginili najrazličnejši tehnični predmeti, kot so radiokasetofoni, glasbeni stolpi itd. Nekaj teh ukradenih predmetov so kriminalisti zasegli ter jih vrnili prvotnim lastnikom. Mladeniči pa se bodo znašli na Oddelku tožilstva v Ljubljani, kjer se ukvarjajo s takšnimi mladoletnimi prestopniki. Zelo mladi so začeli s kaznivimi dejanji, ni kaj.

Precej delovnih strojev je izginilo tudi ponoči na gradbiščih. V Lukovici je bilo vlomljeno v gradbeni kontejner. Neznanec si je prisvojil dobrih sedemdeset tisoč tolarjev vredno kotno brusilko in pnevmatsko kladivo. V Blagovici sta iz podobnega kontejnerja izginila motorna žaga in električna vrtalka, škodo ocenjujejo na 60 tisoč tolarjev. Storilce še iščejo. Tudi za 800 tisočakov vredno delovno orodje, ki je izginilo iz barake na gradbišču Komunalnega podjetja Domžale na Kolovcu, še ni nobenega sledu. Gradbinci, pazite na svoje orodje!

V prodajalni Benetton v Domžalah sta dva mladeniča oropala - lutko. Na tem razstavnem eksponatu je bila namreč na roko zapeta ročna ura, ki sta jo predrzneža izmaknila. Policisti so po nekaj dneh skrbnega iskanja prišli na sled dvema osumljencema, T. R. in G. S., oba iz Domžal. Zgodba se še ni do konca razpletla, kajti preiskava o tej tatvini se še nadaljuje.

Tudi v zdravstvenih domovih ni nihče popolnoma varen pred tatovi. To je ugotovila V. V. iz Vira, a šele takrat, ko je iz ordinacije stopila nazaj v čakalnico. Zaman je iskala svojo jakno. Namesto njenega kosa oblačila pa je tam visela neka druga jakna, ki ni pripadala nikomur izmed prisotnih v čakalnici. V. V. lahko samo upa, da se je nekdo zmotil in pomotoma vzel njeno jakno in da bo svoj kos oblačila kmalu dobila nazaj.

V Mengšu pa je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo na Prešernovi ulici. Točnih podatkov o tem, kaj vse je neznani tat ukradel, nam še ni uspelo izvedeti, drži pa, da ta plen ni bil preveč reven. Policisti in kriminalisti še raziskujejo podrobnosti tega vloma in tatvine. Pri svojem delu so že našli nekaj sledov, ki bi jih lahko pripeljali do storilca tega kaznivega dejanja.

Alkohol in pretepi

D. M., šestinštiridesetletni možakar, ki stanuje na Zupančičevi ulici v Domžalah, je spil preveč alkoholne pijače. Njegova izvenzakonska družica M. M. je iskusila, da ni preveč dobro, saj se je tako znašal nad njo, da je bila prisiljena ukrepati policijska patrulja. Policisti so pijanega D. M. opozorili, a se za njihova opozorila ni menil. Zato so ga odpeljali s seboj, kjer je preostanek noči preživel v prostorih za streznitev na policijski postaji v Domžalah. Zaradi kršitve javnega reda in miru pa se bo moral zagovarjati tudi pred sodnikom za prekrške.

V diskoteki Life v Domžalah sta si skočila v lase dva najstnika, šestnajstletni J. G. in sedemnajstletni Č. B., oba iz Ljubljane. J. G. je med pretepom pograbil kozarec in zamahnil z njim proti Č. B.-ju. Kozarec se je razbil na njemu in Č. B. je dobil tako hude ureznine, da so ga morali odpeljati v urgentni blok Kliničnega centra v Ljubljani. J. G. se bo zaradi tega svojega dejanja zagovarja pred sodnikom za mladoletnike v Ljubljani.

Štiriintridesetletni D. M. iz Jarš je v zgodnjih jutranjih urah vozil avtomobil po cesti od Preserij proti Rodici. To sicer ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi po cesti vozil cikcak. Policisti so prijeli kar nekaj telefoničnih prijav in se hitro odpravili na kraj dogodka. D. M. je kazal očitne znake alkoholiziranosti, vendar je alkotest odklonil. Kljub temu pa je upošteval odredbo policistov o prepovedi nadaljevanja vožnje. Zaradi cikcak vožnje pa bo moral kljub vsemu na zagovor k sodniku za prekrške.

V popoldanskem času se je oseminštiridesetletni S. K. vrnil domov iz službe v stanovanje na Jemčevi ulici v Trzinu. Bil je pod vplivom alkohola in znašal se je nad ženo in sinom. Kot da to ne bi bilo dovolj, je pričel razbijati tudi inventar. Pri tem svojem dejanju je razbil nekaj krožnikov in pomoč policije je bila nujno potrebna. Ko so policisti prišli, so pijanega S. K. skušali pomiriti, a se ni dal. Zato jim ni preostalo drugega, kot da so ga odpeljali s seboj ter ga na policijski postaji spravili v prostore za streznitev. Zaradi kršitve javnega reda in miru bo moral S. K. tudi na zagovor k sodniku za prekrške.

Vroče je bilo v Warstainer pubu v Mengšu. Nekaj pretepačev se je odločilo preizkusiti svoje moči. Poseg policistov je bil potreben, saj so pretepači s svojim dejanjem kršili javni red in mir. Večina se jih je takoj po prihodu policistov umirila, le J. F. iz *Mengša je imel očitno »svoj dan«. Ker nikakor ni mogel razume*ti, da je »zabave konec«, so ga policisti morali odpeljati s seboj in preostanek noči je preživel v precej hladnih prostorih na policijski postaji. Svoje bodo morali poleg J. F.-ja o tem dogodku sodniku za prekrške povedati tudi nekateri drugi udeleženci tega pretepa, čeprav so noč lahko prebili doma.

V Mlinščici poginile ribe. Bager padel na osebni avtomobil. Odkrili nasad indijske konoplje.

Policisti so iz Centra za obveščanje prejeli obvestilo, da so v Mlinščici pri Homcu poginile ribe. Tja so prišli skupaj z inšpektorjem za varstvo okolja, inšpektorico za ribištvo in predstavnikom ribiške družine iz Domžal. Odvzeli so vzorec vode. Verjetno bodo odkrili, zakaj so poginile ribe. Ko bo končana natančnejša analiza odvzetega vzorca vode in poginulih rib, bomo lahko prišli do bolj točnih podatkov o materialni škodi ter vzroku za to ekološko katastrofo.

Bagerji so izredno težki delovni stroji, in če jim odpovedo zavore in hidravlika, se lahko pripeti marsikaj. V Češnjicah pri Moravčah se je zgodila nesreča s takšnim delovnim strojem, vendar samo z materialno škodo. Strojnik R. E., ki je upravljal s tem *delovnim strojem, je izvajal zemeljska dela. Nenadoma so od*povedale zavore in hidravlika in bager je pričel drseti po strmini navzdol. Po dobrih 30 metrih se je skupaj z R. E. prevrnil čez betonsko škarpo in padel naravnost na tam parkiran avtomobil znamke hyundai accent, last K. M. iz Češnjic. Človeških žrtev ali poškodb na srečo ni bilo, policisti pa še ugotavljajo, zakaj so odpovedale zavore in hidravlika na delovnem stroju.

Policisti so pri svojem delu naleteli na precej lepo negovan nasad indijske konoplje na površini med Malo loko in Študo. Kdorkoli je že zasadil ta nasad in ga skrbno negoval, ne bo mogel uživati njegovih sadov. Policisti so ga namreč prehiteli in pred njim poželi ter uničili to rastlinje. Nasad sicer ni bil velik, vendar pa je zaskrbljujoče dejstvo, da je takšnih nasadov iz leta v leto več. Letošnja bera odkritih nasadov je namreč presegla lansko, vendar policisti upajo, da bo kmalu prišlo do osipa takšnih in podobnih kaznivih dejanj, kjer so vmes mamila.m

JANEZ STIBRIČ

PREDSTAVLJAMO

Boštjan Lekan, predsednik sveta KS Ihan

G. Boštjan Lekan spada med najmlajše predsednike svetov krajevnih skupnosti v Občini Domžale. Krmilo KS Ihan je prevzel pred dobrim letom in poprej ni imel izkušenj z delom v KS. V letu in pol skupaj z desetimi člani sveta, ki prihajajo iz vseh naselij KS, ki je po površini največja v občini, skrbi za celovit razvoj tega območja. O prvih vtisih, tudi učinkih dela, razvoju in jutrišnjemu dnevu tega območja je povedal naslednje:

Sprva sem se kar malo lovil, celo taval, saj je bil prevzem funkcije predsednika Sveta KS Ihan zame čisto nekaj novega, do tedaj sem se tekmovalno ukvarjal s športom. Vendar sem kmalu spoznal, da so na obeh področjih stične točke, čeprav je tudi ogromno razlik. Povsod spoznavaš in delaš z ljudmi in povsod je potrebno izpolnjevati obveznosti. Moj cilj je skupaj s člani Svet aKS združiti ljudi v prizadevanjih za boljšo infrastrukturo in jim preprečiti, da bi šli vsak zase, vsak v svojo stran. Opravljam tudi delo tajnika KS, z nakupom računalnika mi je olajšano delo.

Ste s sodelovanjem članov Sveta KS zadovoljni?

Enajst nas je, prihajamo z različnih koncev KS (Bišče, Brdo, Dobovlje, Ihan, Mala Loka, Prelog, Selo) in imamo vsak svoje probleme, vsi pa isti cilj: razvijati KS Ihan kot celoto. Zato včasih laže, včasih teže, na koncu pa vedno skupaj sprejmemo odločitve v korist celotne KS, v okviru možnosti pa vedno upoštevamo predvsem velikost in nujnost rešitve problema. Sestajamo se navadno enkrat v mesecu, največkrat pridemo vsi. Čeprav so območja naše KS različna, od skoraj mestnih do hribovitih, skušamo pomagati in razvijati celotno KS.

So krajani s tvojim delom zadovoljni?

Sam to težko ocenim, vem pa, da je delo z ljudmi težko. Vsakomur se moraš posvetiti stoodstotno, skušati razumeti njegov problem in mu ga pomagati rešiti. To včasih ni lahko, saj so zadeve številne, pa naj gre za različne ograje, žive meje, nasutje bankih, saniranje poškodb na cestah, ureditev odtočnih jarkov, nesoglasij ob poteku posameznih komunalnih objektov, odstopov zemljišč ali pa večje probleme, ki jih nikoli ne zmanjka.

Kje so največji problemi?

Še vedno nimamo urejenih vseh cest, ni kanalizacije, manjka javna razsvetljava, velika težava je v zvezi z odpisom zemljišč, po katerih potekajo komunalni vodi, pa njihovi lastniki še vedno plačujejo dajatve. To je tudi za nove investicije velika ovira, saj glede na izkušnje krajani ne dajejo soglasij za zemljišča, ki bi jih potrebovali npr. za pločnike. To bi morali nujno čimprej rešiti, če hočemo nadaljevati z začrtanim programom za leto 1998.

Na kratko - leto 1997, investicije za leto 1998?

V letošnjem letu smo nadaljevali z rekonstrukcijo hodnika (pločnika) ob cesti Ihan-Selo. Vsako leto uspemo izgraditi 300 do 400 metrov pločnika, upam, da bomo končali v letu 2000. Ob tem urejamo tudi javno razsvetljavo. To smo letos uredili tudi v Selu pri Ihanu, KS pa je z lastnimi sredstvi v višini 1,1 mio financirala obnovo pokopališča (obnova zidu, tlakovanje ca 75m² pristopa do cerkve, zamenjava dveh vhodnih stebrov ter napeljava vode na spodnji del pokopališča).

Za leto 1998 načrtujemo začetek gradnje kanalizacije, obnovo vodovodnega omrežja in začetek gradnje plinovoda, nadaljevanje hodnika Ihan-Selo, razširitev mostu v Biščah, gradnjo javne razsvetljave Selo, Bišče, Goričica, Brdo, ureditev cest Mala Loka-Bišče, Ihan-Dol, pridobitev projektov za ureditev ceste Selo ter vodovod Goropeče in vzdrževalna dela na vseh komunalnih objektih. Posebej bi opozoril na težave v zvezi z pitno vodo za območje Goropeč, kjer vodo gospodinjstvom še vedno dovažajo s cisternami. Plan je obširen, vse naštete investicije nujno potrebne, zato pričakujemo ustrezen delež sredstev iz občinskega proračuna, del sredstev pa bomo zagotavljali sami.

Največji zalogaj bo začetek gradnje kanalizacije.

Kanalizacija pomeni izboljšanje življenjskih razmer krajanov; ti bodo za gradnjo kanalizacije prispevali znatna finančna sredstva. Projekt kanalizacije je pripravljen za naselji Ihran in Prelog. Glede na stanje na terenu predvidevamo samo gradnjo fekalne kanalizacije, ki bo speljana na CČN. Odvod meteornih voda ostane še vedno vezan na ponikalnico.

Projekt obsega cca 10.000 m primarnih in sekundarnih kanalov, glavno črpališče in tri lokalna črpališča. V prvi stopnji je predvidenih 330 hišnih priključkov. Sistem na osnovi hidravličnega izračuna omogoča priključitev tudi drugih naselij (Selo, Goričica). Lokacijska dokumentacija je bila že razgrnjena, pripombe, predloge in pobude bomo skušali upoštevati, predvidoma pa bomo v decembru pripravili zbor krajanov.

Predlagate začetek gradnje telovadnice in prizidka pri vrtcu v Ihanu

Začetek gradnje obeh objektov je nujen. Učenci OŠ Ihan, blizu 100 jih je, imajo telovadbo na prostem, v slabem vremenu in pozimi pa v preurejenem razredu, kjer ni možnosti za resno telovadbo, manjkajo pa tudi sanitarije s tekočo vodo in garderobo. Novo telovadnico pa bi nujno potrebovali tudi vsi naši klubi, ki sedaj gostujejo po različnih krajih. Na potrebnost prizidka k vrtcu Janko zaradi povečevanja števila prebivalcev opozarjamo že dlje časa. Ugotavljamo, da so naši kraji zanimivi za novograditelje, najbrž tudi zaradi bližine odcepa avtoceste.

Znani ste tudi po številnih zelo dejavnih društvih?

V naši KS dela kar osem društev, ki vsako na svojem področju skrbijo za bolj pestro življenje v KS. Pohvalil bi vse po vrsti in jim zaželel, da bi tudi v prihodnje tako uspešno sodelovali. Svet KS bo tudi v prihodnje vsem društvom v okviru možnosti pomagal. Ob tem naj pohvalim tudi več kot uspešno sodelovanje z Osnovno šolo Ihan in Vrtcem Janko.

Imate zelo zanimivo društvo Fantovski večer. Kaj pravzaprav delate?

V društvu Fantovski večer nas združuje prijateljstvo in želja, da organiziramo dejavnosti, ki jih imamo radi. Tak je vsakoletni mnogoboj, pri katerem vsak od članov organizira eno ali več disciplin (met kopja, met krogle, met električnega pikada, biljard, balinanje, košarka, nogomet ipd.), skupni pohod na Triglav, redna tedenska rekreacija, pa tudi vsakoletni občni zbor, kjer trem najbolj zaslužnim podelimo priznanja.

Vaša želja za leto, ki prihaja?

Zadovoljni krajani, za katere se bomo tudi v prihodnje trudili, da bi razrešili kar največ njihovih velikih, pa tudi drobnih zadev; želim si tudi v prihodnje uspešno sodelovanje, prav vsem pa tudi veliko sreče in zdravja v prihajajočem letu.

VERA VOJSKA

V ZAŠČITNO REŠEVALNE AKCIJE VKLJUČENIH VEČ KOT 100 OSEB

Poplave tudi v naši občini

8. novembra 1997 je zaradi obilnih padavin gladina Kamniške Bistrice ter njenih pritokov močno narasla in na nekaterih mestih prestopila bregove. Aktiviran je bil Občinski štab za civilno zaščito pod vodstvom poveljnika g. Franca Anžina, ki je vseskozi vodil zaščitno reševalno akcijo, gasilske enote ter delavci Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale. Tako je bilo v jutranjih urah ugotovljeno, da je v Nožicah pri žagi nad jezom Kamniška Bistrica prestopila desni breg in ogrozila celotno območje Nožic, v Radomljah je manjši potok poplavil območje Šlandrove ulice (10 hiš), na južnem območju občine je bilo poplavljeno območje med Ihanom in Pšato, najbolj kritično pa je bilo stanje v Dobu, kjer je v okolici žage Srebotnjak poplavljala Rovščica (20 hiš, pokopališče in kmetijske površine). Na vseh poplavljenih območjih je gladina vode presegla pol metra, v kleti pa je vdirala tudi podtalnica.

Na podlagi ogroženosti je bil v Nožicah nad jezom vode dodelan nasip, s katerim so preprečili izliv vode v naselje, v Radomljah, v Dobu, Ihanu in Pšati je bila iz zalitih kleti izčrpana voda, izpraznjeni so bili tudi zamašeni odtočni jaški, v Dobu pa je bila obenem prekopana cesta Dob-Krtina, kar je omogočilo sprostitev vodnega toka proti nenaseljenim površinam.

Občinski štab je po umiritvi vodostaja in izboljšanju vremenskih razmer v sodelovanju z gasilskimi društvi odredil stalen nadzor stanja, vzpostavljena pa je bila tudi pripravljenost na domu.

Skupaj so bile v zaščitno reševalne akcije vključene 103 osebe (gasilci, civilna zaščita, komunalno stanovanjsko podjetje Domžale, dva zasebnika z mehanizacijo) ter naslednja vozila in mehanizacija: tri osebna vozila, 9 gasilskih vozil, manjše tovorno vozilo, dva buldožerja, rovokopač, 13 potopnih črpalk ter ročno reševalno orodje.

Najbolj kritično je bilo stanje v Dobu, kjer je voda takole poplavila eno izmed ulic in v celoti zalila 20 hiš.

PRAZNIK KS JARŠE-RODICA

Odprtje Volfove ulice

Praznično petkovo popoldne je v križišče ob gostišču Bunkež privabilo veliko krajanov Krajevne skupnosti Jarše-Rodica, ki tradicionalno slovesno vsako leto praznujejo 24. oktobra krajevni praznik. Letošnje leto so ga združili z odprtjem dveh rekonstruiranih ulic, že pred osrednjo slovesnostjo pa je delegacija KS obiskala Golčaj in se v imenu krajanov poklonila spominu na padle domačine.

Še nekaj trenutkov in Volfova ulica bo uradno odprta.

Vsako leto se več ljudi zbere na tej osrednji slovesnosti, tudi letos so jo popestrile številne narodne noše. Te so bile deležne še posebej prisrčnega pozdrava g. Marjana Ručigaja, predsednika KS, pozdravil je tudi vse druge, med katerimi so bili predstavniki vseh društev, številni nastopajoči in krajani, ki tudi tako izražajo svojo pripadnost krajevni skupnosti. Po himni pevcev Kulturnega društva Groblje, ki je naznanila začetek uradne slovesnosti, smo prisluhnili Pevskemu zborčku OŠ Rodica in njihovi Mrzel veter tebe žene. Nato je v kratkem nagovoru g. Marjan Ručigaj predstavil dosežke leta 1997 v KS. Ti so najbolj vidni prav v novo urejeni Volfovi ulici, kjer so dobili tudi kanalizacijo in javno razsvetljavo. Zahvalil se je izvajalcem del, krajanom in tudi občini, ki je prispevala del sredstev, nato pa sta s podpredsednikom svečano predala modernizirano cesto v uporabo in zaželela vsem varno vožnjo. Njuni želji se je pridružil tudi jarški župnik g. Janez Kvaternik; ob blagoslovu ceste in iskreni želji za božje varstvo pred vsemi nesrečami je tudi poudaril, da morajo biti udeleženci v prometu odgovorni drug do drugega. O cesti je govorila tudi recitacija učencev OŠ Rodica, po pesmi Tam, kjer pisana so polja, ki jo je zapel Oktet bratov Pirnat, pa so se udeleženci napotili v dvorano Majčevega dvora, kjer je bil drugi del slovesnosti.

Tudi tega so obogatili s svojimi pesmimi številni nastopajoči, podeljene so bile letošnje nagrade in pokali za najbolj urejene domačije, o katerih smo pisali že v prejšnji številki, prebrano pa je bilo tudi pozdravno pismo županje, Cvete Zalokar Oražem. Prijetno slovesnost so zaključili z družabnim srečanjem.

100 LET NAŠE POŠTE - RADOMLJE

Prisrčna razstava

V petek, 7. novembra ob 17. uri, je bila uradno odprta zgodovinsko zastavljena razstava ob 100-letnici pošte v Radomljah, ki je bila odprta za ogled vse do 23. novembra 1997 v Kulturnem domu v Radomljah. Ob tem so pripravili krajšo kulturno prireditev. Za presenečenje je poskrbel zbiralec starih glasbil in lajnar, gospod Zdravko Debeljak, ki je naznanil dogodek z igranjem na svojo, 114 let staro lajno. Učenci 2. b razreda OŠ Preserje pri Radomljah so srčno in prikupno prebrali lastne spise z naslovom: NAŠ POŠTAR, to so bili Barbara, Jerneja, Petra, Saša, David, Tevž in Uroš.

Mladi mešani pevski zbor SVEŽINA, ki že nekaj let deluje v sklopu kulturnega društva Mlin v Radomljah, je blagozvočno zapel dve pesmi, ki sta tudi gotovo stari že svojih 100 let. Spise in pesem na temo: NAŠA POŠTA učencev višje stopnje OŠ Preserje pa je prebral član in predsednik KD Mlin Radomlje, Igor Jeretina.

Zanimivo, kako znajo mladi opazovati poštarje, pošto in vse podrobnosti, ki jih mi že ne vidimo več. To se je videlo iz spisov in seveda iz otroških risb, ki so spremljajoči del razstave. V preddverju in na hodniku pred malo dvorano KD je razstavljenih 28 risb učencev OŠ Preserje na temo: POŠTAR IN HIŠNI LJUBLJENČKI, ki jih je odbral in razporedil akademski slikar Črt Frelih iz Radomelj. Trije med njimi, Jure Pezdirc, Miha Grilc in Tadej Šinkovec, pa so dobili na prireditvi priložnostna darila in nagrado. Njihove risbe so namreč že junija letos na Pošti Slovenije s pomočjo akademske slikarke Vide Slivniker-Belantič izbrali kot najboljše, jih uokvirili in jih več kot dva meseca razstavljali v preddverju glavne pošte v Ljubljani. Sedaj so na pošti v Radomljah. Ravnateljica OŠ, gospa Nuša Kern, ki je nagrade izročila, je pohvalila otroke, ki so res pridno sodelovali za primerno predstavitev 100-letnice pošte, prav tako njihove mentorice, profesorice risanja in razrednike. Izrazila je upanje, da bosta šola in KS Radomlje še naprej tako zgledno sodelovali.

Direktor pošte, poslovne enote Ljubljana, gospod Ciril Bec, je opravičil odsotnost generalnega direktorja Pošte Slovenije in pohvalil organizacijo in aktivnosti KS in odbora za pripravo razstave. Radomlje so namreč edini kraj v Sloveniji, ki je ob 100-letnici pošte poleg praznovanja, ki ga kar ne morejo pozabiti, pripravil tudi razstavo. Radomlje živijo s svojo pošto, in kdor enkrat zaide sem, bi se kar vračal. Skupaj s predsednico KS Zlatko Levstek, ki je prireditev tudi povezovala, sta razstavo uradno odprla.

Razstava prikazuje 28 risb učencev OŠ Preserje v preddverju kulturnega doma o poštarskih težavah, v mali dvorani pa je zgodovinski prikaz nastanka in delovanja poštnega urada v Radomljah od maja leta 1897 dalje. Obiskovalec ima občutek, kot da bi stopil v pravi pravcati poštni urad v prejšnjem stoletju, z vsem pohištvom, predmeti, aparati in uslužbenci. Panoji ponazarjajo stare vaške hiše, v katerih je delovala pošta skozi čas. Posebej so razstavljeni tudi stari telefoni, kot dodatna zanimivost naše preteklosti. Za pristnost in originalnost postavitve ima največ zaslug višja kustosinja poštnega muzeja, Tehniškega muzeja Slovenije iz Ljubljane, gospa Ljudmila Bezlaj - Krevel. Razstavo urada in risb je domiselno dopolnila s cvetjem Cvetličarna Erika Radomlje.

Radi bi se zahvalili vsem, ki so sodelovali pri organizaciji, pripravi, postavitvi in izpeljavi razstave, še prav posebno gospodu Janezu Kosmaču in gospodu Draganu Jerebu ter vsem sponzorjem, ki so razstavo 100 let naše pošte, Radomlje 97 omogočili.

S priložnostnim žigom ob otvoritvi razstave so se lahko žigosala pisma in pošiljke na pošti Radomlje vse do 23. novembra 1997.

In kot je dejal novinar Matjaž Brojan, da je v času, ko je pošta že skoraj tako hitra kot misel, zgodovinsko zastavljena razstava resnično vredna ogleda.

Na svidenje v Radomljah
ZLATKA LEVSTEK

Foto: Janez Kosmač, Fotokinovideo klub Mavrica

HUMOR

Zares čudno

Dedek Jaka pripoveduje vnuku o svojih podvigih pri partizanih:

- Ko sem ustrelil s svojim mitraljezom po švabih, so tako bežali, da se do Berlina niso ustavili!

- Dedek, ali te lahko nekaj vprašam?

- Seveda.

- Kaj so pa potem počeli drugi partizani v vojni, če si vse ti sam naredil?

Gorenjska

Siromak pride k Gorenjcu in ga prosi:

- Dajte mi sto tolarjev za kruh.

- Najprej pokaži, če imaš kruh!

Zaporniška

Zapornika se srečata pod vislicami. Prvi je ukradel uro, drugi pa kravo.

Drugi zaničljivo vpraša prvega:

- Koliko je ura?

- Čas je za molžo!

Nedolžnost

Hčerka je izgubila nedolžnost, zato jo mama krega:

- Ali ti nisem rekla, da moraš v vsakem primeru reči ne?

- Saj sem, ampak fant me je vprašal, če imam kaj proti!

Spoznanje

Žena vsa solzna pravi možu:

- Vem, da si me vzel samo zato, ker sem imela denar.

- Kje neki, ljubica, vzel sem te samo zato, ker ga jaz nisem imel...

Vegeterjanska

Miha sreča v gostilni prijatelja Petra, ki je vegetarijanec:

Miha: Kako pa to, da ješ meso?

Peter: Danes imam post.

uredil: SIMON STIBRIČ

Otroška olimpiada

V športnem društvu Trzin so prišli na idejo, da organizirajo »OTROŠKO OLIMPIADO«. Pa to ne bo kakršna koli olimpiada, to bo otroška olimpiada, ki se bo zavzemala, za športnega duha podobne prireditve. Vsa čast jim! Uredili so vse: datum 19. 9. 1997, ura ob 16-ih kraj: igrišče pred osnovno šolo Trzin, določili so panoge: tek, skok v daljino, mladi gasilci, met na koš, preskok gredi, prevali..., natisniti so dali majčke za tekmovalce, po Trzinu so poiskali prostovoljce, ki bi pomagali pri izvajanju olimpiade, seveda pa so se verjetno kar pošteno nahodili, da so pridobili celo vrsto sponzorjev. Najbolj so jim šli na roko sponzorji: MC DONALDS, RADIO HIT (oglašanje v živo), RAM-PEK, WRIGLEY, zlatarstvo LOPARIČ. Bilo pa je še mnogo drugih sponzorjev: trgovina Ku-ku Domžale, trgovina Hani Mengeš, Sitotisk Kamnik, Napredek Domžale, Don donats, Coca-Cola, pekarna Jurček in bife pri Jurčku, trgovina Unitap, mesarija Kmetič, zavarovalnica Triglav, OŠ Trzin, KS Trzin, KUD Trzin, Biring Tekavec, Zastopnik, Bonsai d. o. o., Jan bar, Glorija bar, Čep bar, pri Matičku, Orhideja, Baron bar, Skerca bar, vrtec »Žabica« - Trzin, vrtec Domžale, salon pohištva Masko d. o. o., KK Domžale, Tavbi tenis Trzin, Pevc d. o. o., Ramles, mizarstvo Dušan Kralj.

»Juhuuhuu, sedaj bomo imeli tudi mi olimpiado«, so se oglasili otroci. »Organizatorji so pripravljeni, mi pa tudi«, so vzkliknili najmlajši iz trzinskega vrtca »Žabica« in otroci iz domžalskega vrtca »Zasavska«.

Vse skupaj se je začelo nekaj čez šestnajsto uro z uvodnimi besedami voditeljice Nataše Vrhovnik-Jerič. Nato so se otroci preoblekli v barvaste majčke, takt na kitaro sta jim dajala mlada glasbenika iz Domžal. Otroci so se razdelili v skupine in tekmovanje se je pričelo. Vsaka skupina se je napotila k eni panogi.

Gimnastični del: skakanje iz kroga v krog, hoja po gredi, preval ter plezanje skozi kroge. Večinoma smo bili zelo uspešni, nekaterim pa se je malo ponesrečil preval, ali pa smo bili nekoliko nerodni pri plazenju skozi kroge.

Zelo se nam je mudilo pri vožnji s samokolnico. Kako je bilo grozno, če je kdo spregledal zamah z roko za začetek. Tako se je prvo mesto takoj izmuznilo iz rok. Ker smo bili tisti dan zaradi te prireditve tako srečni, nam je bilo vseeno.

Vsekakor pa se nam je najbolj mudilo pri teku na 60 m. Iz sebe smo iztisnili vse moči. No skoraj vse, kajti sledile so še nekatere panoge.

Za mlade gasilce so organizatorji priskrbeli dva gasilna aparata, dve vedri, ki sta bila obrnjena na glavo ter dvakrat po tri lončke. Potem pa smo bili zopet na vrsti mi, naša spretnost in tudi nekaj sreče. S curkom vode smo morali kar najhitreje zbiti lončke.

Tudi pri skoku v daljino nismo bili kar tako. Skočili smo zelo daaalleeč.

Tako.

Zdaj smo utrujeni in zato si lahko privoščimo počitek. Tudi na ta čas organizatorji niso pozabili. Najprej malica, ki so nam jo priskrbeli sponzorji, nato pa Pika nogavička z vso svojo družbo (iz Loke), kotalkarski klub Pirueta in karateist David Tekavec. Sledil je nastop Adama in Eve Oblak. Napovedani so bili tudi kulturniki iz Trzina, ki pa jih nismo dočakali, vsi pa smo uživali ob gledanju trzinskih gasilcev pri vaji.

Sledila je podelitev nagrad. Vsak udeleženec je dobil balon, zastavico, senčnik, dude, kemični svinčnik in še kaj se je našlo.

Ampak olimpiada se še ni zaključila. Ko smo tekmovali otroci, so za nas navijali starši, zdaj pa so se na igrišče postavili starši. Ko so slišali, kaj dobi zmagovalec - zlat prstan ali zlat obesek (zlatarstvo Loparič), so se tako pognali, da se je kadilo za njimi. Pomerili pa so se tudi v metu na koš. Rečemo lahko, da so naši starši še kar v »formi«.

Na koncu pa smo lahko preizkusili še, kako je stati na odru z mikrofonom v roko in odpirati usta. Za najbolj korajžne so sledile karaoke in seveda nagrade.

Med tem pa so se lahko starši in ostali obiskovalci okrepčali z dobrotami, za katere so poskrbeli Tomaž Dane, Albin Kolec in Tina Cotman.

Potem pa smo končali. Pa ne za zmeraj. Vidimo se naslednje leto, konec maja 1998 ali na začetku junija. Organizatorji se bodo naslednje leto še bolj potrudili kot letos, saj so si nabrali veliko izkušenj. Dobrodošle pa bi bile tudi vaše želje in ideje.

Tekst in foto: URŠA MANDELJC

Vzgoja dobrega otroka

Staršem v pomoč

Imeti otroka je res sreča. V današnjem času nas psihologi, pedagogi in podobni strokovnjaki usmerjajo v načelo, da otroku nudimo vse najboljše. Otroka naj demokratično vzgajamo. Otrok je enakopraven član družine... In ko naredimo največ za otroka, mu nudimo čas in materialnih dobrin več kot potrebuje; včasih postanemo v službi našega veličanstva OTROKA. To pa nas kljub vsej ljubezni do otroka preveč utruja in utesnjuje. Morda se tedaj vprašamo: »Kaj je tu narobe? Ali sem usposobljen za starševstvo? Sem dober vzgojitelj?« Nekaj na relaciji starši-otroci nas ne zadovoljuje in osrečuje. Kako naj si pomagam?

Starši, morda bi zadostovala že primerna literatura. Sama sem vzgojiteljica in kljub temu rada posežem po knjigi o vzgojnih strategijah in povem vam, vedno izvem še kaj novega in uporabnega. Iz svoje izkušnje in tudi po pripovedovanju poklicnih kolegic, ki prakticiramo napotke v službi in doma, vam lahko priporočim odlično knjigo: VZGOJA DOBREGA OTROKA, avtorice Judy McFadden (regionalni izobraževalni center Radovljica). Knjiga je namenjena staršem, ki imajo otroke, stare od štirih do dvanajstih let. Iz knjige izvemo, kako privzgojiti otroku odgovornost za svoja ravnanja, samozavest, kako si pridobi in ohrani prijatelje, kako otroka naučiti lepega vedenja in ne nazadnje, kako mu pokazati, da mislite resno, ko kaj rečete.

Knjiga je primerna za vse starše, ki si želijo olajšati vzgajanje in imeti prijateljsko razpoloženje z otrokom.

Je prijetno berljiva in razumljiva.

MIRA MATIČIČ-JAMNIK

Nekaj utrinkov iz vrtca Janko Ihan

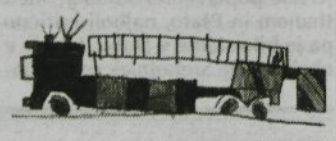

KLEMEN

Za nami sta meseca september, oktober in počasi se pripravljamo na prednovoletna doživetja. Jesen je bila za nas pestra in zanimiva. Marsikatero dopoldne in popoldne smo preživeli na kmetiji, na travniku, v gozdu, na izletu.

Obisk gledališča v Ljubljani, galerije in ustvarjanja v likovnih delavnicah, sprehod po ljubljanski tržnici, vse to so bila za nas posebna doživetja. Še posebej navdušeni smo bili, ko smo si ogledali tropske ptice pri gojitelju ptic v Prelogu. Tudi kostanjev piknik ob veselih igrah je bil prijeten dogodek. Z velikim navdušenjem so otroci pričakali g. gasilca Nandeta Starina, ki je otrokom predstavil delo in pomen gasilcev. Ogledal si je risbice ter pobarvanke na temo gasilec in otroke nagradil s knjižnimi nagradami. Povabil nas je v gasilni dom, kjer si bomo vse tudi ogledali. S pridom obiskujemo šolsko knjižnico podružnične šole v Ihanu in v njej dvakrat mesečno pripravljamo uro pravljic za naše otroke. V mesecu oktobru je uspešno stekla popoldanska delavnica IGRAJMO SE GLEDALIŠČE. Vanjo so vključeni otroci iz vrtca, pa tudi tisti, ki ga ne obiskujejo v dopoldanskem času. Vse to in še kaj v novembru, decembru...

Kdor se potrudi otroke navdušiti, jim dati ustvarjalen zanos, jim razburkati domišljijo, dobi vse to povrnjeno s pristnostjo, prepričljivostjo in izvirnostjo.

Ti trenutki so trenutki sreče za otroke, pa tudi za starše in vzgojitelje.

VILMA ROMŠAK

Živ - žav v vrtcu Urša

Jeseni, ko v gozdu
kostanj dozori,
na dvorišču pred URŠO
se živ - žav razživi.

Od treh pa do petih
se zberemo vsi,
če mraz je ali sonce
nam sploh važno ni.

Vsak se zabava
kot ve in zna,
saj možnosti
res veliko ima.

Izdelki različni
bolj ali manj lični,
po tolarčkov sto
za med gredo.

Umazane roke
ne motijo nas,
saj kostanj pečen
odlično gre v slast.

S Špelo plesati
krasno se da,
frizer tudi dosti
dela ima.

Kdor pa ustvarjati
si želi,
v različnih delavnicah
se zaposli.

HVALA vsem,
ki ste prišli,
otrokom dan polepšali.

vzg. TATJANA GAMBIROŽA

ROCK KONCERT

V SOTOBO 29. NOV. 97
OB 19. URI
V DELAVSKEM DOMU
NA VIRU PRI DOMŽALAH

NASTOPAJO:

EMBRIO
PEN CAP CHEW
FIKUS
ŠRAUFI

PRODAJA VSTOPNIC:
ŠTUDENTSKI SERVIS DOMŽALE
CENA 300 SIT V PREDPRODAJI,
NA DAN KONCERTA 400 SIT

SPONZORJI:
VILART, GINKO, MINI GALERIJA,
MIC, MASTERPLAST,
INTELEKTBIRO

Jesenovanje na Pohorju

Po deževni in hladni nedelji smo se v ponedeljek zjutraj z 32-imi otroki odpeljali na Pohorje, kjer smo preživeli pet čudovitih in nepozabnih dni. Sončno vreme nam je omogočilo, da smo se vse dni potepali po naravi, jo spoznavali in občudovali njeno obarvanost v jesenske barve.

Uživali smo v sprehajanju po gozdu, prevzelo nas je šelestenje listov, z njimi smo se tudi obmetavali. Nabirali smo kostanj, pekli smo ga zvečer ali popoldne, in sladke borovnice. Opazovanje narave in življenja v njej je bilo nadvse zanimivo, saj smo vsak dan odkrili, doživeli nekaj novega. Prepoznavali smo vrste dreves, spoznali modrozeleni lišaj in materino dušico.

Z razglednega stolpa, do katerega smo hodili celo dopoldne, smo občudovali prelepo pokrajino Pohorja.

Peljali smo se na Osankarico, kjer smo si v gozdu, postlanem z listjem ogledali grobišče padlega Pohorskega bataljona, pa tudi pot do Črnega jezera, od koder je naša fotografija, je bila zanimiva. Nočnega sprehoda z baterijami in iskanje skritega zaklada verjetno nihče od nas ne bo pozabil.

Enega od večerov nam je popestril čarovnik, drugega pa Pohorjan, ki nam je z diapozitivi prikazal in predstavil življenje ljudi in njihove običaje na Pohorju ter živali, ki tam domujejo.

Časa za igro in druge dejavnosti je bilo skoraj premalo, saj so nam dnevi, zapolnjeni z življenjem in dogodki v naravi, kar prehitro minevali. Po včasih kar napornem in pestrem dnevu smo zvečer radi poklepetali, si pripovedovali pravljice, peli pesmi in se »crkljali«.

K vsemu temu sta seveda svoje prispevala Črt in Samo, ki sta nas povabila na Pohorje in ga nam prijetno, sproščeno in zanimivo predstavila.

Še en prijeten trenutek pa smo doživeli na koncu našega druženja. To je trenutek, ko so malčki skozi okno avtobusa poiskali svoje starše in jim zadovoljni, polni novih vtisov in spoznanj, stekli v naročje.

MOJCA, ANKA IN DARJA Z OTROKI IZ DOMŽAL, MENGŠA IN RODICE

FRANCELNOVA MAMA IZ RADOMELJ JE PRAZNOVALA VISOK ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

Zinka Jerman

V krogu svoje številne družine je Francelnova mama iz Radomelj praznovala 90. rojstni dan. To je bilo lepo praznovanje, kjer ni manjkalo dobre volje in pesmi, saj je Zinka Jerman vesela in še polna življenjskih moči, vendar so ji misli uhajale tudi nazaj na prehojeno pot.

Leto 1907 je bilo čudno leto. Pozimi je zapadlo več kot 1 m snega in tako hude zime ljudje niso pomnili, poletje pa je bilo deževno z nevihtami in avgusta je padala kot golobja jajca debela toča. Zmanjkovalo je hrane, ljudje in živina so bili lačni. 15. 10. 1907 se je v Mlekarjevi hiši v Radomljah rodila materi Rezki in očetu Francu - Ahčanovemu iz Laz pod Sv. Trojico - hčerka Zinka. Bila je drugi otrok od enajstih. V šolo je hodila v Radomlje, učila pa sta jo g. Krištof in ga. Plevelova. Otroška leta so bila takrat za vse kmečke otroke kar precej enaka, treba je bilo zgodaj prijeti za vsako delo.

Leta 1927 se je omožila z Cirilom Jermanom in prišla za »ta mlado« k veliki družini, ki se je hitro povečevala, saj sta imela z možem osem otrok. Tako številno družino je bilo težko preživljati na majhni kmetiji, zato je mož Ciril hodil na delo k Souvanovim v Volčji Potok, bil pa je tudi vaški mesar, klavc so mu rekli.

Spominja se velikih žeht, ki jih je oprala kar na potoku blizu hiše in ponosno pove, da so vsi njeni otroci spali na rjuhah, kar pri je bilo takrat na kmetih še redkost.

Prišla so težka vojna leta in glas ji zadrhti, saj se spomni vsega hudega, kar je morala njena družina prestati. Bratje so odšli v partizane in trije se niso nikoli vrnili domov.

Bilo pa je tudi veliko lepega in veselega v njenem življenju, posebno kadar je mož Ciril zaigral na harmoniko. Veselje do glasbe so podedovali tudi vsi njeni otroci saj so dobri pevci in glasbeni instrumenti jim niso tuji. Rada se spomni tudi veselih trenutkov, kadar sta se z možem oblekla v narodno nošo in odšla na gasilska in druga vaška praznovanja.

Posebno spoštljivo hrani obleko - narodno nošo - svoje mame, ki jo je le ta kupila leta 1929. Ko je bila leta 1977 ovdovela, se je preselila k svoji hčerki, ki pa je zaradi hude bolezni že pokojna. Sedaj živi z vnukom Dušanom in je že več kot pet let priklenjena na posteljo. Vnuk je pravi izumitelj,

napravil ji je bolniško posteljo, ki jo lahko sama dvigne in spremeni v udoben sedež.

Kljub bolezni pa je vedno dobre volje, kvačka prekrasne prte in zelo je vesela vsakega obiska. Najrajši pa ima, da so vsi njeni okrog nje, posebno enajst vnukov in deset pravnukov. Ob visokem jubileju so jo obiskali tudi predstavniki ZB NOV in čestitali predstavniki KS. Želimo ji, da bi bila še dolgo med nami.

V. POGAČAR

Opravičilo

Tajniški škrat je v prejšnji številki v naslovu Človek človeku volk... latinsko besedo **lupus** spremenil **lopus.** Avtorju članka Francetu Cerarju se za to opravičujemo.

Uredništvo

IZDELOVALCI IN LASTNIKI JASLIC NE PREZRITE!

Razstava jaslic, v likovnem razstavišču

Ker je bila razstava jaslic v lanskem prazničnem času prijetna popestritev božičnega in novoletnega razpoloženja v našem mestu, Komisija za turizem Občine Domžale tudi letos načrtuje razstavo jaslic, ki naj bi bila od 16. do vključno 23. decembra v Likovnem razstavišču v Domžalah.

Če ste svoje jaslice izdelali sami ali pa menite, da so zanimive tudi za druge in bi jih želeli pokazati, pokličite 721-321 v Urad županje Občine Domžale. Vaš klic pričakujemo do 5. decembra 1997.

Dobrodošli razstavljalci iz vseh koncev naše domovine!

V vrtcu »Kekec« v Radomljah smo pripravili sadno kupo

Oktober je mesec, ki nam ponudi obilo sadja. V sadovnjakih je takrat veliko dela. Kar nekaj dela smo imeli tudi v sadovnjaku, ki obkroža naš vrtec. Obrali smo jabolka in natrgali kar nekaj grozdja. Babica enega od naših malčkov se je ponudila, da nam iz grozdja pripravi sok. Še danes smo ji hvaležni.

In kaj smo naredili z jabolki?

Pripravili smo sadno kupo. Otroci so od doma prinesli še drugo sadje: hruške, slive in tudi nekaj južnega sadja. Da si nismo umazali oblačil, smo si naredili predpasnike. Sadje smo umili, nato pa je sledilo še umivanje rok.

Pridne gospodinje so narezale sadje

Veseli smo se lotili dela. Nekaj otrok je pecljalo grozdje, drugi pa so na majhnih deščicah rezali sadje na koščke. Vse skupaj smo nato zmešali v večji posodi. Otroci so zelo uživali.

Seveda smo sadno kupo na koncu tudi pojedli. Čeprav se v našem vrtcu izogibamo sladkorja in sladkarij, smo naše sadne kupe okrasili s smetano in čokoladnimi mrvicami.

Mmm..., kako nam je teknilo!

JANA LJUBI

Z grozdjem smo se pa kar zamudili

PREMIERA KULTURNEGA DRUŠTVA JOŽEF VIRK DOB

Danes bomo tiči

V zgodovini Kulturnega društva Jožef Virk Dob, ki je že praznovalo svojo devetdesetletnico, skoraj ni bilo gledališke sezone, v katerih člani društva ne bi bili pripravili vsaj ene gledališke predstave. V zadnjih letih sta to navadno dve: ena bolj za otroke, druga pa za vse ljubitelje njihovega igranja. Tudi letos je bilo tako. Spomladi so se najmlajši predstavili v prisrčni pravljici Volk in sedem kozličkov, v nedeljo, 16. novembra 1997 pa je bila premiera »za odrasle«, in sicer so se tokrat odločili za komedijo DANES BOMO TIČI (Nestarov-Železnikar), ki jo je za domačo gledališko skupino priredil Miloš Starbek. Bil je tudi scenarist in režiser te uspele predstave.

V obnovljeni dvorani, v kateri je zlasti polepšan oder, so se nam predstavili člani družine principala Plavca (Miloš Starbek), trgovca v malem mestu, ki se ženi s trgovko Globočnikovo (Mojca Kerč). Ostro nasprotuje svoji strašno spodobni nečakinji (Maja Orehek), da bi se poročila z Mirkom (Tomaž Kurmanšek), ker še ni zanesljivo, če bo ta dedič bogate tete. Pred odhodom k bodoči nevesti poviša svojega pomočnika Bobka (Tone Rogelj), ki prisega na oliko in prijaznost, katere del je tudi, da vsaki »babnici« reče srček, da le kaj proda, v družabnika. Vajenec Matiček (Andrej Starbek) postane pomočnik, oba pa varuha trgovine, ki pa jo bosta zapustila in odšla za gospodarjem v Ljubljano, saj bi bil zlasti Bobek vsaj en dan rad TIČ. Spoznamo hišno Jero (Pavla Starbek) ter novega slugo Melhiorja (Boštjan Kurmanšek), ki bo v Ljubljani »klasično« vse pripravil za gospodovo udobje.

Ob prijetni glasbi (avtorska glasba Lado Jakša, za ton je skrbel Tomaž Orehek) so igralci kar pred gledalci zamenjevali sceno (izdelal jo je Darko Stupica, postavil pa Stojan Ivanšek) in že smo bili z Bobkom in Matičkom v Ljubljani, kjer sta se srečno izogibala svojemu gospodarju, malo manj srečno, pa zato bolj častitljivo, Fani, služkinji trgovke Globočnikove (Ema Starbek). Srečanje z gospo Ostrižnikovo (Vera Orehek) pa se zasuče tako, da je Bobek kar naenkrat njen mož, ki še niti dve minuti ni poročen, pa se je že povsem privadil na izpolnjevanje ukazov. Trgovka Globočnikova se zakonske sreče svoje prijateljice iskreno veseli, malo manj je vesela Matičkove pozornosti, vsi skupaj pa ob glasnem smehu dvorane končajo v kavarni, kjer so gostje natakarja (Borut Kurmanšek). Vmes spoznamo Študenčnika (Mitja Kokalj), Plavčevo svakinjo (Jelica Ivanšek), ki zaradi slabe izkušnje podpira Minko pri njeni ljubezni do Mirka, in njeno služkinjo (Ana Ivanšek), ki ni preveč navdušena nad stalnim obujanjem spominov na razdrto romanco svoje gospodarice. Nerodne zapetljaje Bobek in Matiček tudi ob pomoči prevozčka (Simon Reberšek) srečno rešita in v začetku tretjega dejanja celo ujameta roparja (Peter Starbek in Ambrož Šlibar). To pa je le uvod v srečen konec, ko je na vrsti trojno slavje, saj bo Plavec vzel trgovko, Mirko postane bogat dedič in dobi Plavčevo dovoljenje za poroko, Bobek pa se bo uradno poročil z Ostrižnikovo, saj se za družabnika, spodobi, da je poročen. Čas, ko so bili TIČI, jih je sedemkrat spravil v zadrego, velikokrat v smrtni strah, zato za noben denar še enkrat ne bi hoteli biti TIČI.

Predstava je prijetno tekoča, poživljajo jo kostumi (Gordana Schmidt, Irena Keš) ter razsvetljva (Pavle Orehek), pa tudi pestra scena, ki se nenehno spreminja, igralcem pa omogoča, da ne le z besedami, temveč tudi z značilnimi besednimi zvezami, predvsem pa gibanjem po odru v zabavo gledalcem povzročajo smešne situacije. Pohvalo zaslužijo vsi sodelujoči, ki so se resnično potrudili, da smo gledalci uživali, pa vendar je treba posebej pohvaliti g. Miloša Starbka v njegovi večkratni vlogi: glavnega igralca, scenarista, režiserja in še kaj bi se našlo.

Komedijo DANES BOMO TIČI si boste v Kulturnem domu na Močilniku še lahko ogledali in se sami prepričali, da gredo vsem sodelujočim »TIČEM« obeh spolov iskrene čestitke.

V. VOJSKA

Danes bomo tiči - igralci se predstavljajo (Foto. V. Majhenič)

Novoletni Videomeh bo!

Dan za Novoletni Videomeh - priljubljeno televizijsko oddajo tudi mnogih bralcev Slamnika - je letos sobota, 20. december. Takrat se bo na »glasbeno romanje« v kamniško športno dvorano napotilo spet veliko Domžalčanov. V veseli družbi obiskovalcev iz domala vse Slovenije si bodo privoščili dve uri dobre glasbe in humorja.

Ker boste letos prvič lahko vstopnice za snemanje Novoletnega Videomeha od začetka decembra naprej kupili tudi v trafiki blagovnice Vele v Domžalah, smo se o pripravah na NOVOLETNI VIDEOMEH pogovorili z dolgoletnim voditeljem in scenaristom te oddaje Borisom KOPITARJEM, ki je doma v Ihanu in že kar lep čas ve, koga vse bomo lahko videli in slišali na letošnjem »predsilvestrovanju« v Kamniku. Takole je začel:

- Menim, da je tudi letos kot vsa leta do sedaj seznam nastopajočih pester in zanimiv. Na Novoletnem Videomehu se bo našlo veliko dobrega za ljubitelje narodnozabavne glasbe, na račun pa bodo prišli tudi ljubitelji bolj modernih ritmov. Nastopili bodo: ansambel Ptujskih 5, Rok'n'band, Korado in Brandy, ansambel Franca Miheliča, Slapovi, Vesele Štajerke, ansambel Bratov Poljanšek, ki bo po snemanju oddaje skrbel tudi za »žur do jutranjih ur«, citrarka Tanja Zajc-Zupan, ansambel Mira Klinca, ansambel Vrtnica, Alfi Nipič in njegovi muzikanti, Nataša Mihelič, plesali pa bodo folkloristi iz Bohinja. Za humor bo poskrbel Klobasekov Pepi v vlogi Mira Klinca.

- Zakaj je Novoletni Videomeh že kar nekaj let zapored v Kamniku? Je morda pričakovati, da bo kdaj tudi v Domžalah?

- Bili so časi, ko so se Videomeha vsi otepali. V teh »kriznih« časih sem naletel na izredne entuziaste, združene v nogometnem klubu »FLOK« iz Komende, ki so bili pripravljeni prevzeti organizacijo Novoletnega Videomeha v Kamniku. Ker je prvič uspelo, smo uspeh ponovili še trikrat.

Kar pa zadeva idejo o Novoletnem Videomehu v Domžalah... Jaz bi bil prvi za. Takoj ko bomo v Domžalah dobili novo večnamensko dvorano, ki bo sprejela kakšnih 1500 do 2000 obiskovalcev ob mizah, se bom z velikim veseljem odzval vabilu in pomagal organizirati tako prireditev. V Domžalah so zelo sposobni in marljivi organizatorji, zato menim, da bi bilo prav, da bi tako dvorano dobili v kar najkrajšem času, saj sta dovolj prostora in dober program osnovna pogoja za kakovosten televizijski posnetek. Vem, da je taka dvorana izjemno zahteven investicijski zalogaj - ampak - v Domžalah vendar »Hotenja zmagujejo«, zato mislim, da tak objekt ni nedosegljiv. Vem, da ga bomo slej ko prej dobili. Težko čakam ta dan... Do takrat pa vsem Domžalčanom in okoličanom, ki so že leta redni gostje NOVOLETNEGA VIDEOMEHA, kličem - **na veselo snidenje v soboto, 20. decembra 97 ob 19. uri v Kamniku.**

Kot vsako leto, bo tudi letos za vstopnice gneča - zato - kdor prej pride, prej melje. Po 1. decembru se podvizajte do trafike blagovnice Vele.

VERA VOJSKA

Ansambel PTUJSKIH 5 bo letos že tretjič gost na NOVOLETNEM VIDEOMEHU

OD 1. JANUARJA 1998 V DOMŽALAH

Energetsko svetovanje

Gradite? Obnavljate? Razmišljate, kako bi najbolj ugodno rešili energetski problem svojega stanovanjskega objekta? Se vam ob tem zastavlja cela vrsta vprašanj, na katera ne znate odgovoriti? Niste znali, kajti odslej bo drugače...

Energetski svetovalci vam lahko strokovno pomagajo pri vaših težavah. Vsi so usposobljeni za kakovostno informacijsko pomoč iz celotnega spektra energetskega svetovanja za občane. Nikoli ni prepozno; tudi če ste hišo že zgradili in v njej živite, stanovanje že kupili in opremili, pa vas pestijo problemi, vam pomoč ponuja EN SVET - ENERGETSKO SVETOVANJE. Pri njih lahko dobite brezplačne nasvete, s katerimi boste privarčevali denar, povečali zadovoljstvo in ugodje bivanja in morda odpravili svoje težave.

In kako do EN SVETA?

Najbližji EN SVET za interesente iz naše občine je bil doslej v LJUBLJANI, od 1. JANUARJA 1998 pa se boste z energetskim svetovalcem, g. Kendom, lahko srečali tudi v prostorih Občine Domžale. Več o uradnih urah v prihodnji številki SLAMNIKA, vaša vprašanja in prijave pa že sprejemamo na tel. štev. 721-321 - Urad županje.

Povabilo

Vse organizacije različnih prireditev obveščamo, da bo tudi letos Turistična zveza Slovenije v sodelovanju s Centrom za promocijo turizma Slovenije pripravila koledar prireditev za leto 1998.

V koledarju prireditev bodo objavljeni osnovni podatki o prireditvah s področja kulturne dediščine in folklore (sejmi, turistično gastronomske prireditve, kmečki prazniki, turistični dnevi in tedni, gledališke, literarne, glasbene, plesne in filmske prireditve, festivali, razstave ipd.)

Če želite, da bodo vaše prireditve objavljene v omenjenem koledarju, do 10. decembra 1997 posredujte v Urad županje Občine Domžale, 1230 Domžale, Ljubljanska 69, naslednje podatke: naslov prireditve, vrsta prireditev, kraj, datum, organizator prireditve, kdo daje informacije (naslov, telefon).

URAD ŽUPANJE

POMAGAJTE OTROKOM Z NAKUPOM BOŽIČNO-NOVOLETNIH VOŠČILNIC

Za obnovo mladinskega zdravilišča in letovišča RKS Debeli rtič

Rdeči križ je pripravil humanitarni program prodaje božično-novoletnih voščilnic, ki je namenjen za obnovo in posodobitev Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič, kjer vsako leto letuje prek 10.000 otrok iz socialno ogroženih družin oz. otrok z najrazličnejšimi zdravstvenimi težavami.

Komplet voščilnic je sestavljen iz štirih voščilnic z različnimi motivi, tiskane so v štirih barvah ter pakirane po štiri v lično vakuumsko embalažo.

Cena kompleta štirih (4) različnih voščilnic je 600,00 sit. Prosimo občane, šole, podjetja, ustanove, da nas podprejo v tej akciji z naročili na telefon 721-246, pismeno ali se oglasite v pisarni RK na Ljubljanski 34 (stari dom upokojencev-Radio HIT).

JAVNI RAZPIS

ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠEGA PONUDNIKA ZA VODENJE GOSTINSKIH STORITEV V LOKALU KULTURNEGA DOMA DOMŽALE

I.

Naročnik: Občina Domžale, Ljubljanska 69, Domžale

II.

Predmet razpisa:
Oddaja prostorov gostinskega lokala v Kulturnem domu Domžale v najem za zagotavljanje gostinskih uslug za potrebe naročnika.

III.

Kraj izvedbe: Domžale, Ljubljanska 61.

IV.

Predvideni rok oddaje: januar 1998.

V.

Trajanje medsebojnega razmerja: 5 let

VI.

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati ponudnik:
- da je registriran za opravljanje gostinske dejavnosti,
- da razpolaga z zadostnim kadrom,
- da zagotavlja gostinske storitve po potrebi naročnika (v času porok, kulturnih prireditev, sprejemov in drugih prireditev).

VII.

Dokazila, ki jih mora priložiti ponudnik:
- dokazilo o registraciji,
- ponudba s predlogom storitev in cen ter pokrivanje stroškov,
- višina najemnine,
- dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti,
- dokazilo o kadrih,
- BON 1, BON 2, oziroma za samostojne podjetnike, potrdilo o plačanih davkih,
- reference,
- dodatne ugodnosti naročniku.

VIII.

Razlogi za izbor:
- raznolikost in cena storitev,
- reference,
- posebne ugodnosti,
- višina najemnine (najvišja ponujena najemnina ni razlog za izbor).

IX.

Posebne okoliščine:
Ponudnik zagotavlja gostinske usluge po predhodnem naročilu naročnika v času porok, kulturnih in drugih prireditev, sprejemov oziroma obratovalnem času po predhodnem dogovoru z naročnikom.

Naziv lokala bo imenovan v soglasju z naročnikom.

X.

Lokal bo deloval predvsem v obliki zaprtega tipa.

XI.

Svojo ponudbo z zahtevanimi dokazili lahko ponudniki oddajo najkasneje do **11. 12. 1997** v zaprti kuverti na naslov: **OBČINA DOMŽALE, Ljubljanska 69, 1230 DOMŽALE, s pripisom: NE ODPIRAJ - JAVNI RAZPIS - KULTURNI DOM - GOSTINSKI LOKAL.**

XII.

Prostore si lahko ponudniki ogledajo po predhodni telefonski najavi pri ravnatelju Glasbene šole g. Savniku, telefon: 061-721-419, do izteka razpisnega roka.

XIII.

Javno odpiranje ponudb bo naslednji dan po izteku razpisa.

XIV.

O izboru bodo ponudniki obveščeni najkasneje 30 dni po izboru.

OBČINA DOMŽALE

4. A in 4. B OŠ Rodica v šoli v naravi

Letošnjo letno šolo v naravi so učenci in učenke OŠ Rodica preživeli v Pacugu, zalivu med Strunjanom in Fieso. Na posnetku so učenci 4. a razreda skupaj s tovarišico.

V spomin in opomin

30. oktobra je bila na Viru pri spomeniku žrtev nacističnega nasilja komemoracija v spomin in opomin, da njihova žrtev ni bila zaman ter da je le njih zasluga, da živimo danes v svobodni domovini Sloveniji.

Priložnostni govor je imel tov. Ivanetič, nastopili pa so tudi učenci Osnovne šole Rodica z recitacijami in petjem. Naj tudi mladi rod ohrani spoštovanje in spomin na junaštvo in trpljenje našega naroda med NOV.

IVAN BOLHAR

Srečanje gasilskih veteranov v Žejah

Gasilska zveza (GZ) je po dolgih letih dne 7. novembra letos v Žejah pripravila družabno srečanje za svoje veterane. Med te štejejo moški, starejši od 63 in ženske nad 50 let starosti. Tako se je v dvorani domačega Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) zbralo okoli 120 veteranov, med katerimi je bilo videti tudi nekaj veterank. Torej pravšnje število, ko jo je lahko lepo okrašena in ogrevana dvorana sprejela.

Srečanje so načrtovali v oktobru, mesecu požarne varnosti, zaradi nekaterih nujnih obveznosti Zveze pa so ga morali za nekaj tednov preložiti.

Lepo je bilo videti še vedno živahno starejšo generacijo gasilcev, ki so nekoč orali ledino na polju organiziranja gasilstva, usposobljanja gasilskega naraščaja in skrbi za požarno varnost. To je tudi v slavnostnem nagovoru z veseljem poudarili nadvse aktivni predsednik Zveze, gospod Marjan Slatnar.

Po razdelitvi nekdanje zveze na nove občine, 1. marca letos, ima sedaj domžalska zveza 14 PGD z nad 2000 članov. Iz predsednikovega izvajanja se da sklepati, da so gasilci imeli letos dosti dela. Naj omenim le nekatere. Izvedli so tri tečaja - dva za gasilce in enega za gasilske sodnike. Načrtujejo še dva tečaja za naziv gasilec. Opravljene so bile številne društvene, meddruštvene in sektorske vaje. Med temi je izstopala zahtevna občinska vaja na Kmetijskem posestvu Pšata. Ponosni so s doseženimi uspehi na meddruštvenimi, občinskimi in državnimi gasilskimi tekmovanji pionirjev, mladincev, članov in veteranov. Na njih je sodelovalo okrog 100 enot s preko 1000 članov. Zlasti so bili veseli zlatega odličja, ki so ga dosegli dobski gasilci na gasilski olimpiadi na Danskem.

Srečanje, ki ga je otvoril gospod Franc Pirnat, tajnik in duša domačega društva, je navzoče pozdravil predsednik komisije za veterane in zgodovino gasilstva pri GZ, nam dobro znani dobski društveni delavec, gospod Aleksander Rihtar.

Ob prijetnem razpoloženju, dobri kapljici in okusni jedači, ki jo tako zna pripraviti Vinko Cencelj v belem predpasniku, so veterane z glasbo in s petjem zabavali domačini: Čajževi (Ravnikarjevi) bratje, Uroš Pirnat in Uroš Križman.

Tudi na tem srečanju sta postregla s domačimi krofi (120 jih je bilo) velika prijatelja in dobrotnika gasilcev, zakonca Marija in Jože Rape iz Zaboršta pri Domžalah.

Pomenek veteranov pred pričetkom programa

Ob koncu programa je predsednik Slatnar podelil simbolične nagrade najstarejšemu udeleženemu veteranu Ivanu Hribarju iz PGD Ihan, najstarejši veteranki Ivanki Orehek iz PGD Žeje-Sv. Trojica, zlatoporočencu Slavku Osolinu iz PGD Jarše-Rodica in, kot rečeno, dobrotnici gasilstva Mariji Rape.

Kot je bilo slišati, imajo naši gasilci veliko več vaj in tekmovanj kot pa intervencij pri gašenju rdečega petelina; to nas lahko samo veseli.

Veteranke in veterani iz različnih krajev naše občine so imeli torej priložnost, da si ob vzorni organizaciji srečanja izmenjavajo gasilske izkušnje in obudijo spomine na leta svojega aktivnega gasilstva.

V. VULIKIĆ

PRIJETNA JESEN

V pričakovanju rešitev

Lepi jesenski dnevi so kot nalašč za izlete in obiske manj znanih delov Slovenije. Tako je Društvo izgnancev Domžale v oktobru v skladu s programom pripravilo za več kot 100 članov izlet v Prlekijo, kjer so bile glavne postaje: Ptujska gora, Ptuj, Ormož in Ljutomer.

Zgodnje jesensko jutro je bilo mrzlo, a smo se po kratkem postanku na Trojanah, kjer so nas prijazni gostinci pogostili z znamenitimi krofi, za kar Gostinskemu podjetju Trojane in direktorju Bojanu Gasiorju iskrena hvala, ogreli in po novi avtocesti odbrzeli proti Ptujski gori. Tu nas je čakalo pravcato presenečenje, saj smo od prijaznega patra izvedeli vse o zgodovini te božje poti. Brez pesmi ni šlo in naš gostitelj je kar hitro ugotovil, da ubrani glasovi pač ne morejo biti drugačni, saj prihajajo iz župnije, kjer je nekoč služboval prof. Matija Tomc, slovenski skladatelj. Veseli pohvale smo prisluhnili še pesmi g. Jožeta Lekana in se odpeljali do ptujskega gradu. Večina izletnikov si je pod strokovnim vodstvom kustusov podrobneje ogledala lepo urejen grad in občudovala zlasti zgodovinske zbirke, nekateri pa so bili navdušeni tudi nad zbirko glasbenih instrumentov.

Najstarejše slovensko mesto, ki ga nekateri kličejo tudi zakladnica tisočletij, nas je pričakalo v soncu. Večina obiskovalcev je urico prostega časa izkoristila za sprehod po starem delu mesta in kratke postanke pred nekaterimi spomeniki, drugi za malico, vsi skupaj pa smo občudovali skrb meščanov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Naslednja postaja je bil Ormož, tu so si najbolj navdušeni ljubitelji zgodovine ogledali grad, tisti manj navdušeni pa modernejše stavbe, ki jih v tem mestu ni malo. Po daljšem postanku v eni izmed zidanic na Kogu, ki se lahko pohvali z najbolj znanimi slovenskimi vinarji, in obisku Ljutomera, je bila na vrsti večerja, po njej pa vožnja proti domu.

Izletniki so bili nad obiskom tega dela Slovenije navdušeni, saj so se mnogi prvič sprehodili po Ptuju, občudovali lepoto Ptujske Gore in primerjali pridnost ljudi z našega območja z delom v vinskih goricah.

Srečanje pa smo izkoristili tudi za pogovore o uresničevanju sprejete zakonodaje na področju žrtev vojne, saj so bili z nami tudi delavci pristojnega oddelka Upravne enote Domžale, ki se zelo trudijo, da bi bile zahteve upravičencev čimprej rešene. Med vsemi upravnimi enotami po odstotkih rešenih zadev Upravna enota Domžale (skupaj 1047 vlog, rešenih 581 zahtev) spada na 12. mesto, enako mesto pa ima tudi glede na druge pokazatelje. Žal je potrebno še vedno zelo dolgo čakati na rešitve zadev v okviru pristojnih republiških organov, zato se je društvo pridružilo zahtevam Društva izgnancev Slovenije, da je potrebno z reševanjem zahtev žrtev vojne na drugi stopnji pohiteti. Društvo izgnancev iz našega območja pa sodeluje tudi na informativnih konferencah, na katerih je bil že obravnavan problem odškodnin pa tudi škode, ki so jo med drugo svetovno vojno povzročili Slovencem avstrijski uradniki in avstrijski vojaki v sestavi wehrmachta.

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE 1941 1945 LJUBLJANA

Sestalo se je tudi vodstvo Društva izgnancev Domžale, ki je pripravilo program za leto 1998 in ga posredovalo vsem občinam, hkrati pa sprejelo sklep, da bo letošnje novoletno srečanje vseh izgnancev z območja občin Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče 18. decembra 1997 v Majčevem dvoru.

V.

KNJIŽNICA IN ČITALNICA DOMŽALE

Novosti na mladinskem oddelku

Dnevi postajajo čedalje krajši in hladnejši, zato je lepo ostati zvečer doma, na toplem, še lepše pa je, če nam te prijetne jesenske večere krajšajo knjige. Založbe so poskrbele za številne novosti.

Najmlajšim otrokom bodo starši lahko prebirali pravljice. Andreas Giles je pisec pravljice Leo kralj ljubezni z ilustracijami Davida Wojtowyzca. To je očarljiva zgodba o levčku, ki ni bil krvoločen kot drugi levi, govori o ljubezni in pravici do drugačnosti. Po resnični zgodbi z obale Severnega morja je nastala slikanica Mali slepi potnik, pripoveduje o dečku, ki se skrivaj vkrca na ladjo. Avtorica je Theresa Tomlinson, ilustratorka pa Jane Browne. Lepo jesensko pravljico o treh vevericah Rdeče jopice je napisal in ilustriral Japonec Iwamuro Kazuo. Ponovno je prišla med nas priljubljena pravljica Svetlane Makarovič Pekarna Mišmaš, tokrat z ilustracijami Gorazda Vahna. Dvaindvajset kratkih pravljic za lahko noč pa je zbrano v knjigi Erwina Moserja Dobri sosedje, avtor je hkrati pisec in ilustrator. V živalski vrt pa nas popelje knjiga Miloša Macoureka Zofka z ilustracijami slovitega praškega umetnika Adolfa Borna.

Založba DZS pa nam je tokrat ponudila predvsem slovenske novitete za mlade, odraščajoče bralce. Janja Vidmar je napisala Moj prijatelj Arnold, mladinski roman po istoimenski TV-nadaljevanki, ki jo bomo imeli priložnost videti v decembru. Druga noviteta je Moj Danijel Iva Zormana, zgodba, ki je nastala po resničnih doživetjih. Tretja noviteta, Krokarji viteza Erazma pisatelja Ivana Sivca, je napeta zgodba o iskanju zaklada Erazma Predjamskega. Pri isti založbi je izšla še knjiga pesmi Neže Maurer Sloni v spačku z ilustracijami Nevenke Gregorčič. Zahtevnejšemu odraščajočemu bralcu je namenjena noviteta Alme Karlinove Modri mesec, ki je izšla pri založbi Mladinska knjiga. To je njen zadnji objavljeni roman (1938) in opisuje popotovanje mlade Rine Klausner v odmaknjen tibetantski samostan, potovanje v duhovni svet. Med poučnimi knjigami je astronomija pridobila Velik pok-zgodba o vesolju, avtorjev Heatherja Couperja in Nigla Henbesta, pripovedujeta zgodbo vesolja, od njegovega rojstva dalje. Novost Neverjetno potovanje v središče atoma avtorja Trevorja Daya in ilustratorja Alessandra Rabatta vsebuje med platnicama kar dve knjigi, to je potovanje od nepojmljivo velikega k neverjetno majhnemu; iz vesolja k delcem, ki sestavljajo atom. O zemlji, o vulkanih in potresih, ki oblikujejo naš svet, govori knjiga Vulkani, ki jo je napisala Sussanna van Rose.

Novost na področju spolne vzgoje je priročnik Pogovoriva se o seksu! Pisec teksta je Robie H. Harris, ilustrator pa Michael Emberley. Mladostniku zanimivo pripovedujeta o odraščanju, spremembah v telesu, o spolnosti...

Področje tehnike je pridobilo naslednje novosti: Vlaki avtorja Juliana Hollanda, Letala avtorja Iana Grahama in Ladje avtorja Richarda Humbla. Knjige nam izredno nazorno predstavijo zgodovinski razvoj teh prometnih sredstev in njihov razvoj do današnjih dni. Številne barvne slike in tehnični prerezi nam nudijo bogastvo podatkov.

Zgodovina je bogatejša za dve deli. Prvo je delo Michaela Pollarda Neverjetne zgradbe. Delo se pričenja z veliko piramido v Gizi in sega do današnjih stvaritev. Eva Kocuvan pa s svojo Egipčansko knjigo živih mladega bralca povede v faraonski Egipt, seznani ga z njegovo zgodovino, verstvi, umetnostjo, družbo in gospodarstvom. Obiščite nas na mladinskem oddelku, kjer vas čaka obilica novega branja!

STANKA ZANOŠKAR

Nove knjige v domžalski Knjižnici

Pretekli mesec smo v domžalski Knjižnici vpisali 323 novih naslovov knjig ter avdio in video kaset. Prejemali smo tudi nove izvode revij, ki jih lahko prebirate v čitalnici knjižnice.

Splošno področje je oktobra dobilo izbirno bibliografijo ob 50-letnici Unesca Unescove publikacije v Narodni in univerzitetni knjižnici.

Okultne vede in astrologijo smo obogatili s knjigami **o planetih in obnašanju ljudi, prebiranju aure, sončnimi znaki, rdečo in zvezdno magijo ter zgodovino zahodne astrologije.** Knjige so v srbohrvaškem jeziku. Vpisali smo tudi **Usodo v kartah: napovedovanje in razodevanje skritih pomenov** avtorice *Jane Lyle*.

Psihologija je pridobila nekaj novih izvodov starih knjig in novo delo *Andrewa Matthewsa* **Bodi srečen: s sedemdesetimi ilustracijami avtorja.**

Največ novih knjig smo vpisali na področju verstva, med njimi tudi delo *Michaela Paula Gallagherja* **Vera in mladostno upanje,** ki govori o veri, krščanstvu in krščanskem življenju med mladimi.

Ekonomske znanosti in gospodarstvo so pretekli mesec pridobili knjigo *Manfreda Gliniga* **Mednarodno finančno sleparstvo: navidezno bančništvo: organizirani sleparji povzročajo milijardne izgube.** Avtor razpravlja o financah in kaznivih dejanjih, investicijah, bankah, pranju denarja, finančnem, gospodarskem in mednarodnem kriminalu.

Področje prava je bogatejše za več novih del *Amnesty International* in priročnik *Marte Klampfer* **Nekoga moram odpustiti!: vse o prenehanju delovnega razmerja: kako odpustiti delavca,** ki govori o delovnih razmerjih, delavcih in delodajalcih ter pravicah delavcev.

Vzgoja in izobraževanje sta pretekli mesec pridobila kar precej novih del, med njimi knjigi *Jane Bluestein* **Vzgoja brez stresa: nasveti za učitelje, vzgojitelje in starše in** *Robija Krofliča* **Avtoriteta v vzgoji.**

Ekologija je na oddelku za odrasle bogatejša za novo knjigo **Zemlja 1997: poročilo Inštituta Wordwatch o prizadevanjih za trajnostno družbo** in prinaša nove informacije o socialni ekologiji, naravi, okolju, onesnaževanju voda in podnebja, ekosistemih, topli gredi in ozonu, pesticidih, energetskih virih ter varstvu okolja. Kemija je pridobila knjigo o poskusih **Kemija v domači kuhinji** avtorice *Majde Naji*. Na področju medicine smo vpisali knjigo *Irene Dogša* **Droge? Ne, hvala!,** ki opisuje različne vrste odvisnosti in njihovo preprečevanje, narkomanijo, kajenje in alkoholizem.

Tehnika je bogatejša za pogosto iskano knjigo *Jožice Bezjak* **Materiali v tehniki.** Področje vodenja in organizacije poslovanja podjetij je pridobilo kar nekaj novih del, med njimi zanimivo in vedno potrebno knjigo *J. Hamiltona Jonesa* **Kreativno poslovno pisanje: 100 vzorcev pisem za vsako priložnost.**

Založništvo je bogatejše za knjigo **Grafično oblikovanje** *Rogerja C. Parkerja,* ki ponuja osnovne informacije o grafičnem oblikovanju in angleško-slovenski slovar oblikovalskih in tiskarskih pojmov.

Arhitektura je pretekli mesec pridobila novo delo *Jelke Pirkovič* **Secesijska arhitektura v Sloveniji.** Knjiga je opremljena s fotografijami in zemljevidi. Na področju oblikovanja smo vpisali knjigo *Tima Forresta* **Starinsko pohištvo: ilustrirani vodnik po slogovnem pohištvu.** Šport je bogatejši za nov priročnik o tenisu **Kako obvladati tenis po korakih** *Jima Browna.*

Jezikoslovje je od oktobra dopolnjeno z novimi knjigami o **italijanskem, angleškem in nemškem jeziku** pa tudi s **slovarji.**

Področje geografije smo opremili z novimi izdajami zbirke **Dežele in ljudje** in knjigo **Bogati smo, ker se zavedamo, kaj vse imamo: podoba občine Moravske toplice,** ki prinaša podatke o Moravskih toplicah, Prekmurju in njegovi kulturni zgodovini.

Biografije so bogatejše za novo delo o princesi Diani avtorja *Petra Donnellyja* **Diana, princesa ljudskih množic** ter knjigo *Velimirja Vulikića* **Bratje Pirnat.**

Tudi tokrat smo seveda nanizali le nekaj novih knjig, popolne informacije o novostih ter drugem gradivu in prireditvah, ki jih organiziramo, pa so našim obiskovalcem na razpolago v domžalski knjižnici med uradnimi urami in na straneh interneta.

BZO

Člani kluba MAVRICA vabimo, da si v razstavišču v Kulturnem domu v Radomljah ogledate

klubsko pregledno razstavo fotografij

Razstava bo odprta od 28. novembra do 14. decembra 1997

Vabimo tudi na ogled pregledne državne razstave barvnih diapozitivov za leto 1997 ·

Projekcija izbranih diapozitivov več kot 150 avtorjev iz 30 slovenskih foto klubov in društev ter iz zamejstva bo 12. decembra 1997 ob 18. uri v Kulturnem domu v Radomljah

Prireditelja: Fotografska zveza Slovenije in Foto kino in video klub MAVRICA Radomlje

GRAFOLOŠKI KOTIČEK

Šifra: Črnolaska

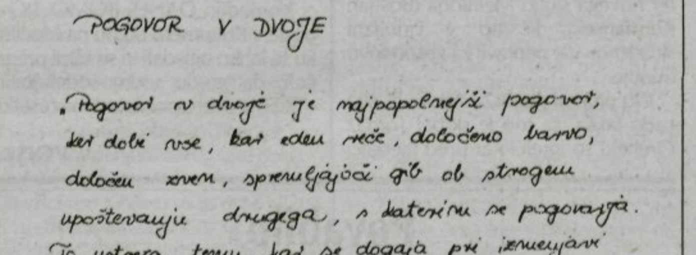

POGOVOR V DVOJE

„Pogovor v dvoje je najpopolnejši pogovor, ker dobi vse, kar edén reče, določeno barvo, določen zven, spremljajoči gib ob strogem upoštevanju drugega, s katerim se pogovarjá. To ustreza temu, kar se dogaja pri izmenjavi pisem, ko eno in isto pismo kaže deset vrst duševnega izraza, pač glede na to, ali piše ... temu, zd... ...mu. Pri pogovoru v ...

Pred leti so pod geslom nič nas ne sme presenetiti potekale razne reševalne akcije in izobraževanje prebivalstva ob primeru nesreč. Na to geslo pa me je zopet spomnilo vaše pismo.

Že naslov kaže na osebo, ki si prizadeva vzpostaviti bližino. Poleg grafološke analize pisave je zanimiva tudi analiza pisma. Za osnovo ste si izbrali enega najbolj dekadentnih filozofov. Iz njegovega opusa pa tisti odlomek, ki govori o izkustvu bližine. Ni vam dovolj samo formalna bližina; hočete več. In to je, da vam sogovornik postavi ogledalo, v katerem uzrete svoje misli.

Pri vzpostavljanju takih stikov ste previdni. Levi rob pisave se postopoma oži, razodeva premišljeno in previdno osebo. To pa se nevsiljivo ujema z ritmom in s taktom v pisavi, ki prepoveduje, da bi se črke prelivale ena v drugo, ampak ostaja vedno enak. Telo je absolutno pokorno duhu. Večni iskalec.

Pisava šolska in s tem v zvezi tudi lepa. V ozadju te pisave pa je skrita prikrita samoniklost. V vojski temu rečejo pehotna mina, ki eksplodira šele takrat, kadar stopiš nanjo. Šele ko vzpostavite stik in zaupanje, pokažete vso svojo stvariteljsko silo in iznajdljivost. Tu je skrit življenjski zagon, ki vas žene k nenehnemu iskanju. Nazorno plastična globina pisma, kar sama izraža globino pisca, iz katere veje duhovno telesna toplina. Vse to je podrejeno estetskemu čutu, ki izraža osebo, na katero se lahko zanesemo.

Posebnost te pisave je v oblikovanju. Vsaka črka je lik zase. Ostrih prehodov sploh ni opaziti. Značilnost osebe, ki je pisala, pa se kaže v grilandah (črka v in u) in arkadah (črka m in n). Pisateljica okolico dobesedno požira vase, s tem pa nehote presega mejo dobrega okusa. Eden mojih prijateljev je pisateljico označil kot prikritega sangvinika. Mogoče je to vaša napaka, ampak ognite se napakam in zaprli boste pot resnici, cilja pa nikoli ne boste dosegli.

ŠTEFAN ROZMAN

Cvetličarna

OMERS

Ljubljanska 72, DOMŽALE

Tel./fax 714-875, tel. 721-726

OB ŽALNEM TRENUTKU VAM NUDIMO:

- DEKORACIJO VEŽICE
- VENCE
- ARANŽMAJE: IKEBANE IN ŠOPKI
- PAKETE SVEČ
- DOSTAVA

S KUPONOM KORISTITE 10% POPUST.

KUPON: 10% POPUST CVETLIČARNA OMERS

Pisma bralcev

SLAMNIK 714-599, 721-022

Spoštovane bralke in bralce prosimo, da svoje prispevke podpišete s polnim imenom in navedete točen naslov. Prispevkov brez točnega naslova ne bomo objavili. Pisem bralcev, ki bodo daljša od 32 vrstic, zaradi pomanjkanja prostora prav tako ne bomo mogli objaviti.

S sredstvi Evropske komisije do rekreativnih površin (2)

Spoštovana županja,

zelo lepo od vas je, da skrbite za udobje občanov. Del tega smo si lahko prebrali tudi v Slamniku v prispevku, kjer si prizadevate, da bi uredili rekreacijsko območje ob Kamniški Bistrici. To seveda ni nič napačnega in celo vredno spodbude in pohvale - če ne bi bilo spornih nekaj stvari.

Pri vsaki gradnji ali urejanju okolja velja pravilo (vsaj veljalo naj bi), da se prične z delom, ko je urejeno vse v zvezi z lastništvom. Ravno to pa je tu v tem primeru sporno. Javno vas sprašujem, na kakšni podlagi pričakujete nepovratna sredstva od Evropske komisije ECOS -OUVERTURE 1997-99. Na območju, kjer nameravate urediti rekreacijsko področje (s pomočjo nepovratnih kreditov od zgoraj navedene organizacije), torej na območju Kamniške Bistrice, nimate občinske zemlje. Za tisto območje so bili vloženi denacionalizacijski zahtevki in prav zanima me, če ste bili toliko pošteni in ste ob vlogi za nepovratna sredstva Evropske komisije ECOS - ouverture to napisali. To namreč, da do zemlje, na kateri bi želeli zgraditi rekreacijsko območje s pomočjo njihovega denarja, niste upravičeni. Ne sicer vi osebno, ampak občina, katero kot županja predstavljate. Ta zemlja je bila namreč po koncu 2. svetovne vojne s pomočjo komunistične diktature ukradena njihovim zakonitim lastnikom - v večini primerov brez odškodnin.

Upam, da poznate evropske norme (in da jih boste tudi spoštovali) ter da si resnično želite v Evropo. Ampak na način in pod pogoji, kot jih želite (in izvajate) vi, ne bomo nikoli uspeli. Uredite najprej, da se bodo uresničili vsi denacionalizacijski zahtevki na teh območjih, potem pa gradite rekreacijska območja - lahko tudi na svoji zemlji, nikakor pa ne na tuji. Saj živimo v demokraciji.

BOJAN FRANC ŠTEFANIČ

Spoštovani!

Pošiljamo vam odgovor na prispevek »Prosimo za odgovor«, ki je bil objavljen v oktobrski številki Slamnika.

Nepodpisani občani iz Domžal sprašujejo Karitas in Rdeči križ, kakšni so kriteriji za sprejem v prenočišče za brezdomce pri Karitas in dodelitev toplih obrokov v javni kuhinji pri Rdečem križu v Domžalah.

V imenu Župnijske Karitas odgovarjam na tisti del vprašanja, ki se nanaša na prenočišče za brezdomce.

V prenočišče za brezdomce sprejemamo moške (prenočišča za brezdomke nimamo), ki nimajo bivališča ter so brez dohodkov, neodvisno od njihove starosti ali svetovnega nazora. Običajno so to občani, ki jim tudi s pomočjo socialne službe ni uspelo zadostiti osnovnim preživetvenim potrebam človeka.

Prenočišče za brezdomce obsega manjšo sobo s štirimi pogradi, mizo, stolom in eno omaro, še manjšo predsobo ter straniščem z umivalnikom in tušem. To je zares skromen prostor, v katerem lahko prenočujejo štiri osebe. Bilo je mišljeno le kot začasna kratkotrajna rešitev za posameznike, ki so prišli v največjo stisko, iz katere se trenutno ne morejo sami izvleči. Žal pa ugotavljamo, da posameznik, ko pride iz različnih vzrokov tako daleč, zelo težko najde izhod iz te situacije, čeprav z njo ni zadovoljen.

V pismu neimenovani občani ugotavljajo, da nekateri starejši občani niso deležni te pomoči. Pošteno bi bilo, če se bi občani podpisali in bi tako s pomočjo njih laže prišli do oseb, ki so pomoči potrebni, čeprav žal moramo povedati, da so že nekaj časa zasedene vse postelje. Kolikor pa so občani pri tem mislili predvsem na občana L. V., ki je dobro poznan tako socialni službi kakor tudi Župnijski Karitas Domžale, moramo obrazložiti, da je občan L. V. več kakor leto dni prebival v prenočišču za brezdomce in ga je na lastno željo zapustil. Po njegovih besedah se bi vrnil v prenočišče le pod pogojem, da bi drugi brezdomci odšli iz prenočišča. Njegov problem smo skupaj s socialno službo že večkrat reševali, vendar nobena od predlaganih rešitev za njega ni bila sprejemljiva. Po njegovem mnenju je edina rešitev, da dobi manjše, poceni stanovanje. Ker je g. L. V. lastnik manjšega posestva ter ima starostno pokojnino in ker nimamo na razpolago stanovanja, bi bila po našem mnenju najboljša rešitev bivanje v domu upokojencev, česar pa psihično ne more sprejeti. Žal Domžale nimajo samskega doma, s pomočjo katerega bi lahko ustrezneje rešili marsikateri problem.

Apeliramo na občane, ki imajo na razpolago prazno stanovanje, ali vsaj sobo, da g. L. V. pomagajo. S tem bi mu tudi pomagali, da bi dobil ponovno zaupanje v ljudi.

Člani župnijske Karitas Domžale se trudimo, da po svojih močeh in možnostih pomagamo ljudem v stiski, žal pa vseh stisk ne moremo rešiti, ker nas je veliko premalo in so tudi naše materialne možnosti premajhne. Stisk pa bi bilo lahko veliko manj, če bi občani v večjem številu delovali karitativno in ne ostali zgolj opazovalci in kritiki.

S spoštovanjem

Tajnica Župnijske Karitas Domžale
dr. MARIJA BIZJAK-SCHWARZ-BARTL

O kriterijih za dodelitev toplega obroka v javni kuhinji

Območna organizacija Rdečega križa Domžale trenutuno zagotavlja dnevni topli obrok v javni kuhinji štirim občanom preko naročilnice Centra za socialno delo Domžale (edini vir preživljanja) od teh dva brezdomca v sobi Karitas. Na prošnjo Karitasa Domžale dajemo topli obrok očetu in sinu z begunskim statusom (do aprila 1998).

Po dogovoru z občino pa imamo štiri tople obroke stalno na razpolago. Te pa izkoristijo občani, brezdomci, klošarji, ki nimajo toplega obroka na dan.

Območna organizacija Rdečega križa Domžale

Odgovor Viktorju Balažiču

Balažič me v 95 vrsticah svojega zapisa, ki je bil objavljen v prejšnji številki Slamnika, napada, kritizira in mi očita vse nemogoče stvari. Celo to mi podtika, da sem nacist (citiram njegov stavek: *V slogu nacistične antikomunistične propagande Stibrič s svojim pisanjem razveseljuje po mojem mnenju zelo malo bralcev Slamnika;* konec citata).

Viktor Balažič, močno se motite. A pojdimo lepo po vrsti. Pričakujem, da boste dokazali, da sem nacist ali pa se mi boste javno opravičili. Kajti nisem nacist, drži pa, da sem antikomunist (in tudi antinacist). Zame sta komunizem in nacizem eno in isto, samo malo drugače sta oblečena; nacizem v kljukasti križ, komunizem pa v krvavo rdečo zvezdo. Obe ideologiji temeljita na neetičnosti, nehumanosti, novinarski manipulaciji, ustrahovanju, grožnjah, pobijanju nedolžnih, zatiranju pravic, zatiranju demokracije itd. Zato se tako komunisti kot tudi nacisti ne bi smeli pojavljati na nobeni javni funkciji. Naši vrli komunisti (pravna naslednica zločinske komunistične partije je ZLSD - katere član ste baje tudi vi) ne samo, da se niso umaknili iz javnega življenja, zavzemajo celo najbolj eminentne in odgovorne položaje v državi (Kučan kot predsednik države itd.) ter občini (Cveta Zalokar - Oražem kot županja itd.).

Pa naj bo o tem dovolj. Ko sem analiziral vaš prispevek, sem v njem opazil ogromno stavkov, ki so si bili popolnoma v koliziji sami s seboj. Naj omenim samo najbolj očitne. Tako recimo navajate, da ste kristjan in obenem še član ZLSD (torej komunistov). Citiram: Med člani ZLSD kot Stibriču konkurenčni stranki nas je nekaj kristjanov, konec citata. To nikakor ne gre skupaj. Če ta vaša trditev drži, potem ne vem, kako so vas lahko sploh sprejeli v stranko komunistov. In v kateri stranki sem jaz, ko mi očitate, da je ZLSD meni konkurenčna stranka? Naj vam zaupam, da trenutno nisem v nobeni. In če ste se vi že uspeli »infiltrirati« v ZLSD, upam, da se po vseh močeh zavzemate za to, da se veroук vme kot obvezen predmet v osnovne šole in da se gozdovi vrnejo prejšnjemu uradnemu lastniku, se pravi Cerkvi - ter da boste v tem uspeli prepričati svoje strankarske kolege. Če ste kristjan, potem se boste za to na vsak način zavzemali, četudi preko ZLSD. Bog vam bo to zagotovo poplačal. Veseli me tudi, da se strinjate z menoj, da županja očitno laže (citiram vaš stavek: Županja je z veliko strpnostjo v odgovoru Stibriču dokazala, da laže in s tem medijsko manipulira - konec citata). Lepo, da tako mislite o županji, da ona torej laže in medijsko manipulira. Verjetno vas bo pohvalila. Še posebno, ker se ona sama ni odzvala na moja vprašanja (očitno sem jo pritisnil »ob zid«), temveč ste to njeno vlogo zasedli sedaj vi (in to precej nespretno, po mnenju velike večine bralcev Slamnika). Ko sva že pri bralcih Slamnika, naj vam še povem, da se velika večina bralcev z menoj in mojim načinom pogleda na svet, ki bi bil idealen, če ne bi bilo komunizma, strinja. Za tistih nekaj (iz dneva v dan jih je na srečo manj) nasprotno mislečih, ki imajo od prejšnjega režima velikanske koristi (finančne ali kakšne drugačne), pa je samoumevno, da se z menoj ne strinjajo, saj bodo izgubili bonitete, če se bodo (javno) strinjali z menoj (tiho me pa tako ali drugače podpirajo).

Očitate mi nestrpnost do županje, nestrpnost in sovraštvo, ki naj bi ga gojil do nje itd. Viktor Balažič, ponovno vas moram demantirati. Očitno niste brali mojih prispevkov, namenjenih njej, ali pa ste to namenoma spregledali. Kajti napisal sem (in za tem trdno stojim), da proti njej kot osebi nimam nič, imam pa precej proti njej kot županji; da ne bi našteval vsega, samo na kratko. Videospot, v katerem javno izjavlja, da ne kadi, a jo isti trenutek na seji vidimo s prižgano cigareto v ustih, »podjetniški krediti« brez javnega razpisa in kriterijev, izlet na Mauritius (tudi na stroške domžalskih davkoplačevalcev, čeprav prikrito, preko drugih postavk). Lahko bi še našteval, a bo za prvo silo dovolj.

Na koncu pa naj mi bo dovoljeno dati še dva nasveta. Prvega domžalski županji. Če ne mislite javno odgovoriti na moja vprašanja, potem poiščite vsaj kakšno bolj kompetentno osebo, kot je Viktor Balažič, da to opravi namesto vas. Drugi nasvet pa gre Viktorju Balažiču. Če ste se naveličali živeti v domžalski občini, ne iščite vzroka za preselitev v meni, temveč v vas samih in v svoji lastni nestrpnosti ter dejstvu, da se niste sposobni prilagoditi okolju. S tem tudi končujem polemiko z vami. Pa brez zamere.

JANEZ STIBRIČ

Recimo bobu bob in popu pop

Politični barometer in obnovitvena dela v domžalski cerkvi

Šlo je za zamenjavo tlaka v cerkvi, za kar naj bi odobrili znesek v višini 2 milijona SIT. Ker v proračunu ta izdatek ni bil predviden, so domžalski svetniki naknadno z amandmajem izglasovali omenjeno sofinanciranje. Povzemajoč iz Domžalskih novic so poslanske skupine SLS, Zeleni, SNS in SDS amandma podprli oz. so njih vodje bili pripravljeni spregovoriti o tej temi. Za obnovo tlaka v domžalski cerkvi pa se nista strinjali poslanski skupini LDS in DS. O zadevi pa se niso uspeli, hoteli ali želeli izjasniti vodje poslanskih skupin ZLSD, SKD in Obrtniki. Jože Nemec (Zeleni) je izjavil, da ima cerkev kulturno zgodovinsko vrednost in pri tem opomnil na njeno baročno zasnovo, na poslikave akademskega slikarja Slavka Pengova, ki imajo kulturno vrednost, ter da se nekaj najde tudi iz Plečnikove šole. Vse našteto je vplivalo na odločitev Zelenih, da odobrijo sredstva za položitev novega tlaka v cerkvi.

Jure Berlot (SLS) je bil še zgovornejši in je pribil, da je med drugim tudi cerkev ogledalo kraja, zato so z vso odločnostjo podprli, da se cerkvi nameni 2 milijona tolarjev, podprli bi tudi večji znesek. Janez Slovnik (SNS) je smelo vzletel iz Jelinčičevih vezi in se tudi strinjal za odobritev zneska v višini 2 milijona SIT, kakor tudi njegova poslanska skupina. Tudi Roman Kurmanšek in njegova poslanska skupina SDS nista prezrla kulturno zgodovinske vrednosti domžalske cerkve in ji namenila določena sredstva za obnovo tlaka.

Toni Dragar (LDS) je bil drugačnega mnenja in je dejal, da so bili pri svojem nestrinjanju za dodelitev sredstev preglasovani od desno usmerjenih strank SKD, SDS, SLS ter njihovih simpatizerjev. Tone Peršak (Demokrati) je izjavil, da se niso strinjali, da se domžalski cerkvi nakažejo sredstva za zamenjavo tlaka in se pri tem oprl na ločitev Cerkve od države, ob tem pa očitno »pozabil« da je po Ustavi RS Cerkev sicer ločena od države (beri: državnega aparata), ne pa tudi od družbe, katere večinski del je. Kakor bi verjetno volivci LDS večino glasov dodelili Milanu Kučanu (članu ZLSD v mirovanju), tako bi tudi po vsej verjetnosti Tone Peršak največji delež glasov - poleg DS - dobil med volivci ZLSD. Računica je jasna in zgodba tudi.

Ni pa jasno, čeprav je, zakaj Franci Gerbec, vodja poslanske skupine ZLSD in Marko Starbek, vodja poslanske skupine SKD, nista utegnila ali želela odgovoriti na postavljena vprašanja Mojce Podgoršek iz Domžalskih novic. Celo Franc Herle, vodja poslanske skupine Obrtniki, je odgovoril z molkom in se pri tem (ne)upravičeno izgovoril na nestrinjanje z uredniško politiko Domžalskih novic.

Kakor ima vsakdo in vsaka politična skupina vso pravico do svojega mnenja, je le treba razlikovati, katero mnenje je bolj »slovensko«, glede na to, ker Cerkev (v širšem smislu) predstavlja dobršen del slovenskega naroda in vse, kar se postori na tem področju, ostane doma in tudi, mimogrede, gozdov ne more nikamor odvesti.

Naj zaključim s francoskim pregovorom: Kdor preveč gleda, kateri veter piha, ne bo ne sejal ne sadil.

IVAN KEPIC

IZ ZAKLADNICE PREGOVOROV

»Dobrota ni sirota«

V novembru smo praznovali svetega Martina, ki je pri nas zelo češčen svetnik. V glavnem ga povezujemo samo z vinom in drugimi dobrotami, malo pa se govori o tistem, po čemer je bil sv. Martin zares velik - o njegovi srčni dobroti. Še kot vojak rimske vojske in pogan je prezeblemu beraču poklonil pol svojega toplega plašča. Tudi svetega Miklavža, ki bo kmalu prišel razveselit otroke, poznamo po dobroti. Bliža se božični čas, ko naj bi vsak človek ponovno doživel božjo in človeško dobroto. Dovolj je torej razlogov, da poiščemo nekaj pregovorov o dobroti.

V naslovu smo zapisali pregovor, ki ga sicer poznamo v nikalni obliki ali v drugi različici, ki pravi: **Dober - norcem podoben.** Prof. Anton Trstenjak je takšno modrovanje odločno odklanjal. Imel je navado reči: »Resnična dobrota ni sirota. Daleč od tega! **Dobrota je božja;** je sled Boga v tem svetu. Človek, ki je dober, a morda ni veren, prej ali slej najde Boga.«

Tudi Kitajci imajo izrek, ki zveni bolj pesmistično, a v trenutku razočaranja nad ljudmi bi mu marsikdo pritrdil:

Samo dva dobra človeka sta: prvi je že umrl, drugi pa se še ni rodil.

Osnovno sporočilo pregovorov je, da je dobrota nekaj velikega in vrednega:

Dobrota je več vredna kot lepota.
Dobrota je edina plemenitost.
Dobrota se nikoli ne postara.
Kdor postane dober človek, je dovolj učen.
Ni važno, kako dolgo živimo, ampak kako živimo.
Brezsrčnost je najhujša srčna napaka.

Pristna dobrota prav zato ni sirota, ker je dosledno nesebična in sploh ne računa na povračilo in hvaležnost. Edino in zadostno »plačilo« za dobroto je srečala:

Dobrota, ki računa na povračilo, ni dobrota. (kitajski)
Dobrota prinaša svoje plačilo že s seboj.
Dobro delo je vedno srečo imelo.
Dobrota (krepost) in sreča sta kot mati in hči.
Plačilo za dobra dela je kot datelj: pozno dozori, a je sladek. (Talmud)
Bodi prijatelj dobrega in se ti ni treba bati hudega (slabega).

Ljudje pozabijo dobro delo, dobrote pa ne, kajti **dobrota ostane nepozabna.**

Veliki vzgojitelj in škof A. M. Slomšek, ki je učil ljudi razlikovati med videzom in resničnostjo, je zapisal: **Kaj pomaga še tako čedna lupina, ako jedro ni dobro.** Filozof in duhovnik dr. Janez Janžekovič pa je svojo knjigo Smisel življenja povzel v enem stavku: Smisel življenja je postati dober človek. Pregovori nam povedo, zakaj:

Dober človek je več vreden kot ves denar. (ruski)
Dober človek je zanesljivejši kot kamnit most. (ruski)
Dober človek je tisti, ki ohrani otroško srce (ki ne izgubi otroškega srca). (kitajski)

Dobrota seveda ni v mnogih besedah, ampak v dejanjih:

Vsi hvalijo dobroto, a le maloštevilni jo udejanjajo.
Ni dovolj vedeti, kaj je dobro (treba je to tudi storiti).
Dobra vaolja (ali: namen) ima hitre noge (pomeni: hitro preide k dejanjem).

Dobri nameni niso dovolj, kajti **pot v pekel je tlakovana s samimi dobrimi nameni.**

Delati dobro in izogibati se slabega je najvišje in najpreprostejše pravilo človeške in krščanske nravnosti. Ljudska modrost o tem v kratkih besedah veliko pove:

Delati dobro ni nikoli prepozno.

Kdor ne stori ničesar dobrega, stori že s tem dovolj slabega.

Človek ne more nikoli storiti dovolj dobrega.

Delaj dobro brez škiljenja (to je: ne glede na druge ljudi). (kitajski)
Ko delaš dobro, se ne oziraj naokoli (to je: ne daj se speljati s prave poti).
Delaj dobro in pusti druge, naj govorijo. (francoski)
Delaj dobro in s tem osramoti hudiča. (angleški)
Deset let delati dobro še vedno ni dovolj; en sam dan delati zlo pa je že preveč.
Dobrota ni manjša, če pade na nevrednega.

Jezusovo naročilo, naj ne trobimo pred seboj, ko dajemo milošćino in naj pri tem levica ne ve, kaj dela (daje) desnica, je ljudska modrost prevedla v naslednje spodbudne misli:

Dobro storiti, pa ne okrog zvoniti.
Dobrota dela na skrivnem (potiho).
Dobra dejanja se tudi v temi svetijo (zato jih ni treba razglašati in razkazovati).
Delaj dobro, potem pa to vrzi v vodo (pomeni: pozabi, ne zahtevaj zase ničesar). (kitajski)

BOGDAN DOLENC

Servis in trgovina

RTV tehnike

Na sporedu je moja najljubša TV-oddaja. Kot prikovan sedim pred televizorjem in nepremično buljim vanj. Zelo se zabavam in nadvse dobro se počutim. Ojoj, pokvaril se mi je televizor! Moji dobri občutki so izginili brez sledu. Na srečo se spomnim na Dušana Hribarja in njegov RTV servis in trgovino. Ali naj ga pokličem po telefonu (061) 722-752 ali 710-209, ali naj skočim v Domžale na Ljubljansko 110? Dobro vem, da mi bodo hitro in kvalitetno popravili televizor. Morda bi ga kar poklical na dom? Izbira je popolnoma moja. Če bo potrebno, pa lahko izbiram še med avdio in video aparati znamke SONY in SHARP. Kupim si lahko še videorekorder in HI-FI napravo. Ob nakupu, lahko bom plačal tudi na obroke, mi bodo še strokovno svetovali. Če bom plačal z gotovino, pa mi bodo priznali gotovinski popust. Trgovina je odprta vsak dan od 8-12 in od 14-19, zaprta je samo ob nedeljah in praznikih.

SHARP

JEROVŠEK COMPUTERS SUPERSTORE

»Računalnik je kot pralni stroj«

V pritličju poslovne stavbe Jerovšek Computers na Breznikovi 17 na Rodici pri Domžalah je poskusno odprta njihova maloprodajna trgovina, ki je v Sloveniji že osma po vrsti. Njeno uradno in slavnostno odprtje bo v prvi polovici decembra. Kupci računalniške opreme obiskujejo »obloženo« trgovino že sedaj. V njej namreč lahko kupiš čisto vse, kar ti srce »računalniško« poželi! Privoščiš si lahko popolni preizkus nabavljenega računalnika, saj si v Jerovšek Computers Superstore sploh ne želijo, da kupite mačka v žaklju. Morda še to: v letošnji številki Monitorja so bili objavljeni rezultati testiranja osebnih računalnikov. Sodelovalo je 40 podjetij in v dveh izmed treh kategorij so računalniki Jerovšek Computers prejeli najvišje ocene in s tem priznanje Zlati monitor. Ne čakajte na december, Jerovšek Computers Superstore obiščite že zdaj, in sicer vsak delavnik dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 13. do 18. ure, ob sobotah pa med 9. in 13. uro. Ste se že zmenili tam? Pohitite!

RAZSTAVA AKADEMSKE SLIKARKE HUIQIN WANG

Svitki o slikarkinem iskanju svetovne harmonije

Slikarka Wang Huiquin z dvojnim umetniškim poreklom, kitajskim in slovenskim, se je v začetku novembra v Likovnem razstavišču v Domžalah predstavila z izbranimi svitki, ki so nastajali v letih med 1990 in 1997. Na papirnatih površinah, ozkih, pokončnih formatov, so se pred nami razvrstile krajine, od prividnih, zasenčenih, le z domišljijo prepoznanih namigov na naravne oblike, do prizorov, v katerih se združujejo vsi atributi v romantičnem duhu zasnovanih izrezov iz narave: gorsko pobočje, strmo skalovje, v brezno padajoči slap. Čeprav večina obiskovalcev razstave ni vajena zahodno-evropske slikarske izkušnje, so bile razstavljene slike akademske slikarje Wang Huiquin prijetno domače, saj smo v njih lahko prepoznali tudi del svoje dediščine krajinskega slikarstva od časov romantike do osebno oblikovanih prepesnitev današnjih dni. Dr. Nadja Zgonik je na razstavi predstavila slikarko in razstavljene slike. Domača ter duhovno sorodna se ji zdi tudi slikarkina želja po poveličevanju narave, ki jo prikazuje kot čarobno in skrivnostno. Ko jo slikarka prenese na papir, preneha bili le izsek vidnega, otipljivega sveta, in postane zrcalo, ki odseva posameznikova osebnostna razpoloženja.

Odprtja razstave slikarke Huiqing Wang se je udeležil tudi ambasador LR Kitajske, njegova ekselenca Wu Jun Feng s soprogo.

Razstavo je odprl ambasador LR Kitajske, njegova ekselenca WU JUN FENG; poudaril je pomembnost kulturnega sodelovanja med državami in se zahvalil ga. Huiqing Wang za njen prispevek na področju sodelovanja Slovenije in Kitajske. V kulturnem programu je s predstavitvijo kitajske glasbe nastopila gdč. Nada Ocepek. Po odprtju razstave so pripravili tudi poskušino tradicionalnih kitajskih jedi, ki jih je pripravila restavracija Kitajsko mesto.

Huiqin Wang se je rodila 1955. leta v Nantongu na Kitajskem in je najprej diplomirala na Fakulteti za likovno umetnost na Kitajskem, kasneje pa tudi na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Razstavljene slike pomenijo nekaj novega, nekaj drugačnega, kot smo vajeni, vendar velja po mnenju dr. Nadje Zgonik poudariti, da ni naključje, da nas slikarka vnovič spominja na naravo in nas zvabilja vanjo. Iz kitajske filozofije namreč pozna njeno kozmično skrivnost, hkrati pa ve, da je to, kar na Slovenskem vsi najglobje doživljamo v svoji notranjosti, prav narava in njen čudež vedno obnavljajočega se življenja.

V.

Likovno Razstavišče Domžale

Razstavljal Polde Mihelič

V prvih dneh novembra 1997 je Likovno razstavišče Domžale zaprlo vrata za razstavo Poldeta Miheliča, slikarja, ki ne sodi samo med zanimivejše kamniške sodobne slikarje, temveč zavzema vidnejše mesto tudi na Slovenskem, likovno zelo razgibanem in pestrem prostoru. V njem po mnenju likovnega kritika Mirka Juterška, ki je tudi predstavil delo slikarja, izstopa predvsem zato, ker je zelo drugačen in samosvoj in to kljub svoji očitni navezanosti na evropsko tradicijo.

Slikar Polde Mihelič (Olševek 6, 1240 Kamnik), rojen leta 1923 v Vrhpolju pri Kamniku, je ob odprtju razstave, slikovito, kot zna le on, predstavil tudi svoje življenje, katerega večji del je preživel kot likovni pedagog. Njegova razstava v Likovnem razstavišču je bila že 19. po vrsti, poleg tega pa je razstavljal na številnih skupinskih razstavah in sodeloval v slikarskih kolonijah.

Številni obiskovalci razstave Poldeta Miheliča, ki bo vsak čas praznoval svoj štiriinsedemdeseti rojstni dan, smo njegove slike lahko primerjali z deli naivcev, pri tem pa soglašali z

zapisom v katalogu izdanem ob tej priložnosti, (izdala Knjižnica Domžale), da je v slikah Poldeta Miheliča kot pristnost naiva izstopala že v času, ko se o teh likovnih vrednotah v naši državi še ni govorilo in pisalo. Z njo pa slikar živi še danes, seveda ne več tako sam, kot je bil nekoč, toda še vedno samosvoj in poglobljen v poetično prikazovanje slovenskega podeželja polpreteklosti. In v tem romantičnem slikanju dobro znanega mu domačega človeka in krajine vidi slikar Polde Mihelič tudi danes svoje poslanstvo.

V.

DOBRODOŠLA, BELA KRAJINA

Večer narodne dediščine

Knjižnica Domžale in trgovina Ginko Domžale sta v ciklu predstavitvenih večerov različnih slovenskih pokrajin 7. novembra 1997 v Domžale povabila gostoljubne Belokrajnce iz občine Črnomelj.

Začetek je bil liričen in mehak, g. Marjan Gujtman, direktor Knjižnice, je številne poslušalce za katere je bil večnamenski prostor domžalske knjižnice več kot premajhen, v prijeten večer uvedel s pesmijo Otona Župančiča: Vsa tanka, vsa mirna, je zarja večerna..., nadaljevala pa ga je tamburaška skupina Dobreč iz Dragatuša, ki je pod vodstvom g. Toneta Grahka poskrbela za prijetno razpoloženje. Skupaj z njimi, ljudskim godcem g. Francem Šutejem-Jazom, ki je predstavil lončeni bas - izdelovalke Vere Vardjan in povedal tudi prijetni šali, harmonikarjem g. Ivanom, ki je zaigral na 150 let staro harmoniko, ter ostalimi nastopajočimi smo korak za korakom spoznavali belokranjsko pokrajino, se ustavljali ob značilnostih posameznih mest in prisluhnili mehki belokranjski govorici. Pisanice vseh vrst, ki so pred nami nastajale pod pridnimi rokami gospe Marije Trdič, Zeleni Jurij, številne folklorne skupine v lanenih belih oblačilih, bele breze in številne belokranjske značilnosti so marsikoga od nas prepričale, da je to deželo vredno obiskati. Piko na i prijetnemu večeru pa so postavile članice društva Krnica iz Velikega Nerajca, ki so poskrbele za predstavitev in pokušino bogate belokranjske kuhinje, še posebej dobri so bili svitki.

V.

Ga. Marija Trdič nam je pokazala izdelovanje prečudovitih belokranjskih pisanic, ob njej ljudski godec g. France Šutej-Jazo ter dva člana folklorne skupine z lončenim basom »gudalom«.

Koncert Ljubljanskih madrigalistov v grobeljski cerkvi

Na jesenski večer, v petek, 10. oktobra 1997, smo lahko v grobeljski cerkvi prisluhnili zboru Ljubljanskih madrigalistov pod vodstvom zborovodje Matjaža Ščeka.

Kulturno društvo Groblje vsako leto organizira koncert, na katerem se predstavi slovenski zbor, ki je s svojo kvaliteto na poseben način zaznamoval slovensko in tuje glasbeno prizorišče. Koncert Ljubljanskih madrigalistov je bil že peti po vrsti. Kakovostni koncerti, kar je pričujoči koncert nedvomno bil, so namenjeni ne le uživanju v lepoti poustvarjene glasbe, ampak imajo tudi nalogo vzgajati tako publiko kot pevce. Na žalost sta tako domžalska in okoliška publika kot tudi pevci za take lepote (vzgojo) precej slepi, kakor smo lahko sklepali iz zasedbe občinstva v cerkvi.

Program koncerta je bil oblikovan po klasičnem vzorcu, mešanici kronološkega in tematskega zaporedja.

V uvodu smo poslušali pet motetov Jacobusa Gallusa. Dirigent nas je že v uvodu presenetil s svežimi izvedbenimi prijemi. Zbor je inventivnosti zborovodje zgledno sledil. V nadaljevanju programa so sledile sakralne skladbe Mokranjca, Mendelssohna, Ollsona, Kverna in Miškinisa. Skladbe, ki zahtevajo tehnično dobro podkovan zbor in zrelega zborovodjo, so bile izvedene v jasnih dramaturških lokih. Precejšnja fluktacija v zboru ter odsotnost nekaterih pevcev, v določenih trenutkih pa tudi nekaj nezainteresiranosti pevcev, so bili vzrok za mestoma nehomogen zvok (predvsem v ženskem zboru).

Drugi del je bil zasnovan nekoliko lahkotneje. Uvod je izzvenel v znamenju Sandströmovega sodobnega kolaža, ki obkroža motet M. Praetoriusa. Ugajal je pevski kvartet, postavljen na drugo stran cerkvene ladje. Program se je nadaljeval z dvema priredbama črnske duhovne glasbe, zaključil pa z »obveznimi« priredbami slovenskih ljudskih pesmi. Med njimi je najbolj izstopala Lebičeva Pesem od zarje, ki se v več segmentih opira na primarno glasbeno izročilo in s tem popelje poslušalca v čisto drugačen zvočni svet. Za dodatek so nam pevci poklonili dve slovenski ljudski.

Pogostejši poslušalci tega zbora smo v programu pogrešali kakšno programsko osvežitev, saj velik del programa že kar nekaj časa vztraja na svojem sporedu.

Celoten koncert pa je bil vsekakor v znamenju izvimosti in muzikalne logike zborovodje, ki je z zanesljivo kretnjo vodil zbor. Ljubljanski madrigalisti pa so pokazali, da je zbor lahko v rokah pravega zborovodje zanesljiv in občutljiv poustvarjalec vsake zborovske partiture.

Tomaž Pirnat

Mladi domžalski glasbeniki spet uspešni v tujini

Že nekaj let učenci Glasbene šole Domžale tekmujejo na mednarodnih tekmovanjih mladih glasbenikov. V zadnjem času so se udeležili treh natečajev v Italiji. V letošnjem juliju, ko je večina učencev že počitnikovala, so se naši mladi glasbeniki potili v prijetnem turističnem mestecu na Ligurski obali, v San Bartolomeu. Konec oktobra pa so tekmovali v rojstnem kraju največjega violinista Niccola Paganinija - na njegovem konzervatoriju - v Genovi in dva dni za tem v starem turističnem mestecu Stresi ob Lago Maggore. Tekmovanja so bila naporna zaradi velikih razdalj, še bolj pa zaradi slabše organizacije, ki je za Italijo tipična. Kljub temu so se mladi glasbeniki izjemno dobro uvrščali, kar kaže, da so izvrstno pripravljeni in tudi v slabših razmerah sposobni doseči odlične rezultate.

V San Bartolomeu sta mlada violinista Glasbene šole Domžale, Maja Savnik in Niki Germovšek, osvojila 3. in 4. nagrado. Bivši učenec naše šole, Daniel Savnik, ki je trenutno v 3. letniku SCŠ Ljubljana pri prof. Igorju Maroševiču, je v kategoriji trobente tudi osvojil 3. nagrado. Menda je to prvi trobentač iz naših krajev, ki je tekmoval v tujini.

V Genovi sta tekmovali 6-letna Jelena Ostojić in Maja Savnik. Jelena je v kategoriji najmlajših violinistov dosegla 4. mesto, Maja pa je v konkurenčno najzahtevnejši kategoriji zmagala oziroma delila 1. mesto z mladim violinistom iz Ljubljane Markom Radoničem. Oba violinista sta dosegla po 99 točk od 100 in osvojila tudi posebno nagrado Fondacije »Emma Maria Ferrari«. Violinistka Maja Savnik je v tem letu torej že drugič zmagala, prvič na državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije.

Po dveh dneh tekmovanj v Genovi smo se za dva dni preselili na Lago Maggiore. Maja Savnik je skoraj ponovila uspeh iz Genove, saj je zasedla 3. mesto s 95 točkami takoj za omenjenim Markom (97 točk) in Japonko Asami Naka (96 točk). Pri tem je imela Maja nekaj smole, saj ji je zaradi strgane strune nagajala intonacija. Vendar je komisijo uspela prepričati s svojim igranjem tako, da so ji dodelili še 1. nagrado.

Tako je bil izkupiček naših tekmovalcev zelo bogat, tega je bila še posebej vesela mentorica mladih violinistov, Anastazija Sešek, in korepetitorka, Jasna Jan. Kot zanimivost naj omenim, da je bilo med tekmovanjem in po njem v Stresi najbolj živahno v prostoru za zabavo, kjer so se tekmeci na odru sproščeno zabavali z ročnim nogometom. Japonci, Slovenci, Italijani, Jugoslovani skupaj v igri, to je bil čudovit pogled ne mlade.

TONE SAVNIK

Mladi glasbeniki z njihovimi mentorji v STRESI.

Mlada violinistka Maja Savnik med tekmovanjem

SABINA HRIBAR

Gostilniška

Le norec hodi v gostilno,
da tam zapoje svojo himno
ker v glavi velika je praznina,
rad pokaže avto, ženo ali sina.

To so uboge kreature,
zvečine bivše partijske figure
sedaj zamenjali so le kravate
in se gredo demokrate.

Bivša oblast jim dala položaje,
pa tudi sedaj ne morejo brez kraje,
bistrila um jim kranjska je Sorbona,
najboljši našli pot so tja do Maribora

Oj, preljubi Marko, Tine,
ne misli, da si zgrabil za rozine
prišel bo še čas streznitve
žal prepozno- brali bodo ti molitve

HELENA GIACOMELLI

Lepote Viševnika

Planinci smo kot ptice selivke: poleti nas neustavljiva želja vleče na mogočne gore Julijcev, na raztegnjeno grebenaste Karavanke in po izpostavljenih, zavarovanih plezalnih poteh na najvišje vrhove Kamniških Alp; z jesenjo pa, ko se krajšajo ure dneva, ko se zapirajo visokogorske planinske koče, ko se v mrzlih jutrih v osojnih legah že pojavi zmrzal, se selimo na sredogorske vrhove in na nižjegričevnate poti. Z bogastvom doživetij v duši. Ki nam bo svetilo deževnomračne jesenske in otožno, golodrevesne predzimske dni.

Kdo ve, če so macesni na trati pod Viševnikom že usuli svoje oranžnozlate iglice? Ob koncu avgusta so bile še zelene, mehke in sveže, kot trava na pašnikih pokljuških planin. Pripeljale smo se takrat, tri planinske pohodnice, na Rudno polje. Kar bo, pa bo, smo se v Domžalah z optimizmom zazrle v ploščo mračnosivih oblakov, ki so prej grozili s plohami kot pa (po večerni in še zgodnjejutranji vremenski napovedi) obljubljali jasnino. In je bilo - sonce med kopastimi oblaki na Rudnem polju.

Na jasi se obrnemo desno (levo začenjajo triglavski popotniki svoja romanja prek Velega polja), zabredemo v rosnato travo in stopamo po lepo speljani stezici ob smučarski vlečnici navzgor (občutek strmine je relativen pojem: kar je za enega zmerno, je za drugega zelo strmo), si na mehki travnati ravnici zravnamo kolena, da bi se levo (desna steza zaobide vrh Viševnika) skozi macesnovje vzpeli na greben. Odpre se pogled, obstane korak: pod nami svetlo dno planine Konjščice, nad triglavskim pogorjem tesnobno modri oblaki, mi pa še soncu nastavljamo razgreta lica. Stezica se razleze prek travnatega pobočja in se pod vrhom spet zožena uhodi na greben, ki, če z roba pogledaš na drugo stran, pokaže svoje prepadno skalnato lice. Le kako sem mogel tako dolgo odlašati s potjo nanj? se vprašuješ, zroč v bližnje stene Malega Draškega vrha, navzdol na Jezerca in na temnozelene širjave poklju̇ških gozdov s svetlimi zaplatami planin. So ti Kamniške planine preveč pri roki? So drugi julijski vrhovi, predvsem pa Triglav, bolj vabljivi od 2050 visokega Viševnika, poldrugo uro do dveh hoda nad Rudnim poljem? Ali pa si bil tako zasičen z lepoto (ljubeznijo) njihovih poti, da v tebi ni bilo ne prostora ne želje po spoznavanju drugačnega sveta. Zdaj veš: sestop po kratkem, razgibanem grebenu na Srenjski preval ni enak hoji po drugih grebenih; s soncem obsijana steza po valovitem svetu trat, ruševja in macesnov med Selišnikom, Debelim in Lipanskim vrhom do Blejske koče na Lipanci, je enkratna, nikjer ponovljiva, preprosto lepa. Ta hip, pod našimi koraki, najlepša.

V soncu smo posedle na klop pred kočo, zadovoljne, da se je vreme do tu zvesto »gor držalo«. Medtem, ko smo pile čaj, osladkan z zvončkljanjem kravjih zvoncev in z odzdravljanjem prihajajočim in odhajajočim planincem, so megle in soparni oblaki postopoma zakrili sonce ter nizko polegli na vrhove. Na obrazu začutimo prve kapljice, nenadna ohladitev potegne iz nahrbtnikov puloverje in vetrovke. Celo rokavice niso odveč. Da bi šle v takem še na Debelo peč? se spogledujemo. Kaj pa bi imela od »tipanja« skozi meglo, zdrsljive hoje po mokri travi, nobenega razgleda z vrha? Samo slab občutek in obžalovanje, ker bi si s svojo nenasitno željo po »še več in še višje« spridile turo.

In je Debela peč, skrita v oblačni temini nad Lipanco, ostala »neosvojena, naša planinska tura pa taka, kot smo si jo želele: svetla in sproščujoča. Saj je skozi vejevje že po nekaj korakih po označeni, presenetljivo lepi stezi nazaj proti Rudnemu polju znova zasijalo sonce. In pomislim (ko ob avtu odpade z nog teža gojzarjev): za nami je pet ur nenaporne, prijetno sprehajalne hoje. Je to malo? Je to veliko? Je to morda ravno pravšnja mera? Pravzaprav, ali sploh moremo meriti globino doživetij v gorah z dolžino prehojenih planinskih poti in količino časa, porabljenega zanje? Narava ti daje toliko, kolikor znaš od nje sprejeti. Dva popotnika ob istem času na isti poti in vendar, vsak s svojim sprejemanjem istih podob, ki jih zaznava oko: pašniške trate z vijoličnimi cvetovi svišč̌evcev, pastirski stanovi, v bližini pasoča se živina; ruševje z macesni; razgibana grebenska stezica; gibajoči se oblaki od Bohinjskega kota do Triglava, zdaj gmotastočrni, zdaj puhastobeli, razgrinjajoč med raztrganinami vrhove v soncu; mehka stopinja po gozdni poti, korak od nje gobe - sive, rjave (najbrž neužitne, sicer bi jih gobarji že pospravili v svoje košarice) in rdeče mušnice, čudovite v svoji strupeni lepoti... kakšno bogastvo narave. In na tako »kratki« poti!

na ČRNO BELIH poljih

Šahovske novice

Škofja Loka

Šahovska zveza Slovenije in Šahovsko društvo Murka Lesce sta organizirali letošnjo **1. šahovsko ligo - zahod,** v kateri se je za vstop v družbo najboljših, to je v 1. super slovensko ligo, potegovalo 8 šahovskih ekip. Tekmovanje je potekalo v dveh delih, in sicer ob koncu tedna od 17. do 19. 10 in od 24. do 26. 10. 1997.

Po treh letih se je po 7. krogih napetih in zanimivih šahovskih spopadov v najboljšo slovensko šahovsko ligo uvrstila **ŠD Murka** iz Lesc, odlično **3. mesto** pa je zasedla šahovska ekipa **Napredek Domžale,** za katero so igrali: **MM Branko Stanojević** (3 1/2/7), **M Ivo Bajec** (1/2), M **Vladimir Ivačič** (5 t./7), **MK Marjan Karnar** (3 1/2/7), **MK Vide Vavpetič** (4 1/2/7), **MK Boštjan Rebernik** (2/5), **MK Franci Košir** (0/1), **MK Janez Hribar** (2 1/2/3), **MK Boris Skok** (1/2) in **MK Bogdan Osolin** (1/2).

Iz 1. šahovske lige - zahod se selijo zadnjeuvrščeni, vendar izredno borbeni šahisti Starega trga ob Kolpi.

Končni vrstni red: 1. Murka Lesce (12 (27), 2. BMP 10 (25), **3. Napredek Domžale 10 (23 1/2),** 4. Vrhnika 9 (27 1/2), 5. Iskra AET 6 (20), 6. Dr. Milan Vidmar 5 (18 1/2), 7. Kočevje 4 (15), 8. Stari trg ob Kolpi 0 (12).

Vide Vavpetič 2235
Dušan Jokovič 2200

1. šahovska liga-zahod 1997

1. e4 c5 2. c3 Sc6 3. d4 e6 4. d5 exd5 5. exd5 Se5 6. Sf3 d6 7. Sxe5 dxe5 8. Lb5+ Ld7 9. Lxd7+ Dxd7 10. c4 Ld6 11. Sc3 Se7 12. 0-0 0-0 13. Se4 Sg6 14. Dh5 f6 15. Ld2 b6 16. Tac1 Tfd8 17. Tc3 Df7 18. Tg3 Td7 19. Te1 Te8 20. Df5 Kh8 21. h4! Tdd8 22. Sg5 Dd7 23. Se6 Lf8 24. Lc1 Tc8 25. h5 Se7 26. Df3 Sg8 27. Te4 Te7 28. Teg4 Tf7 29. Th4 Ld6 30. Tgh3 f5 31. Sg5 Tf6 32. h6! gxh6 33. Se6 f4 34. De4 Tg6 35. b3 Sf6 36. Df5 Tcg8 37. Txh6 Txh6 38. Txh6 Se8 39. Lb2 Sg7 (Beli v hudi časovni stiski ne vidi mata v eni potezi! Pozicija črnega je kljub tej »napaki« popolnoma izgubljena.) 40. Lxe5

1-0.

Domžale

Najboljša šahista na oktobrskih hitropoteznih šahovskih turnirjih **ŠD Napredek Domžale** sta bila **Bogdan Osolin in Boris Skok,** ki sta zbrala 28 točk. Tretje mesto je osvojil **Tone Ribič** s 27,5 t. Četrto mesto je zasedel **Vitomir Janjić** 25,5 t., peto mesto **Artur Jack** 21,5 t., šesto mesto **Peter Zupančič** 19,5 t. itn.

Na petih tedenskih turnirjih v oktobru je sodelovalo 17 šahistov.

• • •

Še skupni vrstni red hitropoteznih šahovskih turnirjev po letošnjih devetih mesecih: **1. Bogdan Osolin 266, 5 t., 2. Boris Skok 256, 5 t., 3. Artur Jack 249 t., 4. Vitomir Janjić 238,5 t., 5. Peter Zupančič 177 t. itn.**

Mojstrski kandidat Marjan Karnar srečal Abrahama

Med mladim po srcu in mladimi po letih je dolgoletni, standardni in eden izmed najuspešnejših šahistov, Marjan Karnar, član ŠD Napredek Domžale, praznoval 50. rojstni dan. Čestitkam ob okroglem rojstnem dnevu se pridružujejo tudi vsi zvesti bralci šahovske rubrike Slamnika Na črno-belih poljih. Seveda Marjanu želimo še veliko veselja ob dajanju »šahmatov«! Urednik rubrike pa je izbral samo njemu v veselje še priložnostne verze, ki mu jih je pred slavnostnim praznovanjem zapisal njegov šahovski »šef« Vide Vavpetič, na »Abrahamovi veselici«, kjer so se zbrali njegovi šahovski prijatelji, prebral pa Ivo Bajec, slovenski šahovski mojster, »stari« in novi član ŠD Napredek Domžale, spodobi pa se tudi, da priobčimo še njegovo lanskoletno šahovsko stvaritev iz Škofje Loke.

Naj Abraham te, Marjan, ne pohodi,
še dalje, kot doslej, ti z nami bodi,
šahiraj, v hribe hodi, nože brusi,
pri Tončki glej, da bodo sami plusi

Marjan Karnar 2230
Janez Stupica 2305

1. šah. liga - zahod 1996

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. 0-0 0-0 5. te1 d5 6. d3 b6 7. Sdb2 Lb7 8. c3 c5 9. Dc2 Sc6 10. e4 e5 11. a4 Te8 12. exd5 Dxd5 13. Se4 Sxe4 14. dxe4 De6 15. Lf1 Sa5 16. Sg5 De7 17. b4 cxb4 18. cxb4 Sc6 19. Lc4 Sd4 20. Dd1 Tf8 21. b5 Tac8 22. Ld3 Tfd8 23. h4 h6 24. Sf3 Sc2 25. Dxc2!?

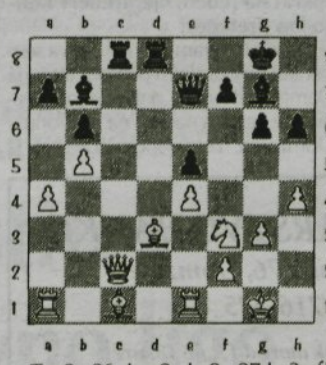

Txc2 26. Lxc2 Lc8 27. Le3 f5 28. Tad1 Txd1 29. Txd1 Lb7 30. Sd2 f4 31. gxf4 Dxh4! 32. Lb3+ Kh7 33. fxe5 Lxe5 34. Kf1 Lc8 35. Ke2 Dg4+ 36. f3 Dg2+ 37. Kd3 Dh3 38. Ld5 Dd7 39. Th1 h5 40. f4 Lg7 41. Sf3 Lf6 42. f5 De8 43. Tg1! gxf5 44. Sg5+ Lxg5 45. Txg5 h4 46. exf5 De7.

1-0!

Montecatini-Terme

V italijanskem zdraviliškem mestecu je **Slovenija postala srednjeevropski prvak.** Z odlično zmago nad Hrvati 3 : 1 je v zadnjem, 9. krogu tekmovanja med desetimi ekipami povsem zasluženo osvojila srednjeevropski pokal Mitropa. Izjemen uspeh slovenskih šahistov so priigrali novopečeni velemojster **Georg Mohr,** mednarodni mojster **Aljoša Grosar,** zelo obetavni kandidat za velemojstra **Duško Pavasović** (nagrada za najboljši rezultat na drugi deski) in letošnji državni prvak in najboljši igralec v ekipi Slovenije **Marko Tratar** (nagrada za najboljši rezultat - 7,5/9 - na četrti deski in 22 novih ratinških točk).

Končni vrsti red: **1. Slovenija 24,** 2. Hrvaška 22,5, 3. Madžarska 20, 4. Nemčija 20, 5. Švica 15, 6. Italija 18, 7. Češka 17, 8. Francija 15,5, 9. Avstrija 14,5, 10. Slovaška 11,5.

BOGDAN OSOLIN

Srednja šahovska šola

Z letošnjim šolskim letom se uresničuje večletno prizadevanje domačega Šahovskega društva Napredek za sistematično vzgojo šahistov na drugi stopnji izobraževanja.

Drugod po Sloveniji že uveljavljene srednje šole so dale namreč zelo spodbudne rezultate, zato je bil že skrajni čas, da jim sledimo tudi v Domžalah, saj naši mladi šahisti in šahistke dosegajo že lepe uspehe na regijski, pa tudi na državni ravni. Za skupino dvanajstih osnovnošolcev deklet in fantov smo našli veliko posluha in razumevanja pri vodstvu OŠ Venclja Perka v Domžalah, ki so nam v ta namen enkrat tedensko omogočili učilnico.

Triletni program Šahovske zveze Slovenije bo izvajal mednarodni mojster Matjaž Mikac iz Celja, redni šahovski učitelj z večletnimi izkušnjami. Za pokrivanje stroškov bo Šahovsko društvo Napredek Domžale pridobilo sponzorje in donatorje, tretjino stroškov prvega letnika pa bodo prevzeli starši dijakov.

Na Srednji šahovski šoli v Domžalah bodo mladi udeleženci pridobili nujno potrebne osnove in sistematiko za svoj razvoj.

STANE LAZNIK

MLADI DRŽAVNI PRVAK V DVIGANJU UTEŽI

Boštjan Peterca

»Za dviganje uteži me je navdušil moj očka, saj se je tudi on pričel ukvarjati s tem športom, ko je bil mojih let,« mi je najprej zaupal 16-letni težkoatlet Boštjan Peterca, ko sva se začela pomenkovati v prostorih uredništva Slamnika. Seveda je z njim prišel tudi njegov oče Ivo Peterca, njegov prvi vzornik. Čeprav je njegov oče pred leti prenehal z aktivnim treniranjem, ga je že kot 14-letnega fanta odpeljal v kletne prostore TAK Domžale v HKC, da bi si skupaj z njim ogledal naporne treninge »pravih« težkoatletov. S 15. leti pa je Boštjan Peterca začel zares...

S prvimi treningi je začel septembra 1996. leta. »Kot vsak začetek, je bil tudi moj težak. Potrebno je bilo veliko dela (vaje za kondicijo, moč ipd.) in treniranja, da sem se naučil tehnike dviganja,« je o začetku svoje težkoatletske poti spregovoril moj močni sogovornik Boštjan. Pri tem športu moraš seveda poleg tehnike dviganja biti tudi zelo hiter, zato Boštjan veliko teče (šprinta), kolesari in skače z mesta čez švedsko skrinjo. In še kaj!

Njegovi prvi treningi so bili že priprava na njegovo prvo tekmovanje. V novembru 1996 je na državnem prvenstvu v Velenju dosegel dober rezultat in zasedel 2. mesto med mladinci. Zanj je bil prvi športni uspeh velika spodbuda, saj je postal še bolj navdušen za športno dvigovanje uteži. Začel se je udeleževati prvih mednarodnih tekmovanj v Avstriji, na Madžarskem in promocijskega tekmovanja v Italiji.

Z izjemnim prizadevanjem TAK Domžale, njegovega očeta in s pomočjo sponzorja FAL športna trgovina Domžale se je Boštjanu Petercu uspelo udeležiti letošnjega evropskega kadetskega tekmovanja, na katerem je letos avgusta na Madžarskem sodelovalo 27 držav. S tremi »napadalnimi« poskusi v potegu (75-80-85) in tremi v sunku (95-100-100) se mu je uspelo uvrstiti na odlično 12. mesto in novi državni rekord.

Temu pomembnemu uspehu nadobudnega težkoatleta Boštjana Peterce sta sledila dva nova njegova in državna rekorda v kategoriji do 76 kg, in sicer 8. novembra 1997 na tekmi 1. slovenske lige v dvoboju med TAK Domžale in TAK Olimpija.

Najbrž so najslajši rekordi na domačem prizorišču. Urednik Slamnika je bil namreč priča Boštjanovim novim izrednim tekmovalnim dosežkom. V soboto, 15. 11. 1997 je bilo v Domžalah državno prvenstvo za mladince. Boštjan Peterca je premočno zmagal s kar tremi novimi državnimi rekordi: poteg 87,5 kg, sunek 107,5 kg in olimpijski biatlon 189 kg. Saj ni res, pa je! Prvi mu je čestital njegov ponosni oče, ki je osvojil tudi 1. mesto med veterani v kategoriji do 108 kg.

»Vesel sem, da so se mi uresničili dosedanji moji zastavljeni cilji. Upam, da mi bo uspelo do konca letošnje dvigalske sezone te rezultate še izboljšati,« je skoraj čisto na koncu najinega pogovora dejal komaj 16-letni trikratni državni rekorder Boštjan Peterca. Prepričan sem, da mu bo to uspelo in da mu bodo na njegovi težki težkoatletski tekmovalni poti rekordi še padali predenj kot hruške z drevesa. Opsa, saj res, tudi jabolko ne pade daleč od drevesa. Vso srečo, vztrajnost in odmevne vrhunske dosežke ti želim, Boštjan. In hvala za pogovor.

Tekst in foto:
BOGDAN OSOLIN

Uspeh domžalskih karateistov

2. državno sankukai prvenstvo v borbah in katah v Domžalah

V nedeljo 12. oktobra je v veliki telovadnici OŠ Vencelj Perko potekalo državno sankukai tekmovanje, ki se ga je udeležilo rekordnih 220 tekmovalcev iz trinajstih slovenskih klubov. Tekmovalci in tekmovalke, z izjemo deklic (osnovna šola), so se borili in demonstrirali kate v kategorijah: moški, ženske, mlajši in starejši dečki.

Novost na turnirju je bil nastop moških v kategoriji kat.

Tekmovanje se je pričelo s predfinalnimi borbami in nastopom v katah ob 10.00 uri dopoldan in je trajalo neprekinjeno do 14.00 ure, ko je bilo že znano, kdo bodo dobitniki medalj, le o zmagovalcih še ni bilo odločeno. Na tekmovanju, ki se je do finala odvijalo na treh boriščih, je sodilo 12 sodnikov, med njimi 6 sodnikov Karate zveze Slovenije. Tekmovanje je bilo delno finančno podprto s strani sponzorjev, ki so za udeležence po končanem tekmovanju poskrbeli tudi z obroki hrane in pijače.

Po otvoritvenem govoru ravnatelja OŠ Vencelj Perko, gospoda Marjana Stoparja, si je občinstvo lahko ogledalo 12 borb in 12 kat. Iz Karate kluba Domžale je nastopilo okoli 40 tekmovalcev. Na najvišjo stopničko se je povzpel Darko Kotar v borbah za moške z višjimi pasovi, ki je bil hkrati tretji v katah za moške. V finalnih bojih se je z njim srečal Matjaž Jerkič, ki je tako dosegel 2. mesto. Iz tekmovanja je z zlatom odšla še Maja Zupančič, ki je bila najboljša v katah za deklice, drugo mesto pa si je priboril Ervin Vidmar v kategoriji mlajših dečkov. Bronaste medelje so bile podeljene naslednjim našim tekmovalcem in tekmovalkam: Luki Vrančiču, Simoni Simikič, Kristini Otrin, Barbari Kvas in Francu Bernotu.

2. pokalna tekma Karate zveze Slovenije za malčke in malčice, dečke in deklice v Ljubljani

V Ljubljani se je 19. oktobra na OŠ Nove Fužine odvil turnir za najmlajše slovenske karateiste. V kategorijah je bilo prijavljenih tudi po več kot 70 tekmovalcev. Peter, Ervin in Maja so pionirji iz Karate kluba Domžale, na katere lahko računamo v prihodnosti.

Maja Zupančič, 3. kyu, Peter Zabret 4. kyu in Ervin Vidmar 4. kyu trenirajo v KK Domžale nekaj let. Na rednih treningih so disciplinirani in poslušni učenci. Poleg rednih treningov se fanta udeležujeta treningov borbene skupine, Maja pa trenira pod vodstvom mojstrice Mateje Ravnikar iz KK Forum in samostojno, kadar je telovadnica prosta.

Ervin Vidmar je na pokalni tekmi osvojili 5.-8 mesto v kategoriji mlajših dečkov do 40 kg. Peter Zabret je prav tako nastopil kot mlajši deček, le v težnostni kategoriji do 50 kg in si priboril bron. Maja Zupančič je demonstrirala kato v kategoriji starejših deklic in se v močni konkurenci uvrstila v polfinale, na 4.-8. mesto.

Vsem tekmovalcem čestitamo!

META ŠEPIC

Maja Zupančič

RADI IMAJO ŠPORT

Boris, Saša in Primož Vilič

Tekača Borisa Viliča v zadnjem času več ne videvamo na cestah proti Šumberku, Krumperku, Brezovici in Sveti Trojici, saj mu težave z zdravjem, predvsem s hrbtenico, preprečujejo, da bi se ukvarjal s svojo najljubšo rekreacijo - tekom v naravi.

Pa je bilo še pred kratkim drugače, saj je rekreacija tekaču Borisu, zaposlenem v Heliosu, sicer pa članu Atletskega kluba Domžale in atletskemu sodniku, pomenila mnogo več kot prijetno preživljanje prostega časa. Pomenila mu je sprostitev od vsakodnevnih naporov. Ko še ni bilo zdravstvenih težav, ni bilo dneva, da ne bi tekel po svojih priljubljenih poteh. Njegova ljubezen do športa se je začela že v osnovni šoli, ko je podobno kot danes njegova otroka hči Saša in sin Primož zmagoval na občinskih krosih, se nekaj časa poskušal v motokrosu, pomagal otrokom pri vadbi v okviru TVD Partizan, se rekreacijsko ukvarjal tudi z gimnastiko in še kaj bi se našlo. Sčasoma je tek postal pomemben del njegovega življenja in ga popeljal na različna rekreativna tekmovanja po Sloveniji, pa tudi Italiji in Avstriji. Na teke je nekaj časa odhajal z znanim tekačem Milanom Vidmarjem, najraje pa teče sam. »Za 5 km si ne grem obuvat copat,« pravi. Najraje teče 15, 20 km, večkrat je tekel ob nekdanji žici v Ljubljani, je pogost gost različnih krosov, videvamo ga na Teku za krof, tekel pa je tudi od Celja do Logarske doline. S krosov pa tudi tekov za krof ima kar nekaj medalj in priznanj, večkrat je bil kot član občinske reprezentance tudi na različnih republiških krosih. Vsi teki so zanj po svoje lepi, najlepši pa je tisti, ko dobiš medaljo. Ampak to ni nujno, saj je tek zanj sprostitev, je način preživljanja prostega časa, ki mu ob delu in družini ostane, je pa tudi počitek in užitek. »Ko pride čas, grem v naravo in tečem, ne oziraje se na vreme, največkrat sam ali s psom in tečem,« pravi. Ampak v zadnjem času žal ne - tudi zaradi operacije kolen, predvsem pa poškodbe hrbtenice.

Rad govori o svojih dveh otrokih. O 12-letni Saši in 9-letnem Primožu, učencema Osnovne šole Janko Kersnik Brdo, ki ima zlasti z občinskih krosov že kar nekaj medalj, veljata pa tudi za najboljša športnika med svojimi vrstniki. Še več priznanj pa sta zelo dobra učenca pridobila z drugimi dejavnostmi, saj oba ob učenju najdeta čas tudi za druge aktivnosti, pa naj bo to matematika, tuj jezik ali še kaj drugega. Njuno ukvarjanje s športom Borisa posebej veseli. Prvi uspehi so prišli brez pravega treninga, kaj bo v prihodnje, se še ne ve, ampak Boris želi, da bi se, morda še bolj kot doslej, ukvarjala s športom. Z atletiko, ki je njemu najljubša, morda s kakšnim drugim športom, saj Saša igra tudi košarko, Primož pa skupaj z očetom kolesari. Šport je dober za preživljanje prostega časa, tek v naravi je zdrav, prijeten in poživljajoč, pravi Boris in želi, da bi čimprej spet tekel po deset in več kilometrov. Ko pa bosta ob njem morda nekoč tekla še Saša in Primož, bo najbrž Boris Vilič še bolj srečen človek.

v. v.

Viličevi: Primož, Boris in Saša.

ELEKTRO-KOTNIK s.p.

nudimo izvedbo

- *el. instalacij*
- *el. priključkov*
- *strelovodov*
- *alarmov*
- *meritve*

tel.: 735-453, 735-091

- *intervencijska odprava napak na vaših elek. instalacijah 24 ur vsak dan*

tel.: 041-66-88-37

VSE LASTNIKE IN LJUBITELJE MALIH ŽIVALI OBVEŠČAMO,
*da lahko pri nas cepite svoje **živali** proti **steklini** tudi v popoldanskih urah in ob sobotah.*

VET. AM. d.o.o.
Ambulanta za male živali
Slomškova 30, Domžale, Rodica
tel.: 714-247

Odprto: ob ponedeljka do petka od 10. do 17. ure
ob sobotah od 9. do 12. ure
ZA VAŠ OBISK SE PRIPOROČAMO!

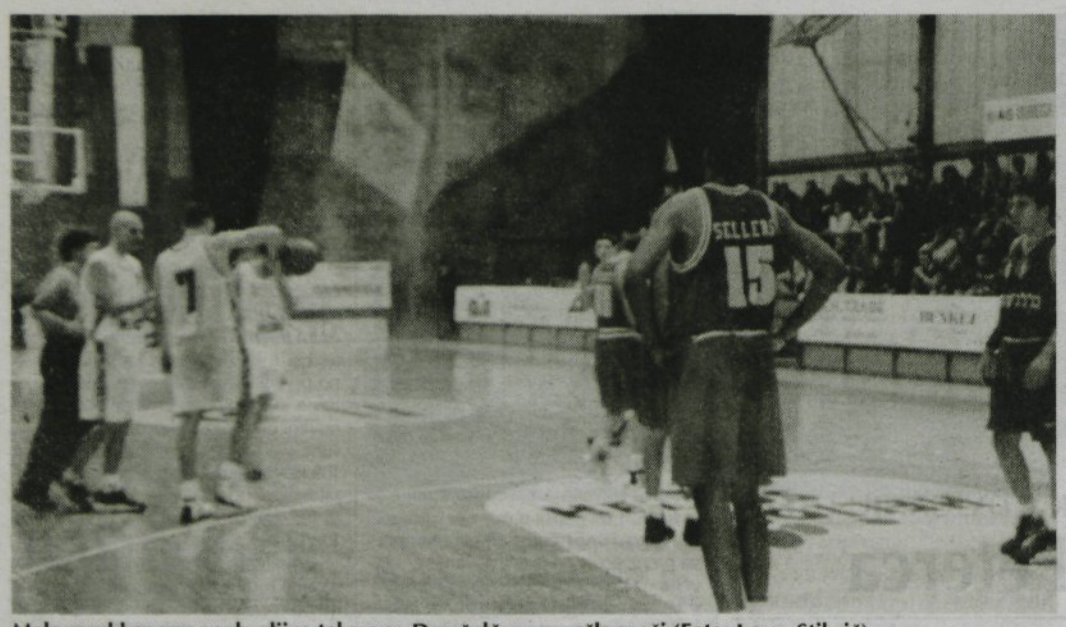

Malo pred koncem razburljive tekme so Domžalčanom pošle moči (Foto: Janez Stibrič)

Košarka - pokal Radivoja Korača

Helios Domžale : Maccabi 67:74

Košarkarski klub Helios Domžale se je zaradi lanske uspešne sezone tekmovanja v 1. slovenski košarkarski ligi uvrstil v mednarodno evropsko tekmovanje za pokal Radivoja Korača. To je seveda pomenilo, da bodo v domžalski dvorani Komunalnega centra gostovale tudi eminentne košarkarske ekipe iz cele Evrope. Tokrat je bil gost domžalskih košarkarjev slavni Izraelski klub Maccabi Rishon.

Razpoloženje je bilo že pred tekmo izredno napeto in razburljivo, saj so gostitelji z znanimi igralci, kot so: Matalon, Katz, Becker, Sellers, Nikolič in Jamchy, vzbujali strah in spoštovanje. Domžalski košarkarji pa na renome kluba iz Izraela niso dali nič ter z odlično igro v uvodu dobesedno paralizirali slavne Izraelce ter poželi ovacije gledalcev. Z nekaj zadetimi trojkami domačih ter veliko napakami izraelskih košarkarjev tako v obrambi kot tudi v napadu so Domžalčani vodili celo za 8 točk (14:6). Razlika se tudi v nadaljevanju ni dosti zmanjšala in Pinhas Gershon, trener gostov, ni našel pravega orožja zoper razigrane Domžalčane. Domačinom je šlo vse kot po maslu in njihov trener, Lado Gorjan, je lahko samo zadovoljno opazoval potek igre. Šele v zadnjih dveh minutah prvega polčasa so gosti nekako uspeli zmanjšati razliko, vendar so prvi polčas kljub temu dobili košarkarji Heliosa Domžale z rezultatom 36:34.

Na začetku drugega polčasa se je pri gostih izredno razigral 211 cm visok center Sellers. Domačini kljub temu niso popustili in večji del drugega polčasa vodili in celo povečevali prednost. Vse je že kazalo na zasluženo zmago domžalskih košarkarjev. Gosti iz Izraela pa so v končnici tekme dokazali, da so še vedno eno boljših košarkarskih moštev v Evropi. S tesnim pokrivanjem in aktivno consko obrambo so razbijali napade domačinov, ki so bili tudi pod velikim psihičnim pritiskom. Kljub razliki 9 točk - Domžalčani so nekaj minut pred koncem vodili celo z 61:52, se Izraelci namreč niso dali in z delnim izidom 15:0 rezultat obrnili v svojo korist (61:67 za Maccabi). Tako je zaključek tekme minil povsem v znamenju igralcev Maccabija, ki so zmagali z rezultatom 74:67.

Domžalčani so se hrabro borili proti slavnemu tekmecu in resnično bi si zaslužili zmago, saj je bila to do sedaj verjetno njihova najboljša predstava. Vendar pa je neizkušenost opravila svoje. Domači bi morali pri vodstvu za 9 točk verjetno igrati na daljše napade in nato pod obročem izsiliti še kakšno osebno napako ter s prostimi meti obdržati dovolj točk prednosti za zmago. Še kratka izjava trenerja gostov, Pinhasa Gershona; ta je posebej za Slamnik dejal: **»Domžalčani so se pokazali kot izredno uigrana in homogena ekipa in predvsem to nam je povzročalo največ težav, saj se nikakor nismo mogli razigrati. Samo njihovi neizkušenosti in na drugi strani naši izkušenosti se moramo zahvaliti, da smo tekmo končali nam v korist. Pričakovali smo lahko zmago in na začetku očitno preveč podcenjevali naše nasprotnike, ki so imeli tudi precej glasne navijače. A žoga je pač okrogla, za zmago je dostikrat poleg znanja potrebno imeti tudi nekaj sreče, saj je ta sestavni del športa.«**

Izredno zanimivo in razburljivo tekmo je spremljalo okoli 400 gledalcev, korektno pa sta jo sodila sodnika D'Este iz Italije in Harsanyi iz Madžarske. Še najboljši strelci: pri domačih R. Trifunovič 16, Žitnik 12 in Tomažin 9, pri gostih pa Jamchy 19, Katz 16 in Sellers 15 točk.

JANEZ STIBRIČ

PET MINUT ZA ŠPORTNIKA

Atlet Klemen Avbelj

Študent prvega letnika Fakultete za šport, devetnajstletni Klemen Avbelj je član Atletskega kluba Domžale, v okviru katerega je dosegel že številne lepe uspehe in se z njimi, uveljavil tudi širše. Z rednim treningom, s katerim pa je začel šele v zadnjih letih, si je ob zaključku srednješolskega prvenstva Slovenije z odličnim tekom na 2.000 m pritekel naslov najuspešnejšega slovenskega srednješolca-atleta. Preberite, kaj meni o atletiki, o sebi, o prihodnosti.

Kaj te je spodbudilo, da si začel z atletiko?

Rad imam šport, zato sem se, preden sem začel z atletiko, ukvarjal z različnimi športi, največ z nogometom. K atletiki so me pravzaprav pripeljali uspehi, ki so prišli sami od sebe.

Tvoj prvi uspeh, največji uspeh?

Moj prvi uspeh je zlata medalja med učenci petih razredov z občinskega prvenstva v krosu. Največji uspeh mi je uspelo doseči letos v Mariboru, kjer je potekalo finale srednješolskih atletskih tekmovanj. V teku na 2.000 m mi je uspelo zmagati z zame zelo dobrim časom 5.40, s tem sem postal srednješolski prvak Slovenije.

Katere so tvoje najljubše discipline?

Najljubši so mi teki, ker so najzanimivejši. Še posebej rad tečem razdalje okoli 1.500 m, kar mi je za zdaj najprimernejša disciplina.

Od kdaj redno treniraš in kolikokrat na teden, kje, trener? Koliko km pretečeš?

Redno treniram dve leti. Sprva sem treniral pod budnim očesom trenerja Damjana Berdika, največ svojih treningov pa sem naredil na stadionu v Domžalah. Letos spomladi sem iz

Ljubljane dobil povabilo svojega sedanjega trenerja prof. Vujasina. Ker imam rad nove izive in spremembe, zaradi tega sem se tudi začel ukvarjati z atletiko, sem se kljub nekaterim opozorilom odločil za spremembo. Treniram šest do osemkrat tedensko. Kilometrov ne štejem, jih je pa veliko.

Kdo je tvoj vzornik? Življenjski cilj na poklicnem področju?

Pravega vzornika v atletiki nimam. Za vzornike sem imel svoje strice, nekdaj odlične športnike, ki so mi s svojimi uspehi dokazali, da se s trudom da doseči marsikaj. Po uspešno opravljeni maturi na gimnaziji sem se vpisal na Fakulteto za šport, življenjskega cilja na poklicnem področju še nimam, denar bi si rad služil s čim zanimivim, kar bi me veselilo in za to mi daje ta fakulteta lepe možnosti.

Katere tekme se najraje spominjaš? Zakaj? Medalje, pokali?

Najraje se spominjam spomladanskega občinskega krosa, ko sem obiskoval šesti razred in sem si zmago pritekel v zadnjih metrih s pomočjo zelo glasnega navijanja sošolcev in prijateljev, ki so stali le dva metra od proge in me glasno spodbujali. Spominjam se, da me je kar samo neslo proti cilju. V moji zbirki so trije pokali in več kot petdeset medalj z različnih tekmovanj.

Kaj delaš v prostem času (če ga imaš)?

Prostega časa imam bolj malo, pravzaprav si ga moram vzeti in takrat se trudim čimbolj uživati. Delam, kar mi tisti trenutek najbolj ustreza. Rad grem v kino, rad dobro jem, rad se pozabavam s prijatelji, vendar bolj malokrat, saj časa preprosto ni.

Tvoja želja za leto 1998, cilj na športnem področju?

Želim si v čimvečji meri izpolniti načrt treninga in čimmanj poškodb, tako tudi uspeh ne bi smel izostati.

Karkoli, kar bi rad povedal, pa nisem vprašala?

Atletika je težak, vendar lep šport, v katerem spoznaš mnogo ljudi, katerih najlepši opis je, da so veliki.

Hvala!

V. VOJSKA

USNJARSTVO BANKO
Ljubljanska 76, Domžale
Tel.: 061/716-575

Del. čas: vsak dan od 15. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

Preurejate stanovanje?
Potrebujete novo preprogo?
Izkoristite decembrski popust v trgovini z dekorativnimi kožami.

SMUČARSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Smučarji so sezono začeli s plesom

Sneg se že vse bolj ponuja in marsikdo že razmišlja o zimskih užitkih na smučeh. Najboljši smučarski tekmovalci so že začeli s tekmovalno sezono, priprave pa se stekajo tudi pri drugih. Številni zagrizeni smučarji se že pohvalijo, da so že smučali na letošnjem novem snegu.

Tudi v Smučarskem društvu Domžale so priprave na sezono že skoraj končali, treba je poskrbeti še za nekaj organizacijskih zadev - največ preglavic je z zbiranjem denarja, potem pa se bo začelo zares. Za uvod v sezono so člani SD v soboto, 8. novembra, pripravili tradicionalni smučarski ples v hali Komunalnega centra v Domžalah. Kot je že postalo tradicija, so se tudi tokrat izkazali kot dobri organizatorji, tako da je ples lepo uspel na zadovoljstvo vseh, tako številnih obiskovalcev kot organizatorjev. Kot že običajno, je bilo poskrbljeno za dobro glasbo, program so popestrili celo z modno revijo, obiskovalce pa so spet presenetili z bogatimi nagradami pri srečolovu. Ker so se zabavali na večer pred Martinovo nedeljo, v ponudbi ni smela manjkati tudi Martinova gos in kar nekaj obiskovalcev se je odločilo za to specialiteto.

S plesom so smučarji želi opozoriti tudi druge, da je smučarska sezona pred vrati, se poveseliti in hkrati zbrati nekaj denarja za delo društva, zdaj pa so svoje organizacijske sposobnosti že usmerili v naslednjo akcijo. V petek, soboto in nedeljo, 12.-14. decembra, bodo v hali KC spet pripravili tudi že tradicionalni smučarski sejem, kjer bo mogoče kupiti vso za smučanje in druge zimske športe potrebno opremo, hkrati pa bo moč prodati ali kupiti že rabljeno smučarsko opremo.

Poleti niso lenarili

Za zavzete člane Smučarskega društva Domžale ni bilo mrtve sezone, saj tudi poleti niso lenarili. Pridno so nabirali kondicijo in moč, imeli so redne treninge in druge priprave, navajali so se na novo opremo in hodili smučat na ledenik Mölltal nad Spittalom, v Kaprun, nekateri pa so bili tudi v Franciji. Največ vaj in treningov so imeli v Domžalah in okolici, bili pa so tudi na morju.

V kratkem razpis za alpsko šolo

Zdaj, še zlasti v starejših kategorijah, že začenjajo s tekmovalno vadbo, v kratkem pa bodo objavili tudi razpis za vključitev najmlajših smučarjev v svoje vrste. Gre za t. i. alpsko šolo smučanja, vanjo bodo letos vabili predvsem otroke, rojene v letih 1989 do 1992. Otroke, ki se vključijo v to šolo, naučijo tehnik alpskega smučanja, tiste, ki so perspektivni, pa kasneje vključijo v tekmovalne skupine. Otroke bodo najprej pripravljali v telovadnici, ko bodo snežne razmere zadosti ugodne, pa bodo ob koncih tednov odhajali vadit na sneg.

Spet bodo pripravili množico tekem

V klubu se na tekmovalno sezono zavzeto pripravljajo tudi po organizacijski plati. Že zdaj vedo, da bodo to zimo pripravili eno mednarodno FIS tekmovanje, 2 državni tekmovanji, 4 regijska tekmovanja in še celo vrsto občinskih, sindikalnih in drugih tekem. Samo v lanski sezoni so pripravili več kot 20 tekmovanj. Ob tem računajo, da bodo na domačih smučiščih - na Pustovki in Krumperku, če bo zima dovolj snežena, pripravili smučarske tečaje, med šolskimi počitnicami pa bodo, kot že več let nazaj, pripravili organizirano smučanje za šolarje z vsakodnevnimi prevozi na katero od slovenskih smučišč.

Letos v ospredju mlajši tekmovalci

V SD Domžale letos vso pozornost namenjajo mlajšim kategorijam tekmovalcev, še zlasti mlajšim deklicam in dečkom ter cicibankam in cicibanom, saj želijo okrepiti podmladek. Sredi decembra bodo s tekmovanji začeli starejši dečki in deklice - konec decembra bodo pripravili tudi tradicionalno memorialno tekmovanje v spomin na ponesrečene člane društva, v januarju pa bodo s tekmovanji začeli tudi cicibani in cicibanke. Mlajše deklice in dečki bodo nastopali tudi na državnih tekmovanjih. V vodstvu Smučarskega društva menijo, da je bila lanska sezona dobra, letos pa bi lahko naredili še korak naprej. Napovedi so sicer tvegane, saj letos na tekmovanjih pričakujejo pravo revolucijo. Zlasti starejši tekmovalci bodo namreč nastopali z novimi smučmi s stranskimi loki, ki bodo prav gotovo krojile vrstni red najboljših, cela vrsta mlajših tekmovalcev pa je tudi prestopila v višje starostne kategorije, kjer se bodo v boj za točke pognali na novih, daljših smučeh, kot so jih bili doslej vajeni. V društvu so prepričani, da bodo svoje cilje laže dosegli, če jim bo uspelo zbrati zadosti denarja za normalno in nemoteno delo društva.

MIRO ŠTEBE

MOTOKROS

Sezono krojili poškodbi

Najboljša motokrosista iz domžalske občine, Roman Jelen in Janez Juhant, v letošnji sezoni nista imela sreče. Oba sta se sredi sezone poškodovala.

Roman Jelen s Pšate, sicer član AMD Sitar pnevmatic team iz Kamnika, je potem, ko je kazalo, da je že vse izgubljeno, postal novi slovenski podprvak v razredu do 125 ccm. Na prvih treh dirkah je zmagal skoraj v vseh vožnjah in si nabral 20 točk prednosti pred zasledovalci. Potem pa je prišla nesrečna poškodba - na desni roki si je zvil zapestje - zaradi katere ni mogel nastopiti na dveh dirkah. Ko se je na 6. dirki vrnil v tekmovalno areno, je imel 50 točk zaostanka za prvouvrščenim. Na zadnjih treh dirkah je zmagal v vseh vožnjah, razen v prvi vožnji velikega finala v Orehovi vasi, kar ga je stalo naslov prvaka. »Glede na vse okoliščine nisem verjel, da bom lahko posegel v boj za ta naslov. Najlepša nagrada in poplačan trud sta bila, da so me uvrstili v reprezentanco za Pokal narodov, na katerem nastopajo najboljši trije iz vsake države. Na tekmovanju, ki šteje za neuradno ekipno svetovno prvenstvo, letos je bilo v Belgiji, smo dosegli 12. mesto, na kvalifikacijah pa smo bili celo osmi.

Janez Juhant, član AMD Sitar pnevmatic teama iz Kamnika, je bil prav tako v igri za najvišja mesta. Odpeljal je štiri dirke v razredu do 250 ccm, po katerih je bil skupno na četrtem mestu. Imel je majhen zaostanek po točkah, tako da tudi drugo ali tretje mesto ni bilo nedosegljivo. Žal pa si je na dirki za pokal Alpe-Adria konec junija v Slovenskih Konjicah pri padcu zlomil druga vretenca hrbtenice in zanj je bila sezona končana.

MIRAN KOKALJ

Roman Jelen (Foto: Luka Vesel)

MOGY MANUALNA MEDICINA
Proti bolečinam v hrbtenici

Izkušeni ruski zdravniki - specialisti manualne medicine Vam pomagajo pri odpravljanju glavobolov, vrtoglavic, bolečin v hrbtenici, sklepih, udih itd.

Informacije in naročila:
1. Preserje pri Radomljah, tel.: (061) 727-818
2. Ljubljana - Črnuče, Dunajska 433, tel.: 161-25-21

Stojijo (od leve): Jakob Zanoškar (sodnik), Jože Vodlan, Hanz Vodončnik, Jože Horvat, Poldi Oražem, Jože Bolhar, Milan Rutar (trener), Stane Žavbi st. (predsednik kluba); čepijo (od leve) Bogdan Ježovnik, Cveto Lanišek, Stane Žavbi, ml., Robi Poljanšek, manjkata Darko Svetlin in Uroš Repanšek.

NAJVEČJI USPEH BALINARJEV EIS BUDNIČAR KOLIČEVO

Uvrstitev v državno ligo

Za Balinarski športni klub EIS Budničar Količevo je letošnja sezona najuspešnejša doslej. V maju 1997 so začeli z igranjem v 1. ljubljanski območni balinarski ligi in vodili od prvega do zadnjega kola ter konec septembra 1997 dosegli največji uspeh kluba doslej: prvo mesto v I. LOBL in s tem uvrstitev v državno ligo.

G. Stane Žavbi, predsednik BŠK EIS Budničar Količevo, je z letošnjo sezono izredno zadovoljen in pravi, da so njihovi balinarji prava klapa, ki s sodelovanjem in vztrajnim treningom dosega uspehe, tako da Balinarski klub EIS Budničar uvrščajo med najboljše slovenske balinarske klube. Odlični balinarji s Količevega so začeli pred 24. leti s prvomajskim kresovanjem in budnico, po katerih ju še danes poznajo tisoči, ki se iz leta v leto odločajo za praznovanje prvega maja na Količevem. Iz teh zagnancev se je leta 1976 oblikoval tedanji klub, pričenjal je brez pravih izkušenj, pa z veliko navdušenja in volje vseh članov, katerih večina prihaja s širšega okoliša Vira, prijatelje pa imajo tudi drugod. Nekaj let so balinali na odprtem balinišču v slabih razmerah, leta 1987 pa so po nekajletnih prizadevanjih in odrekanjih pripravili pokrito štiristezno balinišče, ki je eno izmed redkih v Sloveniji, najbrž pa edino, ki so ga sprva gradili balinarji sami, kasneje pa so jim pomagali sponzorji in delno občina Domžale.

Balinarji Stane Žavbi, ml., Poldi Oražem, ml., Cveto Lanišek, Andrej Vodončnik, Bogdan Ježovnik, Jože Horvat, ml., Robi Poljanšek, Jože Vodlan, ml., Uroš Repanšek, Darko Svetlin, Jože Bolhar so imena tekmovalcev, ki so pripeljala BŠK EIS Budničar v državno ligo. Selektor je bil Jakob Zanoškar, ml., trener pa Milan Rutar; njegova velika zasluga je, da so se balinarji uvrstili v državno ligo. Vsi tekmovalci so se trudili, največ »točk« pa so prispevali: Stane Žavbi, ml., ki ima četrti do šesti rezultat na državnem prvenstvu v natančnem zbijanju in je tudi največ prispeval k uspehu kluba, Cveto Lanišek, Andrej Vodončnik in Jože Horvat.

Tekmovalci, jedro ekipe, ki se je uvrstila v državno ligo, trenirajo dvakrat tedensko, enkrat v tednu (v jesenskem času celo dvakrat) so prvenstvene tekme, sodelujejo pa tudi na različnih turnirjih doma in v tujini. Uvrstitev v državno ligo pomeni uspeh, pa tudi več stroškov in močnejše ekipe. Vodstvo kluba se skupaj s tekmovalci problemov zaveda, zato vztrajno išče sponzorje in druge oblike pridobivanja finančnih sredstev, kar vse naj bi omogočilo, da bodo svojim tekmovalcem omogočili normalno nastopanje. Treba bo namreč kupiti primerno opremo in tekmovalcem pokriti vsaj osnovne stroške prevozov, prehrane na gostovanjih in opreme, plačati sodnike in seveda tudi v prihodnje pridobivati sredstva za vzdrževanje še ne dokončanega pokritega balinišča. Vse to bo tudi v prihodne zahtevalo od članov in vodstva kluba, da bodo tudi v prihodnje zavzeto in s prostovoljnim delom, zagotavljali najosnovnejše možnosti za tekmovalce, ki jih tudi v državni ligi ne bodo razočarali, saj se lahko pohvalijo tudi s tem, da je EIS Budničar edini klub v državi, ki ima v svojih vrstah tri posameznike, ki se s svojimi uspešnimi igrami uvrščajo v najvišji A razred.

Uvrstitev v državno ligo pa je le en od uspehov BŠK EIS Balinar Količevo, saj so uspešno nastopali v Velenju (prvo mesto), v Kastavu na Hrvaškem (tretji), v Postojni in Ilirski Bistrici (drugi), ter s prvim mestom na velikem mednarodnem turnirju v Matuljah pri Opatiji okronali vse letošnje uspehe. Med te pa moramo šteti tudi vrsto odlično organiziranih turnirjev. Omenimo le avgustovski mednarodni balinarski turnir, na katerem je sodelovalo 24 klubov iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Po zanimivih in ogorčenih borbah je zmagala domača ekipa, ki so jo sestavljali: Stane Žavbi, ml., Cveto Lanišek, Andrej Vodončnik ter Bogdan Ježovnik. Uspešna pa je bila tudi njihova druga ekipa, ki je za balinarji Virtusa osvojila tretje mesto. Domače so spodbujali številni gledalci, med katerimi je bil tudi g. Milan Pirman, predsednik Sveta KS Tomo Brejc Vir, ter tajnik Občinske uprave Občine Domžale, ki je pozdravil goste in izročil priznanja najboljšim. Med gosti iz Reke je bila tudi žena reškega župana, ki je balinarje s Količevega razveselila z darilom ter pobudo, da bi sodelovanje med BŠK Budničar in BŠK Korensko z Reke razširili tudi na druga športna področja, morda pa tudi na sodelovanje med obema občinama. Mednarodni turnir so zaključili s prijetnim družabnim srečanjem, ki so ga omogočili številni sponzorji, med katerimi se posebej zahvaljujejo Gostišču Kovač Količevo, Elektroinstalacije Skočaj (letošnji glavni pokrovitelj kluba) ter Restavraciji Gregory Quick Domžale.

Prav tem trem sponzorjem ter Plastenki Radomlje, Občini Domžale, Orpal Vir, Helios Domžale, Obrtni zbornici Domžale ter številnim drugim, ki sodelujejo tako pri organizaciji tradicionalnega prvomajskega kresovanja, to še vedno ostaja najpomembnejša in največja prireditev kluba, kot drugih tekmovanj in srečanj, saj ni meseca, ko bi se na balinišču na Količevem ne odvijal kakšen od večjih ali manjših turnirjev, se za njihove prispevke iskreno zahvaljujejo. Saj so prav z njihovo pomočjo organizirali tudi več državnih prvenstev in mednarodnih turnirjev.

Balinarji s Količevega se veselijo svojega uspeha, prav tako pa tudi uspeha balinarjev z Doba, ki jih bodo »nadomestili« v 1. ljubljanski območni balinarski ligi. Čestitajo jim in jim želijo veliko zmag tudi na njihovem balinišču, hkrati pa tudi v prihodnje pričakujejo uspešno sodelovanje med obema kluboma.

V. V.

ISCG, IZOBRAŽEVALNO SVETOVALNI CENTER IN GRAFIČNE DEJAVNOSTI d.o.o.
1230 Domžale, Kolodvorska 6

RAZPISUJE
programe za šolsko leto 97/98

*** SREDNJE IN STROKOVNE ŠOLE - VERIFICIRANI PROGRAMI:**
- poslovodska šola (V. st.)
- trgovska šola (IV. st.)
- usposabljanje računovodij (V/1) 400-urni program
- ekonomsko komercialna šola
- gostinska šola (kuhar, natakar)
- agroživilska šola (pek, slaščičar, mesar)

*** PROGRAMI ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE**

TUJI JEZIKI:
- nemščina in angleščina

RAČUNALNIŠKI TEČAJI:
- Windows 95, Word for Windows, Excel, OFFICE 97...

*** USPOSABLJANJE ZA DELO**

EX SEMINAR - protieksplozijska zaščita električnih naprav (osnovni in obnovitveni tečaj)
seminar: računovodstvo malih podjetij
seminar za vodenje poslovnih knjig s.p.
varstvo pri delu in požarno varstvo
seminar: higienski minimum (osnovni in obnovitveni)
tečaj strojepisja
tečaj skladiščnega poslovanja
tečaj za voznike viličarjev
tečaj za traktoriste - varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki

*** TEČAJ CESTNO PROMETNIH PREDPISOV**

*** PROGRAMI ZA PROSTI ČAS:**
- tečaj šivanja in krojenja
- kuharski tečaj

Prijave sprejemamo na izobraževalno svetovalnem centru (prej Delavska univerza) vsak dan od 7. do 15. ure, ob ponedeljkih in sredah od 7. do 16. ure ali na telefonski številki (061) 711-082 in (061) 712-278.

NOVO V DOMŽALAH
V NAKUPOVALNEM CENTRU **BREZA**

OPTIKA

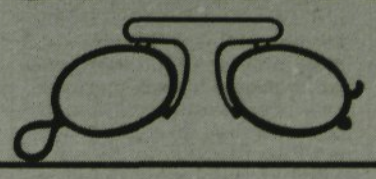

Helena Dolinšek
Breznikova 15, 1230 Domžale
Telefon: 061/716-436

odprto - od ponedeljka do petka:
od 9h do 12h, od 16h do 19h
sobota: od 9h do 12h

LIPA
•PAPIRNICA,
SERVIS FOTOKOPIRNIH STROJEV
FOTOKOPIRNICA
Preserje, Pelechova 15, 1235 Radomlje, ☎ 061/727-457, 728-018

Novoletna ponudba

VELIKA IZBIRA POSLOVNIH DARIL.
ZAGOTOVIMO TUDI TISK.

Prepričajte se o naši kvaliteti in nas obiščite
v Papirnici LIPA, Pelechova 15, Preserje pri Radomljah.

RODEX® PEUGEOT
SERVIS, PRODAJA

Rova 3a
1235 Radomlje

Pooblaščeni prodajalec in serviser vozil PEUGEOT

prodaja (061) 727-798
servis (061) 727-010
faks (061) 727-319

UGODNI KREDITNI POGOJI: TOM +5%

KOMPLET PROGRAM PEUGEOT

		AKCIJA - NOVE CENE
P-106	od 14.800 DEM	
BOXER	od ~~28.000 DEM~~	od 26.500 DEM
P-406	od ~~32.900 DEM~~	od 30.500 DEM
P-406 COUPE NA ZALOGI	od 55.000 DEM	
NA ZALOGI SKUTER PEUGEOT	od 3.500 DEM	
P-306 NOVI MODEL	od ~~24.000 DEM~~	od 22.500 DEM
P-PARTNER	od ~~18.700 DEM~~	od 17.700 DEM

SKUTER PEUGEOT

P-PARTNER

NOVI MODEL PEUGEOT 306

VSA VOZILA IZ PROGRAMA PEUGEOT SI LAHKO OGLEDATE IN KUPITE PRI RODEX-U RADOMLJE

EDINI PRAVI SERVIS

DIJAKI IN ŠTUDENTJE
ŠTUDENTSKI SERVIS DOMŽALE
Posredovanje dela dijakom in študentom z rednim ali izrednim statusom
Ljubljanska 70, nasproti blagovnice Vele, tel.: 711-790

POMEMBNO !!!
- zasluženi DENAR ti za vsa boljša podjetja, na željo, nakažemo TAKOJ po prejemu potrjene napotnice V CELOTNEM ZNESKU
- Naročanje napotnic in informacije o prejetem zaslužku po TELEFONU ali INTERNETU
- Odprto tudi OB SOBOTAH od 9h do 12h
- Odpiranje tekočih računov na servisu
- Študentski krediti

KO ŽEPNINA NI DOVOLJ...

UGODNO
- Izposoja kombija

DIJAKI, ŠTUDENTJE, SPOROČITE NAM SVOJ E-MAIL HOME PAGE: HTTP://www.studentski-s-domzale.si

IN MEMORIAM
Betka Kališek, roj. Sever

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
SIMON GREGORČIČ

Neki filozof je zapisal:

Življenje je tema, razen tam, kjer je zagon; in vsak zagon je slep, razen tam, kjer je znanje; in vsako znanje je prazno, razen tam, kjer je delo; in vsako delo je jalovo, razen tam, kjer je ljubezen.

Če k filozofovim besedam dodamo še apostolove: Kjer je ljubezen, tam je Bog, nismo obstali z neizgovorjeno besedo.

Veliko te ljubezni je v svojem duhovno bogatem življenju uresničevala pokojna Betka, od katere smo se v velikem številu poslovili 20. oktobra 1997 na domžalskih Žalah. Pokojnica ni prezrla Kristusove zapovedi: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe in jo je udejanjala tako v odnosih do svojih domačih in drugih sorodnikov, do sosedov, sodelavcev in sodelavk na domžalski banki, kjer je bila računovodkinja, strokovnjakinja na svojem področju ter tako svetovalka in učiteljica mlajšim generacijam; na razpolago je bila tudi po upokojitvi. Razdajala se je povsod, kjer je videla potrebo, in tako služila tudi Bogu, ki se je učlovečil v Jezusu Kristusu in smo od njegove polnosti vsi prejeli.

Pokojna Betka je vsakemu znala podariti svoj nasmeh, ki je bil odsev njene plemenite duše. Z njim je rušila vse morebitne pregrade, ki se nam včasih postavljajo na pot. Nasmeh nas nič ne stane, vendar čudežno deluje. Obogati tistega, komur je namenjen, in ne osiromaši tistega, ki ga poklanja. Zablesti kot sončni žarek, spomin nanj lahko ostane za vedno. Ali ni skrivnost ljubezni do bližnjega prav v spominjanju in spomin je edini raj, iz katerega nas ne more nihče izgnati. Naše drage pokojnice blagega spomina se bomo vedno spominjali z nasmehom na ustnicah.

Pokojna Betka na zadnjo pot ni odšla sama, ampak v družčini dobrih del, ki so krasila njeno zemeljsko življenje. Vrzeli, ki jo pušča za seboj, ne bo lahko zapolniti, zato ob njenem odhodu v večnost toliko bolj čutimo z vami, Peter, Darja, Martina, Milka, Henrik, Verica...

Bog ni ustvaril oči, da bi jokale,
ne jezika, da bi preklinjal,
ne srca, da bi obupavalo.
Tam zadaj je še drug svet,
tam daleč je drugo življenje,

je zapisal Ivan Cankar in tja se je napotila pokojna Betka, tja, kjer ni bolečine, ne solza in ne gorja.

Draga Betka, se še spominjaš, kako sva pred davnimi leti, ko si bila še doma v Dragomlju, skupaj delala preproge iz ličja. To je torej minilo in tudi »no, je minila in dan se je približal«, kakor pravi psalmist. Ti že okušaš moč Kristusa Odrešenika in z vso močjo Ti želim, da hitro občutiš njegovo milost, ker si vanj zaupala. Na zemlji si svetila s svojim zgledom, sedaj pa zvezde na nebu črkujejo Tvoje ime in se klanjajo pred Tvojim obličjem, želeč Ti polnost vsega nebeškega blagoslova.

Draga Betka, na svidenje pri Bogu, ko se bomo tudi mi poslovili od časovne razsežnosti prostora.

IVČEK KEPIC

BOGOSLOVEC LOJZE BREZNIK (1919-1943)
Žrtev slovenskega bratomora

Papež Janez Pavel II. je ob svojem lanskem obisku v Sloveniji osvetlil in ovrednotil tudi tisto plat slovenske zgodovine, ki je bila dolga desetletja zamolčana in prikrojena. Pri maši v Stožicah je dejal: »V zgodovini je bila vaša krščanska skupnost izpostavljen težkim preizkušnjam, nedavno tudi grozotam obeh svetovnih vojn. Kako naj bi pozabili na nasilno komunistično revolucijo? Trpljenju, ki ga je povzročala tuja okupacija, se je pridružila še državljanska vojna, v kateri je brat dvignil roko nad brata. Božji služabnik Lojze Grozde je samo ena izmed neštetih nedolžnih žrtev, ki visoko dvigajo palmo svojega mučeništva kot neizbrisen spomin in opomin. Škofe, duhovnike, redovnike in laike so med vojno in po njej zapirali, jih mučili, izsiljevali in tudi nasilno morili. Vsi ti zdaj prosijo Boga za spravo, mir in slogo med vsemi člani naroda.«

Ena izmed omenjenih žrtev slovenskega bratomora je postal leta 1943 tudi bogoslovec Lojze Breznik, doma iz Rafolč, iz župnije Brdo pri Lukovici. Njegov daljni sorodnik **Janez Bernot,** diakon in študent 6. letnika teologije, doma prav tako iz Rafolč, je napisal diplomsko nalogo, v kateri razglablja o svetništvu in mučeništvu. V drugem delu pa podrobneje predstavlja usodo in duhovni lik mučenca Lojzeta Breznika. Pričujoči zapis se naslanja na to odlično napisano nalogo.

»Če bom ustreljen, nasvidenje v nebesih!«

Lojze Breznik se je rodil leta 1919 v Rafolčah očetu Lovrencu in materi Frančiški Resnik v kmečki družini z dvanajstimi otroki. Lojzetov oče je bil bratranec velikega slovenista dr. Antona Breznika, ta je bil doma iz Ihana. Lojze je bil torej tudi v sorodu s sedanjim nadškofom dr. Francem Rodetom, ki je nečak dr. A. Breznika.

Nadarjenega fanta so starši poslali v gimnazijo, kjer je bil vedno odličnjak. Veliko je delal v raznih katoliških društvih in bil član dijaške Katoliške akcije. Stanoval je pri sealezijancih na Rakovniku pri Ljubljani, le zadnje leto je želel stanovati zunaj, da bi se lahko povsem svobodno odločil za pravi poklic.

Bogoslovec Lojze Breznik iz Rafolč, umorjen na Turjaku leta 1943, star 24 let

Jeseni l. 1940 je bil na življenjskem razpotju. Po hudih notranjih bojih se je odločil za duhovniški poklic. Ker si ga je pridobil s trpljenjem in molitvijo, ga je nadvse cenil. Bil je zgleden bogoslovec in dober študent. A mu ni bilo dano peti nove maše. Ko je bil že blizu oltarja, je padel kot žrtev komunizma.

Med počitnicami l. 1943 je prebival v župnišču v Škocjanu pri Turjaku na Dolenjskem, kjer mu je gostoljubni župnik nudil stanovanje in hrano. Po kapitulaciji Italije v septembra 1943 so se v grad Turjak začele stekati posadke vaških straž. Prepričane so bile, da bodo debeli grajski zidovi neosvojljivi. Zato so tudi Lojzeta odpeljale tja, da bi bil na varnem. Kakor drugi bogoslovci je tudi on v gradu opravljal duhovna in telesna dela usmiljenja: stregel in pomagal je ranjencem, jih tolažil in pripravljal na smrt.

Dva dni pred padcem turjaškega gradu ga je zadel drobec granate. Moral je pustiti svoje delo in leči. Ko so grad s pomočjo italijanskih vojakov osvojili komunisti, so bogoslovce odpeljali v Kočevje, trije ranjeni bogoslovci pa so ostali v gradu. Med njimi je bil tudi Lojze. Mirno je sprejemal lažne obtožbe. Slutil je, da bo moral umreti. Ko je slišal, da bodo ranjence pobili, je mirno gledal smrti v oči in se popolnoma vdal v božjo voljo. Poslovil se je od svoje sestre Kati, ki je bila z njim. Njegove zadnje besede so bile: »Če bom ustreljen, nasvidenje v nebesih.« Vsi ranjenci, tudi bogoslovci, so bili ustreljeni v tilnik.

Duhovni lik bogoslovca

Lojze Breznik je bil najtesneje duhovno povezan s svojo sestro Ivano, ki je postala redovnica - usmiljenka in dobila sestrsko ime Bolemira (1909-1978). Z molitvijo in dopisovanjem je spremljala in podpirala svojega brata v njegovi življenjski odločitvi. Postojanke njenega življenja, ki ga je kot medicinska sestra posvetila bolnikom, so bile: Slovenj Gradec, Gradec (Avstrija), Ptuj (8. marca 1948 je bila z drugimi sestrami vred odpuščena iz službe), Beograd (24 let) in Šmarjeta pri Novem mestu. Umrla je l. 1978 v Mengšu, stara 69 let.

Iz Lojzetovega dnevnika, ki ga je pisal tri leta kot bogoslovec, in iz pisem sestri Bolemiri se dokaj jasno zarisuje njegov duhovni lik. Njegova odločitev za duhovniški poklic ni bila lahka. Tudi v bogoslovju je sprva doživljal notranjo suhoto in dvome in prosil sestro za podporo v molitvi. Iz leta v leto je bil njegov sklep trdnejši, da postane svet duhovnik, človek molitve, molka, zatajevanja in zvestobe v malem. V svoj dnevnik je med drugim zapisal: »Bog hoče od nas samo tisto, kar lahko v miru izvršimo. Ostalo bo on nadomestil... Živeti je treba v sedanjosti. Preteklost položimo v božje usmiljenje, prihodnost izročamo božji Previdnosti, ta dan, ki je pred nami, pa živimo zavestno s križem, ki ga prinaša.«

Lojze Breznik je bil blagoslovec, ki teologije ni le študiral, pač pa živel. Sam je dejal, da je treba teologijo tudi živeti, ne samo znati.

Kaj je mučeništvo?

Mučeništvo je najvišji dokaz ljubezni do Boga. To je pričevanje za resničnost vere, pričevanje, ki gre prav do smrti. Jezus svojo ljubezen do Očeta in do nas s tem, da je dal svoje življenje za nas. Zato nihče nima večje ljubezni, kakor kdor da svoje življenje zanj in za brate.

Nešteto mučencev je v vseh stoletjih Cerkve po Kristusovem zgledu umiralo za resnico. Njihova nesebična daritev je obrodila stoteren sad. »Brez žrtvovanja krščanstvo ne more napredovati«, je zapisal Aleksander Solženicin.

Za resnično mučeništvo morata biti po merili Cerkve izpolnjena dva pogoja: 1. da je nekdo brez lastnega izzivanja pretrpel smrt, ki mu jo je kdo prizadejal iz sovraštva do vere ali krščanske kreposti; 2. da je usmrtitev in morebitno mučenje prenesel potrpežljivo in zmagovito vztrajal v stanovitnosti do konca. Dokazati je treba, da je moral umreti prav zato, ker je bil kristjan. O bogoslovcu Lojzetu Brezniku to očitno velja, čeprav bi bilo treba za javno razglasitev in češčenje potrebno sprožiti uradni postopek.

Naše stoletje se je okopalo v krvi mučencev

Prva tri stoletja krščanstva so na gosto posejana z mučeništvi navadnih kristjanov, diakonov, duhovnikov, škofov in papežev. V dvajsetem stoletju pa je Cerkev znova postala Cerkev mučencev. Preganjanja kristjanov so pustila za seboj obsežno setev mučencev v mnogih delih sveta, in to ne le med katoličani, ampak tudi med kristjani drugih veroizpovedi.

Sedanji papež prihaja iz dežele mučenca sv. Maksimilijana Kolbeja in ga je tudi razglasil za svetnika. Zato ob pripravi na dvatisočletnico Kristusovega rojstva zelo poudarja, da je treba iztrgati pozabi pričevanje mučencev in zbrati vso dokumentacijo o njih.

Svetniki našega stoletja so bili večinoma mučenci. Totalitarni režimi, ki so sredi stoletja prevladali v Evropi, so povečali njih število. Koncentracijska taborišča, taborišča smrti, ki so med drugim izvedla pošastni judovski holokavst, so razkrila resnične mučence med katoličani, pravoslavnimi in tudi med protestanti. Spomnimo le na lik Maksimilijana Kolbeja, Edith Stein in na mučence iz španske državljanske vojne. Na evropskem Vzhodu - v Rusiji, Ukrajini, baltskih deželah in na Balkanu je velikanska vojska mučeniških svetnikov.

Papež Janez Pavel II. je pri maši v Stožicah še enkrat spregovoril o mučencih tega stoletja, ko je dejal: »Jezus Kristus je vogelni kamen, ki so ga zidarji zavrgli (prim. Mt 21, 22). **Naše stoletje je močno izkusilo, kaj pomeni graditi na pesku ideologij, ki prezirajo Boga. In mar se ni naše stoletje prav zaradi tega okopalo v krvi nedolžnih in mučencev? Tisti, ki gradijo svet brez Boga, ga lahko gradijo samo proti človeku, proti njegovemu pravemu uresničenju in sreči.«**

BOGDAN DOLENC

Opravičilo

V SLAMNIKU št. 10/97 je v prvem verzu pri zahvali DANICE HUTH prišlo do tiskovne napake. Za napako se opravičujemo.

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 49. letu je po hudi bolezni sklenil svojo življenjsko pot naš dragi mož, ati, sin, brat in stric

Franc Per
iz Moravč

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem Alu Projekta in Heliosa, MNZ, Sektor za usposabljanje pomožnih policistov v Tacnu in ŠD Termit Moravče za vso izkazano pozornost. Hvala vsem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot. Zahvalo dolgujemo g. župniku za lepo opravljen obred, g. Šlibarju za ganljive poslovilne besede, pevcem ter Juretu za zaigrano Tišino. Najlepše pa se zahvaljujemo Poloni in Andreji za njuno nesebično pomoč ob njegovi bolezni. Še enkrat vsem najlepša hvala.

Vsi njegovi

Oh, kje si zdaj, naša ljuba žena in mami,
kje tvoj veseli in ljubeči glas,
oh, kje so zdaj tvoje pridne roke,
ki skrbele so za nas.
Če tudi v hladnem grobu zdaj počivaš,
lučka ti v slovo gori,
s cvetjem ti tvoj grob krasimo,
v ljubezen trajno in spomin,
a v srcih naših je ostalo polno žalosti in bolečin.

V SPOMIN

Dne 22. novembra 1997 bo minilo eno leto, odkar nas je v 48. letu zapustila in zatisnila oči draga žena, mami, hčerka in sestra

Marica Ružnič

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate, prižigate sveče in postojite ob njenem preranem grobu.

Žalujoči: mož Mujaga, sin Ervin, hči Jasmina, mami Štefka Količ, oči Ivan Količ, sestra Bojana, brat Milan

---

V življenju le skrbi in delo si imel,
sedaj od vsega truda si zaspal,
odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večen bo ostal spomin.

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek in stric

Jože Močnik, st.
ličarski mojster v pokoju
iz Preserij pri Radomljah

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena ustna in pisna sožalja, podarjeno cetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi osebju doma počitka v Mengšu, g. župniku za opravljeno pogrebno slovesnost, dr. Ložarjevi za dolgoletno zdravljenje, P. G. D. Homec, oktetu bratov Pirnat in g. Antonu Pavliču za poslovilni govor.
Hvala tudi vsem za spremstvo ne njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Hiša prazna je postala,
ko nepričakovano si vzel slovo,
v scru bolečina je ostala,
ki prenehala ne bo

V SPOMIN

Mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati, brat, stric, svak in zet

Martin Cerar
iz Imenj

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
niti na polju več, ne med meglicami,
ne med šumenju voda, niti vej,
ni te nikjer več, kjer bil si prej.
(O. Župančič)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedi, tast, brat in stric

Jože Šinkovec
iz Domžal

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala gospodu kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred in hvala pevcem iz Naklega.

Njegovi: žena Ančka, hčerki Barbara z družino in Branka ter drugo sorodstvo

Domžale, Moravče, 1. oktobra 1997

ZAHVALA

V devetdesetem letu starosti je po dolgoletni bolezni sklenil svojo življenjsko pot naš dragi mož, oče, tast in dedi

Ignacij-Slavko Huth
iz Domžal

Zahvaljujemo se sosedom, znancem, vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče v njegovo slovo.
Zahvaljujemo se ZB NOV Domžale za poslovilni govor, vsem praporščakom, gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi in trobentačema za odigrano žalostniko.
Posebna hvala prijateljem, ki so ga med njegovo boleznijo obiskovali, in osebju Zdravstvenega doma Domžale za nudeno pomoč. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Domžale, 10. novembra 1997

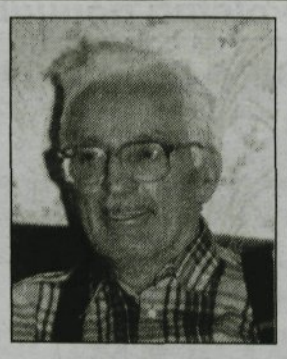

Za teboj je ostala nema žalost in tiha bolečina,
a v srcu gori večna lučka lepih spominov

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je 12. oktobra tiho zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, tast in stric

Ciril Colnar
iz Depale vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu kaplanu za lepo opravljen obred, hvala pevcem kvinteta Gorenjci za številne pesmi, izvajalcu Tišine, praporščakom in gasilcem za lepo slovo. Iskrena hvala patronažnim sestram, gospe Tanji in vsem zaposlenim v Domu počitka v Domžalah za vestno skrb in nego v zadnjih mesecih. Najlepša hvala gospe Erni Sikošek in gospodu Franciju Jurca, ki sta pokojnemu podarila toliko svojega srca in prostih trenutkov in mu tako lepšala zadnja leta življenja. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali.

Vsi njegovi

Depala vas, Ihan, Cerknica, Sodražica, Koper, Petrovče

ZAHVALA

V ožjem krogu, kakor je želela, smo se dne 14. 11. 1997 na domžalskem pokopališču poslovili od drage mame, stare mame, sestrične, svakinje in tete

Marija-Minke Vrtačnik

roj. Vojska

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja ter darovano cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvaljujemo se dr. Ladislavu Hacetu in dr. Kokaljevi-Limbek za dolgoletno zdravljenje in zdravnikom ter ostalemu osebju na intenzivnem oddelku UKC v Ljubljani za pomoč in nego zadnji dan njenega življenja. Iskrena hvala ge. Anici Velepič za plemenito pomoč v dneh, ki so bili za nas najtežji, njenemu sinu Igorju za organizacijo in izvedbo čudovite glasbene spremljave pogrebnega obreda, gospodu župniku Janezu Kvaterniku za lep pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Vsi njeni

Ljubila si življenje,
ljubila si svoj dom,
a tiho brez slovesa,
si odšla v večni dom.

ZAHVALA

V enainosemdesetem letu starosti nas je zapustila sestra, teta in botra

Alojzija Matjan

iz Podmilja pri Blagovici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, maše, sveče ter izrečena sožalja. Posebna hvala osebju ZD Domžale za veliko pomoč, gospodu župniku Jožetu Vrtovšku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Lipa za zapete pesmi in gospe Katji Smrkolj za poslovilni govor ob odprtem grobu. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

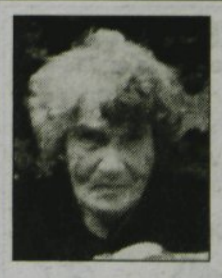

ZAHVALA

V šestindevetdesetem letu starosti nas je zapustila naša draga mama

Vida Bitenc

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izražena sožalja. Posebno hvala stanovalcem Ljubljanske c. 99, Društvu starejših za samopomoč in Društvu upokojencev v Domžalah.

Franci in Mirko z družinama

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice, sestre in tete

Anice Zalokar

roj. Češka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pisna in ustna sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred. Posebej hvala dr. Mušiču za nesebično skrb in nego v času bolezni. Hvala tudi pevcem Tosame. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož in ati

Franc Gorenc

iz Vrbe

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter darovane sv. maše. Hvala vsem, ki ste ga tako številčno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Srce Tvoje zdaj miruje
v srcih naših žalost kljuje,
med nami več ni Tvojega nasmeha
snidenje v nebesih, edina naša je uteha

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube žene in sorodnice

Marije Žunter

iz Vira

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju za skrbno nego, gospodu virskemu župniku za tolažilne besede ob odprtem grobu, ZB-Vir za spremstvo na njeni zadnji poti, vsem prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izrečene besede sožalja ter izraze iskrenega žalovanja.

Mož Vinko in drugo sorodstvo

Po svobodi je hrepenelo,
po luči, sreči ti srcé,
k resnici priti je želelo -
izpolnil Bog ti je željé.
(Simon Gregorčič)

V SPOMIN

30. novembra bo minilo leto, kar nas je zapustila naša draga mama

Emilija Birk

iz Vira

Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite ob njenem preranem grobu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V našem domu je ostal boleč, a lep spomin na našo drago ženo in mamo

Betko Kališek

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijatleljem, znancem, sodelavcem, sošolkam in sosedom za darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi, jo pospremili na zadnjo pot, nam pa v najtežjih trenutkih stali ob strani. Lepa hvala tudi gospodu župniku Janezu Kvaterniku za pogrebni obred ter gospe Marinki Repič in gospodu Karlu Gradu za poslovilne besede.

Kališkovi

V SPOMIN

Devetindvajsetega novembra bo minilo eno leto, odkar nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, atek in stari ata

Lojze Logar

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in za trenutek postojite ob grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V petinosemdesetem letu starosti se je po dolgi in hudi bolezni od nas poslovila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, sestra in teta

Pavla Križman

rojena Rebolj, iz Kokošenj

Iskreno se zahvaljujemo vsem svojcem, znancem, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, za darovano cvetje in sveče in tolažilne besede v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Viktorju Primožiču za lepo opravljen obred, g. Vinku Kepicu za lepe poslovilne besede ter pevcem za lepo petje. Posebno se zahvaljujemo dr. Ivu Pevcu in dr. Tomažu Mušiču za dolgoletno zdravniško skrb in pomoč. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Ljubila si zemljo,
družino in dom,
prekmalu zazvonil
ti fami je zvon.

ZAHVALA

V enainosemdesetem letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča

Marjetka Bregar

roj. Dragar
iz Bišč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom za pomoč v najtežjih trenutkih, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, vzpodbudne besede, darovano cvetje, sveče, sv. maše, pevcem za ubrano petje in vsem za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za molitve in priprošnje. Hvala tudi ge. Joži Hribar.

Vsi njeni

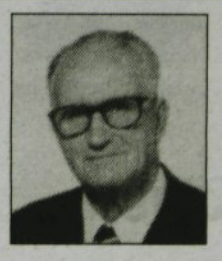

ZAHVALA

V 86. letu starosti je ugasnilo življenje našemu dragemu

Valentinu Kepa

iz Hudega pri Radomljah

Vsem, ki ste nam v naši žalosti pomagali in z nami sočustvovali, iskrena hvala. Hvala za podarjeno cvetje, sveče in denar. Hvala gospe dr. Jani Plavec, gospodu župniku Janezu Jarcu, radomeljskim cerkvenim pevcem, praporščakom, trobentačema in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Jesen je tu
in listje odpada,
a tebe ni več,
draga mama.

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

Jožefa Križman

iz Sela pri Moravčah

Zahvaljujemo se dr. Mušiču za njegovo nesebično pomoč, g župniku Vinku Čampi za opravljeni pogrebni obred, pevskemu zboru iz Moravč ter g. Stoparju za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, maše in za župnišče in nam izrekli sožalje.

Hčerka Ani z družino

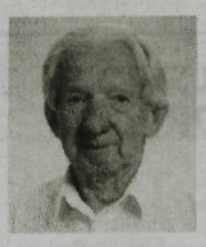

ZAHVALA

V večnost je odšel naš skrbni oče

Feliks Gerčar

Zahvaljujemo se g. arhidiakonu, dr. Ivanu Merlaku, brdskemu župniku, Andreju Svetetu in številnim duhovnikom iz kamniške in domžalske dekanije ter Janezovim sošolcem za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se še g. Janezu Bernotu za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za tolažilne pesmi upanja na vstajenje. Iskrena zahvala velja tudi vsem, ki ste se v velikem številu udeležili pogreba, darovali cvetje, sveče, za svete maše in druge namene ter zanj molili. Še naprej ga priporočamo v molitveni spomin.

Vsi njegovi

Ljubezen ju je združila,
da z roko v roki šla sta
skozi življenje.
V skrbi za družino in
upanju v Boga
se pot na zemlji je
sklenila,
da duši njuni znova je
sklenila

V SPOMIN

Šest let je minilo, odkar nas je zapustila skrbna Bergantova mama,

Rozka Gerčar

Hvala vsem, ki se je spominjate v molitvi in postojite ob njenem grobu

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame

Dragice Kruezi

roj. Mav

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, za darovano cvetje in sveče ter za vso pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi g. kaplanu Milošu Koširju za cerkveni obred.

Žalujoči: mož Štefan in hčerka Božena

ZAHVALA

Ob nepričakovani in prezgodnji izgubi našega dragega moža, atija in starega ata

Jožeta Zalokarja

s Količevega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, delavcem Poslovne skupnosti osnovnih šol, ravnateljem in delavcem osnovnih šol in Glasbene šole iz občin: Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče, ga. županji Cveti Zalokar Oražem s sodelavci, delavkam Oddelka za družbene dejavnosti Občine Domžale, Zvezi prijateljev mladine Domžale in delavcem Napredka Domžale za podarjeno cvetje, sveče, izrečena ustna in pisna sožalja ter darove za kapelo na Viru. Zahvaljujemo se g. dr. Hacetu in ga. dr. Kokaljevi, posebno pa ga. dr. Starbkovi za njeno iskreno pomoč in tolažbo v naših najtežjih trenutkih. Iskrena zahvala velja tudi g. kaplanu Jožetu Tomšiču za lep pogrebni obred ter poslovilne besede ob slovesu. Hvala tudi praporščakom in pevcem iz Komende ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njegovi

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVALNI CENTER
Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale, tel./faks 713-660
E-pošta: clip@clip-domzale.si

STROJEPISJE NA RAČUNALNIKU (60 ur)
- 12 ur računalništva z urejevalnikom besedil WORD
- 48 ur vaj iz strojepisja

TEČAJ ZA ZAČETNIKE (25 ur): WINDOWS, WORD

EXCEL (20 ur)

ACCESS (20 ur)

INTERNET (8 ur)

Za pogodbeno izvajanje (skupine) priznamo 10% popusta.
Brezposelnim, dijakom in študentom priznamo 20% popusta.

KIK

Kemijska industrija KAMNIK d.d.

Vabimo vas v našo trgovino, kjer lahko izbirate med pestro ponudbo ognjemetov in drugih izdelkov zabavne pirotehnike.

Obiščete nas lahko v Kamniku, Fužine 9, tel. 831-011, int. 340, vsak dan od 10. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 13. ure

JUS-SECURITY
VARNOSTNA, DETEKTIVSKA IN INTERVENCIJSKA SLUŽBA, d.o.o.
Ljubljanska c. 102, DOMŽALE
URADNE URE: od 8.-12. in 15.-18. ure

Telefon:	719-890
Telefon/faks:	715-776
Direktor:	041/638-007
Varnost:	0609/638-007
Avtošola:	0609/615-159

AVTOŠOLA »JUS«

Pričnemo v sredo, **10. 12. 1997, ob 18. uri** tečaj

CESTNO PROMETNIH PREDPISOV za kategoriji B in C

Če s seboj prinesete ta oglas, vam nudimo:

⇨ **BREZPLAČEN TEČAJ CPP**

⇨ **15% POPUST PRI NAKUPU UR VOŽENJ**
(tudi če že imate karton vožnje)

⇨ **Z VOŽNJO LAHKO PRIČNETE TAKOJ**

*TA PONUDBA VELJA LE V **DECEMBRU 1997!***

KLINIKA ZA MALE ŽIVALI
VETERINARSTVO TRSTENJAK-ZAJC, d.o.o.
Tesovnikova 27a, Ljubljana

Naročila po tel.:

(061) 16 83 700

Vsak delovni dan od 8.-20. ure.
Ob sobotah od 8.-13. ure

Radovan Zajc, dr. vet. med.
mag. Izidor Trstenjak, dr. vet. med.

KRZNARSTVO
Nevenka Mandelj s.p.
Ljubljanska 84, Domžale
Tel.: 711-502

Del. čas: delovnik 8.-13., 15.-18.30
sodoba 8.-12.

Strankam nudimo nakup, izdelavo in popravila krznene konfekcije.

Frizerstvo
Irena Pogačar
Šentvid 33
Tel.: 061/735-500
Doma: 061/735-615

NOVO NOVO NOVO NOVO

NOVI DELOVNI ČAS
od 8.30 do 20. ure
sobota
od 8. do 12. ure

NOVAK
TRGOVINA ZA LOV - RIBOLOV - ŠPORT IN PUŠKARSKO GRAVIRANJE

nudi po ugodnih cenah:

lovsko šibrno in krogelno strelivo, zračne puške, nože, daljnoglede, opremo za lov in ribolov, lovsko konfekcijo,...

VELIKA IZBIRA NOVOLETNE PIROTEHNIKE:
RAKETE, POKAJOČI IN SVETLOBNI EFEKTI, ŠE IN ŠE.

Del. čas: od 8. do 12. in od 15. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure

Tel.: 716-797

SAŠO NOVAK, s.p.
Šaranovičeva 25A, Vir-Domžale

SLAŠČIČARNA OGER
IZ STAREGA TRZINA

VAS VABI, DA POSKUSITE NAŠE SLAŠČICE. IZDELUJEMO VSE VRSTE TORT, POTICE IN DROBNO PECIVO. STALNO JE NA ZALOGI TORTA ZA DIABETIKE.

*IMAMO VELIK IZBOR OTROŠKIH TORT, TUDI POPULARNEGA **HUGA IN PUNČKO BARBI.***

ODPRTO IMAMO VSAK DAN OD 7.-22. URE, TUDI OB PRAZNIKIH IN NEDELJAH.

Mengeška 26, Trzin, 1236 Trzin
tel.: 715-699

SERVIS GOSPODINJSKIH STROJEV
GREGORIČ ANDREJ-GREGOR

Vam nudi popravila:
* hladilnikov
* hladilnih skrinj
* električnih štedilnikov
* plinskih štedilnikov
* električnih bojlerjev
* sušilcev perila Gorenje
* pralnih strojev Gorenje
* izolacije hladilnih skrinj

Šolska 22, Domžale
Tel.: 714-939

Mali oglasi

SERVIS šivalni stroj, Kajuhova 15, Preserje (v bližini Kemisa). Tel.: (061) 727-897. Delovni čas: od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, sobota od 9. do 12. ure.

ASFALTERSTVO RORC, d. o. o. vam poasfaltira dvorišče, dovozno pot, izvršimo tudi kompletne izkope z nasutjem tampona. Tel. sl.: (061) 883-265, dom.: (061) 873-156, mob.: 0609 613-186.

PESKAMO KOVINSKE predmete, kmetijske stroje, ograje na terenu, itd. Praznimo greznice, konterjnerski odvozi, drobljenje kamenja na njivah in parcelah. Tel.: (061) 722-056.

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Telefon 738-662.

UGODNO PRODAM lepo ohranjen globok otroški voziček, hojico, stajico in novo otroško posteljico z jogijem v beli barvi. Telefon 712-560, zvečer

Na izvrstni lokaciji med Domžalami in Kamnikom oddamo 120 m² poslovnih prostorov s parkiriščem, primernih za zdravstvo, alternativno medicino ali zobozdravstvo. Inform. po tel.: 061/811-815 od 8. do 20. ure.

PRODAJAM stanovanje v centru Domžal, 72 m², vseljivo takoj. Telefon 722-202

DRVA metrska prodam. Cena 2000 SIT ZA m³. Tel.: 738-975

ZELO POCENI prodam električni radiator, malo rabljen. Tel: 712-503

PRODAM časopis »Slovenec«, letnik 26, 27, vezan, ilustriran, zelo zanimive fotografije Gorenjske. Telefon 715-009

DOMŽALE - SPB zunanjo zidano garažo prodam. Tel.: dop.: 175-34-34, pop.: 13-18-148.

MATEMATIKO in ANGLEŠČINO za osnovno in srednje šole inštruira absolventka ekonomije. Tel.: 713-047

Priznana gostilna išče natakarico za strežbo. Prednost imajo kandidatke iz okolice Domžal ali Kamnika. Možnost redne zaposlitve. Tel.: 727-950

Opravljamo vse vrste popravil pri usnjen konfekciji, menjava podloge, zadrg, krajšanje, ožanje, čiščenje, barvanje. Tel.: 723-429

VARILSTVO
Vido OPARA, s.p.
C. Radomeljske čete 33, 1235 RADOMLJE
tel.: (061) 727-255

VARJENJE:
- *nerjavnih materialov*
- *barvnih kovin (Al, Cu, medenina, bron)*
- *lotanje (mehko, trdo)*
- *spajkanje*
- *raznovrstna popravila in obnova avtomobilskih in strojnih delov*

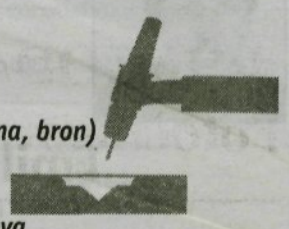

OPTIK
Martina Škofic
Ljubljanska 87, Domžale,
tel.: 061/714-006

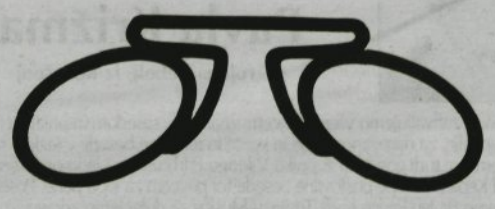

Slovenska 24, P.E. Mengeš,
tel.: 061/738-980

PUČKO
Vrba 7
1225
Lukovica

CEMENTNI IZDELKI

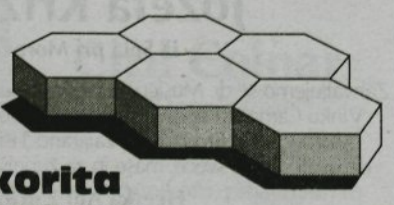

IZDELUJEMO:
- **cvetlična korita**
- **kamine, fontane**
- **ograjne elemente**
- **tlakovce, plošče, robnike**
- **tople grede, kompostnike**
- **škarpne elemente**
- **vinogradniške stebre**
- **kanalske jaške z mrežo**
- **peskolove**

MOŽNOST ODLOŽENEGA PLAČILA PRI NAKUPU NAD 20.000 SIT

tel.: 061/735-408 od 8.-16. ure

FIZIOTERAPIJA ZRNEC
tel.: 376-004

V DRAGOMLJU 44A deluje nova zasebna fizioterapevtska ambulanta.
Na voljo so vam:
- mehanična terapija bolečine v hrbtenici
- protibolečinska in druga elektroterapija
- terapija oteklin
- terapevtska gimnastika
- ultrazvočna terapija
- termoterapija
- ročna terapevtska masaža
- fizioterapevtsko svetovanje
- fizioterapija na domu
- protistresni program

Fizioterapijo vodi Barbara Zrnec, višja fizioterapevtka z mednarodno podiplomsko izobrazbo na področju mehanične diagnostike in terapije bolečine v hrbtenici ter inštruktorica na tem področju.

PRIJAZNO VABLJENI!

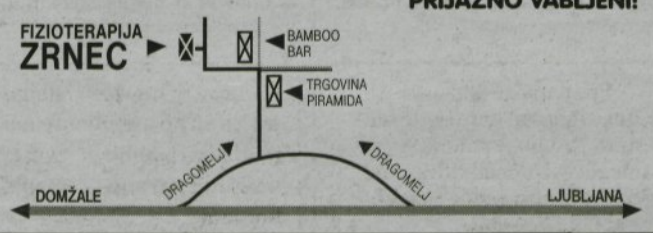

ZASEBNA ZOBOZDRAVSTVENA ORDINACIJA

dr. JAGODA STREHOVEC
Potočnikova 15, Domžale

Obveščam cenjene stranke, da je delovni čas ordinacije:

PON., SRE., ČET.	13.00-19.00
TOR., PET.	8.00-13.00

Informacije po telefonu: 712-990 in 722-122.

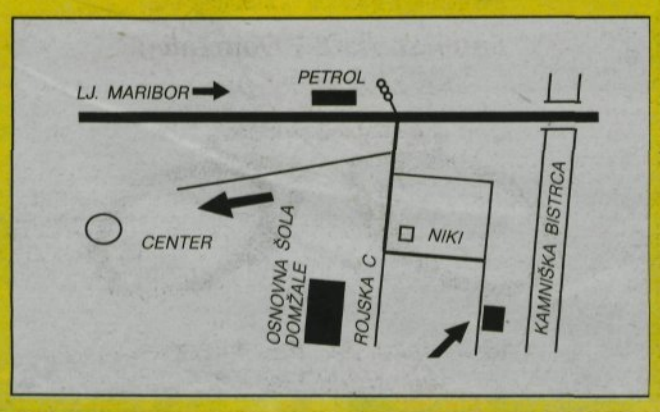

POMOČ, NEGA IN VARSTVO NA DOMU
ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

POTREBUJETE VARSTVO, POMOČ ZASE ALI ZA SORODNIKE, STE SAMI IN NEMOČNI, STE SAMO OSAMLJENI, ŽELITE S PARTNERJEM NA ZABAVO, PA VAS SKRBI, KAJ BO Z OTROKI?

POKLIČITE 061 133-01-16, 0609 618 995 ALI 041 618 995

NUDIMO VAM:
- NEGO BOLNIH IN OSTARELIH OD NEKAJ UR DNEVNO PA DO 24-URNE POMOČI NA VAŠEM DOMU, VSE DNI V MESECU
- **NEKAJURNO DNEVNO POMOČ PRI ČIŠČENJU, NAKUPIH, KUHANJU...**
- DNEVNO IN NOČNO VARSTVO OTROK
- **IMATE KAKŠNE DRUGE ŽELJE IN POTREBE, POKLIČITE IN SKUŠALI VAM BOMO POMAGATI**
- *POSEBEJ OPOZARJAMO MANJŠA PODJETJA IN LOKALE, DA VAM NUDIMO STROKOVNO ČIŠČENJE PO DOGOVORU DNEVNO, TEDENSKO ALI MESEČNO*

RNA STORITVE d.o.o. Tel.: 061 133-01-16, 0609 618-995, GSM 041 618-995

Frizerski salon Sanda

Bistriška 1
1230 DOMŽALE
Tel.: 061 724-319

Delovni čas:

ponedeljek	8-12, 16-19
torek	11-16
sreda	8-14
četrtek	11-16
petek	8-12, 16-19
sobota	po naročilu

Upokojenci do 10. v mesecu še vedno 20% popust!

AST
AHAČIČ SERVIS TRGOVINA
Prešernova 1a, 1230 DOMŽALE
TELEFON: 722-107

PRODAJALNA ° IZDELKOV
gorenje

UGODNA PREDPRAZNIČNA PONUDBA:

* barvni TV 55 cm, stereo, TTX*	57.687,00
63 cm, stereo, TTX	85.558,00
71 cm, stereo, TTX	91.678,00

(Cene so za gotovino, možnost nakupa na 8 obrokov)

* pralni stroji od 50.567,00 naprej	
PS simple&logical PS 22 S	108.183,00
PS 25 S	122.230,00
* sušilni stroj	42.797,00
* štedilnik 3 plin, 1 elektrika (rjav)	58.495,00
* štedilnik s steklokeramično ploščo (rjav), 50 cm	80. 544,00
* kovinski rezalnik Bosch	17.437,00

• ***Bogata izbira bele tehnike:*** *pralni, sušilni stroji, pomivalni stroji, hladilno zamrzovalni aparati, štedilniki, mali gospodinjski aparati.*

15% GOTOVINSKI POPUST
in možnost nakupa na več obrokov.

BREZPLAČNA DOSTAVA

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV
gorenje

Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

maia d.o.o.
proizvodnja in trgovina

SPOŠTOVANI KUPCI!

Obveščamo Vas, da smo v mesecih novembru in decembru za popestritev zadnjih dni leta pripravili dva sejma

ANDREJEV SEJEM OD 28. 11. DO 6. 12.
in
BOŽIČNI SEJEM OD 15. 12. DO 24. 12.

Na omenjenih sejmih lahko izbirate med več kot 18.000 artikli.
Poleg adventnih in novoletnih aranžmajev, smrek, božičnih in novoletnih okraskov, daril, suhega in svežega cvetja, Vam v novo odprtem oddelku živil in pijač - Delikatesi, nudimo tudi bogato izbiro božičnih in novoletnih dobrot.

Zato Vas vljudno vabimo na uradno otvoritev Delikatese z degustacijami, ki bo na dan začetka Andrejevega sejma 28. 11. 1997.
Vsak Vaš nakup bomo v času sejmov nagradili s 5% popustom.
Pričakujemo Vas vsak dan med 8. in 19. uro, od 28. 11. dalje tudi ob nedeljah od 8. do 14. ure.

maia d.o.o. trgovina in proizvodnja
Masljeva 3, 1230 Domžale tel.: 713-359, faks: 721-432
e-mail: maia@dina.maia.si www:http://www.maia.si

POHIŠTVO salon Liiz Karantania

Garnitura JEZERSKO

Kuhinja SAVINA

AKCIJSKA PRODAJA KUHINJ IN JEDILNIH GARNITUR
- kuhinje (64 modelov), izdelava po meri!
- sedežne garniture iz usnja in blaga, izdelava po meri!
- dnevne sobe iz masivnega lesa, hrast, jelša, breza
- spalnice iz različnih barvnih nians (novi modeli - izvozne cene za 4 modele)
- otroške sobe

IZREDNA PONUDBA - PRILAGOJENO VAŠIM MERAM

Pohištvo iz zaloge!
- *Garnitura Zürich, komplet ~~176.200,00 SIT~~ dimenzije 2,7 m x 2,3 m samo 128.300,00 SIT*
- *Francoske postelje 160 x 200 ~~64.760,00 SIT~~ nova cena 39.460,00*
- *Klubske mizice!*

V salonu: Domžale, Antona Skoka 2, tel.: 710-130, in Ljubljani, Topniška 5.

BISTRO KIVI

v Depali vasi

nudi gostinske usluge za zaključene družbe, poroke, obletnice in ostalo, do 80 oseb.

Depala vas 20a, 1230 Domžale Tel.: 061/715-147

POSLOVNE PROSTORE,

145 m², v Domžalah - SPB 2/II. nadstropje, oddamo v najem predvidoma s februarjem 1998.
Farma Ihan, tel. 717-716

emona
farma ihan d.d.

Miklavž že kupuje v Napredkovih trgovinah

NAPREDEK
DOMŽALE

Miklavž v blagovnici Vele

- tradicionalni Miklavžev sejem bo od 3. do 5. decembra
- velik ognjemet in obisk Miklavža s spremstvom bo 4. decembra ob 18. uri
- v blagovnici Vele lahko Miklavž izbira med več kot 3000 različnimi igračami

Blagovnica Vele bo vse decemberske sobote odprta do 19. ure.